

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 28

34'üncü Birleşim
15 Aralık 2019 Pazar

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	87
II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	92,123,172,179,201, 212,224,231,241
A) KANUN TEKLİFLERİ	92:121,123:169, 172:178,179:192, 201:211,212:223, 224:225,231:240, 241:323

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129)

92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,212:223,
224:225,231:240,
241:323

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 130)

92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,212:223,
224:225,231:240,
241:323

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,212:223,
224:225,231:240,
241:242,244:245

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,212:223,
224:225,231:240,
241:242,244

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,212:223,
224:225,231:240,
241:242,244:245

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU 92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,245

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,245

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,245

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI 92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,246

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,246

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,246

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,247

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

92:121,123:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,247

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

92:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,247

D) ÜNİVERSİTELER

92:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,247:323

1) ANKARA ÜNİVERSİTESİ

92:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,247:248,
280

a) Ankara Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

92:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,247:248,

b) Ankara Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,280

2) ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,248,280

a) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,248
b) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,280
3) <i>HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,248,281</i>
a) Hacettepe Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,248
b) Hacettepe Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,281

4) *GAZİ ÜNİVERSİTESİ*

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,248,281

a) Gazi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,248

b) Gazi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,281

5) *İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ*

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,248:249,
281:282

a) İstanbul Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,248:249

b) İstanbul Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,281:282

6) İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,249,282

a) İstanbul Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,249

b) İstanbul Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,282

7) BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,249,282

a) Boğaziçi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,249
b) Boğaziçi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,282
<i>8) MARMARA ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,249:250 283</i>
a) Marmara Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,249:250
b) Marmara Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,283,

9) YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,250,283

a) Yıldız Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,250

b) Yıldız Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,283

10) MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,250,283:284

a) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,250

b) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,283:284
---	--

11) EGE ÜNİVERSİTESİ

	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,250,284
--	--

a) Ege Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,250
--	--

b) Ege Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,284
--	--

12) DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

	93:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,251
--	--

a) Dokuz Eylül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,251

b) Dokuz Eylül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,284

13) TRAKYA ÜNİVERSİTESİ 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,251,285

a) Trakya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,251

b) Trakya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,285

14) BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,251,285

a) Bursa Uludağ Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,251

b) Uludağ Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

93:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,285

15) ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,251,285:286

a) Anadolu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,251

b) Anadolu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,285:286

16) SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

*94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,252:286*

a) Selçuk Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,252

b) Selçuk Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,286

17) AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

*94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,252:286*

a) Akdeniz Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,252

b) Akdeniz Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,286

18) ERCİYES ÜNİVERSİTESİ 94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,252,287

a) Erciyes Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,252

b) Erciyes Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,287

Sayfa*19) SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ*

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,252:253
287

a) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,252:253

b) Cumhuriyet Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,287

20) ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,253,287:288

a) Çukurova Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,253

b) Çukurova Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,287:288

21) ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

*94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,253,288*

a) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,253

b) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,288

22) KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

*94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,253,288*

Sayfa

a) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	94:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,253
b) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	94:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,288
<i>23) ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>94:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,253:254, 288:289</i>
a) Atatürk Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	94:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,253:254
b) Atatürk Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	94:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,288:289

Sayfa*24) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ*

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,254,289

a) İnönü Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,254

b) İnönü Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,289

25) FIRAT ÜNİVERSİTESİ

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,251,289

a) Fırat Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,254

b) Fırat Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,289

26) DİCLE ÜNİVERSİTESİ

*94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,254,289:290*

a) Dicle Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,254

b) Dicle Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

94:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,289:290

27) VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

*95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,254:255,290*

a) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,254:255

b) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,290

28) GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,255,290

a) Gaziantep Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,255

b) Gaziantep Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,290

29) İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,255,290:291

a) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,255

b) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,290:291

30) GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,255,291

a) Gebze Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,255

b) Gebze Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	95:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,291
---	--

31) HARRAN ÜNİVERSİTESİ

	95:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,255:256,291
--	--

a) Harran Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	95:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,255:256
--	--

b) Harran Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	95:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,291
---	--

32) SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

	95:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,256,291:292
--	--

a) Süleyman Demirel Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,256

b) Süleyman Demirel Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,291:292

33) *AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ* 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,256,292

a) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,256

b) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,291

34) ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,256,292

a) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,256

b) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,292

35) MERSİN ÜNİVERSİTESİ

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,256:257,
292:293

a) Mersin Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,256:257

b) Mersin Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,292:293

36) PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

*95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,257,293*

a) Pamukkale Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,257

b) Pamukkale Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,293

37) BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

*95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,257,293*

a) Balıkesir Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,257

b) Balıkesir Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,293

38) KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,257,293:294

a) Kocaeli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,257

b) Kocaeli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 95:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,293:294

39) SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,257:258,294

a) Sakarya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,257:258

b) Sakarya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,294

40) MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,258,294

a) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,258

b) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,294

41) BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

*96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,258,294:295*

a) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,258

b) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,295

42) HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

*96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,258,295*

a) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,258

b) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,295

43) AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,258:259,295

a) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,258:259

b) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,295

44) KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,259,295:296

a) Kafkas Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,259

b) Kafkas Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,295:296

45) ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,259,296

a) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,259

b) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,296

46) NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,259,296

a) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,259

b) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,296

47) KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,259:260,297

a) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,259:260

b) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,297

48) TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,260,297

a) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,260

b) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,297

49) MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,260,297

a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,260

b) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,297

50) KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,260,298

a) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,260

b) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,298

51) KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,260:261,298

a) Kırıkkale Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,260:261

b) Kırıkkale Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,298

52) ESKİŞEHİR OSMAN GAZİ ÜNİVERSİTESİ

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,261,298

a) Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,261

b) Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,298

53) GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ 97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,261,299

a) Galatasaray Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,261

b) Galatasaray Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,299

54) KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,261,299

a) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,261

b) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,299

55) KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,261:262,299

a) Kastamonu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,261:262

b) Kastamonu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,299

56) DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

*97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,262,300*

a) Düzce Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,262

b) Düzce Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,300

57) BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

*97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,262,300*

a) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,262
b) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,300
<i>58) UŞAK ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,262,300</i>
a) Uşak Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,262
b) Uşak Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,300

59) RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,262:263,301

a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,262:263

b) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,301

60) TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,263,301

a) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,263

b) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,301
---	--

<i>61) ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,263:301</i>
--	---

a) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,263
--	--

b) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,301
---	--

<i>62) AKSARAY ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>97:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,263,302</i>
---------------------------------	---

a) Aksaray Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,263

b) Aksaray Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 97:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,302

63) GİRESUN ÜNİVERSİTESİ 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,263:264,302

a) Giresun Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,263:264

b) Giresun Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,302

64) HİTİT ÜNİVERSİTESİ

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,264,302

a) Hitit Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,264

b) Hitit Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,302

65) YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,264

a) Yozgat Bozok Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,264

b) Yozgat Bozok Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,302

66) ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,264,303

a) Adıyaman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,264

b) Adıyaman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,303

67) ORDU ÜNİVERSİTESİ 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,264:265,303

a) Ordu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,264:265

b) Ordu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,303

68) AMASYA ÜNİVERSİTESİ 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,265,304

a) Amasya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,265

b) Amasya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,304

69) KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,265,304

a) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,265

b) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,304

70) AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,265,304

a) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,265

b) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,304

71) SİNOP ÜNİVERSİTESİ

*98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,265:266,305*

a) Sinop Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,265:266

b) Sinop Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,305

72) SİİRT ÜNİVERSİTESİ

*98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,266,305*

a) Siirt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,266

b) Siirt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,305

73) NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

*98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,266,305*

a) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,266

b) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,305

74) KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,266,306

a) Karabük Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,266

b) Karabük Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

98:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,306

75) KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,266:267,306

a) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,266:267

b) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,306
---	--

76) ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,267,306
------------------------------------	--

a) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,267
---	--

b) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,306
--	--

77) ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,267,307
-------------------------------	--

a) Artvin Çoruh Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,267

b) Artvin Çoruh Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,307

78) *BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ* 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,267,307

a) Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,267

b) Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,307

79) BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,267:268,307

a) Bitlis Eren Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,267:268

b) Bitlis Eren Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,307

80) KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,268,308

a) Kırklareli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,268

b) Kırklareli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,308
---	--

<i>81) OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,268,308</i>
---	---

a) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,268
---	--

b) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,308
--	--

<i>82) BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>99:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,268,308</i>
--------------------------------	---

a) Bingöl Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,268

b) Bingöl Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,308

83) MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,268:269,309

a) Muş Alparslan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,268:269

b) Muş Alparslan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,309

84) MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,269,309

a) Mardin Artuklu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,269

b) Mardin Artuklu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,309

85) BATMAN ÜNİVERSİTESİ

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,269,309

a) Batman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,269

Sayfa

b) Batman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,309

86) ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,269,310

a) Ardahan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,269

b) Ardahan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 99:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,310

87) BARTIN ÜNİVERSİTESİ 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,269:270,310

a) Bartın Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,269:270

b) Bartın Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,310

88) BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,270,310

a) Bayburt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,270

b) Bayburt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,310

89) GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,270,311

a) Gümüşhane Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,270

b) Gümüşhane Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,311

90) HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,270,311

a) Hakkari Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,270

b) Hakkari Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,311

91) IĞDIR ÜNİVERSİTESİ

*100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,270:271,311*

a) Iğdır Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,270:271

b) Iğdır Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,311

92) ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

*100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,271,312*

a) Şırnak Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,271

b) Şırnak Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,312

93) *MUNZUR ÜNİVERSİTESİ*
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,271,312

a) Munzur Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,271

b) Munzur Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,312

94) YALOVA ÜNİVERSİTESİ

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,271,312

a) Yalova Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,271

b) Yalova Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,312

95) TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,271:272,313

a) Türk Alman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,271:272

b) Türk Alman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî yönetim Kesin Hesabı 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,313

96) ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,272,313

a) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,272

b) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,313

97) BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,274,313

a) Bursa Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,272

b) Bursa Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,313

98) İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,272,314

a) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,272

b) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 100:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,314

99) İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,272:273,314

a) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,272:273

b) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,314

100) NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,273,314

a) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,273

b) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,314

101) ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

*101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,273,315*

a) Abdullah Gül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,273

b) Abdullah Gül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,315

102) ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

*101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,273,315*

a) Erzurum Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,273

b) Erzurum Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,315

*103) ADANA ALPARSLAN TÜRKES BİLİM VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ*

*101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,273:274,315*

a) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı
Merkezî Yönetim Bütçesi

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,273:274

b) Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim
Kesin Hesabı

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,315

104) ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,274,316

a) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,315

b) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,316

105) SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,274,316

a) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,274

b) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	101:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,316
---	---

<i>106) BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>101:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,274,316</i>
--	--

a) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	101:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,274
---	---

b) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	101:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,316
--	---

<i>107) İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>101:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,274:275,317</i>
--	--

a) İskenderun Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,274:275

b) İskenderun Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,317

108) ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,275,317

a) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,275

b) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,317

109) İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,275,317

a) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,275

b) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,317

110) İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,275,318

a) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,275

b) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 101:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,318

111) ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,275:276,318

a) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,275:276

b) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,318

112) KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,276,318

a) Konya Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,276

b) Konya Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,318

113) KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,276,319

a) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,276

b) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,319

114) MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,276,319

a) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,276

b) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,319

115) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,276:277,319

a) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,276:277

b) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,319

116) ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

*102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,277,320*

a) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,277

b) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,320

117) SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

*102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,277,320*

a) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,277

b) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,320

118) SAMSUN ÜNİVERSİTESİ

*102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,277,320*

a) Samsun Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,277

b) Samsun Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,320

119) TARSUS ÜNİVERSİTESİ

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,277:278,321

a) Tarsus Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,277:278

b) Tarsus Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,212:223,
224:225,231:240,
241:242,321

120) TRABZON ÜNİVERSİTESİ

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,278,321

a) Trabzon Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,278

b) Trabzon Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,321

121) KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,278,321

a) Kayseri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,278

b) Kayseri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,321

122) KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,278,322

a) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,278

b) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 102:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,322

123) ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,278:279,322

a) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,278:279

b) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,322

124) ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,279,322

a) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,279

b) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,322

125) AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,279,323

a) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
241:242,279

b) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	103:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,323
--	---

<i>126) SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>103:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,279</i>
---	--

a) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	103:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,279
--	---

<i>127) GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ</i>	<i>103:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,279:280</i>
---	--

a) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	103:121,124:169, 172:178,179:192, 201:211,213:223, 224:225,231:240, 241:242,279:280
--	---

E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ

103:121,124:169,
172:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,323

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî
Yönetim Kesin Hesabı

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,323

F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,242:243

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,242

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,242:243

Sayfa*G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI*

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,243

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,243

Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,243

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,243

H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,243:244

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi 103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,243

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı 103:121,124:169,
173:178,179:192,
201:211,213:223,
224:225,231:240,
242,244

III.- AÇIKLAMALAR

122,169,178,192,
211,225,240

1.- Kocaeli Milletvekili Lüftü Türkkân'ın, Libya'yla imzalanan mutabakat muhtırasının ardından Fransa, İtalya ve Kıbrıs'ın Doğu Akdeniz'de yaptığı askerî tatbikat konusunda ülkemizin tavrının ne olacağını ve Resmî Gazete'de yayımlanan Libya'nın 16 yaşından küçük, 55 yaşından büyük vatandaşlarına vize muafiyeti sağlanması hakkındaki kararın ne anlama geldiğini Dışişleri Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

122

2.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Millî Eğitime ayrılan bütçede azalışın söz konusu olduğuna, Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı anket sonucunun Bakanlığın faaliyetlerinden memnun olunmadığını gözler önüne serdiğine, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının araştırmasına katılan üniversite öğrencilerinin yüzde 30'unun okulda kendisini güvende hissetmediğini ifade ettiğine ilişkin açıklaması

122:123

3.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ile Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve bütçe içerisinde Türkiye'nin terörle mücadelesine ilişkin kalemlerin muhakkak olacağına ilişkin açıklaması

169:171

4.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Türkiye'deki temel kurucu ideolojinin inkarcılık ve terörle mücadele diskurunun da Türkiye'ye dayatılan en büyük terörizm olduğuna ilişkin açıklaması

171:172

- 5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, cumhuriyetin var oluşunun yurttaşlarının eşitliği üzerine kurulduğunu ancak inkârcılığın Türkiye Cumhuriyeti'nin var olduğu tarihten bu yana bazı iktidarların anlayışı hâline geldiğine ilişkin açıklaması 172
- 6.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Adalet ve Kalkınma Partisinin desteği olmadan Meclisten bir kararın çıkmasının uygulanabilirlik açısından mümkün olamayacağını herkesin kabul etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 178:179
- 7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya, Hatay Milletvekili Serkan Topal ile İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine, CHP'nin liyakat anlayışına ve söylenenlerin kıymetli olabilmesi için söylenen ile yapılanların çelişmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 192:196
- 8.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Adalet ve Kalkınma Partisinin cemaatin içinden çıkmış bir siyasi parti olduğuna ilişkin açıklaması 196:197
- 9.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, değişim yapmak için önce yapılanlardan utanılması gerektiğine ilişkin açıklaması 197:198
- 10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Adalet ve Kalkınma Partisinin milletin içinden çıktığına, HDP Grubuyla alakalı görüşlerinin ve eleştirilerinin belli olduğuna, kimsenin Kürt düşmanlığının olmadığına ilişkin açıklaması 198:200
- 11.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a hakaret ettirmeyeceklerine ilişkin açıklaması 200
- 12.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 201
- 13.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Millî Eğitim Bakanlığında fiilî bir durumun yaşandığına, Beştepe'de kurulan saray eğitim bakanlığının Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığının yetkilerini kullandığına ilişkin açıklaması 211
- 14.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında kendisine yöneltilen eleştirilere değinmediğine, maliyetinin 3,4 milyar lira olduğu açıklanan ve On Birinci Kalkınma Planı'nda yer verilmeyen Fatih Projesi'nin akıbetini öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması 212

- 15.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Libya'yla anlaşma yapıldığına göre neden münhasır ekonomik bölge sınırlarının ilan edilmediğini, F-35'ler alındığı takdirde harekât görevlerinin millî gizlilikte yapılmasının mümkün olup olmayacağını, S-400'lerin ne zaman faal duruma geçeceğini Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 225
- 16.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Avrupa Birliği alanındaki büyükelçiliklerimizin asli görevi olan etkin diplomasiye yeterli bütçe ayıramama durumuyla ilgili çalışmanın olup olmadığını, bu yıl içinde yapılacağı söylenen Reform Eylem Grubu Toplantısı'nın ne zaman yapılacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 225
- 17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Türkiye ile Sudan arasında imzalanan ticaret ve ekonomik ortaklık anlaşmasına göre Türkiye'nin Sudan'dan at, eşek, katır ve bardo eti ithal edeceğine ilişkin açıklaması 225:226
- 18.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ile Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesinin ülkemizin ilim ve irfan hayatına yaptığı, yapacağı katkıların her türlü takdirin üzerinde olduğuna ilişkin açıklaması 226
- 19.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, şubat ayında yapılacak öğretmen atamalarının sayısını, ücretli öğretmenler ile engelli öğretmenlerin atamaları konusundaki çalışmaların hangi aşmada olduğunu Millî Eğitim Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması 226
- 20.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ilinde 830 Suriyeli öğretmenin okullarda görevlendirildiğinin doğru olup olmadığını, Türkiye genelinde kaç Suriyeli öğretmenin görevlendirildiğini ve bu öğretmenlerin eğitimlerinin ne olduğunu, aynı okulda eğitim gören Suriyeli öğrenciler ile Türk öğrenciler arasında yaşanan uyum sorunu konusunda önlem alınıp alınmayacağını Millî Eğitim Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 226:227
- 21.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, bor madeninden üretilen ve desteklenerek dünya markası hâline getirilebilecek olan temizlik ürününün reklamının yasaklandığına ilişkin açıklaması 227
- 22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, Uygur Türklerinin yaşamsal problemlerinin birkaç tepkisel cümleyle geçiştirilebilecek mesele olmadığına ve Kırım Tatar Millî Meclisi Onursal Başkanı Mustafa Abdülcemil Kırımoglu'nun sürgün hayatından kurtarılması gerektiğine ilişkin açıklaması 227:228
- 23.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'e hem görev anlayışı hem de siyasi partilere yaklaşımından dolayı teşekkür ettiğine, laik ve çağdaşlaşma başta olmak üzere cumhuriyetin temel değerlerinden uzaklaşan AKP iktidarının dış politikanın her alanında geleceğimiz için büyük tehlike arz eden enkaz yarattığına, "Yurtta barış, dünyada barış." şiarını öncelikli tutan bir dış politikayı umut ettiklerine ilişkin açıklaması 228:229

- 24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında Doğu Türkistan'da Uygur Türklerinin yaşadığı sıkıntı ve sorunların çözümüne yönelik gerekli girişimleri yaptıklarına ve yapacaklarına, Uygur Türklerinin talebinin temel insan hakları ile inanç haklarının garanti altına alınması olduğuna ilişkin açıklaması 229:230
- 25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 230
- 26.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ve suçların kişisel olduğuna ilişkin açıklaması 240:241
- IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 223,323**
- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'a iyi dileklerinden ötürü teşekkür ettiğine, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin görüşülmesinde çok sayıda oylamanın yapılacağı bir süreç yaşanacağı için zamanın iyi kullanılması gerektiğine ilişkin konuşması 223
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Bütçe görüşmelerinde önemli bir çalışmayı tamamlamaları nedeniyle gruplara, siyasi partilere, Komisyona, Bakanlara va bürokratlara teşekkür ettiğine ilişkin konuşması 323:324

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.03'te açılarak altı oturum yaptı.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S.Sayı: 130) görüşmelerine devam edilerek;

Sağlık Bakanlığı,

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü,

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu,

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü,

İçişleri Bakanlığı,

Emniyet Genel Müdürlüğü,

Jandarma Genel Komutanlığı,

Sahil Güvenlik Komutanlığı,

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü,

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı,

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı,

2020 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, terör örgütünün her zaman her türlü mekanizmayı vesile kılarak birlik ve beraberliğimize kastettiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, atanmış bir Bakanın seçilmiş bir milletvekiline laf atmasının usule uygun olmadığına ve yapılan bu hadsizliğe Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevap vermesi gerektiğine, İçişleri eski Bakanı Efkân Ala'nın "Kontrol edemediğimiz güçler var." ifadesine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve terörün kökünün kazanması noktasında alınacak her türlü tedbirde Hükûmetle beraber olduklarına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in bütçe görüşmelerinde Bakanların tutumuyla ilgili açıklamasına katılmalarının mümkün olmadığına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, siyasi bir tartışma sürdürdüklerine, İçişleri Bakanının daha önceki partisinden neden ihraç edildiğini öğrenmek istediklerine, doğruları söylemekten asla vazgeçmeyeceklerine ve FETÖ’den ceza almış olan ordu komutanları ile generallerin darbe mekaniğini harekete geçirdiğine,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, nezaket çizgisinin muhafaza edilmesi gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, nezaketten kastedilenin nezaketle AK PARTİ’nin gönlüne uygun bir konuşma olmadığına, “Kürt düşmanlığı” ve “Kürt katliamları” dilinin doğru, yerinde, tutarlı bir dil olmadığı gibi bu coğrafyada yaşayan insanları rencide ettiğine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Meclis eski Başkanı Binali Yıldırım’ın 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin Genel Kurulda görüşüldüğü ilk gün yaptığı konuşmasının aşkın zamanlı oturumlarda yerleşik bir uygulama, kabul görmüş bir içtihat olmadığına ve hukuken geçerliliği olmayan bu görüş metnini tümüyle reddettiklerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki’nin 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki ifadeleri ile benzetmelerinin kabul edilmesinin mümkün olmadığına,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Milliyetçi Hareket Partisinin yasama ve denetim faaliyetlerine dair varlıklarının görünmediğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Türk milletinin vermiş olduğu destekle bu memleketin faydası için yapılması gereken ne varsa ona katkı sağladıklarına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Parlamentonun milletin iradesinin tecelligâhı olduğuna, mücadelelerinin beka, ülkenin istiklal ve istikbali, Kürtlerin, Arapların ve Türkmenlerin barış içerisinde yaşamalarını sağlama mücadelesi olduğuna,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve iktidarın iç ve dış politikadaki yanlışlarını eleştirip tartışmaya devam edeceklerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, ulusal barış ve güvenliğimiz için sürdürülen Barış Pınarı Operasyonu’nun uluslararası toplum ve uluslararası hukuk nezdinde kabul gördüğüne,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, terör ve güvenlik gerekçesiyle Adana ilinde 2010 yılından beri yapılan Kebap ve Şalgam Festivali’nin valilik tarafından yasaklandığına,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Muş Milletvekili Mensur ışık'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki ifadelerini reddettiklerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Sakarya ilinde gerçekleşen hadiselerin ırkçı saldırılar olmadığına,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Kürtçe konuşulduğu için yaşanan hadiselerle ilgili ortak araştırma önergesi verilerek meselelerin tartışılmasını önerdiklerine, 19 Kasım 2013'te Recep Tayyip Erdoğan'ın AK PARTİ grup toplantısında yaptığı konuşmaya,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, rakı festivali geleneğinin olmadığına ve meselenin Adana Valiliği tarafından yasaklanmasından sonra Kebap ve Şalgam Festivali'ne dönüşmüş olabileceğine, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve başkalarının yaşam biçimini etkilemeyen her türlü özgürlüğün arkasında olduklarına,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki Adana eski Büyükşehir Belediye Başkanı Hüseyin Sözlü'ye yönelik ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Recep Tayyip Erdoğan'ın 1922'deki gizli celse zabıtlarından alıntı yaptığı konuşmasını referans verdiğine, "1921 süreci" denilen o devlet aklının günümüz koşullarına uyarlanarak demokratik cumhuriyeti oluşturmaya katkı sunulabileceğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, özgürlük ve güvenlikten taviz verilmeden ülkenin barış ve huzurunun güvence altına alınması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, akit gazetesinin MHP'li Adana eski Büyükşehir Belediye Başkanı Hüseyin Sözlü'ye yönelik "Rakı festivaline sahip çıktı, rezalete ortak oldu." manşetine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Sağlık Bakanlığı tarafından yerli kan ürünü üretilmesi amacıyla başlatılan projenin ihalesinin Maxicells İlaç Sanayi Anonim Şirketine verildiğine ve taahhüt edilen hiçbir işin yapılmadığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 15 Temmuz şehit yakınlarının yapılan yardım kampanyasından haklarının kendilerine verilmediğini ifade etmeleri üzerine olayın takipçisi olduklarına,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, 15 Temmuz şehit ve gazileri için toplanılan paranın devletin Tek Hazine Kurumlar Hesabı'nda olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 21 Nisan 2019 tarihinde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun şehit cenazesine katılmak için gittiği Ankara ili Çubuk ilçesinde karşı karşıya kaldığı organize linç girişimi olayında İçişleri Bakanının ağır ihmali ve kusurunun olduğuna ve özür beklemediklerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Anayasa ve kanunların bir partinin veya bir hükûmetin bakanının siyaset yapma yetkisini elinden almadığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Giresun Milletvekili Kadir Aydın'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Adalet ve Kalkınma Partisinin sadece ve sadece milletin gösterdiği istikamette yol alan, milletin kaderini kendi kaderi olarak gören siyasi bir hareket olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminde Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'e yönelik sarf ettiği sözlerinden dolayı üzgün olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, kışkırtıcı, kutuplaştırıcı bir üslup ve dille konuşulmasının aslında iktidarın Türkiye'deki bugünkü durumunu yansıttığına, Türkiye'nin hakkın, hukukun, adaletin işlemediği bir ülke hâline getirildiğine ve kayyum meselesini tartışmaya devam edeceklerine, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun bütçe görüşmelerinde Halkların Demokratik Partisine yönelik nefret söylemi kullandığına,

Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'yla ilgili olumsuz değerlendirmeleri reddettiklerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve halkların kardeşliğini ve eşitliğini sağlamak için mücadele ettiklerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin beşinci tur görüşmelerinde soru-cevap kısmında yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, kadına karşı şiddetin önlenmesi ve tedbirler alınmasının Parliamentonun görevi olduğuna ve bu çerçevede toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin de yapılabileceğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç;

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin bütçe görüşmeleri sırasında Bakanların hatiplerin yapmış olduğu konuşmalara karşılık vermesinin bir hakkı kullanmak olduğuna,

İç Tüzük'ün 62'nci maddesiyle yürütmenin Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar tarafından temsil edileceğinin belirlendiğine ve 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin Genel Kurulda görüşüldüğü ilk gün Meclis Başkanı sıfatıyla Binali Yıldırım'ın yaptığı konuşmaya,

İskenderun Demir Çelik Fabrikasında meydana gelen patlama nedeniyle vatandaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 15 Aralık 2019 Pazar günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 23.08'de son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Burcu KÖKSAL

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

15 Aralık 2019 Pazar

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Bayram ÖZÇELİK (Burdur), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU(Bursa)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün altıncı turdaki görüşmeleri yapacağız. Altıncı turda Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kalite Kurulu, üniversiteler, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı ve Türk Akreditasyon Kurumu bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (x)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (x)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) ÜNİVERSİTELER

1) ANKARA ÜNİVERSİTESİ

a) Ankara Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

(x) 129,130 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 9.12.2019 tarihli 28'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

- b) Ankara Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 2) ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 3) HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
- a) Hacettepe Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Hacettepe Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 4) GAZİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Gazi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Gazi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 5) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
- a) İstanbul Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İstanbul Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 6) İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) İstanbul Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) İstanbul Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 7) BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ
- a) Boğaziçi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Boğaziçi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 8) MARMARA ÜNİVERSİTESİ
- a) Marmara Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Marmara Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 9) YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
- a) Yıldız Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Yıldız Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 10) MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
- a) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 11) EGE ÜNİVERSİTESİ
- a) Ege Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ege Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 12) DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
- a) Dokuz Eylül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Dokuz Eylül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 13) TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
- a) Trakya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Trakya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- 14) BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
- a) Bursa Uludağ Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Uludağ Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

15) ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

- a) Anadolu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Anadolu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

16) SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

- a) Selçuk Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Selçuk Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

17) AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

- a) Akdeniz Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Akdeniz Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

18) ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

- a) Erciyes Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Erciyes Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

19) SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

- a) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Cumhuriyet Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

20) ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

- a) Çukurova Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Çukurova Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

21) ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

- a) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

22) KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

- a) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

23) ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

- a) Atatürk Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Atatürk Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

24) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

- a) İnönü Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) İnönü Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

25) FIRAT ÜNİVERSİTESİ

- a) Fırat Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Fırat Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

26) DİCLE ÜNİVERSİTESİ

- a) Dicle Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- b) Dicle Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

27) VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

a) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

28) GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

a) Gaziantep Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Gaziantep Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

29) İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

a) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

30) GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Gebze Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Gebze Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

31) HARRAN ÜNİVERSİTESİ

a) Harran Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Harran Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

32) SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

a) Süleyman Demirel Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Süleyman Demirel Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

33) AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

a) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

34) ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

a) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

35) MERSİN ÜNİVERSİTESİ

a) Mersin Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Mersin Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

36) PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

a) Pamukkale Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Pamukkale Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

37) BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

a) Balıkesir Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Balıkesir Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

38) KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

a) Kocaeli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Kocaeli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

39) SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

a) Sakarya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Sakarya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

40) MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

a) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

41) BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

a) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

42) HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

a) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

43) AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

a) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

44) KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

a) Kafkas Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Kafkas Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

45) ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

a) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

46) NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

a) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

47) KÜTAHYA DURLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

a) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

48) TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

a) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

49) MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

50) KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

a) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

51) KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

a) Kırıkkale Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Kırıkkale Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

52) ESKİŞEHİR OSMAN GAZİ ÜNİVERSİTESİ

a) Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

53) GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

a) Galatasaray Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Galatasaray Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

54) KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ

a) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

55) KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

a) Kastamonu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Kastamonu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

56) DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

a) Düzce Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Düzce Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

57) BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

a) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

58) UŞAK ÜNİVERSİTESİ

a) Uşak Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Uşak Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

59) RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

60) TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

a) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

61) ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

a) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

62) AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

a) Aksaray Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Aksaray Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

63) GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

- a) Giresun Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Giresun Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

64) HİTİT ÜNİVERSİTESİ

- a) Hitit Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Hitit Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

65) YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

- a) Yozgat Bozok Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Yozgat Bozok Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

66) ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

- a) Adıyaman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Adıyaman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

67) ORDU ÜNİVERSİTESİ

- a) Ordu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ordu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

68) AMASYA ÜNİVERSİTESİ

- a) Amasya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Amasya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

69) KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

- a) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

70) AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

- a) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

71) SİNOP ÜNİVERSİTESİ

- a) Sinop Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Sinop Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

72) SİİRT ÜNİVERSİTESİ

- a) Siirt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Siirt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

73) NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

- a) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

74) KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

- a) Karabük Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- b) Karabük Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

75) KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

- a) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

76) ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

- a) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

77) ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

- a) Artvin Çoruh Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Artvin Çoruh Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

78) BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

- a) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

79) BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

- a) Bitlis Eren Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bitlis Eren Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

80) KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

- a) Kırklareli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Kırklareli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

81) OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

- a) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

82) BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

- a) Bingöl Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Bingöl Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

83) MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ

- a) Muş Alparslan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Muş Alparslan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

84) MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

- a) Mardin Artuklu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Mardin Artuklu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

85) BATMAN ÜNİVERSİTESİ

- a) Batman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Batman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

86) ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ

- a) Ardahan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
b) Ardahan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

87) BARTIN ÜNİVERSİTESİ

a) Bartın Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Bartın Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

88) BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

a) Bayburt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Bayburt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

89) GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

a) Gümüşhane Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Gümüşhane Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

90) HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

a) Hakkari Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Hakkari Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

91) İĞDIR ÜNİVERSİTESİ

a) Iğdır Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Iğdır Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

92) ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

a) Şırnak Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Şırnak Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

93) MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

a) Munzur Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Munzur Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

94) YALOVA ÜNİVERSİTESİ

a) Yalova Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Yalova Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

95) TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

a) Türk Alman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Türk Alman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

96) ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

a) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

97) BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Bursa Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) Bursa Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

98) İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

a) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

b) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*99) İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ**a) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**100) NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ**a) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**101) ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ**a) Abdullah Gül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Abdullah Gül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**102) ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**a) Erzurum Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Erzurum Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**103) ADANA ALPARSLAN TÜRKİŞ BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ**a) Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**104) ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ**a) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**105) SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ**a) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**106) BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ**a) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**107) İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**a) İskenderun Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) İskenderun Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**108) ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ**a) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**109) İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ**a) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**110) İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ**a) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

*111) ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ**a) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**112) KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**a) Konya Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Konya Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**113) KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ**a) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**114) MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ**a) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**115) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA**a) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**116) ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ**a) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**117) SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ**a) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**118) SAMSUN ÜNİVERSİTESİ**a) Samsun Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Samsun Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**119) TARSUS ÜNİVERSİTESİ**a) Tarsus Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Tarsus Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**120) TRABZON ÜNİVERSİTESİ**a) Trabzon Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Trabzon Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**121) KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ**a) Kayseri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Kayseri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**122) KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ**a) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

*123) ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**a) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**124) ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ**a) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**125) AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ**a) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**b) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**126) SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ**a) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**127) GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ**a) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ**1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI**1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI**1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI**1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU**1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye altmışar dakika söz verilecek. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gerekçesiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Değerli milletvekilleri, şimdi altıncı turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahıslar adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum.

AK PARTİ Grubu: Sayın Orhan Erdem, Sayın Ahmet Mücahit Arınç, Sayın Cemal Taşar, Sayın Nazım Maviş, Sayın Emine Sare Aydın Yılmaz, Sayın Habibe Öçal, Sayın Ceyda Çetin Erenler, Sayın

Hasan Turan, Sayın Sena Nur Çelik, Sayın İsmail Emrah Karayel, Sayın Ali Şahin, Sayın Emine Nur Günay.

İYİ PARTİ Grubu: Sayın İsmail Koncuk, Sayın Ayhan Altıntaş, Sayın İmam Hüseyin Filiz, Sayın Ahmet Kamil Erozan, Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu: Sayın Yaşar Karadağ, Sayın Mevlüt Karakaya, Sayın Kamil Aydın, Sayın İsmail Özdemir, Sayın Arzu Erdem.

Halkların Demokratik Partisi Grubu: Sayın Kemal Bülbül, Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki, Sayın Mahmut Toğrul, Sayın Hişyar Özsoy, Sayın Serpil Kemalbay, Pekközegü.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu: Sayın Yıldırım Kaya, Sayın Serkan Topal, Sayın Suat Özcan, Sayın Mustafa Adıgüzel, Sayın Özcan Özel, Sayın Ali Keven, Sayın Ahmet Ünal Çeviköz, Sayın Oğuz Kaan Salıcı, Sayın Sibel Özdemir.

Şahıslar; lehinde olmak üzere Sayın Hasan Çilez, yürütmenin konuşmalarından sonra aleyhinde olmak üzere Sayın Nazır Cihangir İslam.

Daha sonra soru-cevap işlemini yaptıktan sonra oylamaları yapacağız değerli milletvekilleri.

Değerli milletvekilleri, bir bilgiyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Takdirlerinize sunduğum bu konuyu bütün siyasi parti gruplarının, konuşmacılarımızın değerlendirmesine sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Millî Eğitim Bakanlığının bütçesi üzerinde üniversitelerin bütçelerinin oylamalarını yapacağız. Diğer zamanlardaki bütçe görüşmelerinde günün sonunda yapılan oylamalar aşağı yukarı 20-30 civarındadır. Bugün üniversitelerin oylamalarında yaklaşık 500'ü aşkın oylama yapacağız. Bu oylamalarımızın aşağı yukarı iki-iki buçuk saat sürmesini hedefliyorum, bekliyorum.

Bu bilgiyi sizlerle paylaşarak günün zamanının kullanılması konusunu takdirlerinize bıraktığımı da ifade etmek istiyorum. Bugün yoğun bir oylama günümüzün olacağını tüm gruplarımızın bilgilerine sunmak isterim.

Şimdi altıncı turdaki siyasi parti gruplarımızın konuşmalarına başlıyoruz. İlk konuşmacılar, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna mensup değerli milletvekillerimiz.

İlk söz Konya Milletvekilimiz Sayın Orhan Erdem'e aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizin Genel Kurulunu ve aziz milletimizi saygıyla selamlarım. İlk konuşmacı olarak Allah'ın rahmeti, bereketi üzerinize olsun.

Hükümetimizin bütün bakanlıkları ve kurumları önemlidir ancak Millî Eğitim Bakanlığı ayrı bir öneme sahiptir. Aslında her alanda başarı Millî Eğitim Bakanlığından geçmektedir, onun için nesilleri yetiştirme ve medeniyetlerimizi inşa etme inisiyatifine sahiptir. Yetiştirilecek nesillerimizin, eleştiren, düşünen, iletişim becerileri yüksek, girişimci, beden ve ruh sağlığı düzgün, yapıcı bireyler olarak yetişmesi sorumluluğuyla hareket eder. Aynı zamanda, herkesin eğitim öğretime eşit ve adil şartlar altında erişimini sağlarken ulaştığı hedeflerinin ölçülebilir olmasıyla da ulusal ve uluslararası ölçme raporlarına sağlıklı veriler oluşturur. Eğitime verdiğimiz öneme karşılık, doğası gereği dört, sekiz, on iki, on altı, yirmi gibi daha fazla yılları bulan kısa, orta, uzun vadede ancak alınabilir.

AK PARTİ hükümetleriyle 2002'den bu yana eğitimdeki çalışmalar ve 4+4+4 eğitime geçiş kanunumuzla altı yedi yıl gibi orta vadede ulusal ve uluslararası olumlu raporları, sonuçları almaya

başladık. En son yayınlanan Birleşmiş Milletler İnsani Gelişme Raporu'na göre ülkemiz, insani gelişmişlik seviyesi, gelir, eğitim ve sağlık göstergelerini içeren İnsani Gelişme Endeksi'nde, 189 ülke arasında 59'uncu sıraya yükseldi ve ilk defa en yüksek gelişmişlik kategorisine de girdik. Bu sıralama ülkemize yetmez, sürekli üst basamaklara tırmanmaya devam edeceğiz. Ülkemiz için insani gelişmişlik seviyesi, 2002'de ortaydı, 2009'da yüksek, 2019'da en yüksek seviyeye çıktı. 15 yaş üzerindeki okuryazar oranımız, 2002'de yüzde 85 iken 2019'da yüzde 96'ya çıktı.

Bu raporlara göre, Türkiye'de eğitimin her kademesindeki okullaşmadaki ortalama eğitim süresinde artış sağlandı. Ortalama eğitim görme süreleri 2000'li yıllarda 5,5 yıl iken 2019'da 7,7 yıla, okulda geçen süre de 16,4 yıla ulaştı. Satın alma gücü paritemiz de bu yükselmelere katkı verdi. 2002'de 6.974 dolar olan satın alma gücü paritemiz, 2019'da 24.905'e yükseldi. Yoksulluk sınırı olan günlük 2 doların altında geliri olanlar 2002'de nüfusun yüzde 18'i iken bugün bu oran sıfırlandı.

Görüldüğü üzere, PISA'da da çok önemli gelişmeler oldu, vaktim yetmeyecek hızlı geçiyorum. Peki, buna nasıl gelindi? En yüksek bütçeyi 2002'den bu yana Millî Eğitim Bakanlığına veriyor hükümetlerimiz. Başta kız çocuklarını eğitime kazandırmak için şartlı eğitim desteğiyle ve ders kitaplarının bedava verilmesiyle, 13 milyondan 18 milyona çıkan öğrenci sayılarıyla, 70 bine ulaşan, yüzde 50 artan okullarımızla bu oranların hepsini yükselttik. En son teknolojileri okullarımıza getirdik; öğretmenlerimizin, öğrencilerimizin kullanımına sunduk. Engelli öğrencilerimizden mesleki eğitime kadar her alanda başarılı hizmetler yaptık.

Başkanlık sisteminin ilk Hükümetinde görev alan Bakanımız Ziya Selçuk Bey ve Millî Eğitim Bakanlığının idari, eğitim öğretim, yardımcı hizmetler kapsamında tüm çalışanları buna katkı verdi, onlara başarılar diliyorum. AK PARTİ hükümetlerinde görev alan tüm bakanlarımıza hizmetleri için teşekkür ediyorum. Eğitime kimin bir katkısı varsa ona minnettarız. Ayrıca, ülkemizde yaşanan her başarının başında bize liderlik eden Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a da eğitime verdiği katkılardan dolayı teşekkür ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu vesileyle, teröre kurban verdiğimiz şehit öğretmenlerimiz başta olmak üzere ebediyete intikal etmiş tüm eğitimcilerimizi saygı ve rahmetle anıyorum.

Son olarak, bir Konya Milletvekili olarak Konya'mızın şerefli büyüğü Hazreti Mevlâna'nın 746'ncı vuslat yıl dönümü, bu yıl "Vefa Vakti" temasıyla gerçekleştirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Erdem.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Hazreti Mevlâna "Sevgide çekilen cefada binlerce vefa vardır." der. 7 Aralıkta başlayan bu törenler 17 Aralıkta Şebiarus'la son bulacak. "Gel, kim olursan gel." çağrısıyla tüm vatandaşlarımızı Konya'ya davet ediyorum. Milletimizle, sevgimiz ve çektiğimiz bütün cefalara rağmen karşılıklı vefamız devam ediyor.

Bu vesileyle, Millî Eğitim Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin başta eğitim camiamız olmak üzere milletimize hayırlı olmasını dilerim, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sadece kayıtlara geçsin diye müsaade ederseniz ifade ediyorum. Sayın hatip konuşmasında en son teknolojiden bahsetmişti eğitimle ilgili. Fatih Projesi'ndeki başarılarını kendilerine buradan hatırlatmak isterim. Ayrıca, son beş yılda eğitime ayrılan bütçe gittikçe düşmektedir, bunu da Genel Kurulun bilgisine arz ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ahmet Mücahit Arınç'ta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET MÜCAHİT ARINÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milli Eğitim Bakanlığımızın 2020 bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Heyeti, gazi milleti saygıyla selamlıyorum. Konuşmama başlamadan önce, genç yaşta teröre kurban verdiğimiz Necmettin Öğretmen ve Aybüke Öğretmen başta olmak üzere ebediyete irtihal etmiş tüm eğitimcilerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

İbni Haldun'un zamanları aşan bir tespiti vardır: “Coğrafya kaderdir.” Bu bağlamda baktığımızda ise bizim kaderimiz Anadolu'dur. Jeopolitik ve jeostratejik açıdan değerlendirdiğimizde görmekteyiz ki bu topraklarda hür bir şekilde var olmak tarihin hiçbir döneminde kolay olmamıştır, bundan sonra da olmayacaktır. Bu mücadelede ihtiyacımız olan temel şey, nitelikli bir eğitim almış, donanımlı, dünyayı tanıyan, ahlaklı ve kendine güvenen nesillerdir. İktidara geldiğimiz ilk günden itibaren bu gerçeğin bilincinde olarak hazırladığımız 17 bütçenin tamamında en büyük payı eğitime ayırdık. Bugün de bu durum değişmemiş ve 177 milyar 605 milyon 504 bin lirayla bütçenin yüzde 16,2'si eğitim alanına tahsis edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz millî eğitime yaptığı yatırımların geri dönüşlerini almaya başlamıştır. Örnek vermek gerekirse, AK PARTİ iktidarının ilk dönemlerinde ortaokul ve lise öğrencisi olan gençler bugün savunma sanayisi ve enerji sektörü başta olmak üzere birçok stratejik alanda görev almaktadır. MİLGEM Projesi, ALTAY tankı, Millî Piyade Tüfeği ve özellikle Doğu Akdeniz'deki petrol arama faaliyetlerimiz bunlardan sadece birkaçıdır. Ülkemiz için son derece önemli olan bu projeler, konuşmanın başında ifade ettiğim üzere, bu topraklarda var olma mücadelesinin motivasyonu ve AK PARTİ iktidarının eğitim alanındaki vizyonu sonucu doğmuştur.

Bakanlığımız, millî eğitimin geleceği için elzem gördüğümüz birçok konu üzerinde önemli çalışmalar yapmış ve bu çalışmaların neticesinde ortaya çıkan 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi'ni kamuoyuyla paylaşmıştır. Bu kapsamda en önemli önceliğimiz, okullarımız arasındaki nitelik ve nicelik farklılıklarının giderilmesi, fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması ve okullarımızın sahip olduğu fiziki koşulların iyileştirilmesidir. Zikrettiğim başlıklarda bugüne kadar yapılan çalışmalardan birkaç veri paylaşmanın faydalı olacağı kanaatindeyim.

2003 yılından itibaren bugüne kadar 315.884 yeni derslik hizmete kazandırılmış ve toplam sahip olduğumuz derslik sayısı 578.338 olmuştur. Bu artış on yedi yılda yüzde 83'lük bir orana tekabül etmektedir. Tabii, bu süreçte dersliklerimizin sayısını artırırken niteliklerini de artırmayı ihmal etmedik. Sınıflarımızı, öğretim programlarını destekleyen eğitim materyalleri, akıllı tahtalar, ders ve laboratuvar araç gereçleri gibi en son teknolojileri haiz materyallerle donattık.

İktidarımız döneminde eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak için yapılan en önemli yenilik, öğrencilerimize ders kitaplarının ücretsiz olarak dağıtılması uygulamasıdır. Bu kapsamda, 2003 yılından 2019 yılına kadar toplam 3 milyar 3 milyon 771 bin adet kitabı öğrencilerimize ücretsiz olarak dağıttık. 2020 yılı bütçesi içerisinde bu uygulama için Başkanlık bütçesiyle birlikte, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'ndan tahsisi öngörülen rakam toplam 1 milyar 334 milyon Türk lirasıdır.

Burada ayrı bir başlık açmak istediğim bir konu da özel eğitim meselesidir. Bakanlığımız, özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin fiziksel, zihinsel ve mesleki gelişimlerine büyük önem vermektedir. Kaynaştırma yoluyla eğitim uygulamaları, özel eğitim sınıfları, özel eğitim okulları ve evde veya

hastanede eğitim imkânları Bakanlığımız kontrolünde sağlanmakta ve özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin eşit eğitim fırsatından yararlanarak toplumsal yaşama bütünleşmesi sağlanmaktadır.

Bakanlığımızın üzerinde hassasiyetle durduğu diğer bir husus mesleki eğitim konusudur. İş dünyamızın ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün yetiştirilmesinin yolu, mesleki eğitimin kalitesinin artırılmasından geçmektedir. Eğitim-istihdam-üretim ilişkisinin güçlendirilmesi için tüm mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında patent, faydalı model ve tasarım farkındalığı artırılması hedeflenmiş ve bu yönde yapılan girişimler Bakanlığımızca desteklenmeye başlamıştır. Bu kapsamda, 2019-2020 eğitim öğretim yılının teması “patent, faydalı model ve tasarım” olarak belirlenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim alanında geçtiğimiz süreçte yaptığımız yatırımlar ve çalışmalara dair örnekler pek tabii çoğaltılabilir. Lakin asıl olan, geleceğimize dair yapacaklarımız ve 2023, 2053, 2071 Türkiyesini nasıl tahayyül ettiğimizdir.

AK PARTİ kurulduğu günden itibaren hiçbir zaman günlük politikaların ve kısa vadeli hesapların partisi olmamıştır. Diğer alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da yaptığımız tüm çalışmaların hedefi, gelecek nesillere ayakları yere sağlam basan güçlü bir Türkiye miras bırakmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Arınç.

AHMET MÜCAHİT ARINÇ (Devamla) – Bu düşünceler etrafında, Millî Eğitim Bakanımıza, tüm eğitim çalışanlarımıza ve eğitim konusunda büyük hassasiyet gösteren Sayın Cumhurbaşkanımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

2020 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, çok özür dilerim, kayıtlara geçmesi için sık sık söz alıyorum ama Millî Eğitim Bakanımızın bu konularla ilgili direkt bir açıklaması var: AKP iktidarında özel okul sayısının 11 kat arttığını açıklarken on yedi yılda kapanan özel okul sayısının 5 binden fazla olduğunu da söyledi.

Ayrıca “Özel okullarda eğitim gören öğrenci sayısı 1 milyon 960 bin iken boş kontenjan sayısı 1 milyon 401 bin.” diye açıklamada bulunmuştur.

Genel Kurulun bilgisine sunarım efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – İkiye bir araya girmeye gerek yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gerçek olmayanlar ve gerçekler.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sessiz olalım lütfen. Konuşma sırası Bitlis Milletvekilimiz Cemal Taşar'da. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Taşar, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL TAŞAR (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde partimiz grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve bizleri televizyonları başında izleyen vatandaşlarımı saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; AK PARTİ olarak, on yedi yıldır her alanda olduğu gibi eğitimde de birçok başarıya imza attık. Allah'ın izniyle, milletimizin teveccühüyle aralıksız 18'inci bütçemizi hazırladık; daha nice on sekiz yıllara inşallah.

Eğitim, zamanın ruhuna uygun olarak değişen ve devamlı gelişen, birikim ve tecrübeler ışığında yenilenen bir süreçtir. İnsani ve millî hedeflere ulaşmanın, tüm alanlarda gelişme sağlamanın ve toplumsal adaletin vazgeçilmez bir unsurudur.

Eğitimin temel amacı, insanda duygu ve bilgi becerisinin geliştirilmesi, insanın kişisel ve mesleki gelişimine yardımcı olmaktır. Bir nesli yetiştirmenin bir medeniyet inşa etmek olduğu gerçeğinden hareketle inisiyatif alan, eleştirel düşünen, iletişim becerisi yüksek girişimci ve yapıcı bireyler yetiştirmek, toplumsal kalkınmanın en önemli dinamiğini oluşturmaktadır.

2002 yılından bugüne AK PARTİ iktidarlarında Millî Eğitim Bakanlığı olarak herkesin eğitim ve öğretim şartlarına kolay ulaşması, çağın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve davranışı kazanması, girişimci, yenilikçi, dil becerileri yüksek, iletişime ve öğrenmeye açık, öz güven, sorumluluk sahibi, sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmesi en öncelikli hedefimiz olmuştur. Bu önceliklerimiz, bildiği üzere, 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi'nde de ölçülebilir hedefler şeklinde sıralanmıştır.

Bakanlığımız olarak toplumun tüm kesimlerini içine alan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim hizmetlerini yerine getirebilmek için 2002 yılından bu yana bütçelerimizde aslan payı eğitime ayrılmıştır. 2020 yılı merkezî yönetim bütçesinin çok önemli bir kısmı, yüzde 16,2'si yine bu yıl eğitime ayrılmıştır. Resmî ve özel okullarımızda 1 milyonu aşkın öğretmen, 17 milyon 870 bin öğrencimiz var, dünyadaki onlarca devletten daha büyük bir yapıya sahip. 2002 yılından bu yana atanan öğretmen sayımız, mevcut öğretmen sayısının yüzde 69'udur. Bu, aynı zamanda genç bir öğretmen kadrosuna sahip olduğumuzun ifadesidir. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı, ilköğretimde 16'ya, ortaöğretimde 11'e tekabül etmektedir. 50-60 kişilik kalabalık sınıflardan, 20-30 kişilik modern sınıflara geçtik. Öğrencilerimize ücretsiz ders kitabı, taşınabilir ilköğretim, ortaöğretim uygulaması, öğlen yemeği, özel eğitime muhtaç çocuklarımız için gösterilen gayret takdire şayandır. Yükseköğretimde her il üniversiteyle buluşacak dedik, bunu da gerçekleştirdik. Eğitim ve öğretimde niteliğin artırılmasına, okullar arasındaki nitelik ve nicelik farklarının giderilerek fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanmasına, çağ nüfusu içindeki herkesin öğrenim hakkını kullanmasına ve kaynakların rasyonel olarak değerlendirilmesine, yapacağımız bütün çalışmalarımızda azami derecede gayret gösterdik, göstereceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde ve dünyada yaşanan bilimsel, teknolojik, sosyal ve kültürel gelişmeler öğrencilerin gelecekte toplumun üretken bireyleri olabilmeleri için gereken nitelikleri değiştirmiş durumdadır. Bulduğumuz çağda öğrencilerin sahip olmaları gereken temel bilgi, beceri ve değerleri edindirme süreci de bu doğrultuda önem kazanmıştır. 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi'nde ve On Birinci Kalkınma Planı kapsamında öğretim programlarının esnek, modüler ve uygulamalı yapıya kavuşturulması hedeflenmiştir. Ülkemizin tüm coğrafi bölgelerindeki öğretmen doluluk oranları birbirine yakın hâle getirilmiştir. Hükümetlerimizce öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarında önemli iyileştirmeler yapılmıştır, imkânlar dâhilinde daha da iyileştirmek temel hedeflerimiz arasındadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim, ülkemizin ve milletimizin yarınlarını şekillendiren en önemli ve temel unsurdur, insana dair yapılacak yatırımların en değerlisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Taşar.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Hükümetlerimiz her daim bu şuur ve kararlılıkla hareket etmekte, eğitim alanına yönelik yatırımlarını bilimsel ve pedagojik gelişmelere uygun bir şekilde sürdürmektedir.

Hükümetlerimiz muhalefetin bu ülke ve millet için hayal bile edemediğini bugün her alanda olduğu gibi millî eğitim alanında da gerçekleştirmiş ve başarılarla imza atmıştır. AK PARTİ olarak her seçimde aziz milletimizin teveccühü ve desteğiyle milletimizin hizmetine devam etmekteyiz.

Şahsım, eğitim camiamız ve milletimiz adına, genel bütçeden en büyük payı eğitime ayırma geleneğini başlatan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, bu süreçte katkısı olan ve bize destek veren herkese şükranlarımı sunuyorum. Sözlerime son verirken Millî Eğitim Bakanlığı 2020 yılı bütçesinin eğitim camiamıza, öğretmenlerimize, öğrencilerimize, velilerimize ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyor, emeği geçenleri tebrik ediyor, hepimizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Sinop Milletvekilimiz Sayın Nazım Maviş'te. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yükseköğretim Kurulu bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin bildiği gibi, bir büyük düşünürümüzün de ifadesiyle: Mabet bir milletin kalbiyse, üniversite beyni demektir. Milletin ilim ve kültür merkezidir üniversitelerimiz. Bir milletin her alanda inkişafının taşıyıcılarıdır. İçerisinde doğdukları toplumun idealizminin kaynaklarıdır.

Fransız halkının klasik kültürünü Paris Üniversitesi hazırladı. Alman Üniversitesi 17'nci asırda arza sığmayan bir idealizmin kurucusu oldu. Selçuklular devrinde Irak halkı Bağdat Külliyesi'nin üstatlarının vicdanını, imanını istikamet yaptı. Nizamülmülk Medreseleri cihana yayılacak bir milletin temellerini hazırladı. Süleymaniye Medreseleri de millet abidesinin zirvesi oldu. Üniversiteye bakarken temel perspektifimizin temelinde bunun olması lazım.

Öbür yandan, üniversiteler kalkınmanın motorudur. Şehirlerimizin ekonomisinin güçlenmesinin, gelişmesinin en önemli kaldıraçlarından bir tanesidir. Yaptığı yatırımlarla, öğrenci sayılarıyla, AR-GE faaliyetleriyle, özel sektör iş birlikleriyle ve oluşturdukları vizyonlarla şehirlerimizin gelişimine çok önemli katkılar sağlamaktadır. Şehirlerimizin sosyokültürel dönüşümünün kaynağı üniversitelerimizdir. Şehirlerimizin tarih, kültür ve medeniyet mirasının yaşatılmasında önemli misyonlar üstlenmektedirler.

Küresel rekabet gücümüzü artırmak, nitelikli bilgi üretimi ve nitelikli insan kaynağıyla ancak mümkündür. Bu açıdan bize göre üniversite, büyük Türkiye idealimizin en önemli kaldıraçtır. Üniversite politikamızın merkezinde işte bu perspektif vardır. Bu perspektiften hareketle her şehrimize bir üniversite kurduk, erişilebilirliği sağladık. Türkiye, sosyolojik dinamizmi oldukça yüksek bir ülkedir. Bu dinamizmin gereklerine cevap verebilmek için, bu dinamizmin ürettiği yükseköğrenim talebine cevap verebilmek için üniversite sayımızı artırdık. Hızlı kentleştik, hâlâ nüfusumuz kentlerde yoğunlaşıyor. Kentleşmeye cevap verebilmek, kentleşen nüfusun yükseköğrenim talebini sağlamak temel hedefimiz oldu. Eğitim hakkı talep eden her gencimize bu yükseköğrenim hakkını vermek ve bu anlamda fırsat eşitliğini tesis etmek hükümetlerimizin hedefi oldu. Harçları kaldırdık, üniversitelerimizin bütçelerini artırdık, öğretim üyesi sayımızı güçlendirdik ve şimdi önümüzde rekabet edebilir, niteliği itibarıyla da daha güçlü bir üniversite perspektifi var.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Kiminle rekabet ediyor?

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Şimdi yeni YÖK, yeni hedefleriyle üniversitelerimizi daha güçlendiriyor. Bu açıdan, Kalite Kurulunun kurulmuş olmasını çok önemsiyorum. Bağımsız bir şekilde çalışmalarını yürütecek ve üniversitelerimizin kalitelerinin gelişimine önemli ölçüde yön verecek olması bakımından Kalite Kurulunu bu alanda atılmış çok güçlü bir adım olarak görüyorum.

Yeni YÖK'ün hedefleri arasında üç hususu çok önemsiyorum. Bunlardan bir tanesi misyon farklılaşması. Arkadaşlar, sadece Türkiye'de değil, dünyanın birçok yerinde artık üniversiteler birbirlerine benzemeye başladı. İşte buradan hareketle, üniversitelerin birbirlerini taklit etmeleri ve birbirlerine benzemelerini önlemek, bu açıdan her birisinin kendi özel misyonları çerçevesinde nitelikli bir katkı üretmesini sağlamak açısından üniversitelerimiz arasında ihtisaslaşmaya ve misyon farklılaşmasına dönük atılmış adımı çok önemsiyorum. Bu anlamda, bölgesel kalkınma öncelikli üniversiteler ve araştırma üniversiteleri bu açıdan üzerinde dikkatle durulması gereken, geliştirilmesi gereken bir model olarak önümüzdedir.

Yine, yeni YÖK'ün önümüze koyduğu hedeflerden birisi olarak uluslararasılaşmayı da çok önemsiyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın hedefleri doğrultusunda, 2023 yılında Türkiye'de 350 bin uluslararası öğrenci hedefimiz var. Bu hedefe ulaşabilmek için üniversitelerimizin yapısında, üniversitelerimizin bürokratik işleyişinde ve üniversitelerimizin uluslararası çekiciliğinde ciddi adımların atılması lazım. Çünkü biz biliyoruz ki uluslararası öğrenciler, ülkeler için sadece bir ekonomi kaynağı değildir, aynı zamanda bir kültür elçisidir, siyasi ve ticari alanda uluslararası köprüdür, insan kaynağı ihtiyacının önemli bir karşılama gücüdür, kültürel diplomasinin, sivil diplomasinin yani yumuşak gücün önemli bir kaynağıdır.

Aynı şekilde, 100 öncelikli alanda 2 bin öğrenciyi doktora burs programını da yine üniversitelerimizin niteliğini artırmak ve akademik gelişimin en önemli basamağı olan doktora doktoralı öğrenci sayısını artırmak açısından çok önemli bir adım olarak görüyorum. Yeni YÖK, geleceğin mesleklerine destek anlamında ortaya koyduğu bu projelerle -biraz önce söylediğim gibi- üniversitelerimizin niteliğinin güçlenmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Sözlerimi tamamlarken birkaç hususu daha paylaşmak istiyorum. Bunlardan bir tanesi, norm kadro uygulaması çok doğru bir uygulamadır. Bu uygulamadan ödün verilmeden devam edilmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Maviş.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım. Yine YÖK'ün ortaya koyduğu Mek-Sis uygulaması yani fiziki altyapının yönetimine dönük bilişim çalışması, üniversitelerimizin fiziki altyapısının yönetimi ve bunların verimli bir şekilde yönetilebilmesi, denetiminin yapılabilmesi, karar süreçlerinde doğru verinin aktarılması açısından önemli bir uygulamadır. Ancak buradan, bir öneriyi Sayın YÖK Başkanımız ve ilgili arkadaşlarla paylaşmak istiyorum. Özellikle öğrencisi kalmamış bölümlerde derse giremeyen çok sayıda öğretim üyemiz var. Bu öğretim üyelerimizin Türkiye'nin bilimsel gelişimine ve araştırma kapasitesine katkı sağlaması açısından bir değerlendirmenin yapılması önemli olsa gerek.

Yine meslek yüksekokullarının sadece lisans eğitimine girmeyi başaramamış öğrencilerimizin değil, gerçekten bilinçli tercih yapan öğrencilerimizin yöneldiği bir öğretim alanı olması lazım. Bu açıdan meslek yüksekokulları ile sektörler arası işbirliğinin güçlendirilmesi lazım.

Son cümlem şu olsun: Bütçe ve finans desteği üniversitelerimizin çıktıkları ve performansına odaklı bir hâle getirilir ve gerçekten üniversitelere yapılacak finansal destek rekabet ve yarışmayı desteklese sanıyorum önümüzdeki dönemde daha güçlü üniversitelerle Türkiye'nin bilim hayatına katkı sunmuş oluruz.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Söz sırası İstanbul Milletvekilimiz Sayın Sare Aydın'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Aydın.

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE SARE AYDIN YILMAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yükseköğretim çağına gelmiş gençlerimizin, kamu ve özel sektörde çalışan vatandaşlarımızın hayatlarında bir ya da birden fazla başvurdukları son derece önemli bir kurumumuz olan Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının bütçe kanunu teklifi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz 2018 tarihli ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle yeniden düzenlenen ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı adını alan kurum 1974 yılından bugüne kırk beş yıllık tecrübesiyle bütün faaliyetlerini kanunlarda belirtilen usul ve esaslara göre, hızla gelişen bilimsel ve teknolojik yeniliklerden yararlanarak ve sürekli kendisini yenileyerek sürdürmektedir. Günümüzde ön lisans, lisans ve lisansüstü öğretim sınavlarının yanı sıra kamu kurum ve kuruluşları ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından talep edilen mesleğe giriş, görevde yükselme, akademik personelin seçimi, yabancı dil seviyesinin tespiti ve benzeri amaçlı sınav hizmetleri gerçekleştirilmektedir. ÖSYM'nin gelirleri bütünüyle sınav ücretlerinden oluşmaktadır, giderleri ise sınavların hazırlanması, soru kitapçıklarının basılması, paketlenmesi, sınav uygulamalarına ilişkin her türlü organizasyon, kamera kaydı alınması, engelli adaylar için gerekli donanımına sahip salonların hazırlanması, sınav sonuçlarının değerlendirilmesi, personel giderleri ve cari kalemlerden oluşmaktadır. ÖSYM tarafından 2019 yılı içinde 189 sınav koordinatörlüğü aracılığıyla yaklaşık 8 milyon 10 bin adayın katıldığı 12 elektronik sınav olmak üzere 47 sınav gerçekleştirilmiştir.

ÖSYM hizmetlerini yerine getirirken bazı önemli yenilikleri de gerçekleştirmektedir. Elektronik sınav uygulamasının yaygınlaştırılması bunlardan bir tanesidir. Ankara'da hizmete giren Esenboğa Elektronik Sınav Merkezi aynı anda 5 bin adayın elektronik sınava girebileceği kapasitesiyle dünyanın en büyük elektronik sınav merkezlerinden biridir. Başlangıçta sadece İngilizce uygulanan Elektronik Yabancı Dil Sınavı'na Almanca, Fransızca, Arapça, Rusça, Farsça eklenmiş olup 2000 yılı itibarıyla Bulgarca, İspanyolca ve İtalyanca da Elektronik Yabancı Dil Sınavı kapsamına alınmıştır. Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde hizmet veren elektronik sınav merkezlerini ülkemizin diğer bölgelerine de yayma planı çerçevesine 2000 yılı içerisinde Adana ilimiz de dâhil edilmiştir.

ÖSYM Yönetim Kurulu kararıyla 2019 yılından itibaren şehit eşi, şehit çocuğu, gazi, gazi eşi ile gazi çocuklarına sınav ücreti muafiyeti uygulanmaya başlanmıştır. Bu kapsamda, 24.230 kişi bu haktan yararlanmıştır.

ÖSYM'nin “herkes için her yerde olma” anlayışıyla engelli adaylarımızın özel durumları dikkate alınarak hazırlanan engelli aday salonlarında 22.026 engelli adayımız sınavlara katılmıştır. Bu kapsamda Yükseköğretim Kurumları Sınavları oturumlarına 17.248 engelli aday ve 2019 Kamu Personeli Seçme Sınavı oturumlarına 1.376 engelli adayımız katılmıştır. Adayların sınavlara erişimini kolaylaştırmak için çalışmalar da devam etmektedir. ÖSYM'nin yaptığı merkezi sınavlar hakkında belirtmek istediğim önemli bir husus olarak sınavlar esnasında insan unsuruna dayalı hatalı uygulamaları sisteme ve kuruma mal ederek indirgemeci eleştiriminin doğru olmadığını söylemek isterim. Ancak ÖSYM Başkanlığı oluşabilecek aksaklıkları önlemek amacıyla kurumun imkânları çerçevesinde personeli ve görevlilerin niteliklerini geliştirme, yeni teknolojileri ve uygulamaları yürürlüğe koyma konusundaki çalışmalarına da devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha bilimsel, daha teknolojik ve daha başarılı bir ölçme ve değerlendirme, doğru, güvenilir ve geçerli yöntem ve tekniklerin kullanılmasıyla mümkündür. Bu kapsamda ÖSYM bütçesinin kuruma, çalışanlara, hizmet alacak tüm kesimlere ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sözlerimi bitirmeden önce şu cümlelerle veda etmek istiyorum sizlere: Diyarbakır'da dağdan gelecek evlatlarını tüm zorluklara rağmen bekleyen başta Hacer anaya ve orada sabahtan akşama kadar

nöbet tutan analara, babalara bu yüce Meclisten selam olsun. Hepimizin selamını sizler adına iletiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şunu bilmelerini isterim: Bilsinler ki analar bir işe el attılar mı ne dağ kalır ne de dağı yönetenler kalır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye Cumhuriyeti'nin kadınları güçlüdür, anaları güçlüdür, bu işin de üstesinden gelecek ve çocuklarını dağdan geri alacaklardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Habibe Öçal'da.

Buyurun Sayın Öçal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin Yükseköğretim Kalite Kurulu bütçesi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, ABD Senatosunda sözde Ermeni soykırımı tasarısının onaylanmasını kınıyorum. Yerlileri yerinden eden, kültürlerinden eden, ırk ayrımcılığını uzun süre resmî politika hâline getiren, gittikleri her yere kan, gözyaşı götüren Amerika'ya kendi kirli tarihlerine bakmalarını tavsiye ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tarihimiz onurumuzdur diyorum.

Değerli milletvekilleri, yıllardır Müslüman Türklerin ilme olan katkıları görmezden gelindi, sadece savaşları ve fetihleriyle anıldılar. Oysaki İbni Sina, Harizmi, Abdulhamid İbn Türk, Biruni, Uluğ Bey, Fergani, Cizreli Cezeri, Takiyüddin gibi dünya bilimine yön vermiş ilim insanlarımız var. Nizamiye Medreseleri, Karatay Medresesi, İznik Medresesi medeniyetimizin kökleşmesinde önemli bir yere sahiptir. Endülü's'teki medreseler Batı'da Rönesans'ı doğurmuştur. Fatih, sadece İstanbul'u fethetmemiştir, kurmuş olduğu Sahn-ı Seman Üniversitesiyle de bilimsel yükseköğretimin temelini atmıştır. Medeniyetimizin özellikle cumhuriyet tarihi döneminde Darülfünun'la modern yükseköğretim tecrübemize yeni bir nefes gelmiştir.

Bugüne geldiğimizde, AK PARTİ iktidarıyla, yükseköğretimde çok önemli mesafeler katettik. 2020 bütçesinde eğitime ayırdığımız yaklaşık 178 milyar liranın 36 milyar lirası yükseköğretime aittir. Vakıf ve devlet üniversitesi sayımız 207'ye ulaşmıştır. Yükseköğretimde dünyada önemli bir yere geldiğimiz aşıkardır. Bunun yanında, çok dinamik bir nüfusa ve toplumsal yapıya sahip olduğumuzu da biliyoruz. Dünya âdeta her gün yeniden kuruluyor. Amacımız, gittikçe karmaşık hâle gelen dünyada kendi değerlerine bağlı, yüksek bilgi, beceri ve yeteneklere sahip insan yetiştirmektir. Gençlerimiz ve milletimiz müsterih olsun; birileri kandan, terörden, kaostan medet umarken biz “Gençlerimizi nasıl daha iyi eğitiriz? Nasıl daha iyi bir gelecek sağlarız?” düşüncesindeyiz. Her alanda, çağın gerektirdiği, toplumun ihtiyaç duyduğu dönüşümleri gerçekleştirmenin, dünyadaki yeni gelişmelere uygun bir eğitim sunmanın peşindeyiz. İşte, bu amaçla, 2015 yılında Yükseköğretim Kalite Kurulunu kurduk. Yükseköğretim Kalite Kurulu, Avrupa Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Birliğiyle tam entegrasyonu sağlayarak yükseköğretime kalite ve standart getirmeyi amaçlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, bugün, terör olaylarının azalmasında, yükseköğretim alanında yaptığımız çalışmalar önemli bir yere sahiptir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgemizde 2002'de 9 olan üniversite sayımızı tam 3 kat artırarak 28'e çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Terör örgütü ve destekçileri gençlerimizi dağa, kana, gözyaşına, sonu belirsiz ve sonu hüsrana olan bir hayata çağırırken biz, üniversitelerimizde saygın bir meslek sahibi edinmeye, bilinçli bir vatandaş olmaya, mutlu bir hayat kurmaya davet ediyoruz; gençlerimiz artık bunun farkında, Diyarbakır'daki anneleri de bunun farkında.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) - Üniversite mezunlarımız işsiz ama...

HABİBE ÖÇAL (Devamla) - Bu vesileyle, yüz iki gündür nöbet tutan, evlatları dağa kaçırılan Diyarbakır Annelerine de buradan selam olsun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Ben, burada, kahraman şehrimde yükseköğretim alanında yaptığımız çalışmalardan da bahsetmek istiyorum.

Kahramanmaraş’ımızda bulunan Sütçü İmam Üniversitesi, kurumsallaşmasını tamamlamış ve şehrimizle bütünleşmiş; şehrimizin, sahip olduğu dinamikleriyle gelişmesine katkıda bulunmuş bir üniversite hâline gelmiştir. Kahraman şehrimizin her alanda göstermiş olduğu gelişmelere uygun olarak 2018 yılında İstiklal Üniversitemizi de kurduk. Artık dünyanın ve Türkiye’nin dört bir yanından gelen öğrencilerimiz, üniversitelerimizde kaliteli eğitim alarak, şehrimizin, Türkiye’mizin yeni bir anlayışla kalkınmasını ve inşasını gerçekleştirecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HABİBE ÖÇAL (Devamla) – Buradan, gençlerimizi Kahramanmaraş’taki üniversitelerimizi tercihe davet ediyorum.

Bu vesileyle, 2020 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyor, emeği geçenlere teşekkürlerimi iletiyorum. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Kütahya Milletvekilimiz Sayın Ceyda Çetin Erenler’de.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA CEYDA ÇETİN ERENLER (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin altıncı turunda, üniversiteler bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyor, çıkacak olan bütçemizin ülkemiz ve milletimiz adına hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Biz, devletler kuran, medeniyetler inşa eden köklü ve büyük bir milletiz. Kim olduğumuzu, nereden nereye geldiğimizi değerlendirerek geleceğimize yön verecek olan da yine bizleriz.

AK PARTİ hükümetlerimiz dönemi merkezi yönetim bütçelerinde eğitime aktarılan katkı, bütçe kalemleri içerisinde her dönem en büyük paylar arasında yer almıştır. 2020 yılı bütçemizin yüzde 16,2’si de yine eğitime ayrılmıştır. Güçlü ve bölgesinde lider bir ülke olmak için ekonomiden savunmaya, ihracattan sanayiye kadar her alanda üreten, tasarlayan, kendi kendine yeten bir güç olabilmek adına en önemli görevi üstlenecek olanlar da üniversitelerimizdir.

Rakamlarla, 2002’den bugüne nereden nereye geldiğimize bir bakalım.

Üniversitelere ayrılan bütçemiz 2002 yılında 2,5 milyar lira iken 36,1 milyar liraya yükselttik. Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak adına, 35 ilimizde olan üniversitelerimizi bugün 81 ilimize kazandırdık; Öğrenci sayımızı da, bu sayede, yaklaşık 5 kat artırdık. 2002 yılında 190 olan yurt sayımızı 775’e, 182 bin olan yatak kapasitemizi de 681 bine çıkardık. 2002 yılına oranla üniversite öğrencilerimizin aldıkları burs miktarını 12 kat, yüksek lisans ve doktora öğrencilerimize verilen öğrenim kredisi miktarını da yine 12 kat arttırdık. Kredi ve burs verilen öğrenci sayımızı 2002 yılına oranla 3,5 katın üzerine çıkardık. 2002’de yaklaşık 70 bin olan akademik personel sayımızı 168.326’ya yükselttik. Bu vesileyle belirtmek isterim ki kadın akademisyen sayımızı da 26 binden 75 bine, yaklaşık 3 kat yükseltmemiz kadın-erkek fırsat eşitliğine verdiğimiz önemin bir kanıtıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Dinamik, yenilikçi ve bilim ağırlıklı bir üniversite olma yolunda hızla ilerleyen ülkemizdeki birbirinden kıymetli üniversitelerimizden ikisi de kuruluşun ve kurtuluşun diyarı Kütahya’ımızda bulunmaktadır. Türkiye’mizin köklü üniversitelerinden olan Dumlupınar Üniversitemiz ve

üniversitemizden 2018 yılında ayrılarak Türkiye'deki 3 Sağlık Bilimleri Üniversitesinden 1'i olan Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitemiz başarılı çalışmaları, yetkin akademik kadroları ile ülkemizin kalkınmasında "Ben de varım." diyen kıymetli öğrencileriyle güzel başarılarla imza atmaktadır. İlçelerimizde de meslek yüksekokullarımızda bulunan öğrencilerimizle birlikte güzel çalışmalara imza atılmaktadır. Üniversitelerimizin başarılı çalışmalarından birkaçını sizlerle paylaşmak istiyorum: Dünya genelinde güzel sanatlar fakülteleri arasında yapılan değerlendirme sonucunda ilk 500'e giren ülkemizdeki 2 fakülteden 1'i Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültemizdir.

Dünyanın en kıymetli madenlerinden olan bor madeni rezervinin büyük bir kısmı Kütahya'mızda bulunmaktadır. Üniversitemiz bünyesinde bulunan İleri Teknolojiler Merkezimizde yürütülen araştırma geliştirme faaliyetleri ülkemizin bor madenciliği politikalarının belirlenmesine destek vermektedir. Binbir derde deva şifalı sularıyla ünlü Kütahya'mız üniversitelerimizin başarılı çalışmalarıyla sağlık turizmi için cazibe merkezi olma yolunda hızla ilerlemektedir. Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitemiz, Rektörümüzün de gayretleri sonucunda bir yıl içerisinde kazanılan akademisyen sayısı, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı Türkiye'nin en iyileri arasına girmiştir.

Sözlerime son verirken tarihin, kültürün, sanatın şehri olmanın yanında güçlü akademik kadroları ve ödüllü kampüsleriyle eğitimin de şehri olan Kütahya'mıza üniversite eğitimi almak isteyen tüm öğrencilerimizi, bahsettiğim başarılarla katkı vermek isteyen tüm akademisyenlerimizi, ilimizin güzelliklerini keşfetmek isteyen herkesi davet ediyor, Genel Kurulumuzu, Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekilimiz Sayın Hasan Turan'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Turan.

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, soğuk savaş sonrasında dünya tek kutuplu küresel bir iktidar ve çevresinde toplanacak ülkelerle tek kutuplu olarak tasarlanmıştı. "Yeni dünya düzeni" olarak adlandırılan insani ve ahlaki değerlerden yoksun, yağmacı, oportünist ve Makyavelist düzen, kısa sürede insanlığa en korkunç dönemini yaşattı; demokrasi, insan hakları ve serbest piyasa diyerek kendi emelleri için milyonlarca insanı katletti. "Tarihin sonu" diye nitelenen bu yeni durum yeryüzünü fiilî ve potansiyel bir savaş alanına dönüştürdü. Çok sevdikleri neoliberalizm, dünyaya neosavaş ve neoterörizmden başka bir şey getirmedi.

Mevcut durum karşısında Türkiye tarihsel misyonunu yeniden üstlenmektedir. Yeni durum her ülkeyle gerektiğinde iş birliğini, gerektiğinde rakip olmayı gerekli kılmaktadır. Son dönemde Türkiye, mevcut koşulların seyrini değiştiren, inisiyatif kullanan bir dış politikayla edilgen değil, etken ve vazgeçilmez bir özne olarak öne çıkmaktadır. Aziz milletimizin ve Gazi Meclisimizin de desteğiyle Hükümetimiz, bu politikayı yürütmekte ve sürekli hâle getirmek için çaba sarf etmektedir.

Değerli milletvekilleri, hâlâ bazı kafaların, sözde aydın çevrelerin ve kimi siyasilerin henüz bu yeni durumu idrak edemediklerini maalesef görüyoruz yani toplumun önünde olması gerekenler maalesef toplumun gerisinde kalmıştır. Yerli ve millilikten uzak, içlerindeki aşağılık kompleksini yenememiş bu anlayış, egemen güçlerin peşine takılıp etliye sütlüye karışmayan, pasif bir politikayla çıkarlarımızın korunacağını sanmaktadırlar. Dünya değişmiş, Türkiye değişmiş ama bu kafalar ne yazık ki değişmemiştir. Biz, tarihî misyonumuzun ve mirasımızın bize yüklediği görevin farkındayız. Biz,

tarihî sorumluluğumuzun ve ülkemize ümit bağlayan ve dua eden milyonların farkındayız. İşte bu yüzden, bir ayağımız Anadolu’da, diğer ayağımız bir pergel gibi dünyayı dolaşmaktadır.

Değerli milletvekilleri, maalesef, Batı dünyası, İslam dünyasını kendisi için potansiyel bir tehdit olarak görmekte, medeniyetler çatışması tezi doğrultusunda hareket etmektedir. Bunu ifade etmekten çekinseler de yaşadığımız gelişmeler bunu açıkça göstermektedir. Yeni Zelanda’dan İngiltere’ye, Avrupa’nın, Amerika’nın çeşitli şehirlerine kadar sıçrayan ırkçı ve nefret suçu içeren İslamofobik yaklaşımlar bu anlayışın tezahürleridir. Hatta son olarak Birleşmiş Milletlerin ilan ettiği İnsan Hakları Günü’nde Nobel Edebiyat Ödülü’nün yazarlıktan çok Sırp vahşetine verdiği destek ve katliamları savunmasıyla bilinen ırkçı, faşist bir Avusturyalıya verilmesi Batı’nın çok yüzlülüğünün açıkça göstergesidir. “Bugün başta Filistin olmak üzere, İslam coğrafyasında yaşanan dramlar, işgaller acaba Batılı bir ülkede yaşansaydı Batı’nın tavrı nasıl olurdu?” diye kendimize sormalıyız. O zaman “insan hakları” “demokrasi” gibi sihirli kavramlar devreye girecekti ama söz konusu Müslümanlar olunca bunlar unutuluyor. İşte bunu unutmayan, dünyanın gözü önünde bu haksızlığı, adaletsizliği, ikiyüzlülüğü tüm çıplaklığıyla haykıran bir Türkiye var, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda “Dünyanın 5’ten büyük olduğu”nu, bir damla petrol için milyonlarca insanın kanının aktıldığını cesurca söyleyen bir liderimiz var.

Türkiye, dış siyasette geçmişten çok daha farklı ve ileri bir konuma taşınmıştır. Türkiye, dünyada en çok misyonu bulunan ülkeler arasında 5’inci sıraya yükselmiştir. 2002 yılında 163 olan dış temsilcilik sayımız şu an 246’ya ulaşmış, 42 ülkeye vizesiz seyahat mevcutken bugün bu sayı 74’e yükselmiştir.

Değerli milletvekilleri, dış siyaset, dış politika iç politikadan bağımsız ve daha özen isteyen bir konudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Turan.

HASAN TURAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Muhalefet temsilcilerimizin Hükümetimizin uygulamalarına, politik tercihlerine yönelik eleştirileri, haksız gördükleri noktalar olabilir. Elbette bu, eşyanın tabiatındandır ancak konu dış politika olunca eleştirilerin daha özenli, vatanımızın, milletimizin yararına olması gerektiğini düşünüyorum.

Bakın, geçenlerde ABD Başkanını acımasız bir şekilde içeride eleştiren Temsilciler Meclisi Başkanı Nancy Pelosi, Fransa’da gazetecilerin Trump’la ilgili bir sorusuna “Prensip gereği, ülke dışındayken Başkan hakkında konuşmuyorum.” şeklinde cevap verdi. Bu bağlamda, Kazakistan’da katıldığı toplantıda FETÖ’cülerin bulunmasına “Bu durumu Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Türkiye adına kabullenemem, suskun kalamam.” diyerek tepki gösteren Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilimiz Sayın Levent Gök’e huzurlarınızda bu onurlu duruşundan dolayı teşekkür ediyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar) Ülkemizin menfaatlerini savunan bu duruşun yanında, katıldığı yurt dışı toplantılarında yalan yanlış ve asılsız ithamlarla ülkemizi AB’ye ve Batı ülkelerine şikâyet edenleri de aziz milletimize havale ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HASAN TURAN (Devamla) – Cefakâr ve fedakârca ülkemize ve milletimize gece gündüz hizmet eden Sayın Dışişleri Bakanımıza ve Bakanlık personelimize teşekkür ediyor ve bu uğurda şehit olan aziz şehitlerimizi rahmetle anıyor, Bakanımız ve Bakanlık personelimizi tebrik ediyor, takdirlerimi sunuyorum.

Bu duygularla hepinizi tekrar saygıyla selamlıyor, yüce milletimize buradan selamlarımı gönderiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Antalya Milletvekilimiz Sayın Sena Nur Çelik'e aittir.

Sayın Çelik, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA SENANUR ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dünyada yeniden büyük güç mücadelelerinin yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. Yeni jeopolitik satranç tahtalarının yeni aktörler ve enstrümanlarla kurulduğu bir zamanın arifesindeyiz. Bu kritik dönemde belli başlı tüm devletlerin simetrik ve asimetrik çekişme ve rekabetlerinin tam ortasında yer alan bir bölgede Yemen'den Suriye'ye uzanan iç savaşların, Ukrayna'dan Doğu Akdeniz'e uzanan sınır mücadelelerinin ve Libya'dan Basra Körfezi'ne uzanan jeopolitik çekişmelerin merkezinde yer alan topraklarda yaşıyoruz. Bu durumun, bölgedeki ülkeler için jeopolitik öngörüü en düşük seviyeye düşürdüğü bir dönemde, Türk dış politikası Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ülkemizin çıkarlarını korumak için askerî, insani ve diplomatik açıdan sürdürülen titiz bir çalışmayla şekillenmeye devam ediyor. Türkiye, dikkatli bir askerî planlama ve millî savunma sanayi atılımı sonrasında gerçekleştirdiği Barış Pınarı, Zeytin Dalı ve Fırat Kalkanı Operasyonlarında saha hâkimiyeti ve güç projeksiyonunda kazandığı başarıyla bölgede yapılan tüm hesapları bozmuş, ciddi bir ulusal güvenlik tehdidini bertaraf etmiştir. Operasyonlar öncesi ortaya konulan ultimatolar, ülkemizin yapacaklarını söyleyen, sahada elde edilen başarılar da söylediklerini yapabilen bir güç olarak stratejik caydırıcılığını en üst seviyeye taşımıştır.

Bunun yanında Somali'den Suriye'ye, Yemen'den Afganistan'a yaptığımız insani yardım ve kalkınma çalışmaları ve eğitim ve kültür faaliyetleri ülkemizi, dünyanın en önemli yumuşak güç merkezlerinden biri hâline getirmiştir. Bu konuda norm takip eden değil, norm oluşturan bir ülke olarak dünyanın yüzüne sergiledikleri ikiyüzlü ve gayriinsani tavrı en açık biçimde vurabilen tek ülkemiz. İslamofobi, ayrımcılık ve etnik soykırımlara karşı tavrımız, dar çıkar gruplarını köşeye sıkıştırırken geniş halk kitlelerinde derin bir Türkiye muhabbeti ortaya çıkarmıştır. Ortaya koyduğumuz bu insani tavrı, stratejik bir değere de dönüştürebilen bir sistemle bütünleşmiştir. Bir yandan sahadaki varlığımız ve caydırıcılığımız, öte yandan insani anlamda geniş çevrelerin gönlünü kazanarak elde ettiğimiz kredibitemiz diplomatik olarak daha güçlü bir şekilde aktörleşmemizin önünü açtı.

Ülkemiz, sahada elde ettiği zaferler sayesinde masada da etkili diplomasi yürüterek son üç ay içerisinde attığı adımlarla başarılarımızı uzun vadeli kazanımlara dönüştürdü. Amerikan heyetiyle Ankara'da varılan uzlaş; Soçi'de Rusya'yla yapılan mutabakat; Cumhurbaşkanımızın Washington'a yaptığı ziyaret, İngiltere, Fransa ve Almanya liderleriyle yaptığı dörtlü zirve ve NATO toplantısı Türk diplomasisinin en başarılı dönemlerinden biri olarak kayda geçti.

Doğu Akdeniz'e gönderdiğimiz sondaj gemileri ve Libya'yla yapılan mutabakat sonrasında bölgemizde fırtınalar estirmek isteyen çevrelerin planları da akamete uğradı. Türkiye artık kriz yönetimi ile, uzun vadeli dış politik perspektifi aynı anda, farklı yapılar ve bağlamlarda uygulayabilen bir ülke.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzdeki dönemde dış politikamız, bölgemizdeki istikrarsızlıklar, PKK ve FETÖ gibi terör örgütlerinin sınır ötesi faaliyetleri ve Avrupa Birliğiyle ilişkilerde yaşanabilecek darboğazlar gibi sınamalarla karşı karşıya kalmaya devam edecek.

Ayrıca, Amerika Birleşik Devletleri Kongresinin S-400, F-35, Suriye ve Doğu Akdeniz konularında ortaya koyduğu pozisyon ve yaptırım tehditlerine gereken karşılığı vermeyi, uyumsuzlukların çıkarlarımız doğrultusunda çözümünü için çalışmayı sürdürecektir. Bu meselelerin partilerüstü millî meseleler olduğunun bilinciyle tüm siyasetçiler ve millet olarak dış politikamızı desteklememizin ülkemizin, bölgesinde ve dünyada gücüne güç katacak en önemli unsurlardan biri olduğunu vurgulamak istiyorum.

Türkiye son yıllarda diplomatik gücün hem masada hem sahada hem de kalplerde kazanılması gerektiğini başarılı örneklerle ortaya koymuştur. Bundan sonra da bu pusulamızda herhangi bir sapma beklenmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Çelik.

SENA NUR ÇELİK (Devamla) – İdeallerimizi, stratejik aklımızı ve vicdanımızı kısa vadeli çıkarılara ve dünyada yayılan popülizm dalgasına kurban etmeyeceğiz. Dünyanın kayıtsızlığı ve suskunluğuna rağmen Gazze’de, Arakan’da, Urumçi’de, her yerde mazlumların sesi olmaya devam edeceğiz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde dünyada 5’ten fazla renk ve 5’ten fazla ses olduğunu ve uluslararası vicdanın o 5’in çıkarlarına feda edilemeyeceğini haykıran bir ülke olmaya devam edeceğiz.

Sözlerime son verirken başta Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu olmak üzere Dışişleri camiasına teşekkür ediyor, bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Kayseri Milletvekilimiz Sayın İsmail Emrah Karayel’de. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Karayel.

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığının 2020 yılı bütçesi hakkında Adalet ve Kalkınma Partisini temsilen görüşlerimi aktarmak üzere söz almış bulunmaktayım.

Son dönemlerin en yoğun dış politika gündemleriyle karşı karşıya olduğumuz günlerden geçmekteyiz. Ülkemizi doğrudan etkileyen çetin uluslararası ve bölgesel koşullarda gelişmeleri hariçten izlemek Türkiye gibi bir güç için mevzubahis olamaz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğündeki dış politikamız, kadim medeniyetimizi, milletimizin asırlardan süzülüp gelen ruhunu, insani ve vicdani değerlerimizi yansıtmakta, devlet-millet bütünleşmesinin nişanesini temsil etmektedir. Bu ruhun ve değerlerin son örneğini Barış Pınarı Harekâtımızla ortaya koyduk. Ülkemizin ve milletimizin bölünmez bütünlüğü söz konusu olduğunda huzur ve istikrarı temin edebilmek için gerektiğinde demir yumruğumuzu hiç düşünmeden kullanacağımızı karşımızdaki terör odaklarına ve tüm dünyaya gösterdik. 2002 yılında sadece 85 milyon dolar düzeyinde olan uluslararası insani ve kalkınma yardımlarımızın günümüzde 8,5 milyar dolara ulaşması yani yaklaşık 100 kat artması hem bizi biz yapan değerleri hem de ülkemizin artan imkân ve kabiliyetini yansıtır.

İnsani ve resmî kalkınma yardımlarında 2002 yılında dünyada 27’nci sırada yer alan ülkemiz bugün ilk sıraya yükselmiştir. Türkiye, ayrıca millî gelirinin yüzde 1’ine yakını insani yardım için ayırmak suretiyle dünyanın en cömert ülkesi konumuna ulaşmıştır.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Avrupa Birliği üyeliği, tüm iniş çıkışlara rağmen stratejik hedefimiz olmaya devam ediyor. Son gelişmeler, Türkiye-AB ilişkilerinin zor bir döneme girdiğini gösteriyor. AB içindeki bazı çevreler, maalesef, 15 Temmuz hain darbe girişimi sonrasında aramızda oluşan güven bunalımını aşacak adımlar atmamak yerine haklı talep ve beklentilerimizi görmezden gelerek ülkemizle arasına mesafe koymayı tercih etmiştir.

Son dönemin ana gündem konusu olan Doğu Akdeniz’deki hidrokarbon arama faaliyetlerimiz bağlamında Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin ve Yunanistan’ın ikili sorunlarını AB’ye taşımasına izin vermek, Rum-Yunan ikilisinin Türkiye karşıtı çıkar ve gündemlerinin Türkiye-AB ilişkilerini rehin almasına neden olmaktadır. Son dönemde yoğunlaşan Türkiye karşıtı söylem ve eylemler, ülkemizin

haklılığını ortadan kaldırmadığı gibi şimdiye kadar izlediğimiz yoldan da bizi döndüremeyecektir. AB, sözde üye ülke dayanışmasını ve küçük siyasi hesapları uluslararası hukuka tercih ederek yaptığı hatadan dönmelidir. AB'nin de bu yönde yapıcı bir yaklaşım içinde olmasını bekliyor, gereken adımları gecikmeden atmasını ümit ediyoruz.

Son gelişmeler göstermektedir ki AB içindeki bazı karar alıcılar, bölgesel ve küresel alandaki önemli gelişmeleri gerektiği şekilde takip edememekte, neden ve sonuçları nesnel ve bütüncül bir şekilde değerlendirememekte, kendi iç sorunlarına boğulmuş olmalarının da etkisiyle büyük resmi görememektedirler. Şayet AB, bölgesel gelişmeler karşısında etkin rol oynamak istiyorsa Türkiye'nin başta güvenlik kaygıları olmak üzere haklı taleplerini ve beklentilerini göz önünde bulundurmak durumundadır. Bu doğrultuda müzakere fasıllarıyla ilgili siyasi engeller kaldırılmalı, gümrük birliğinin güncellenmesi çalışmalarına hız verilmeli, vize serbestisi konusunda ilerleme sağlanması kolaylaştırılmalı, reform gündemi desteklenmeli, düzensiz göçle ve terörün her türlüyle mücadelede iş birliği samimi bir şekilde geliştirilmelidir.

NATO müttefiki, Avrupa Konseyi ve AGİT üyesi, Avrupa Birliği müzakere süreçlerine başlamış aday bir ülke olan Türkiye, Avrupa'nın ayrılmaz bir parçası olarak kıtanın istikrar ve güvenliğine önemli katkılar sağlamış ve büyük fedakârlıklar yapmıştır. Türkiye AB Karma Parlamento Komisyonu Eş Başkanı sıfatıyla, ülkemizin üyeliğinin Birliğe katacağı değerin anlaşılması hâlinde her iki taraf için de daha yapıcı ve faydalı ilişkiler kurulabileceğine dair samimi inancımı muhafaza ediyor; bu inancımı Avrupalı muhataplarımla her vesileyle paylaşıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ siyasetin merkezine her zaman milletimizi koymuştur. Bu çerçevede, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın, soydaşlarımızın, akraba toplulukların huzur ve refah içinde varlıklarını idame ettirmeleri, haklarının ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi en temel dış politika önceliklerimiz arasındadır. Bu amaç doğrultusunda Dışişleri Bakanlığımız, başta TİKA, Türkiye Maarif Vakfı, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi ortaklarıyla dünyanın dört bir yanında bayrağımızı gururla dalgalandırmaktadır; bu kurumlarla ekip hâlinde çalışmaktadır. Yurt dışında yaşayan 6 milyonu aşkın vatandaşımız, sayısı 246'ya ulaşan temsilciliklerimiz sayesinde yeryüzünün en üca köşesinde de olsalar devletimizin yanlarında olduğunu artık her daim hissetmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (Devamla) – Dışişleri Bakanlığımızın 7/24 esasıyla ve 5 yabancı dilde hizmet veren konsolosluk çağrı merkezinin kurulmasından bu yana 6 milyonun üzerinde başvuruya yanıt vermiş olması, yurt dışındaki vatandaşlarımıza etkin kamu hizmeti sunmak amacıyla yürütülen çabalara en somut ve güzel örneklerdendir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; sözlerime son vermeden önce özellikle Amerikan Senatosunda kabul edilen Ermeni soykırım tasarısını kınadığımı buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum. Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere, gerçekleştirmedığımız bir soykırıma -eccadımızın ve milletimizin tarihinde hiçbir soykırım yoktur- bizi siyasi bir şekilde muhatap tutmaya çalışan ülkeleri kınıyorum; kendilerini, kendi geçmişlerinde bulunan kara lekeleri, geçmişlerindeki soykırımları hatırlamaya davet ediyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle Türkiye'nin hem sahada hem de masada güçlü bir dış politika yürütmesinde kilit önemi haiz, her daim vatandaşlarımızın çıkarlarını koruyan Dışişleri Bakanımıza teşekkür ediyor, 2020 bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Ali Şahin'de. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı Avrupa Birliği Başkanlığı bütçesi için grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle siz değerli milletvekillerini ve aziz halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliği dünya tarihinde hayata geçirilmiş en büyük barış projelerinden biridir. Hepimizin malumu olduğu üzere, Avrupa uzun yıllar –yüz yıl gibi, otuz yıl gibimezhep savaşlarına, onun ardından Birinci ve İkinci Dünya Savaşı gibi büyük yıkımlara yol açan, büyük can kayıplarına yol açan savaşlara maalesef meydan oldu. Bu savaşlar üzerine, bu yıkımlar üzerine Avrupa Birliğinin inşa edilmesi, gerçekten de dünya tarihine bakıldığında, hayata geçirilmiş en büyük barış projesi olarak önümüze çıkıyor.

Bu anlamda Türkiye olarak Avrupa Birliğinin, birliğini, bütünlüğünü ve istikrarını önemsedığımızı buradan belirtmek isterim. Çünkü o coğrafyada yaşanacak her bir kırılmanın, her bir istikrarsızlığın bizim coğrafyalarımıza da menfi etkisi olacağı aşikârdır.

Değerli dostlar, son dönemlerde Brexit'le birlikte Avrupa Birliğinin nereye ve nasıl savrulacağını hep birlikte izleyeceğiz. Ancak son dönemlerde Avrupa Birliğinin karşı karşıya kaldığı birtakım tehditler ve ciddi meydan okumalar var. Bunların başında da hepimizin malumu olduğu üzere mülteci akınları, terör, aşırı sağ, ırkçılık, İslamofobi gibi ciddi tehditler söz konusu. Ancak biraz daha derine indiğimizde görüyoruz ki aslında bu tehditleri doğuran, Avrupa merkezli çok ciddi bir amil var, sebep var. O da aslında, Avrupa Birliğinin kendi varoluş değerleriyle ters düşmesi, karşı karşıya gelmesi ve inkâr sürecine girmiş olması. Peki, nasıl? Eğer bugün Avrupa Birliği, Avrupa sınırları Suriye kaynaklı, Orta Doğu kaynaklı birtakım mülteci akınlarına maruz kalıyorsa bu, Avrupa Birliğinin bundan sekiz yıl önce Suriye halkının haklı özgürlük ve demokrasi isteklerine sahip çıkmamasından, daha doğrusu, diğer bakımdan kendi varoluş değerlerine Suriye'de sahip çıkmamasından kaynaklanıyor.

Yine, diğer bir önemli konu, sınırsızlık meselesi. Avrupa, bütün bu yıkımlardan sonra kendi coğrafyasına istikrarı ve barışı, ekonomik, coğrafi, siyasi sınırlarını kaldırarak ortak bir coğrafya olarak getirdi ama görüyoruz ki Avrupa Birliği, kendi coğrafyasına sınırsızlığı hâkim kılarken farklı coğrafyalarda yeni sınırlar iklimlemenin peşinde.

Çok da vaktimiz yok ama neyse, o konuya girmeyeyim, bir hatıramı paylaşacaktım.

Avrupa Birliğiyle, Avrupa'yla olan bizim Türkiye'nin ilişkileri Avrupalı dostlarımızın öngördüğü gibi 1963 Ankara Anlaşması'yla başlamıyor. Bu süreç, Yakın Çağ'dan 1300'lü yıllara kadar baktığımızda... Selanik'in Osmanlı'ya tam üye olduğu tarih 1387 yılı, Varna'nın Osmanlı'ya tam üye olduğu tarih 1444 yılı; Kayseri, Selanik'ten tam seksen yedi yıl sonra Osmanlı'nın bir parçası olmuştur. Bu anlamda, bu açılardan baktığımızda Türklerin veya Türkiye'nin Avrupa'daki varlığı, Avrupalı dostlarımızın öngördüğü gibi 1963 Ankara Anlaşması'yla değil, 1300'lü yıllara kadar uzanmaktadır. Avrupa'daki Batı Hun İmparatorluğu'nu veya Avrupa Hun İmparatorluğu'nu gündeme getirmeme gerek dahi yok.

Şunun altını çizmemiz gerekiyor: Türkiye, Avrupa'nın coğrafi ve tarihî anlamda doğal bir parçasıdır ve Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üyeliği Avrupa'ya sosyal ve ekonomik anlamda bir aşî niteliğini taşımaktadır.

Avrupalı dostlarımızın bilmesi gereken diğer bir husus da yine eğer Paris'in güvenliğini, Londra'nın güvenliğini, Avrupa'nın sınır güvenliklerini önceliyorlarsa bunun güvenliğinin, Avrupa'nın şehirlerinin

ve sınırlarının güvenliğinin Diyarbakır'ın güvenliğinden, Gaziantep'in güvenliğinden, Hakkâri'nin, Van'ın, Ankara'nın güvenliğinden geçtiğidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Şahin.

ALİ ŞAHİN (Devamla) - Avrupalı dostlarımız Paris'in, Londra'nın, Madrid'in çocuklarını ne kadar aziz biliyor ise Şam'ın, Kahire'nin, Mogadişu'nun çocuklarını da o derece aziz bilmedikleri sürece Avrupa coğrafyasının güvende olması, sınırlarının güvende olması mümkün değildir.

Değerli arkadaşlar, son olarak Dışişleri Bakanlığımıza tebriklerimi ve teşekkürlerimi iletmem istiyorum. Özellikle Doğu Akdeniz'de son dönemde gerçekleşen deniz yetki alanı sınırlandırması, stratejik anlamda cumhuriyet tarihimizin hayata geçirilmiş en stratejik adımlarından biriydi. Gerek uzun yıllardan bu yana olağanüstü bir performansla çaba gösteren Dışişleri Bakanımız Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'na ve çalışma arkadaşlarına burada ben teşekkürlerimi ve tebriklerimi sunuyorum.

Diğer bir husus, Amerikan Senatosunun son almış olduğu karar, Türkiye'yi soykırımla suçlayan karar son derece trajikomik bir karar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın.

ALİ ŞAHİN (Devamla) – Bağlayacağım hemen Sayın Başkanım.

Nagasaki ve Hiroşima'ya attıkları 2 atom bombasıyla kendi tabirleriyle, kendi gazetelerindeki manşet şu şekildeydi: “Dakikalar içerisinde iki şehri kozmik toza dönüştürdük.” Böyle deyip dakikalar içerisinde 117 bin insanı katleden, buharlaştıran bir medeniyetin benim medeniyetimi “soykırımcı” olarak tanımlaması son derece trajikomik bir durum.

Bu vesileyle 2020 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına son konuşma Eskişehir Milletvekilimiz Sayın Emine Nur Günay'a ait. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Günay, süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE NUR GÜNAY (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığının ilgili kuruluşu Türk Akreditasyon Kurumunun 2020 mali yılı bütçe teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesi nedeniyle AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bugün bütçesini görüşeceğimiz Türk Akreditasyon Kurumu yani TÜRKAK'ın önce işlevi hakkında bilgi vermek, daha sonra küresel rekabet gücüne katkısına değinmek istiyorum.

TÜRKAK, değerlendirme kuruluşlarını ulusal ve uluslararası standartlarda akredite etmek amacıyla 4457 sayılı Kanun'la 1999 yılında kurulmuştur. 2019 yılında yapılan yasal düzenlemeyle, diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, ülkemizde akreditasyon hizmeti veren tek yasal otorite olarak tekrar tescillenmiştir. Şimdiye kadar kamu ve özel sektörden, yurt içinden ve yurt dışından deney, kalibrasyon, tıbbi laboratuvarları, muayene kuruluşları, ürün ve sistem belgelendirme, personel belgelendirme kuruluşları, doğrulayıcı kuruluşlar, yeterlilik deneyi sağlayıcıları ve referans malzeme üreticileri olmak üzere toplam 1.800'e yakın uygunluk değerlendirme kuruluşu TÜRKAK tarafından akredite edilmiştir.

Akreditasyon, ülkemizdeki kalite altyapısının gelişmesi, piyasaya güvenli mal ve hizmet sunumu, yurt içinde ve dışında kaliteli ürünlerin tescillenmesi ve yaygınlaşması açısından çok önemlidir.

Akreditasyon aynı zamanda içinde yaşadığımız toplumun ve çevrenin güvenliğini sağlayan, yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan bir araç olarak da hayatımızda önemli bir yer tutmaktadır. Gıdalardaki kalıntılardan ölçü ve tartı aletlerinin kalibrasyonuna, araç muayene istasyonlarındaki kontrollerden yapı malzemelerinin test edilmesine, kaynakçıların belgelendirilmesinden çevre ölçümlerinin güvenilirliğine kadar birçok konu akreditasyon kapsamına girmektedir. Her geçen gün bunlara yeni konular ve alanlar da eklenmektedir.

Küresel rekabetin her geçen her gün daha da arttığı günümüzde, iş yapma modelleri ve süreçleri değişmiş, kalıcı ve sürdürülebilir üretim ve büyümeyi sağlamak en önemli hedef olmuştur. Bu yoğun rekabet ortamında teknolojiyi üreten, geliştiren, teknolojiye hâkim olan ve uluslararası standartlarda üretim sürekliliğini sağlayan işletmeler rekabet edebilmekte, dünyaya istedikleri şekilde yön verebilmektedir. İşte bu sürdürülebilir rekabeti sağlayan en önemli unsur ise akreditasyon yani bir uygunluk değerlendirme kuruluşunca verilmiş uygunluk belgesine sahip bir ürün veya hizmete sahip olmaktadır. Bu belgeler, ulusal ve uluslararası platformda güven telkin etmekte, bu sistematik sayesinde ticarete teknik engeller aşılmakta, Türk ürünlerinin dünya pazarlarında serbest dolaşımı sağlanmakta, ülkelerin mikro ve makro düzeyde rekabet gücünü artırmaktadır. Bu nedenle TÜRKAK'ın akreditasyon faaliyetlerinin uluslararası tanınırlığı önemli bir konudur.

Avrupa Akreditasyon Birliği ve Uluslararası Akreditasyon Forumu'na tam üye olması ve çok taraflı tanıma anlaşmaları imzalamasıyla TÜRKAK'ın uluslararası tanınırlığı ve yaptığı akreditasyonun tüm dünyada geçerliliği sağlanmıştır. Son on iki ayda yakalanan yaklaşık 180 milyar dolarlık ihracat rakamı göz önüne alındığında akreditasyonun, dolayısıyla TÜRKAK'ın ülkemizin dış ticaretteki rekabet gücüne katkısı açıkça görülmektedir.

Küresel Rekabetçilik Endeksi'nde ilk kez 2019 yılında yeni bir endeks temel alındı. "Küresel Rekabetçilik Endeksi 4.0" adı verilen bu endeksin temel amacı, bir yandan 2008 krizinin bir yandan da 4'üncü Sanayi Devrimi'nin harekete geçirdiği uzun dönemli dinamikleri rekabet gücü tanımına katmaktır. Bu nedenle hem bu yeni kıyaslama sistemi için hem de ülkemizin küresel rekabet gücü açısından TÜRKAK önemli bir kurumumuzdur.

TÜRKAK'ın mali durumu incelendiğinde, 2004 yılından bu yana hazineden destek almadığı, tüm giderlerini kendi gelirleriyle finanse ettiği görülmektedir. 2020 yılı bütçesiyle Kuruma 26 milyon 108 bin lira ödenek tahsis edildiği, Kurum gelirlerinin de tahminen 49 milyon 850 bin lira olduğu görülmektedir.

Kısaca, TÜRKAK, ülkemizde uygunluk değerlendirme kuruluşlarının ihtiyaçlarını karşılayacak tarafsız, etkin, güvenilir, etik değerlerle bağlı, paydaşlarla iş birliği içerisinde çalışan, uzmanlık ve yetkinliğini geliştirerek uluslararası kabul edilebilir bir akreditasyon hizmeti sunma gayretinde olan millî bir Kurumumuzdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Günay.

EMİNE NUR GÜNAY (Devamla) – Takdirlerinize sunulan bütçesiyle TÜRKAK, kanunen kendisine verilen görevleri bundan sonra da uluslararası kabul edilebilir seviyede yürütecektir.

Sözlerimi bitirirken 2020 yılının milletimize, insanlığa, huzur ve barış getirmesini diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkkan, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lüftü Türkkân'ın, Libya'yla imzalanan mutabakat muhtırasının ardından Fransa, İtalya ve Kıbrıs'ın Doğu Akdeniz'de yaptığı askerî tatbikat konusunda ülkemizin tavrının ne olacağını ve Resmî Gazete'de yayımlanan Libya'nın 16 yaşından küçük, 55 yaşından büyük vatandaşlarına vize muafiyeti sağlanması hakkındaki kararın ne anlama geldiğini Dışişleri Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

LÜFTÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan konuşma yapmadan evvel bu konuları dikkate alıp konuşmasına dâhil ederse çok mutlu olurum.

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükûmeti Arasında Akdeniz'de Deniz Yetki Alanlarının Sınırlanmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası'nın imzalanmasının hemen ardından Fransa, İtalya ve Kıbrıs, Doğu Akdeniz'de askerî bir tatbikat yaptı. Bu tatbikat, kendilerine göre bir nevi de Türkiye'ye mesaj niteliğindedeydi. Kıbrıs medyası, tatbikatla ilgili olarak yayınladıkları haberlerde, egemenlik haklarına yönelik adımlara karşı kararlılık mesajı verdiklerini yazdı. İtalyan gazetesi La Repubblica'ya konuşan İtalyan yetkili de “Tatbikat öncesinde Ankara'ya mesaj açıktır, bayrağımızı göstermemiz gerekiyorsa hazırız.” demişti. Bu konuda ülkemizin tavrı ne olacak, bunu merak ediyoruz, konuşmanız sırasında değinirseniz seviniriz.

Bir de Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Libya Devleti Ulusal Mutabakat Hükûmeti arasındaki anlaşmanın ardından dün bir gelişme daha yaşandı. Türkiye, Suriye gibi, Suriyeli göçmenler gibi ciddi bir sorunla karşı karşıyayken bu sefer de Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde “...16 yaşından küçük ve 55 yaşından büyük umuma mahsus pasaport hamili vatandaşlarının Türkiye'ye yapacakları her 180 gün içinde azami 90 gün ikame süreli turistik amaçlı seyahatlerinde vize muafiyeti sağlanmasına, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 18 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.” diye bir ifadeye yer verilmiş. Bu karar ne anlama geliyor? Libya'dan kimler gelecek? Bunlar kontrol edilecek mi? Neden hemen alelacele böyle bir karar alındı, bunu da merak ediyoruz. Libya'da böyle bir iç savaş varken, Libya'da böyle bir sıkıntı varken, yeni bir göçmen dalgasına ülke hazır değilken böyle bir kararın alınma gereğini merak ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (İstanbul) – . Teşekkür ediyorum, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

2.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Millî Eğitime ayrılan bütçede azalışın söz konusu olduğuna, Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı anket sonucunun Bakanlığın faaliyetlerinden memnun olunmadığını gözler önüne serdiğine, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının araştırmasına katılan üniversite öğrencilerinin yüzde 30'unun okulda kendisini güvende hissetmediğini ifade ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, konuşmacıları dikkatle dinledik. Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri bunlara gereken cevabı verecektir.

Ancak, şunu kısaca ifade etmek istiyorum: 2002 yılında Millî Eğitime ayrılan bütçe yüzde 22,34'tür; bugün 2020 yılında ayrılan bütçe ise yüzde 16,10'dur. Yani konuşmacıların ifade ettiği gibi bu bütçede bir artış değil azalış söz konusudur. Bütçenin yüzde 84'ü personel giderlerine ayrıldığı için eşit eğitim imkânına katkısı hemen hemen hiç yoktur.

PISA'yla ilgili de iyi yönde artışlar olmuştur denmesine rağmen, 2013 yılından bu yana yüzde 75,6 oranında PISA'ya katılım oranı artmıştır. Buna rağmen matematikte yüzde 35'ten yüzde 49'a, fen alanında 33'üncü sıradan 52'nci sıraya, okuma becerisinde ise 35'inci sıradan 50'nci sıraya düşmüştür.

FATİH Projesi 2010 yılında dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından başlatılmıştır. Başlatıldığı yıl Millî Eğitim Bakanlığı 2014 yılında tamamlanacağını duyurmuş, 2014 yılına gelindiğinde 2015 yılında tamamlanacağı söylenmiş, 2015 yılına gelindiğinde de 2017 yılına uzatılmıştır. Daha sonra da 2018 yılında tamamlanacağı belirtilmiştir. Son dönemde FATİH Projesi kapsamında tablet dağıtımına son verildiği söylenmiştir. Bu bütçenin tutarı ise 8 milyar 500 bin TL'dir.

İki Bakanlığın ilginç anketini kısaca ifade ediyorum. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının araştırmasına katılan üniversite öğrencilerinin yüzde 30'u okulda kendisini güvende hissetmediğini ifade etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Üniversitelilerin yüzde 48'i çok az parayla geçinmek zorunda olduğunu belirtirken kadın öğrencilerin yüzde 16'sı taciz ve cinsel istismara maruz kaldığını ifade etmiştir. Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı, 60 bin katılımcıyla gerçekleştirdiği bir ankette ise memnuniyetsizlik gözler önüne serilmiş; katılımcıların yüzde 35'i faaliyetlerden memnun olmadığını belirtirken Bakanlığın öğretmen atamalarına ve öğretmen niteliğinin artırılması konusuna da ağırlık vermesini dile getirmişlerdir.

Genel Kurulu saygıyla bilgilendirdim. (CHP sıralarından alkışlar)

II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ÜNİVERSİTELER (Devam)

E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi İYİ PARTİ Grubunun değerli milletvekillerine söz vereceğim.

İYİ PARTİ Grubu adına ilk söz, Adana Milletvekilimiz Sayın İsmail Koncuk'a aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Koncuk.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

“Ey Türkistan, şanlı ülke, güzel anayurt! / Bir gün gelir kaldırırsız yine bayrağı; / İçimizden elbet çıkar yeni bir Bozkurt, / Yabancıdan geri alır kutlu toprağı...”

Doğu Türkistan'da zulme uğrayan tüm soydaşlarımı bir kez daha anıyorum. Bu zulme sessiz kalanları da şiddetle kınıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, önemli bir Bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Millî Eğitim Bakanlığında yapılması gereken en önemli şey, güven veren bir Bakanlık yani oluşturduğu kadrolarla, attığı her adımla millete güven veren bir Bakanlık olmasının sağlanmasıdır. Geçen açıkladım, İzmir Millî Eğitim Müdürü Ömer Yaşî'nin, kuruma bir GSM operatörü tarafından bağışlanan parayla ailesini tatile gönderdiğini ve bu durumun Bakanlık müfettişlerince tespit edildiğini, kademe ilerlemesi cezası verildiğini, görevden alınması teklifinin getirildiğini, valiliğin suç duyurusunda bulunması ve ayrıyeten de bir de kınama cezası verilmesi gerektiğini...

Şimdi Sayın Millî Eğitim Bakanına güven duymamız lazım. İzmir gibi bir ilin İl Millî Eğitim Müdürü böyle bir şaibeyle anılıyorsa; Millî Eğitim Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulunun da onayladığı bu cezaları, Millî Eğitim Bakanı Sayın Ziya Selçuk'un kaldırmaya hakkı yoktur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Böyle bir şey olamaz. Sayın Bakan benim şahsen güvendiğim bir insandır. Böyle bir Millî Eğitim Müdürü ne Millî Eğitim Bakanlığına yakışmaktadır ne de Ziya Selçuk'un öne sürdüğü o ahlaklı eğitim, sağlam eğitim anlayışıyla örtüşmektedir. Şimdi ben bunu burada söylemeyecektim ama soru önergesi verdikten sonra -adam hem kel hem fodul ya “suçum yok” diyor- ve Sayın Valiyi de kınıyorum, İzmir Valisini. Sanki Millî Eğitim Müdürünün avukatı gibi konuşuyor. Yahu senin dosyadan haberin yok mu? Yüzün de mi kızarmıyor? Böyle bir suçu işleyen Millî Eğitim Müdürünü savunurken yüzün de mi kızarmıyor? Böyle bir şey olamaz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, millî eğitim önemli dedik. Bu sözleşmelilik sisteminin kaldırılması lazım. Sözleşmelilik sistemi tüm kurumlarda ve özellikle de Millî Eğitim Bakanlığında olduğu sürece, öğretmenler odasında farklı hukuki haklara sahip öğretmen tipleri olduğu sürece biz millî eğitimi sürekli tartışırız ve öğretmen motivasyonunu sağlayamayız. Zamanım dar olduğu için bunlara kısa kısa değineceğim. Dolayısıyla, sözleşmeli öğretmenlik kaldırılmadığı sürece Millî Eğitim Bakanlığı, sürekli tartışılan bir Bakanlık olmaktan kurtulamayacaktır.

2020 yılında 20 bin öğretmen atanacağını Sayın Fuat Oktay açıklamıştı. Sayın Bakanımın bu 20 bin konusunda hiç açıklama yapmadığını görüyorum yani 20 bin rakamını Sayın Ziya Selçuk hiç telaffuz etmedi. Bundan dolayı bir umudum var, acaba Sayın Bakanın, bu 20 bini 50 bin, 60 bin yapma, yaptırma şansı mı var, böyle bir umudu mu var? Ya da bu 20 bin rakamı, Sayın Ziya Selçuk'u herhâlde çok rahatsız etmeli ki 20 bin rakamını telaffuz etmiyor. Bu, tabii, Millî Eğitim Bakanının zor telaffuz etmesi gereken bir rakam. Çünkü 100 bin norm kadro açığı olacak, 700 bin öğretmen atama bekleyecek ve siz, 20 bin atama yapacağınızı yüzünüz kızarmadan bu kürsülerden ilan edeceksiniz; bu, kabul edilemez. Onun için, ben, bu rakamın mutlaka artırılması gerektiğini düşünüyorum ve bu konuda mutlaka Millî Eğitim Bakanının da bir an önce... Bu açıklamayı Millî Eğitim Bakanı yapmalı ya, Fuat Oktay değil. Millî Eğitim Bakanının bu konuda... Az önce milletvekilimizin biri dedi: "Çocuklar atanamamaktan değil, meraktan ölecekler." Vallahi doğru. Hâlâ kaç öğretmen atanacağını şu anda netleştirmiş değil, Bakan netleştirmiş değil; Fuat Oktay'ın söylemesi bizi bağlamıyor.

Evet, yönetici atama konusu, Millî Eğitim Bakanlığının en temel problemlerinden birisidir. Yönetici atama, ilk düğmedir, ilk düğme. İlk düğmeyi yanlış iliklediğinizde diğer düğmelerin doğru olmasını beklemek mümkün değil. Biz, en sağlam, liyakatli, donanımlı il millî eğitim müdürlerini bulmazsak -böyle, İzmir Millî Eğitim Müdürü gibi olmayacak tabii- en donanımlı insanları ilçe müdürü, okul müdürü yapmazsak, yapamazsak, bunu beceremezsek Ziya Selçuk burada kendini paralasa dahi hiçbir şey yapamaz.

Mesela bir örnek vereyim: Ordu'da müdür ataması olacak, Ordu Millî Eğitim Müdürü, bazı müdürlükleri münhal olmasına rağmen ilan etmiyor. Niye? Kendi yandaşları o okulda müdür olduğu için, ilan ederse sınav kazanmış olan öğretmenler oraya müdür olacak diye. Böyle bir şey olabilir mi ya? Millî Eğitim Bakanının böyle şeylere göz yummaması lazım. Bu tip müdürleri bir dakika bile o görevde tutmaması lazım. Biz millî eğitimde yandaş anlayışından kurtulmadığımız sürece Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatının alacağı hiçbir karar, taşraya olumlu şekilde yansımayacaktır. Ben, Millî Eğitim Bakanımızdan bunları bir an önce yapmasını bekliyorum.

Eğitim dışı derneklerin, vakıfların -Ensar Vakfı, TÜGVA, Deniz Feneri Derneği- okullarımızda işi yok. Bunları okula sokmak "Ben millî eğitimde başarılı olamadım, elimdeki 1 milyon öğretmenle bir başarı sağlayamadım, umudumu ENSAR'a, TÜGVA'ya, Deniz Fenerine bağladım." demektir. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Evet, bu, kimseye yakışmaz. Hele Ziya Selçuk gibi Atatürkçü, vatansever bildiğimiz bir Millî Eğitim Bakanına asla bunu yakıştırmam ben.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yazıklar olsun, Millî Eğitimin geldiği noktaya bak! Utanmıyorlar ya. Şunları cemaatlere peşkeş çekiyorlar!

KANİ BEKO (İzmir) – Olay bu. Bu vakıfları kapatın, kapatın.

İSMAİL KONCUK (Devamla) - Evet, şimdi, bu yıl 1 milyon 900 bin öğrenci, Liseye Geçiş Sınavı'na girecek, geçen sene 1 milyon 200 bin civarındaydı. Bu 4+4+4 sisteminden dolayı bir 700 binlik artış var. Peki, tedbirimiz var mı? Dersliklerimiz hazır mı? Geçen sene bile her isteyen öğrenciyi her istediği liseye yerleştiremediğimizi düşündüğümüzde tedbirimiz yok. Yani, geçen seneden bu yıla 700 bin yeni öğrenciyi istihdam edebilecek derslikler oluşturduk mu? Yok. Öğretmen var mı? Yok.

İşte, 20 bin öğretmen atanacağını söylüyorsunuz. Dolayısıyla, bu konuda mutlaka gerekli tedbirler alınmalıdır.

Doğa Koleji olayı, Sayın Bakanım, son derece önemli bir olay yani mesele, özel okul açılmasını teşvik etmek değil, teşvik edebilirsiniz. Doğrusu, devletin, bu işleri yapması ama hadi başladınız; onun sorumluluğunu da taşıyacak adımlar atmanız lazım. İşte, Doğa Kolejinde binlerce öğretmen, üç aydır maaşını alamıyor ve devlet seyrediyor, elinden bir şey gelmiyor. Dolayısıyla burada özel okul açarken bunu sağlam kriterlere bağlamamız lazım yani orada görev yapacak öğretmenlerin, personelin durumunu, öğrencilerimizin durumunu, mağduriyetlerini önceden öngören bir sistemi bizim kurgulamamız lazım. İnşallah, bu Doğa Koleji olayı bir ders olur diyorum.

Tabii, zamanım daraldığı için diğer konulara giremeyeceğim. YÖK'ten bahsedeceğim. Sayın YÖK Başkanımız da burada. Bu vakıf üniversiteleri âdeta vergisiz kazanç kapısı hâline geldi; bunun düzeltilmesi lazım. Burada, öğrenci ücretlerine bir üst limit belirlenmesi lazım, böyle astronomik rakamlarla öğrenci kaydı... Ya, bizim bildiğimiz vakıf, hayır müessesesi. Şimdi bizdeki vakıf üniversitelerinin bir hayır yaptığını düşünabiliyor musunuz? Dolayısıyla bir üst limit belirlenmesi lazım. Ayrıca, buradaki burslu öğrenci sayılarının mutlaka artırılması lazım. Dolayısıyla ben Millî Eğitim Bakanlığının, Hükûmetin ve YÖK'ün, gözünü bu vakıf üniversitelerine dikmesini ve burada, bu anlattığım anlamda problemleri düzeltmek adına gayret sarf etmesini bekliyorum.

Sayın Başkanım, öğrenciler af bekliyor. Yani yüz binleri aşan sayıda öğrenci mağduriyeti var, bu öğrencilerimiz bir affı hak ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Koncuk, tamamlayalım.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Herkesin, her öğrencimizin 2'nci hatta 3'üncü hakkı hak ettiğini düşünüyorum ben. Yani eğitimde öğrencilerimizin önüne bir blok koyamayız. Yani Türkiye gibi sosyoekonomik problemlerin bu kadar yoğun yaşandığı bir ülkede... Öğrencilerin zaman zaman okuldan kopması vesairesi mümkün olabiliyor. Onun için, zaman zaman bu af konusunu gündeme getirmek lazım -ki şu anda müthiş bir talep var, muazzam bir talep var- bu talebe bir cevap vermemiz gerekir.

Bir de son olarak, üniversitemizde doçentlik ve profesörlük kadrolarının dağıtımıyla ilgili bir kriter yok. Rektöre yakınsanız hemen profesör olabiliyorsunuz, doçent olabiliyorsunuz. On yıldır profesör olmak için bekleyen var, bakın, kadro yok ama daha yeni profesörlüğü hak etmiş birileri, o rektörün inisiyatifıyla, o kadroya atanabiliyor. Bu, bilimin yuvası olan üniversitemize yakışan bir durum değildir diyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı YÖK bütçesinin ülkemize, eğitim çalışanlarına hayırlı uğurlu olmasını yüce Allah'tan niyaz ediyorum. Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Ankara Milletvekilimiz Sayın Ayhan Altıntaş'ta.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Konuşmama başlamadan önce, Doğu Türkistan'daki Uygur kardeşlerimize yapılan mezalimi şiddetle kınadığımı bildirmek istiyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin bu zulme tepkisinin ürkek ve cılız olmasını da yadırgıyorum. “Zulme sessiz kalan, zulmü yapan gibidir.” hadisişerifini de hatırlatıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanım, Doğu Türkistan'daki kardeşlerimiz seslerini duymamızı, duyurmamızı bekliyorlar. Ben de bunu birinci elden size iletiyorum.

Milli Eğitim Bakanlığı, 1 milyona yakın öğretmen, 20 milyona yakın öğrencisiyle devasa bir kurum. Bu kurumun bütçesi ve sorunları üzerinde saatlerce konuşsak, yine de bitiremeyiz, o nedenle sadece bazı konulara yoğunlaşacağım.

Öncelikle bir eğitimci ve milletvekili olarak, vatandaşlarla görüşmelerimden elde ettiğim geri bildirimleri sizlerle paylaşmak istiyorum: “Ülkemizde eğitimin bir felsefesi vardır.” ya da “Eğitim anlayışımız budur.” diyebileceğimiz bir sistemimiz maalesef yoktur; var olan sistemlerimiz, kişiye bağlı ve bağımlıdır. Neredeyse her yıl değişen sınav sistemi, sistemsizliğin ve güdübirlik anlayışımızın bir göstergesidir. “Eğitimde şunu çok iyi yapıyoruz, şurada başarılıyız.” diyebileceğimiz bir gözlem, tespit veya değerlendirmemiz var mıdır?

Okul ve eğitim yöneticileri, çoğunlukla, sendika ve siyasete dayalı atanmaktadır. Yöneticiler ve öğretmenler arasında güven duygusu azalmıştır. Öğretmenlerin, kendilerini geliştirebilecekleri, güncelleyebilecekleri eğitimlere ihtiyaç duyulmaktadır. Özellikle laboratuvar derslerine giren öğretmenlerin, bilgi güncellemelerine ihtiyaç vardır. Proje okullarına atanan öğretmenlerin yeterlilikleri tartışmalıdır. Öğretmenlerin motivasyonları azalmıştır; mesleğini seven, yaptığı işten zevk alan öğretmen sayısı azdır. Ekonomik tatminsizlik burada önemli rol oynamaktadır.

Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini göz ardı eden, herkese aynı reçeteyi sunan bir sistemimiz vardır. Örneğin, fen lisesi ile mesleki teknik okuldaki öğrenciler aynı müfredata tabi olmaktadır. Meslek liselerinde başarı oranı bu nedenle düşmektedir. Meslek liseleri eğitimi daha az teorik, daha fazla uygulamaya yönelik olmalıdır. Liselerde alan seçimleri 11 yerine 10'uncu sınıfa alınmalıdır. Bu konuda geç kalınmaktadır. Ev ödevlerinin çokluğu, öğrencileri okuldan uzaklaştırmakta, travmalara neden olmaktadır. Okul öncesi eğitimde bile ödev verilmekte, proje ödevleri çoğu zaman veliler tarafından yapılmaktadır. Sosyal etkinlik saatleri mevzuatta yer almakta ama gerçekte etkinlikler yapılmamakta veya yapılamamaktadır. Sınıf mevcutlarında imam-hatip liseleri lehine ayrımcılık yapılmaktadır. Meslek lisesine ya da imam-hatip lisesine gitmek istemeyen öğrenciler, özel okullara veya açık liselere gitmeye mecbur kalmaktadırlar. Haftalık ders saatleri yüksektir ve azaltılmalıdır. Örneğin, ilkokul yirmi beş saat, ortaokul otuz saat, liseler ise otuz beş saat olabilir. Sabah 07.00'de derslerin başladığı ikili eğitim ilkokulları hâlâ bulunmaktadır.

Biraz da Doğa okullarının içinde bulunduğu mali kriz nedeniyle gündeme gelen özel okullar hakkındaki görüşlerimi aktarmak istiyorum. Belli ki özel okul sahibi yatırımcı, velilerden aldığı parayı asıl işi olan inşaata yönlendirmiş, orada parayı batırılmış, öğretmenlerin maaşını ödemiş, okulu parasız, veli ve öğretmenleri mağdur durumda bırakmış, sonra da “Nasılsa devlet çözer.” diye sorunu, Millî Eğitim Bakanlığının kucacağına atmıştır.

Her ne kadar “Ekonomik kriz yok.” desanız da özel okulların durumu kriz olduğunun kanıtıdır. Çok okul açıldı ama ekonomik kriz nedeniyle özel okulların kontenjanlarının pek çoğu boş kaldı. Doluluk oranları yüzde 50 civarında. Pek çok özel okul, maliyetleri karşılayamıyor. Hâlbuki okullar açılırken hem yatırımcıdan hem de isim hakkı veren kuruluştan teminatlar alınmalı, müteselsil kefaletler getirilmeliydi; özel hastanelerdeki gibi ruhsat verilirken mevcut okulların doluluk oranı dikkate alınmalıydı. Sonuçta Bakanlık, fizibilite, gözlem ve denetim sorumluluğunu tam olarak yerine getirememiş, durumu seyrederek testinin kırılmasını beklemiştir.

Bir diğer sorumuz ise dershaneler. Dershaneler kapatılmadı mı? Evet, kapatıldı ama resmîyette; pratikte “etüt merkezi” adı altında kayıt dışı dershaneler her sokakta bulunuyor. Bir ders için ruhsat alıp diğer dersleri de kayıt dışı veren merkezlerle ilgili yaptırım ve denetim yok.

Açık liselerde de eğitim önemsizleştirilmiş durumda. Sınav odaklı bakış açısı, eğitim sisteminin temeli oldu. 2012 yılında çıkarılan 4+4+4'le birlikte "Altmış altı ayını dolduran çocukların ilkökula başlaması zorunlu, altmış-altmış altı aylık çocuklar ise isterse başlayabilir." dendi. Bu yanlış karardan Sayın Bakanımız göreve geldikten sonra vazgeçildi ama 2012 yılında normalin üstünde öğrenci ilkökula kaydedildi. Bu öğrenciler 2020 yılında liseye başlayacaklar. Tabii, çoğunlukla talepler Anadolu ve fen liselerine olacak fakat bu okullardaki kontenjanlar yetersiz kalınca Bakanlık, hep yaptığı gibi, çocukları imam-hatip liselerine yönlendirecek.

Saygıdeğer Bakanımıza buradan hatırlatıyorum: Gelecek sene her zamankinden fazla öğrenci liseye başlayacak. Bu öğrencilere şimdiden fen ve Anadolu lisesi kontenjanları ayarlayınız, "Yer kalmadı." demeyiniz, çocukları istemedikleri okullara zorlamayınız.

Bir diğer sorun, ÖSYM. ÖSYM'nin sicili, ülkemiz gençleri nezdinde bayağı bozuk. Gençler, sınavlara kendi bütçelerine göre büyük paralar ödüyorlar, sınava hazırlanıyorlar ki bu süreç en az bir sene; bazıları sınavlar için birkaç sene çalışıyor ama bu süreçte birkaç kez sınav sistemi değişebiliyor. Sınava giriyorlar, beklenti ne? İyi bir gelecek. Burada, güvendikleri, daha doğrusu güvenmek zorunda kaldıkları bir kurum var: ÖSYM, 2010 yılında KPSS sorularını çaldıran ÖSYM. Yani, ÖSYM "Emeğiniz emanetimizdir." sözünü tutamamıştır.

Bir diğer konumuz YÖK. YÖK'ün kuruluş amacı, 12 Eylül darbesinden sonra üniversiteleri disiplini altına almaktır. Bu nedenle, uzun yıllar özellikle özgür üniversite talep eden her kesimin eleştirilerine maruz kaldı; en çok eleştirenlerden biri de AK PARTİ'ydi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Unuttular.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Ancak ilerleyen zaman içinde iktidar, YÖK'ü teslim alarak kullanmaya başladı ve iktidar açısından, özgür üniversite talebi de bitti. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra ise üniversiteler, YÖK'ten çok Cumhurbaşkanlığına bağlandı; rektörlüklere doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atama usulü getirildi; liyakat ve akademik etkinlik yerine siyasi iktidara yakınlık öne çıktı, hatta öyle ki bir ara rektör olmak için profesör olma şartı kaldırıldı, iki ay sonra tekrar kondu. Araştırmacıyı motive edemeyen, akademik vizyonu olmayan, bilimsel gelişmeleri ve süreçleri takip edemeyen kişilerin rektör olmasının sonuçları görülmüştür. Bu nedenle, hemen hemen her ülkede rektörler saygın profesörler arasından seçilir.

Kolayca izin verilen vakıf üniversitelerinin pek çoğuya üstü kapalı özel üniversitelere dönüşmüş durumda; Sayın Cumhurbaşkanı bile 18 Ekim 2019'da yaptığı konuşmada "Adları 'vakıf' ama ticari gibi çalışıyorlar." dedi ama bu üniversitelerin pek çoğunda iktidara yakın isimlerin, vakıf mütevellî heyetlerinde olduklarını söylemedi. Bu yüzden, bu üniversiteleri denetlemekle görevli YÖK'ün gücü yetmiyor. Hâl böyle iken, dünyanın en iyi üniversitelerinin Türkiye'den çıkmasını bekliyor musunuz? Uluslararası sıralamalarda ilk 100'de hiç üniversitemiz yok, ilk 200'de de yok, ilk 400'de de yok. 5 milyon nüfuslu, Kıbrıs'tan küçük alana sahip Singapur'un ilk 50'de 2 üniversitesi var. Times Higher Education'un hazırladığı rapora göre, Dünya Üniversiteleri Sıralaması'nın ilk 100'üne Amerika'dan 41, İngiltere'den 11, Almanya'dan 8 ve Avustralya'dan 6 üniversite girmiş. Türkiye'de 129'u devlet, 73'ü vakıf olmak üzere toplam 202 üniversite var ve Türkiye'nin bu sıralamada en iyi üniversitesi, 400'den sonra.

Değerli milletvekilleri, 2020 yılı için 129 devlet üniversitesine ayrılan 6 milyar dolarlık bütçe, Amerika'da doktora yaptığım üniversite bütçesinin çok altındadır. Üstüne üstlük bu bütçenin yüzde 70'ten fazlası, personel giderine ve sosyal güvenlik primine gidiyor, kalan yüzde 25 ile de binaların bakım onarımı, elektrik, su, ısınma giderleri karşılanırsa geriye hiçbir şey kalmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Dolayısıyla üniversitelerin, araştırma yapacak, gelişimine destek olacak, yeni yatırımlar yapacak bütçeleri yoktur. Bu bütçenin maalesef çok yetersiz olduğunu ifade ediyor, yine de bakanlık bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurula, Bakanlık, YÖK ve ÖSYM personeline selam, sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Gaziantep Milletvekilimiz Sayın İmam Hüseyin’e aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Filiz.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2018 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üniversite bütçeleri üzerine İYİ PARTİ grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlarım.

Konuşmama başlarken Çin’in, Uygur Türklerine yaptığı mezalimi, soykırımı şiddetle kınadığımı belirtmek istiyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) “Uygur da Türk’tür, Türk, ona da gözyaşı dökün./Yürek yoksa eğer sizde, onu oradan atıp sökün.”

“Al bayraktan, gök bayrağa selam olsun.” diyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Ülkemizde şu anda 129’u devlet, 73’ü vakıf üniversitesi, 5 adet de vakıf meslek yüksekokulu olmak üzere toplam 207 üniversite bulunmakta, 2002 yılından itibaren “her ile bir üniversite” anlayışıyla, nitelikleri ve üniversite gerekleri tam olarak düşünülmeden açılmış olmasından dolayı problemler yaşanmakta, üniversite değerlerimiz geriye doğru gitmektedir. Yükseköğretim öğrenci sayısı 2002 yılında 1 milyon 680 bin iken 2018-2019 öğretim yılı itibarıyla 4,6 kat artarak 7 milyon 750 bine çıkmıştır. Bu sayı, ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerini kapsamaktadır. Nüfusumuzun yaklaşık onda 1’i, üniversite öğrencisi olmuştur.

Değerli milletvekilleri, bu öğrenci sayısının büyüklüğünü göstermek açısından bazı ülkelerle kıyaslamak istiyorum: Almanya’nın nüfusu 83 milyon, yükseköğrenim öğrenci sayısı 3 milyon 43 bin; Fransa’nın 2 milyon 480 bin, Birleşik Krallık’ın 2 milyon 387 bin, bizim 7 milyon 750 bin. Öğrencilere ders verecek yeterli sayıda öğretim elemanı olmadan, devletin öğrenci başına yaptığı harcamayı artırmadan, üniversitelerin kütüphane, laboratuvar gibi imkânlarını yeterli hâle getirilmeden, ayrıca mezunlar için istihdam imkânlarını büyük ölçüde hazırlamadan gerçekleştirilen öğrenci sayısındaki artış sonucu üniversite mezunları rahatlıkla iş bulamamaktadır. Bugün iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunlarının ezici çoğunluğu işsizdir veya buldukları işler ile diplomaları arasında bir ilgi yoktur; hasta bakıcılık yapanlar vardır, aynı durum diğer disiplinler için de geçerlidir.

2002 yılında üniversite mezunu işsiz sayısı 267 bin, işsizlik oranı yüzde 11 iken; 2019 Haziran ayı verilerine göre üniversiteli işsiz sayısı 1 milyon 50 bin, işsizlik oranı da yüzde 13’ün üzerine çıkmıştır. Türk üniversitelerinin içinde bulunduğu ve çözümlenmesi zor, büyük sorun buradan başlamaktadır.

Değerli milletvekilleri, öğretim elemanlarına gelirsek; 2019 yılı itibarıyla Türkiye’de 27.326’sı profesör, 15.985’i doçent, 39.985’i doktor öğretim üyesi, 37.060’ı öğretim görevlisi, 48.272’si araştırma görevlisi olmak üzere toplam 168 bin öğretim elemanı vardır. Öğrenci sayısı 4,6 kat artmasına rağmen öğretim elemanı sayısı 2,36 kat artmıştır. Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı 46’dır; öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısıysa 93’tür. Bu sayılar fevkalade yüksektir ve kaliteli bir eğitimi olumsuz etkileyen faktörlerden birisidir. Kıyaslama için söylüyorum: Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı Almanya’da 12, Fransa’da 16, Birleşik Krallık’ta 16’dır.

Her Şeye rağmen üretim yesi sayısındaki artış sağlıklı olmamıştır. “retim yesi sayısını artıracadıız.” diye liyakat göz ardı edilmiştir. rnek verecek olursak 11 Temmuz 1983 tarihindeki Doçentlik Sınav Yönetmeliği’nde doçentlik yabancı dil sınavını baŐarmak için 100 üzerinden en az 70 alma Şartı 1 Eylül 2000 tarihinde 65’e indirilmiŐ, 22 Şubat 2018 tarihinde de 65’ten 55’e indirilmiŐtir; doktor üretim yeliği için ise dil Şartı ngrlmemiŐtir. Bu konu bir defa daha gözden geçirilmelidir diyorum.

Buna ilave olarak meslek yüksekokullarında üretim görevlisi atamalarında hassasiyet gösterilmediği, niteliğin arka plana atıldığı, uygulamalı eğitimin tam anlamıyla yapılmadığı söylenmektedir.

Üniversitelerin -biraz önce milletvekili arkadaŐımın da söylediği gibi- bütçe denek sorunları vardır. Personel giderleri ve Sosyal Güvenlik Kurumu giderlerini düŐtükten sonra 127 devlet niversitesine 6 milyar 144 milyon TL düşmektedir, bununla nasıl AR-GE alıŐmaları yapılacak, takdirlerinize bırakıyorum.

Değerli milletvekilleri, üniversitelerde yapılan tezlere bakarsak 2018 yılı esas alınarak Türkiye’de yılda ortalama 29.515 yüksek lisans tezi ve 7.139 doktora tezi savunulmuŐ. Şu soruyu sormadan edemiyorum: Bu sayıda yüksek lisans ve doktora tezleri, hakkıyla hazırlanıp savunulabilmiŐ midir? Tez ğrenci sayıları o kadar sulandırılmıŐ ki bazı üretim üyelerine yüzlerce ğrenci düŐecek Şekilde kayıt alındığı tespitinin ardından Yksekretim Kurulu, 22 Kasım 2019 tarihinde yayımlanan yönetmelikle tez danıŐmanlıęı için üretim yesi başına düşen ğrenci sayısını tezli yüksek lisans ve doktora programlarında en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programlarında ise en fazla 16 olarak belirledi.

Eğitim de tez yönetimi de ciddi bir iŐtir ama özellikle son yıllarda tez konularından tez yönetimine kadar her Şey tefessüh etti. Hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin bilim ve teknolojiye katkıları, akademik kaliteleri tartıŐılmalıdır. Bir retim üyesinin 100 tez ğrencisi varsa, 1 öğrencisine ayda sadece bir saat ayırırsa hiçbir derse girmeden yaklaşık iki buçuk hafta sürer. Bu, mümkün değil. Buna enstitü müdürleri, rektörler nasıl müsaade ediyorlar, anlamakta güçlük çekiyorum. Bu, yine bir liyakat sorunudur ya da Şöyle diyeyim, liyakatlı üretim üyelerinin böyle bir işe tevessül edeceklerini hayal bile edemiyorum. Bir retim üyesinin aynı zamanda lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında pek çok dersi de bulunmaktadır ama liyakat sorunu burada da devam etmektedir.

Sayıştay raporlarına konu olan, hocasının derse düzenli olarak girmedeği niversitemiz vardır. Üniversitelerin Sayıştay raporları incelendiğinde, ğrencisi olmayan bölümlerde personel çalıŐtırıldıęı, döner sermaye iŐletmelerinin mali yapılarındaki bozukluklar gibi yanlış işler ve acemilik gösterdikleri de sorunlar arasındadır.

Bir diğer önemli nokta; profesör, doçent ve doktor üretim yesi kadrolarına yapılan atamalardaki haksızlıklardır. Sresi dolan ve Şartları sağlayan her üretim üyesine bu imkân tanınmalıdır. Ayrıca, idari kadrolara, daire başkanlığı gibi atamalarda sadece yandaş anlayışıyla atama yapıldığı bilinmektedir.

Değerli milletvekilleri, bazı rektrlerle ilgili olarak basında bir haber yer aldı. Uluslararası makaleleri derleyen “‘Scopus & Web Of Science’ Veri Tabanı Atıflar” istatistiğine göre Türkiye’deki 68 niversite rektörünün uluslararası akademik yayını bulunmuyor ve 71 rektör, hayatları boyunca yaptıkları araŐtırmalardan da sıfır alıyor; bu da incelenmesi gereken bir konudur ama bu arada bunların aksine, nitelikli yayınları olan birçok rektrmzn de olduğunu söylemeliyim.

Hep devlet üniversitelerinden bahsettik. Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın akademik yıl açılış töreninde “vakıf üniversitelerinin vakıf olmaktan çıkıp tamamen ticari çalıştıkları” yönündeki sözlerinin değerlendirilmesi ve eğitimin ticarileŐtirilmesine engel olunması gerektiğini belirtmek istiyorum.

Biraz önce sıraladığım sorunlar göz önüne alındığında üniversitelerimizin uluslararası kuruluşlarca yapılan sıralamada niçin ilk sıralarda yer almadığı anlaşılacaktır. Biraz önce Milletvekilimiz Sayın Altıntaş'ın bahsettiği gibi "Times Higher Education" adlı kuruluşun 92 ülkeden 1.300'ün üzerinde yükseköğretim kurumu arasında araştırma etkisi, uluslararası görünüm, endüstri bağlantıları ile öğretim kalitesi kriterlerine göre yaptığı sıralamada Çankaya ve Sabancı ilk 401-500 bandında; Bilkent, Hacettepe, Koç 501-600 bandında ancak bu yıl hiçbir üniversitemiz ilk 400'e girememiştir.

Sayın Bakan, Sayın YÖK Başkanı; aslında baştan beri söylemeye çalıştığım şey, kim, hangi işi yapıyorsa ciddi yapmalıdır. Bunun için de bir tek şart vardır, o da liyakat. İşinizin zor olduğunu anlıyorum ancak liyakati esas almak hem Allah'ın emridir hem de bütün vatandaşlarımızın yönetimlerden beklentisidir.

Sayın YÖK Başkanım, ülkemizde üniversiteler eğitim görevi üzerinde yoğunlaşırken araştırma, bilgi üretme, bilgiyi teknolojiye dönüştürme gibi görevleri tam olarak yerine getiremiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Filiz.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlayacağım.

BAŞKAN - Buyurun.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) - Öğrencilerini meslek sahibi yapmaya yönelmiş olan üniversitelerimiz, özellikle araştırma üniversiteleri, bu görevleri yanında, bilgi toplumunun öngördüğü entelektüel, üretimde bireysel yeterlilik, teknolojik bilgi üretimine yönelik ihtiyaçlara cevap verecek ve Türkiye'yi bilgi toplumuna taşıyacak yeterliliğe sahip olacak şekilde desteklenmelidir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Genel Başkanımız da bir öğretim üyesi ve meslektaşımızdır. Konuşmamı onun şu sözleriyle tamamlamak istiyorum: "Öğrencilerimizin yaratıcı, özgür, eleştirel düşünebilen, birlikte yaşama ve birlikte çalışma becerileri gelişmiş; problem çözme, araştırma, sorgulama, teknolojiyi etkili kullanma ve girişimcilik becerileri ile analiz, değerlendirme ve sentez yetkinliklerinin yanında, millî değerlere sahip, insan haklarına, doğaya ve çevreye duyarlı iyi insan olarak yetiştirilmesi hedefimiz olacaktır."

2020 yılı bütçesinin ülkemize, eğitim camiamıza, üniversitelerimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Bursa Milletvekilimiz Sayın Ahmet Kamil Erozan'a aittir. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika Sayın Erozan.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; öncelikle Doğu Türkistan'daki soydaşlarımıza ve kardeşlerimize Çin Halk Cumhuriyeti tarafından uygulanan mezalimi kınayarak sözlerime başlamak isterim ve bu kınamadan emin olun ki iktidara da düşen bir pay vardır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütçeye döneyim. Bütçe, tabii, sadece paradan ibaret değildir; bütçe, aynı zamanda bir politika ve vizyon meselesidir. Ama, maalesef, günümüzde, mevcut Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle, Türkiye'nin dış politikasını yönetenler, artık, Bakan olmaktan çıkıp Cumhurbaşkanlığının sekreteryası durumuna düşmüşlerdir; devlet erkânı değil, devlet ricali olmuşlardır; Bakan ise Osmanlı tabiriyle reisülküttap olmuş, bugünkü tabiriyle katiplerin başı durumuna inmiştir.

"Yok böyle bir şey." demeyin Sayın Bakan. Kalem kâğıt var, hesaplırsanız, bütçeniz genel bütçenin yüzde kaç? 0,42'si; Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının bütçesi genel bütçenin 0,42'si. 0,42'lik bir bütçeyle hangi vizyonu uygulayacaksınız? Ben bunun cevabını biliyorum. Böyle bir bütçeyle uygulanabilecek tek vizyon, onurlu izolasyon ve değerli yalnızlık olabilir. (İYİ PARTİ sıralarından

alkışlar) Oysa Savunma Bakanlığı bütçesi 4,9. Bari oradan biraz para alabilseydiniz. Oradan biraz para alıp yüzde 1'e çıkarsaydınız, emin olun, Suriye'deki askerî harekâtlarda daha az zayıt verirdiniz, hem siyasi hem askerî alanda. Bu zayıtlar konusuna birazdan döneceğim.

Bir örnekle devam edeyim. Suriyelilerin güvenli bölgeye yerleştirilecekleri bir masal. Nitekim, Dışişleri Bakanlığının 2020 yılına ilişkin Performans Programı'nın iki yerinde, 37'inci ve 56'ncı sayfalarında bu konuya, Suriye meselesine yer verilmiş şöyle bir cümleyle: "Suriye'deki çatışma ortamının azaltılmasına ilişkin çözüm çabaları, terör örgütleri ve aşırı unsurlarla mücadele ve uluslararası çalışmalara iştirak faaliyetleri..." Hiç öyle "Güvenli bölgeye adam yerleştirilecek, insanlar dönecekler." yazmıyor.

Ayrıca, söz konusu belgenin 22'nci sayfasında insan odaklı dış politikadan bahsedilirken Irak'ın, Afganistan'ın ve Afrika ülkelerinin yeniden imarı çalışmalarından söz ediliyor; Suriye'nin "S"si bile yok. Hani Suriyeliler yerleştirilecekti bölgeye? Bir satır bile yok programınızda bu konuda.

"Suriye" demişken, aynı konudan devam edeyim. 2010 yılında Suriye'de "kardeşim Esad" vardı, birlikte tatile çıkmak vardı, Bakanlar Kurulu toplantıları vardı ortak yapılan; olmayan tek şey, PYD-YPG'ydi. PYD-YPG'nin AKP iktidarı tarafından nasıl Kuzey Irak'tan Suriye'ye sevk edildiğini, bu terörist yapılanmanın liderlerinin nasıl kırmızı halıyla karşılandığını maalesef biz de biliyoruz, siz de biliyorsunuz. Bütün bunlar iktidarın, sözüm ona, başarılı dış politikası sayesinde oldu. Emevi Camisi'nde namaz kılmak için yola çıkanlar, bırakın oralara gitmeyi, Suriyelilerin Sultanahmet'te namaz kıldıkları, Taksim Meydanı'nda yılbaşı kutladıkları günleri yaşattılar bize. Bunlarla da yetinmediniz, vatan toprağı olan Süleyman Şah Türbesi'ni terk ettiniz, bayrağımızı indirdiniz, atalarımızın kemiklerini sızlattınız ve türbeye seyyar bir nitelik kazandırdınız, vatan toprağının işgaline göz yumdunuz. İşgallerin bunlarla sınırlı olmadığını bizzat siz itiraf ettiniz. "Ege adaları bizim dönemimizde işgal edilmedi." gibi, aslında sadece sizin değil, tüm Hükûmetin istifa etmesini gerektirecek ifadeler kullandınız ve bu konudaki yazılı sorularımıza da yanıt vermekten hep kaçındınız.

Yakın geçmişe gideyim, daha Barış Pınarı Operasyonu yok, başlamamış, adı bile konulmamış; Trump'ın mektubu yok, eki de yok ortada; ABD'yle yapılan yüz yirmi saatlik, Rusya'yla yapılan yüz elli saatlik mutabakatlar da yok ortada... Aklıma gelmişken onu da sorayım: O Ruslarla yapılan mutabakattaki "KOC" ifadesinin yani "Kürt Kurtuluş Güçleri" ifadesinin size nasıl yutturulduğunu da sormadan edemeyeceğim. Tamam, yuttunuz da nasıl hazmedebildiniz bilmiyorum.

Yakın geçmiş deyince, bakalım ne demişim 2 Kasımda, tutanaklardan okuyorum: "Bizim doğal müttefikimiz olması gereken bir adam var, Esad. Biz ona sırtımızı dönmüşüz ve maalesef, Amerikalılar kendi istediklerini bize yaptırmakla meşguller şu anda." Tutanaklardan söylüyorum. "O güvenli bölge kısa zamanda tampon bölge olarak anılmaya başlanacak." "Güvenli bölge, tampon bölge olarak anılmaya başlanacak." 2 Kasımdan bahsediyorum. "Tampon bölgenin 36'ncı paralel olarak Irak'ta ne gibi sonuçlar doğurduğunu gördünüz. Burada hangi paraleldeyiz? 37'nci paraleldeyiz. Haritayı açın bakın, 38'inci paralel nerede? Bu tehdit üzerimize geliyor, bunu fark edemediyse bu devletin yanlış ellerde yönetildiğinin kanısında olduğumu bu akşam bir kere daha söyleyeyim." demişim, bugün de diyorum.

9 Aralık sabahı bir TV kanalında konuşan Savunma Bakanı Sayın Akar güvenli bölge olarak 145'e 30 kilometre derinliğinde bir alanı tarif etti. Hatta şu itirafta da bulundu: "Biz bunun tamamını henüz kontrol edemiyoruz." dedi. "Biz buraya şimdi 2 milyon insan yerleştireceğiz." diye konuşuyorsunuz siz. Bu bir cep, bu cebin dışında kalan ve Suriye'yle sınırlarımız boyunca uzanan coğrafyada ise bugün bir güvenli bölgeden söz etmek mümkün değildir. 2 Kasımda söylediğim gibi, güvenli bölge hedefiyle yola çıkılmışken, ABD mutabakatı sayesinde TSK bir cebe sıkışmış, Rusya mutabakatıyla ise özellikle YPG işine yarayacak bir tampon bölgeye kavuşmuştur.

Trump'ın mektubu 9 Ekimde geldi ancak yüzüne çarpamayıp otuz beş gün sonra takdim ettiniz. Trump'ın mektubunu takdim ettiniz de ekini ne yaptınız? Bana sorarsanız, ekini takdim edemediniz çünkü o mektubun ekindeki teröristbaşı Kobani'nin mektubu bilahare ABD'yle varılan mutabakata dönüşü ve siz de bunu kabullendiniz. Birileri de bize bunu başarı olarak anlatmaya, satmaya çalıştı. Sokağa çıkın ve ülkemizde sığınmacı konumunda bulunan Suriyelilere bir sorun bakalım, kaç tanesi o cebe veya Ruslarla birlikte devriye gezdiğiniz tampon bölgeye dönmeye hazır mı? Bir soralım bakalım.

Zayıf konusuna döneyim. Bütçenin geneli üzerinde yapılan görüşmeler sırasında, 9 Aralık günü Savunma eski Bakanı Nurettin Canikli başka bir itirafta bulundu ve Fırat Kalkanı Operasyonu sırasında 70 tankın isabet aldığını söyledi. Garip, değil mi? Tank Palet Fabrikası konusunda bilgi esirgeyen ve konunun askerî olması nedeniyle mazeret beyan eden Sayın Canikli, Türk Silahlı Kuvvetlerinin 70 tankının isabet almış olduğunu sorumsuzca ifade etti. Bu, istihbarat paylaşmak değil midir? Türk Silahlı Kuvvetlerinin zayıflığını, cümle âlemin önünde, bu salonda, bu çatının altında telaffuz etti. Sorumsuz olmak iyi bir şey. Bunu Canikli söyledi. Sorumlu Bakan hiçbir şey söylemiyor, sorumsuzlar konuşuyor. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Bu konuşmanız sorumlu bir siyasetçinin konuşması mı?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bu kürsüden şunu ifade etmek isterim: Bu beyanı “şeffaflık” kategorisinde değil “sorumsuzluk” başlığı altında anmamız gerekir.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Başarıyı hazmedemiyorlar.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Dosta, düşmana istihbarat bilgisi verilmiştir. Ayrıca, iki buçuk yıl boyunca “Bir gece ansızın geliyoruz.” denildiğinden teröristlerin hendekler kazmasına...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Başarıyı hazmediyor bunlar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Kemal Bey... Kemal Bey, bütün konuşmacıları dinledik, siz de dinleyeceksiniz!

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Başarıyı hazmedemiyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Laf atmayın!

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Onun politikasını biliyoruz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, lütfen...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Laf atmayacaksınız, dinleyeceksiniz! Laf atmayın, dinleyin!

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – O, boşa Dışişleri görevi yaptı.

BAŞKAN – Sayın Kemal Bey...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biz saygıyla dinledik herkesi, siz de dinleyeceksiniz!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Sayın Türkkan...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Ne yapacağız?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bir daha tekrar ediyorum: Dinleyeceksiniz! Biz saygıyla dinledik!

BAŞKAN – Sayın Türkkan, değerli arkadaşlarım, lütfen! Lütfen!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Saygıyla dinle!

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Laf atmak bu Parlatentonun bir ritüeli. Ne var?

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Başarıyı hazmedemiyor! Başarıyı hazmedemiyor!

BAŞKAN – Sayın Erozan, siz devam edin Genel Kurula hitap etmeye.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Saygıyla dinlemeye devam et!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, lütfen susalım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen takdim edilen makama oturamayacak yüreksizlikte bir adamsın! Makamı bilemeyen bir adamsın! Hâlâ hatırlatmak istemiyorum.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Otur yerine, otur! Yerine otur! Parmak sallama bize!

BAŞKAN – Sayın Türkkan, lütfen, rica ediyorum... Sayın Türkkan, lütfen...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Buraya parmak sallama!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, lütfen, rica ediyorum!

Devam edin Sayın Erozan, siz Genel Kurula hitaba devam edin lütfen.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Kürsüde konuşmacı var, sen müdahale etme! Parmak sallama!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen makamına bile oturamayacak yüreksizlikte bir adamsın! Anlıyor musun, duyuyor musun! Makamına bile oturamayan bir adamsın!

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Senin haddin değil! Sana ne!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yüreği hiç olmayan bir adamsın! Adama laf atma! Otur!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım... Sayın Türkkan...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Kendi başarısı mı var! Hiçbir başarısı yok! Hazmedemiyor! Bu kim ya!

BAŞKAN – Sayın Kemal Bey, lütfen, rica ediyorum... Rica ediyorum, lütfen ama...

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ayrıca, iki buçuk yıl boyunca “Bir gece ansızın geliyoruz.” denildiğinden teröristlerin hendekler kazmasına, kuvvet kaydırmasına, hazırlıklarını ona göre yapmasına sebep olunmuş, bu da harekâtın başarısına olumsuz etki yapmıştır.

İktidarın sözde başarıları sayesinde bölgenin haritaları değişmiştir. Kuzey komşumuz güney komşumuz olmuştur, Rusya güneyimizdedir artık. Doğu komşumuz diye bildiğimiz İran da Lübnan’a kadar uzanan bir kuşakta güney komşumuz hâline gelmiştir. ABD binlerce kilometre öteden güneyimize geldi, YPG diye bir müttefikle birlikte geldi.

Kaldı ki iktidarın Suriyelileri en azından 2021 yılına kadar geri göndermeyeceğini de biliyoruz. Niyе? Çünkü Suriye Anayasası’na göre Suriye’de milletvekilliği ve yerel seçimlerde yurt dışında oy kullanılmıyor, buna mukabil cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yurt dışında oy kullanılabilir. Erdoğan ise, aynen yurt içinde yapılan seçimlerde olduğu gibi, sandıklar üzerindeki kontrolünü kaybetmemek ve Suriye’deki cumhurbaşkanlığı seçimlerine müdahale edebilmek için sandıkların Suriye’de değil Türkiye’de kurulmasını hedeflemektedir. Dolayısıyla hedefi, Esad’a rakip olacaklardan birinin kazanmasını sağlamak üzere ülkemizdeki Suriyelilerin kullanacakları oyları manipüle etmektir. Bu da bir ülkenin iç işlerine karışmaktan başka bir şey değildir.

Bu seçimlerin belki de başka bir faydası olacaktır. Zira bu seçimler Birleşmiş Milletlerin denetiminde yapılacak olduğundan, nihayet ülkemizde ne kadar Suriyeli bulunduğunu da öğreneceğiz. Çünkü iktidarın ağzından çıkan rakamlara bakarsanız, bu rakamlar 3 milyon 600 bin ile 7 milyon arasında değişiyor. Belki Birleşmiş Milletler gelir, seçim listelerini hazırlar, o zaman kimin kaç kişi olduğunu da öğreniriz.

İdlib’deki çınbaşı devam ediyor. Türk Silahlı Kuvvetleri orada gözlem noktaları oluşturduğunda, oradaki aşırı uçların veya İslamcı mücahitlerin -artık ismini ne koyarsanız, “terörist” deyin- kontrolü o bölgede yüzde 30’dan ibaretti; yüzde 80’e vardı. Bunun kabahati Türk Silahlı Kuvvetlerinde değil, onun elini kolunu bağlayan siyasi otoritede. Kaldı ki o coğrafya bir terörist kuluçkalığına dönüşmüş, bölgeye, savaşmayı öğrenip bunu başka coğrafyalarda uygulamaya kararlı aşırı unsurlar üşüşmüştür.

Şeye hiç girmiyorum, Transaero'yla sevk edilen karpuzlara. Karpuzlar diyorum, daha başka bir şey söylemek istemiyorum.

Bakanlığa döneyim. Sayın Bakan gururla ifade etti bunu geçmişte, “600’den fazla -terörist diyemeyiz tabii onlara ama- FETÖ’cü attık Bakanlıktan.” dedi.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Terörist diyemez miyiz?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bakanlıktakilere diyebiliyorsanız Bakan der onu. “Terörist attım.” demedi, “FETÖ’cü attım.” dedi. Bu, Bakanlığın dörtte 1’ine tekabül ediyor yani FETÖ’nün en yoğun olarak nüfuz ettiği bakanlık Dışişleri Bakanlığı. Oranlara bakın, nereden ne kadar atıldı, Dışişleri Bakanlığından ne kadar atıldı, oran nedir, bulursunuz. Dörtte 1 çıkar.

“Bakanlıktan uzaklaştırılan bu memurlar ne zaman Bakanlığa alındılar?” diye sorduk, cevap alamadık. Sizin Bakanlığınız döneminde olmadığını biliyorum ama bu iktidarın döneminde alındı bunların yüzde 90’ı. Dolayısıyla, kendimiz ettik kendimiz bulduk demekten başka bir çaresi yok iktidarın.

Dışişleri Bakanlığının ihtiyacı olan memuru bulmak, eğitim sisteminin çökmüş olduğu bir ortamda geçmişe nazaran çok daha zordur. Kabaca, Türkiye’deki üniversitelerin sözünü ettiğim türde ve vasıfta üretebileceği aday sayısı maalesef bugün Türkiye’de 30’u geçmez. Dolayısıyla, Dışişleri Bakanlığı Akademisinin önemi bugün her zamankinden de fazladır ve hatta bunun süresinin de uzatılması gerekir.

Bakanlığın uğradığı diğer bir zafiyet ise Bakanlık içindeki ustaların yok edilmiş olmasıdır. Dolayısıyla, memurların meslek içi eğitim uygulamaları da gerçekleşemez bir noktaya gelmiştir. Kâtipleri yetiştirecek şube müdürleri, şube müdürlerini yetiştirecek daire başkanı bulunamaz hâle gelmiştir. Bir de yarattığımız neomonşerler yüzünden memurlar kariyer planlaması yapamaz hâle gelmiştir, “Ben niye bu kurumdayım?” sorusu giderek artmaya başlamıştır ve o neomonşerlerin Bakanlık koridorlarındaki sicillerini de öğrenmek isterseniz memurlara dağıtılan tayin formlarına verilen cevaplara bir bakın, kimse sizin atadığınız o neomonşerlerin yanında çalışmak istemez. Eskiden Bakanlığa kırk seneden fazla hizmet edenler hüzünlü bir şekilde, bazen gözleri yaşlı hâlde yaş haddinden emekliye ayrılırken bugün büyükelçiler, yaş haddine gelmeden emekliye ayrılmayı tercih etmekte ve genellikle, ayrılırken ağızlarından dökülen cümle “Çok şükür, kurtulduk.” olmaktadır. Bu, maalesef, Bakanlığın içine düşürüldüğü hâlin en acı tezahürüdür.

Doğu Türkistan... Sayın Cumhurbaşkanı, Çin Halk Cumhuriyeti’ne yaptığı ziyaret sırasında bir Çin Halk Cumhuriyeti yayın organına verdiği mülakatta Sincan’da yaşayan soydaşlarımızın refah içinde, mutlu olduklarını ifade etmiştir. Anlaşıldığı kadarıyla, Sayın Cumhurbaşkanı Doğu Türkistan ile Ankara’nın ilçesi Sincan’ı karıştırmıştır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Yakışmadı.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Kaldı ki Ankara’nın ilçesi Sincan’daki vatandaşlarımızın ne kadar huzur ve refah içinde oldukları da ayrı bir sorudur. “Dünya âlem Doğu Türkistan’da olup biteni ikili düzeyde, mahallinde ve Birleşmiş Milletler kararıyla araştırmaya çalışırken dışarıdan atanmış Pekin Büyükelçimiz son defa, ne zaman Doğu Türkistan’a gitmiştir?” diye soruyorum. Takipçisi olduğu özel ilişkilerden ne zaman vakit bulup soydaşlarımıza uygulanan baskılara “Dur.” diyecektir veya ona bu talimatı kim, ne zaman verecektir, merak ediyoruz. Bu sorulara cevap vermeniz zor, zira iktidar üç kuruş için ruhunu Çin Halk Cumhuriyeti’ne emanet etmiş gözükmektedir.

Geçtiğimiz hafta ABD Temsilciler Meclisi “Türk Müslümanlar” olarak tanımladığı soydaşlarımıza baskı uygulamalarında bulunanlara karşı bir dizi yaptırım kararı almıştır. Oysa bu yaptırım kararlarının ABD Temsilciler Meclisinden önce Türkiye Cumhuriyeti tarafından alınması gerekirdi. Önce alamadınız bu tedbirleri, bari şimdi alın.

İçişleri Bakanına da buradan sesleniyorum: Suriye'ye döndüğünü ifade ettiğiniz 370 bin Suriyeli sayesinde tasarruf ettiğiniz meblağları niye ülkemizde mağdur durumda olan Doğu Türkistanlı, Ahıskalı, Kırım Tatarı ve Türkmen kardeşlerimize tahsis etmiyorsunuz? Üstelik bu kardeşlerimizin sayısı giden Suriyelilerin yarısı kadar. Onların tek günahı Arap değil Türk olmaları mıdır? Soruyorum ve yine yanıt bekliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Üstelik bu insanların en iyi bildiği iş tarım ve hayvancılık. Bunlara keşke arazi tahsis etseniz de kendi başlarına kendi gelirlerini sağlayıp sisteme, devlet içindeki yapıya, toplumumuza entegre edilebilseler.

Avrupa Birliğiyle ilişkilerimize hiç girmeyeceğim, onu zaten biraz sonra Sayın Sezgin sizlere anlatacaktır ama sadece şunu söyleyeyim: İlerleme raporlarının adı “gerileme raporları” olmuştur çünkü o raporda sadece yitirdiklerimiz yazıyor artık.

Libya... Maalesef güncel ve yarın siz bu konuyu Komisyonunda da ele alacaksınız. 2 Temmuzda Genel Kuruldaki konuşmamda şöyle bir şey söylemişim: “Münhasır ekonomik bölge konusunda Libya'yla bir anlaşma yapacaksınız günün birinde. Ya yanlış ata oynadıysanız?” Kim yanlış at? Maalesef, biliyoruz. Tabii, iktidar şunu söylüyor: “Ama bu Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti Birleşmiş Milletler tarafından tanınmış.” diyor. Tamam, kabul ediyorum. Esad da tanınmış, o zaman Esad'la ne derdiniz var? Hiçbir farkı yok Libya Ulusal Hükümetiyle. Üstelik şöyle garip bir durum var: Muhatap aldığınız insanlar Libya'nın ancak yirmide 1'ini kontrol edebiliyor ve bugün Tripoli yani Trablus sarılmış durumda, düşmek üzere.

Bir münhasır ekonomik bölge anlaşması da imzalanmadı; imzalanan, deniz yetki alanlarıyla sınırlı bir anlaşma. Ancak şunu belirtmek isterim ki bu mutabakat muhtırası, olsa olsa, niyet beyanlarının kâğıda dökülmesinden ibarettir. İsmi de tesadüfen “mutabakat muhtırası” değildir, anlaşma adı konulamamıştır çünkü bu hükümetin anlaşma yapma yetkisi yoktur. Zira Libya'nın kurucu siyasi anlaşmasının 8/(f) ve 14'üncü maddelerine göre, böyle bir anlaşmanın yapılabilmesi için ilk önce meclisin onayından geçmesi gerekir. Kısacası, bir hülle söz konusudur. Nitekim, siz mutabakat muhtırasını Birleşmiş Milletlerde tescil ettirmeye yönelirken Libya'nın bu yönde bir adım attığına veya atacağına dair bir ize de biz rastlamadık.

Libya'yla varılan mutabakatın uluslararası hukuka uygun olduğu söylemi ise başka bir çelişki içermektedir. “Uluslararası hukuk” dediğiniz zaman ise akla gelen 1982 tarihli Deniz Hukuku Sözleşmesi'dir ama Türkiye o anlaşmaya taraf değildir. Dolayısıyla, Türkiye'nin statüsü tartışmalı Libya Ulusal Hükümetiyle bir mutabakata varmış olmasını bir siyasi başarı olarak görmek o kadar kolay değildir. Bu, olsa olsa, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki yalıtılmışlığının ve yalnızlığının tescil edilmesidir. Dolayısıyla, Libya Mutabakatı hakkında söylenebilecek en olumlu nitelendirme psikolojik başarı olabilir ya da başkalarının pişirdiği aşa su katmak, başkalarının arabalarının tekerine çomak sokmak da diyebilirsiniz.

Bunların ötesinde, huylunun huylundan vazgeçmediğini de gözlemlemekteyiz. İktidar Suriye'de yaptığı hataları tekrar etmeye devam etmekte, yine bir başka ülkenin iç işlerine müdahale etmektedir. General Hafter'e bağlı birlikler Trablus'u ele geçirme aşamasındayken Sayın Cumhurbaşkanının “Libya'ya asker gönderebiliriz.” yönünde dillendirdiği görüşler Suriye'ninkinden de daha vahim bir çukura düşülmesinin eşliğinde olduğumuzu ortaya koymaktadır. Katar'daki Türk Silahlı Kuvvetlerinin Emirin muhafız alayı konumuna düşmesi gibi, şimdi de Türk Silahlı Kuvvetleri bir rejimi âdeta kollamak ve korumak için Libya'ya gönderilmek istenmektedir. Üstelik Libya'da terörle mücadele diye bir durum söz konusu değil. Yani bu gerçekleşirse -Allah korusun- Türk Silahlı Kuvvetleri bir iç savaşın tarafı olarak cepheye sürülmek durumunda kalacaktır. Hele hele -asıl orası önemli- destek verilmeye çalışılan rejimin Müslüman Kardeşler karakteri. Bu karakterinden dolayı şu konuyu da dikkatinize sunmak isterim: Bize göre, bu yapılan anlaşma, bir ulusal ihtiyaçtan ziyade, karşılıklı

ideolojik dayanışmanın gereği olarak gündeme gelmiştir. Nitekim Savunma Bakanı ve Genelkurmay Başkanı bu konularda ademimalumat beyan etmişlerdir. Gönderilecek olan Türk Silahlı Kuvvetleri, Savunma Bakanının haberi yok, Genelkurmay Başkanının haberi yok.

Bir şey daha var. Yarın Dışişleri Komisyonuna bir Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası geliyor, aynı vesileyle imzalandı. Bu, âdeta, bir tezkereye gerek kalmaksızın Türk Silahlı Kuvvetlerinin Libya'ya gönderilmesine kapı açacak bir kılıf niteliğindedir. Kısacası, Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisini baypas etmeyi hedefleyen antidemokratik bir çabayı gözlüyoruz.

Bunun uluslararası boyutu da bulunmaktadır. Önümüzdeki günlerde yayımlanacak Birleşmiş Milletler raporu, 2011 yılından bu yana, Türkiye'nin, BM kararlarını ihlâl ederek, Libya'ya zırlı araç, İHA vesaire gibi askerî teçhizat sağladığını ortaya koyacaktır. Bu sevkıyatları, bir ambargo kararı varken, savunma alanında iş birliğiyle izah etmek de mümkün değildir.

Yeri gelmişken bir hususa daha değinmek istiyorum. Biliyorsunuz, bu deniz hukuku veyahut münhasır ekonomik bölgenin gerisinde bir “mavi vatan” kavramı ve bunun korunması yatıyor. Konu bu iken siz BOTAŞ ve TPAO'yu Varlık Fonu'na devrettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erozan, ben sizin sürenize iki dakika ekliyorum, konuşmanız kesintiye uğradı. Buyurun.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Dolayısıyla, Varlık Fonu'na ilave ettiğiniz, oraya sevk ettiğiniz ve o sepetin içine koyduğunuz BOTAŞ ve TPAO'nun, bugünkü ekonomik durumu dikkate alırsa, bir müddet sonra satılması gündeme gelebilir. Hâlbuki yapılması gereken, BOTAŞ ve TPAO'nun, Varlık Fonu'ndan çıkarılarak ortak bir şirket ve özerk bir şirket olarak kurulmasıdır. Niye bunu söylüyorum? Siz eğer bunu satarsanız -ki satabilirsiniz- sattığınız zaman, o zaman TPAO'nun elindeki bütün ruhsatları da birlikte satacaksınız. Ondan sonra firkateynler kimi, nasıl koruyacak, onu merak ediyorum.

Ben, izin verirseniz, 13'üncü maddede beş dakika daha hakkım olduğu için çok zorlamayayım, elimde daha malzeme var ama sona geleyim.

Şunu söylemek isterim: Kısacası, iktidarın işi zordur. İktidarınız döneminde dış politikanın ve Dışişleri Bakanlığının uğratıldığı zararı telafi etmek için en az yirmi yıl gerekecektir. Bunu başka bir nedenle de anma ihtiyacı duyuyorum. Zira, iktidarı devralmaya aday bir parti olarak, ardınızda sadece ekonomik bir enkaz değil, aynı zamanda bürokratik bir enkaz da bırakacağınızı kaygıyla gözlemekteyiz. Bütün başımıza gelenlerin arkasında ise Atatürk'ten yadigâr ne varsa hepsinin köküne kezzap dökmek hedefinizi görüyoruz. Bu, dış politikadaki esaslar ve ilkeler temelinde de geçerlidir.

Şunu bir köşeye yazayım, zabıtlara da not düşeyim: Bu arayışlarınıza geçit vermeyeceğiz ve ilk seçimlerde ümit ediyoruz ki sizleri yerinizden edeceğiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Enkaz devraldık.

BAŞKAN – Bitmedi mi?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bu kadar konuştuğuktan sonra değerli kardeşlerime de bir selam vermemde sakınca yoktur diye umarım.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Biraz evvel söylediklerimden hareketle söylüyorum, Dışişleri Bakanlığı personeline de bu ara dönemde, ilk seçimlere kadar sabırlar diliyorum.

Çok teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Söz almayacağız ama kayıtlara geçsin istiyoruz. Eleştirileri dinledik, eleştirinin ötesinde, itham ve suçlamalar var. Bunları kesinlikle kabul etmiyoruz. Zaten Dışişleri Bakanımız da gerekli cevapları verecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Söz sırası, Aydın Milletvekilimiz Sayın Aydın Adnan Sezgin’e aittir.

İYİ PARTİ Grubunun son konuşmacısıdır Sayın Sezgin.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; öncelikle Mesut Özil’i cuma günü Doğu Türkistan’daki Uygur Türkleri hakkında attığı “tweet” için kutluyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) İçeriği çok önemli “tweet”in. Geniş yankı uyandıran bu “tweet”in iktidar için de bizimkilere ilaveten bir uyarı, ciddi bir uyarı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Dışişleri Bakanı Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmasında “Avrupa Birliği üyeliği tüm sorunlara rağmen stratejik hedefimizdir.” demişti. Sayın Bakan, NATO için de, başka bir toplantıda, aynen Sayın Millî Savunma Bakanı gibi, NATO’yu Türkiye’nin uluslararası kimliğinin bir parçası olarak gördüğünü teyit etmişti. Peki, o zaman niye bir yandan AB’yle, diğer yandan NATO’yla sürekli bir didişme halindeyiz? Niye daimî şekilde ilişkilerimiz geriliyor, ulusal çıkarlarımız aşınıyor? Uluslararası ilişkilerde sürekli karşı tarafı suçlamak millî menfaatlere hizmet etmez. Öncelikle, kendi kendimizi sorgulayabilmeliyiz.

Sayın Bakan Plan ve Bütçe Komisyonunda “AB’nin ülkemize karşı izlediği tutum haksız ve kabul edilemez bir nitelik taşıyor. AB, bölgesel ve küresel alandaki önemli gelişmeleri gerektiği şekilde takip edememekte...” AB’nin yaptığı hataları anlaması ve Türkiye’nin üyeliğinin Birliğe katacağı değeri görmesi gerektiğini söylemiş, Hükûmetin gümrük birliğinin güncellenmesi ve vize serbestisi konularına da önem verdiğini belirtmiştir.

Sayın Bakan, belki siz AB’yle ilgili telaffuz ettiğiniz hedeflerde, bu ifadelerinizde samimisiniz ama Hükûmetiniz, on yedi yıllık iktidarınız, AB’yle ilgili söyleminde kesinlikle samimi değil; samimi olsa Kopenhag Kriterlerinin bu kadar gerisine düşmezdik. Evet, doğrudur, Avrupa Birliği hem Türkiye’ye karşı hem genelde dış ilişkilerinde olmayacak hatalar yapmıştır, kendi içinde ciddi zafiyetler yaşamaktadır ancak bunlar bizim eksikliklerimizi, iktidarın iç kamuoyundaki söyleminin samimiyetsizliğini örtmez. AB’yle tam üyelik müzakereleri başladığında, iktidar bu süreci bir “değişim ve yenilenme süreci” olarak tarif ediyordu. Bunu demokraside, hukukta, insan haklarında, ekonomi ve çevre konularında, sağlık alanında, tüketicinin korunmasında, eğitimde mevcut en yüksek standartlara erişme yolculuğu olarak takdim ediyordu. Müzakerelerin ilk aşaması olan tarama safhasında, AB mevzuatı açısından eksikliklerimiz tespit edilmiştir. Dolayısıyla siyasi ve ekonomik kriterlerin yerine getirilmesi için neler yapılması gerektiğini tüm kurumlarımız biliyor.

Peki, bunların hangilerini günlük hayata geçirdiniz? Türkiye’nin kurumsal yapısını tedricen tahrir ettiniz, tek adam sistemi bunu daha da ağırlaştırdı ve mevcut koşullarda bu kriterleri karşılamak açısından gerekli çalışmaları yapma imkânı iyice daraldı. Geçmişte verimli bir şekilde işleyen bakanlıklar arası eş güdüm, artık etkin şekilde çalışmamaktadır. Hele bugün Külliye’de oluşturulan ofisler, gerekli bilgi donanımına sahip olmadan her konuya müdahalede bulunabilmektedir.

Avrupa'nın hatalarını, yapay gerekçelerini biliyoruz. Ama Avrupa'nın bu tutumu bizi yapmamız gerekenlerden niye alıkoymaktadır? AB mevzuatına, müktesebatına uyum için hazırlanan kapsamlı ulusal programlar neden rafa kalkmıştır? 2016-2019 dönemi için hazırlanan Ulusal Eylem Planı'nda yer alan 87 yasa değişikliği, 278 ikincil düzenleme ve 155 idari yapılanmanın kaç tanesi hayata geçirilebilmiştir? Bu konularda hiçbir ciddi çalışma yapılmadığı ortadadır. Aslında bunun nedeni açıktır. İktidar, AB üyelik sürecini ve sözde Ankara kriterlerini gündemden düşürdükçe otoriter düzen istikametindeki duble yolu genişletmektedir. Gürültüyle ilan edilen Reform Eylem Grubu Toplantılarının da aldatmacadan ibaret olduğu ayan beyan ortadadır.

Bir kere yargının durumu acıklıdır. Bu çok sık dile getirildi bu kürsüden. Türkiye, hâlihazırda Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesinde kısa sürede ikinci kez denetim sürecine alınmıştır. Kurucusu olduğumuz Avrupa Konseyi de mi bizi parçalamak isteyen emperyalist güçlerin bir maşasıdır? Sayın Bakan o kurumun Başkanlığını yapmıştı. Biliyoruz, katılım müzakereleri durma noktasındadır. AB, bunu ve üstüne üstlük gümrük birliğinin güncellenmesi müzakerelerine başlanılmasının öngörülmediğini açıklamıştır. Bunun başlıca nedeni, ülkemizde demokrasinin, hukuk ve adalet sisteminin hazin hâlidir. İktidara soruyorum: "Hayır, biz tüm koşulları yerine getirdik, son ilerleme raporunun bu konulardaki eleştirileri yalandır. Türkiye'de demokrasi ve insan hakları mükemmelen işlemektedir ama AB mızıkçılık yapmaktadır." diyebiliyor musunuz? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Haydi, tam üyeliği şimdilik bir yana bırakalım. Gümrük birliği sürecinde yapılacak reformlar, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu, iddialı ve kapsamlı bir ekonomik vizyonun en önemli mekanizmalarından biri olacaktır. Dolayısıyla gümrük birliğinin güncellenmesi çalışmalarına birinci derecede öncelik verilmelidir.

Bu çerçevede, önemli bir konuya da kısaca değinmek istiyorum, bu sorunu başka bir konuşmamda daha ayrıntılı olarak işleyeceğim: Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin, AB'ye üyeliğinin ardından Türkiye ile AB arasındaki gümrük birliğine dâhil edilmesi; AK PARTİ iktidarı tarafından önce 2004 yılındaki 7985 sayılı, ardından 2006 yılındaki 10895 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarıyla mümkün hâle gelmiştir. Şimdi, bu Kıbrıs meselesinin, GKRY'ye bu imkânın, bizden talepte bulunma imkânının nasıl tanındığının iyice kamuoyuna açıklanması gerekir.

Değerli arkadaşlar, bugün gelinen noktada, Türkiye, AB değer ve normlarından iyice uzaklaşmaktadır. Oysa Türkiye, Avrupa Birliği'yle ilişkilerinde moral üstünlüğe sahip olmalıdır. AB'yle üyelik süreci, bir zamanlar dünyanın diğer bölgeleriyle olan ilişkilerimiz açısından da çok olumlu bir işlev görmüştür. Yani demokrasi ve hukuk alanında gerilemeyi durdurup üst standartlara doğru yönelme sadece değerler ve ahlaki ilkeler açısından bir gereklilik teşkil etmemektedir; bu, ülkemize, vatandaşımıza, ulusal çıkarlarımıza da hizmet edecek bir hamle oluşturacaktır. AB standartlarına ulaşmak üyelik kadar önemlidir. AB'yle yeniden kurulacak yakınlaşma, stratejik menfaatlerimizi güçlendiren bir yönelim olarak görülmelidir. Yanlış politikalar, yalpalamalar sonucu sorunlar artmış; yalnızlaşmış, uluslararası ilişkilerde itibarı ve güvenilirliği aşınmış Türkiye için bu durumun yarattığı devasa risk ve tehditleri azaltmanın yolu, AB'yle karşılıklı çıkarlara dayalı, tam üyelik hedefini gözeterek sağlam bir ilişkiyi canlandırmaktır, Türkiye'nin tarihsel istidadı da budur. Evet, dünyada jeopolitik, jeostratejik dengelerde değişme yaşanmaktadır, Türkiye bunlara elbette uyum sağlamalıdır ancak bazılarının rövanşist bir anlayışla kutsadıkları bu gelişme Asya'nın dünya ekonomisinden daha geniş bir pay alması hâlen devam eden bir süreçtir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkürler.

Bu coğrafyanın ileride stratejik ve ekonomik üstünlüğü ele geçirmesi ne mukadder bir sonuçtur ne de bugünden yarına gerçekleşebilecek bir beklentidir.

Tüm sıkıntılara ve sorunlarına rağmen, Brexit'e rağmen AB alanı hâlen dünyanın en büyük ekonomisidir, dünyanın en büyük ticaret aktörüdür, en dinamik pazarlarından biridir, bizim kapı komşumuz ve en büyük ticari ve ekonomik partnerimizdir.

Evet, Türkiye-AB ilişkilerini ileriye taşıyacak esas hamle de Türkiye'nin ucube tek adam sisteminden kurtulması olacaktır. Esas çare, iyileştirilmiş parlamenter demokratik sistemdir, genel bir zihniyet değişikliğidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bu şekilde, İYİ PARTİ Grubunun değerli milletvekillerinin de söz taleplerini karşılamış olduk.

Şimdi söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuzda.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ilk söz, İğdir Milletvekilimiz Sayın Yaşar Karadağ'a aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakika Sayın Karadağ.

MHP GRUBU ADINA YAŞAR KARADAĞ (İğdir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığının 2020 yılı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, millî eğitim istikbalin inşası, istiklalin güvencesidir. Millilik, binlerce yıllık devlet ve millet geleneğini ifade eder. Eğitim alanındaki millilik milleti millet yapan değerlerin bütününe işaret eder. Eğitim politikamız, Türk milletine mensubiyetin gurur ve şuuruna sahip, manevi ve ahlaki değerlerimize bağlı, çağımızın bilimsel gerçeklerine açık, analiz eden, üreten ve problem çözen, kültürlü, inançlı, toplumsal duyarlılığı olan nesiller yetiştirmek olmalıdır. Millî bir eğitimin gerçekleştirilmesi için çağımızın gereklerine uygun planlamalar yapılması ve bunların tatbik edilmesinin yanında, değerlerimizin yozlaşmasına karşı bu topraklarda ortaya çıkan bilginin ve hikmetin rehber olarak öğretilmesi, genç kuşaklara aktarılması sağlanmalıdır. Bu kapsamda, Millî Eğitim Bakanlığımızca açıklanan 2023 Eğitim Vizyonu Belgesi'ni önemsedığımızı ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, binlerce yıl geçmişi olan Türk tarihimiz, milattan önce binli yıllarda Asya Hun Devleti'nin kurulmasıyla ayrıntılı olarak bilinmektedir. Türk toplumlarının eğitim ve uygarlık anlayışı, yaşama biçimlerinin etkisiyle şekillenmiştir. Türklerin tarihi bilinen en eski yazılı belgeleri de Göktürk Devleti dönemine aittir. Bunlar, milattan sonra 732 tarihinde yazılan Orhun Kitabeleri'dir.

Değerli milletvekilleri, Karahanlılar ve Gazneliler döneminde Orta Asya'da Semerkant, Taşkent, Buhara gibi kentler birer büyük kültür merkezi olmuş; bu dönemde Farabi, İbni Sina, Birûnî, Kâşgarlı Mahmut, Hoca Ahmet Yesevi gibi çok önemli Türk bilim adamları yetiştirilmiştir. Selçuklular döneminde medreseler kurulmuş, medreselerin yanı sıra ilköğretim düzeyinde de kurumlar açılmıştır. Bu dönemde ortaya çıkan önemli bir eğitim kurumu da Ahiliktir. İlk Selçuklu medresesi Tuğrul Bey tarafından Nişabur'da açılmıştır. Sultan Alparslan döneminde Nizamülmülk tarafından kurulan Nizamiye Medreseleri eğitim alanında çok önemli bir yere sahipti. Medreselerin programlarında dinsel, yazınsal, felsefi derslerin yanı sıra pozitif bilimlere de yer verilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Osmanlı'nın 3 kıtaya hâkim olmasında, hâkim olduğu bu coğrafyada adil ve güçlü yönetim sistemini devam ettirmesinde kurmuş olduğu eğitim sisteminin etkisi büyüktür. Osmanlı Devleti'nde Fatih ve Kanuni zamanında zirveye ulaşan eğitim, 16'ncı yüzyılın sonlarına doğru yönetim ve ekonomiye bağlı olarak bozulmaya başlamıştır. Osmanlı Devleti'nin temel eğitim kurumları olan medreselerde pozitif bilimlere verilen önemin azalmasıyla birlikte eğitim ve öğretimde aksaklıklar

ortaya çıkmıştır. Ayrıca, Meşrutiyet’le birlikte, Müslüman olmayan azınlıklar ile yabancı misyon ve hükümetlere bağlı misyoner okullarının açılması Osmanlı Devleti’nin çöküşünü hızlandırmıştır.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Dönemi’nde millî eğitim politikalarına yeniden ağırlık verilmiş; amaç, Türk insanını cehalet ve bilgisizlikten kurtarmak olmuştur. Osmanlı’nın gerileme döneminde çökmüş ve amaçsız eğitim politikalarına yeni bir yön verilerek millî eğitimin temelleri daha Kurtuluş Savaşı yıllarında atılmaya başlanmıştır. Atatürk döneminde eğitim sistemimizde nitelik yönünden görülen önemli gelişme ve düzenlemeler, bugünkü eğitim sistemimizin temelini ve ana çatısını oluşturmuştur. Mustafa Kemal Atatürk, 1923 yılında İzmir’de halka yaptığı bir konuşmada “Ulusumuzun eğitim ve öğretim yuvaları bir olmalıdır.” diyerek Tevhidi Tedrisat Kanunu’nun ilk işaretlerini vermiştir ve 3 Mart 1924’te bu kanun kabul edilerek ülkedeki bütün eğitim kurumları Maarif Vekâletine bağlanmıştır.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; binlerce yıllık tarih, kültür, bilgi ve medeniyet birikimine sahip bu milletin, elbette kendine özgü bir millî eğitim sistemini kurup işletmesi şarttır. Bu, hepimizin omuzlarına yüklenmiş bir yükür.

Değerli milletvekilleri, günümüzde 70 bin civarında okulumuzda 1 milyonun üzerinde öğretmenle yaklaşık 18 milyon öğrencimize eğitim öğretim verilmektedir. Ayrıca, 207 üniversitemizde 7 milyon 800 bine ulaşan öğrencimize 168 bin öğretim elemanı ile eğitim verilmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere Millî Eğitim Bakanlığı, tüm ülke nüfusunu ilgilendiren ve ülkemizin geleceğini şekillendiren bir bakanlıktır. Bu kadar kapsamlı ve insan odaklı bir Bakanlığın sorunlarla karşı karşıya kalması elbette kaçınılmazdır ancak bu sorunların çözümü noktasında da ivedilikle çalışmaların yapılması gerekmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu sorunların çözümünde Bakanlığımızın sonuna kadar yanında olup destek vereceğimizi belirtmek isterim.

Millî Eğitim Bakanlığımızın en büyük sorunlarından biri, ortaöğretimden yükseköğretime geçişteki yığılma ve sınav sistemidir. Bakanlığımızın bu konudaki çalışmalarını yakinen biliyor ve takip ediyoruz. Kurulan mesleki eğitim merkezleri daha da yaygınlaştırılarak eğitim, istihdam ve üretim ilişkisinin güçlendirilmesiyle, bu sorunun çözüme kavuşturulacağı inancındayız.

Değerli milletvekilleri, hepimizin üzerinde büyük emekleri bulunan cefakâr öğretmenlerimizin, çözüme kavuşturulmasını bekledikleri önemli sorunları var. Mevcut insan kaynağının en verimli şekilde değerlendirilmesi ve aidiyetin güçlenmesi için öğretmen ve yöneticilerin hakları konusunda gerekli duyarlılık gösterilerek öğretmen ve okul yöneticilerinin atamaları, çalışma şartları, görevde yükselmeleri, özlük hakları ve benzeri diğer hususları içeren öğretmenlik meslek kanununun bir an önce çıkarılması gerekiyor ve öğretmenlerimizin toplumsal statüsünün mutlaka yükseltilmesi lazım. Bu kanun kapsamı içerisine, öğretmenlerimizin ve millî eğitim sistemimizin karşı karşıya kaldığı problemlerin giderilmesine yönelik çalışmalar mutlaka eklenmelidir.

Değerli milletvekilleri, öğretmenlerimizin en büyük sorunlarından bir tanesi de öğretmene şiddet konusudur. Yapılan araştırmalara göre, maalesef, öğretmenlerimizin 29,3’ü şiddete maruz kalıyor. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konunun çözümü noktasında ve yaptırımların artırılması için gerekli kanun teklifimizi Meclis Başkanlığına sunduk.

Yine, öğretmenlerimizin 3600 ek göstergesiyle ilgili beklentileri var. Bu konudaki düzenlemeyi de bir an önce yapmamız gerekiyor. Bununla birlikte, her yıl eğitim öğretim yılı başında öğretmenlere ödenen eğitim öğretime hazırlık ödeneği iyileştirilmeli ve hizmet sınıfı ayrımı yapılmadan MEB ve yükseköğretim personelinin tamamına ödenmelidir. Kaldı ki hem 3600 ek gösterge hem de eğitime öğretime hazırlık ödeneği hakkındaki kanun teklifimizi de Milliyetçi Hareket Partisi olarak Meclis Başkanlığına sunduk; en kısa zamanda çözüme kavuşturulacağı inancındayız.

Değerli milletvekilleri, bizim her zaman söylediğimiz bir şey var: “Öğretmenin ücretlisi, sözleşmeli olmaz; öğretmen kadrolu olmalıdır.” Kanunla birlikte bu sorunun da mutlaka çözüme kavuşturulacağı inancındayız.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Teklifi getirin, arkanızdayız.

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) - Atama bekleyen öğretmenlerimizin de atama sorunları gerekli planlamalar ve mevcut ihtiyaçlar doğrultusunda kademeli olarak giderilmeli, 920 civarındaki mağdur ücretli öğretmenimizle birlikte 1.200 civarındaki engelli öğretmenimizin de atama beklentilerine cevap verebilecek bir çalışma mutlaka başlatılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanlığımızın teftiş ve denetim yapısıyla ilgili sorunlarımız da var. Denetimin olmadığı yerde, devletin koyduğu kuralların bazı kesimlerce ihlal edileceği kesindir. Nitekim, yeterli denetim olmadığı için kaçak dershaneler, kaçak kurslar, kaçak etüt merkezleri ve öğrenci yurtları hâlen faaliyetlerine devam etmektedir. 80 bin civarında kurumun 498 müfettişle denetlenmesi mümkün değildir. Konunun ciddiyetine binaen, şahsa bağlı kadroyla illerde bekletilmekte olan 1.500 Maarif Müfettişinin de ivedilikle Bakanlık Maarif Müfettişliği kadrolarına geçirilmeleri şarttır.

Değerli milletvekilleri, emperyalist sistemin en çok gözünü diktiği noktalardan biri de eğitim. Maalesef, demin de bahsettiğim gibi, Osmanlı'nın son döneminde açılan misyoner okullarıyla birlikte, bakıyoruz, yaklaşık 1.600 civarında misyoner okulu olduğunu görüyoruz. Nerede? Örneğin, 1894 kayıtlarında; Elazığ'da 83, Bitlis'te 22, Diyarbakır'da 22, Erzurum'da 24. Neredeyse Anadolu'nun tamamının eğitimi bu misyonerlerin hakimiyetine bırakılmış. Ne oldu biliyor musunuz? Bu hâkimiyet, bu eğitim öğretimin bunlara bırakılmasıyla birlikte, azınlık olan vatandaşlarımız maalesef, istismar edildiler. Beş yüz yıl bizimle birlikte olan en güvenilir halk olarak tanınan Ermeniler kışkırtıldı. Bu azınlıklar çetelere dönüştürüldü; Hınçak kuruldu, Taşnak kuruldu ve Anadolu'da yaklaşık 500 binin üzerinde -bugün gidip baktığımız zaman, toplu mezarlar çıkıyor- insanımız katledildi. Bir imparatorluk maalesef, emperyalist düzenin eline geçirdiği bir eğitim sistemiyle birlikte bölünüp parçalanma, dağılma sürecine girdi. Maalesef, bu üst akıl, bu düzen günümüzde de devam etti. 1980'ler sonrası yol verilen, ülkede birilerinin istasyon şefliği şeklinde kurulan bu FETÖ okullarının sayılarına bakıyoruz; 1.069 tanesi, binlerce kurs, binlerce etüt merkezi Millî Eğitim Bakanlığımız tarafından kapatıldı. Anadolu'nun bağrından çıkan, ihtiyaç sahibi olan, muhtaç çocukları, maalesef, yurtlarında, okullarında, dershanelerinde devşirdiler ve devşirilen o insanlarımız, Anadolu topraklarında yetişen o çocuklar geldi, bu Meclisi bombaladı. 15 Temmuzdaki 251 şehidimiz, 2.194 gazimiz, bunun gerçeği. Maalesef, hâlâ daha bunların etkilerinin biteceğini düşünmek hayalperestlik olur çünkü kırk yılda kurulan bir sistem. Millî Eğitim Bakanlığımıza, Meclisimize ve yüce Türk milletine özellikle bu konuda çok büyük görev düşmektedir. Saygıdeğer milletvekilleri, bunu öyle siyasi polemiklerle geçiştirmekle; bilmem, “kontrollü darbe” demekle; bilmem, bunu başka başka boyutlara çekip malzeme aramakla olmaz. Bu, bu milletin canına kasteden bir örgüttü.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Siyasi ayağı...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) - Anla anla! Bir dinle!

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) - Bu örgütü... Bizim en fazla da dikkat edeceğimiz nokta Millî Eğitim Bakanlığımızdır. Yiğit düştüğü yerden kalkar. Eğitim sisteminin millî olmamasından dolayı bir imparatorluk kaybetti bu millet. Bizim, ta ilköğretim çağından yükseköğretimin sonuna kadar yetiştireceğimiz insanları kendi özgün değerlerimizle ve kendi millî politikamızla yetiştirme zorunluluğumuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karadağ.

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – Aksi takdirde, bu üst akıl, bu emperyalist oyunlar emin olun bitmez ve gün gelir siyasetimizi de çürütür. Yine, liderimiz Devlet Bahçeli'nin defalarca dile getirdiği gibi, siyasetin içerisinde ne türlü artıkları, ne türlü uzantıları varsa hepsinin mutlaka ve mutlaka sökülüp çıkarılması lazım. (MHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Haydi!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Haydi! Hep birlikte, haydi!

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – Yine, millî eğitim sistemimizin ve devletimizin tüm kurumları içerisinde ne varsa sökülmesi lazım. Bunlar sadece Türkiye'yle kalmadı. Bu emperyalist uşakları, aynı zamanda ülkemizin bütün dünyayla olan bağlantılarını da şu anda sabote ediyorlar. Dışişleri Bakanımız kalktı galiba, Sayın Meclis Başkanımızla yapmış olduğumuz bir gezide biz bunu gördük. Bizim ülkemizin yapacağı o diplomatik çalışmaları ve ülkemizin uluslararası ilişkilerini her noktada baltalamaya çalışıyorlar ve her noktada da baltalıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karadağ.

YAŞAR KARADAĞ (Devamla) – Allah Türk milletini sonsuza kadar yüceltsin ve korusun.

Çok teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Ankara Milletvekilimiz Sayın Mevlüt Karakaya'ya aittir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Karakaya.

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YÖK, ÖSYM, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve üniversitelerin bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Efendim, klişe sözlerle başlayayım: Eğitim şart, eğitim olmadan hiçbir şey olmuyor. Ama bizde eğitim olunca da bir şey olmuyor. Sorunumuz da sorumuz da tam da burada. Ne yapalım ki eğitim olunca bir şey ya da birden çok şey olabilsin? Sorunun cevabı basit: Eğitim sistemimizi çağın gereklerine uydurmamız, uygun hâle getirmemiz; bu da bir klişe söz. Peki, çağın gereklerine uygun eğitim modeli nedir? Geleceğin eğitimidir. Öncelikle şunu belirtelim ki: Örneğin bizler, en azından benim jenerasyon 1970'li yıllarda temel eğitim, 1980'li yıllarda da mesleki eğitim aldı ve biz, o yılların eğitim modelinin, sisteminin ürünleriyiz ama bugün, biz o rekabet şartlarının ağır olduğu bir ortamdayız. Bugün eğitim çağında olanlar 2050'lerin iş dünyasının rekabetinde kendilerini bulacaklar. Peki, “Bu çağa uymayan bizim eğitim sistemimizin temel özelliği nedir?” diye bir soru sorarsak: Eğitim sistemimiz, değerli arkadaşlar, 18'inci yüzyıl Prusya'sının eğitim modelidir. Yani okul, sınıf odaklı; diploma hedefli bir eğitim modeli, iki yüz yıllık bir geçmişi var. Sanayi Devrimi'yle standart yeteneklere sahip bir iş gücü ihtiyacı ortaya çıkmıştı. İşte, bizim bu eğitim modelimiz, sanayinin ihtiyacı olan iş gücünü karşılamaya yönelik, standart yeteneklere dayalı, sınıf ortamında içerik aktarımını esas alan bir eğitim modeli. Ben, bunu sistem yaklaşımıyla tamamen sanayi üretimine benzetiyorum girdisi, işlemi, çıktısı olan. Burada öğrenci, ham madde yerini alıyor; birleştirme, kaynak, birçok işlem bizim “içerik aktarımı” dediğimiz kısmı karşılıyor ve sanayi üretiminin mamulü de diplomalı mezunlarımıza karşılık geliyor.

Değerli arkadaşlar, tabii ki zaman içerisinde iş piyasasında değişim ve dönüşümler yaşandı. Bunun sonucunda iş piyasasının ihtiyacı ile bizim eğitim sistemimizin ürettiği diplomalı mezunların uyumunda ciddi sorunlar çıktı hem kalitatif olarak hem de kantitatif olarak ama biz ısrarla aynı üretimi devam ettirip stoklamaya başladık, bunun adına da “genç işsizlik” dedik.

Değerli arkadaşlar, artık bu modelin sürdürülebilir olması mümkün değil çünkü bu modelde düşünme yok, üretme yok; içerik aktarımı ve tanımlanmış becerileri geliştirmek var. Patronlar artık bu

işleri makinelere yaptırıyor. Bizi buraya getiren bir süreçti. İnsanlar, önce işi öğrendiler, sonra makinelere öğretiler; bununla kalmadı, güncellemelerle çok kısa süre içerisinde günün şartlarına uyar hâle getirdiler yani hizmet içi eğitimlerle, işbaşı eğitimlerle zahmetli uzun süreçleri, maliyetli süreçleri çok kısa sürelerle indirebildiler. Makinelerin işi öğrenmesiyle otomasyon başladı. Otomasyon iş piyasasında iş gücü taleplerini önemli ölçüde sınırladı ama başlangıçta yenilerini de ortaya çıkardığı için belki çok fazla etkili olmadı. Daha sonra, teknolojik gelişmeler bir sağanak hâlinde gelmeye başladı. Bugün dünyanın da bizim de sıkıntısını çektiğimiz temel sorun işte burada. Makinelerin gelişmesinde inisiyatif konusu hep gündemdedi. 1990'lı yılların başında “uzman sistemler ve yapay zekâ” adı altında, belli bir alana uygulanmasıyla ilgili, akademideyken bir makale yazmıştım; döndüm onu okudum, o zaman hep şunu söylemişiz: İnisiyatifin, insan İnisiyatifin, insan inisiyatifinin makinelere aktarılması mümkün değil. Peki, makineler nasıl düşünecek? “İnisiyatif” dediğiniz nedir, hafıza ve rasyonellik değil mi? Peki “düşünme” dediğiniz şey felsefeye göre aklın bir ürünü, bir işlevi değil mi? Peki, ne oldu? “Hafıza” dediğimiz şey bugün “big” data olarak konuştuğumuz o yapıyla birlikte devasa bilgi yığınları şeklinde karşımıza çıktı. Peki “rasyonellik” “karar verme” dediğiniz olay ne oldu? “Yapay zekâ” dediğimiz yani insanın beynini, insanın zihnini takip eden, kopyalayan, taklit eden bir yazılımla bu da önemli ölçüde sağlandı. İşte, onun için biz makinelere akıllı makineler, akıllı telefonlar, akıllı şehirler vesaire diyoruz.

Değerli arkadaşlar, Endüstri 4.0'ın ötesinde makinelerin birbiriyle haberleşmesi, birbiriyle iletişime geçmesi, nesnelerin interneti yani bugünkü teknolojik alandaki gelişmelere baktığımızda eğitim modelimizle doğrudan doğruya alakalı olduğunu çok iyi bir şekilde görüyoruz. Otomasyon, robotlar, büyük veri, aklımıza gelecek tüm alanlardaki bu değişiklikler geleceğe uygun bir eğitim modelini “geleceğin” demiyorum, geleceğe uygun bir eğitim modelini... Çünkü bugünkü eğitiminizden çıkan insanlar ki bunlar mezunlar, diplomalılar değil, bunlar iş gücü de değil artık, bunlar bu çağda insan kaynağı olarak ifade edilmeli. Biz insan kaynağı yetiştirmek durumundayız, iş gücü değil. Farkı ne? Farkı, standart yetenek ve işleri yapanlar değil; farkı, düşünenler, zihinsel olarak üretkenler, ürettiklerini teknolojiye dönüştürenler. Teknolojiyi ticarileştirenlerden bahsediyoruz yani girişimcilerden bahsediyoruz.

Biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Üreten Ekonomi Programı'nı bundan on beş yıl önce yazarken orada şunu söyledik, dedik ki: “Üreten ekonominin alt unsurlarından en önemlisi yenilikçi girişimcilikti. Yenilikçi girişimcilik olmadan Türkiye'nin cari açığını da kapatması mümkün değil, küresel ekonomiden hak ettiği payı da alması mümkün değil.”

Değerli arkadaşlar, burada, en büyük sıkıntımız yeni dünya ve iş modellerine uygun insan kaynağını yetiştirmek. Ben -YÖK Başkanımızda burada- şunu söylüyorum: Hakikaten, benim elimde bir günlük yetki olsa bugün, belki işletme fakültelerinin yarından fazlasını girişimcilik fakültesi hâline getiririm. İşletme fakültelerinin programına baktığımızda, hiçbirinin girişimciliği motive eden bir yapısı, programı yok. İşletme fakülteleri sadece kamuya memur yetiştiren, kariyer elemanı yetiştiren bir yapıyla hareket ediyor.

Değerli milletvekilleri, geleceğin eğitim duygusunda aidiyet duygusunun mutlaka olması gerekiyor. Değerler eğitimi şart. Vatansız olacak, inançlı olacak, milliyetçi olacak, etik değerleri bilecek, insanlığın huzuru nedir farkında olacak. Kırk yıldır başımızın belası PKK bu eğitim sisteminden çıkmadı mı? Yine, aynı şekilde, FETÖ bu eğitim sisteminin bir ürünü değil miydi? Elbette kişisel gelişim önemli, takım çalışması, sosyal farkındalık, problem çözme, analitik düşünme, kendi kendine öğrenme önemli.

Değerli milletvekilleri, aslında üniversitelerin, “academia”nın çok ciddi sorunları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

MEVLÜT KARAKAYA (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu sorunların çözümü, aslında bilinmeyen şeyler değil, hepsi de bilinen şeyler ama bizim bu sorunlarımızın başında “academia”da ürettiğimiz o bilimsel bilginin, teknolojiye, teknoloji AR-GE’sine, oradan da ürüne dönüşemediğini görüyoruz. Burada çok ciddi sorun var, bunu, yayın ve patent sayılarında görmek mümkün. Aynı şekilde, üniversitelerdeki öğretim üyelerinin çok ciddi sorunları var, kadro sorunları var; bugün, doçentliğini alan araştırma görevlisi kadrosunda devam eden insanlar var. Ben, bu konularla ilgili öğretim üyelerinin, yine 1 milyona yakın öğretmenimizin sorunlarının Milliyetçi Hareket Partisi olarak arkasında olduğumuzu da ifade etmek istiyorum.

Bu vesileyle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Erzurum Milletvekilimiz Sayın Kamil Aydın’a aittir.

Süreniz on beş dakika Sayın Aydın.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekili arkadaşlar; Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, Şeyh Edebalı’nın dilimize pelesenk olmuş güzel bir sözü var, ondan aktarıldığına dair sözler olduğu için söylüyorum, bazen eksik ya da yanlış yorumlayabiliyoruz, “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” Burada “yaşatmak” kelimesinin eylem olarak karşılığı, basitçe, insanın hayatta kalmasını sağlamak değildir sadece. Aksine, asıl vurgulanmak istenen, insanın refahı, konforu, rahatlığı, emniyeti ve güvenliğidir. Yani söylenmek istenen şey aynen şöyledir: Ey devlet! Vatandaşını, halkını ve milletini rahat, varlıklı ve emniyetli kıl. Aksine, “Canım, ne olacak, devlet olmasa da olur, yeter ki insan hayatını sürdürsün.” anlamı çıkmaz bu veciz ifadeden. Çünkü devlet milletin sistematik yapısı ve teminatının adıdır. Bu nedenle, zaman zaman “Allah, bu milleti başsız ve sahipsiz yani devletsiz bırakmasın.” diye dua ve temennilerde bulunuruz.

Sayın milletvekilleri, Türk devlet, millet geleneğinin öz ve özgün kültüründe varlık bulan bu anlayış, ulusal ve uluslararası ilişkiler literatüründe de benzer vurgularla dile getirilmektedir. Hemen hemen tüm kaynaklarda iç ve dış siyasetin bütünlüğünden bahsedilirken, önceliğin de refah ve güvenlik odaklı olduğunu anlamaktayız. Hatta kendi aralarında herhangi bir hiyerarşik öncelik söz konusu olduğunda güvenlik, refahın -çünkü onun teminatı olarak algılandığı için- daha önünde gelmektedir. Bunun somut yansımaları da demokratik gelişmiş ülkelerin savunma harcamalarına baktığımızda açıkça görmekteyiz. Dahası, NATO’nun, üye ülkelerin güvenlik harcama bütçelerini artırmaları konusunda sık sık uyarılarda bulunmasını da hatırlamaktayız. İşte böylesine teoride ve pratikte karşılığı olan bu uluslararası gerçekliğe rağmen,, söz konusu Türkiye olunca bozuk bir plakvari, sürekli “Bu Türkiye güvenlikçi politikalarından, savaş bütçelerinden bir an önce vazgeçmeli.” talepleriyle karşı karşıya kalıyoruz. Hâlbuki millî tarih şuuruyla edindiğimiz tecrübelerimiz bize gösterdi ki sırtlanlar kavşağı bu coğrafyada anlık bir güvenlik ve emniyet zafiyeti, yaşatmayı hedeflediğimiz insanımızın mahvına veya yersiz yurtsuz kalmasına neden olabilmektedir.

1914 ve 2016 hatırlatmalarını yapmak isterim. Neden Birinci Dünya Harbi’ne atıfta bulundum? Değerli milletvekilleri, çünkü hatırlayın bir Sevr Anlaşması söz konusuydu, Paris’e 3-5 kilometre uzaklıktaki bir kasabada kaleme alınan 433 maddelik bir metindi. Bu metin de -tevfuka bakın ki- aynen bugün ifade edildiği gibi o gün de şöyle ifade ediliyordu... Bu 433 maddenin hepsi de -Türkiye Cumhuriyeti devleti o zaman kurulmamış- Osmanlı’nın yeknesak varlığından şikâyet eden, emperyalistlerin amacına uygun talepler içeriyordu. Maddelerden bir tanesi çok önemli, bununla ilgili, güvenlik ve savunma bütçeleriyle ilgili; diyor ki: ”Asker sayısını azaltın.” Neyi? “35.000 jandarma

yeter size, 15.000 de sivil güvenlikçi, 700 tane de padişahı korumak üzere görevlendirilen güvenlikçi, yani 50.700 ve hiçbir ağır silahınız da olmayacak.” Dayatılan maddelerden bir tanesi böyle bir tevafuk içerdiği için zikretme ihtiyacı hissettim.

Sayın milletvekilleri, yaşadığımız coğrafyanın jeopolitik güçlüğü ve sahip olduğumuz sosyokültürel, kadim değerlerimizin yüklediği yüksek misyon, Türkiye’yi daha hassas, dikkatli ve dengeli bir dış politikaya yönlendirmektedir, ancak böyle bir anlayış ve sorumluluk bilinciyle Türkiye’yi çevreleyen uluslararası sorunların üstesinden gelmeyi sağlayabiliriz. Unutmamalıyız ki zaman kendisini ihmal edenlerden hesap sorar, yüz yıl önce sorduğu gibi.

Evet, bugün yüz yıl önceki sorunlar tüm şoğukluğuyla yine karşımızdadır. O gün atalarımızın vatanın ve milletin bekasını kurtarmak için mücadele ettiği problemler güncellenerek yine kapımıza kadar dayanmıştır.

Somutlaşmak gerekirse, bir: Dün de sınırlarımız ötesinde ve dâhilinde ayaklanmalar, isyan şeklinde terörist faaliyetler vardı; bugün de devam etmektedir. İşte, bu nedenle, sınır güvenliğimiz açısından ve terör saldırılarının kaynağında yok edilmesi gerekliliği gerçeğinden hareketle, sırasıyla, Zeytin Dalı, Fırat Kalkanı ve Barış Pınarı Harekâtlarının gerçekleştirilmesi bu amaçla önemlidir.

İki: Mavi vatan edindiğimiz denizlerde ve buralardaki adalarda dün de emperyalist hayaller vardı, bugün de devam etmektedir. İşte, o gün boğazların, adaların mülkiyet ve kullanım haklarıyla ilgili tartışmalar bugün de daha yoğunluklu devam etmekle kalmayıp, artık, sorun Akdeniz’e kaydırılmış ve Türkiye’siz bir oldubitti planlanmaktadır. Nedeni ise hidrokarbonun varlığının tespitidir.

Şimdi, soruyorum, aziz milletvekilleri, ne olmuştur Akdeniz’de? Neden bu sorunlar bir anda bütün dünya gündemine taşınmış ve bir oldubitti arifesinde yaşamaktayız? Çok uzun bir kıyı şeridimiz var yani o bölgede kıyı şeridi olan 23 ülke içerisinde en uzun kıyı şeridi bize ait -Sayın Dışişleri Bakanımız burada, detaylı olarak farkında, biliyor- yani en çok konuşması gereken, hak hukuk noktasında en çok talepte bulunması gereken bir ülkeyiz. Üstelik, kıyı şeridi olan 23 ülkenin dışında, 60’ın üzerinde ülkenin orada bir konuşlanması, bir hesaplaşması, bir kaynak arayışına gitmesi söz konusudur. Ne yapalım şimdi? Biz bu mücadelede yok mu sayalım kendimizi; çekilelim mi, yok mu diyelim? Demeyeceğiz.

İşte, bakın, karşımızda, bu kürsülerden her türlü konu dile getirildi ama yakın zamanda Libya’yla yaptığımız bu ikili anlaşmayla ilgili hiç kimse lehte veya aleyhte yorum yapmadı maalesef. Aleyhte belki oldu ama lehte bir arkadaşımız da çıkıp “Ya bu, Türkiye Cumhuriyeti devleti adına, gerçekten Akdeniz’de oldubittiye karşı yapılmış bir eksen kayması, bir kırılma harekâttır; tebrik ederiz.” ya da “Akdeniz’de eğer bir menfaat söz konusuysa biz de olmalıyız.” demedi. Yani Mısır’ın, İsrail’in, dört benzemizin, Rum kesimiyle beraber Yunanistan’ın bir araya gelmesiyle ilgili olumsuz hiçbir kelime söylenmezken Türkiye’nin, Akdeniz’de kendi millî refleksinin gereği, varlığının uluslararası boyutta tezahürü şeklinde algıladığımız bir hamlede büyük, ağır eleştirilere maruz bırakılmasını anlamakta zorlanıyorum.

Üç: Bölgesinde güç hâline gelen ülkemizin, her anlamda talimat alan ya da sürekli talep eden bir yapıdan egemenlik ve eşit haklarını doğrudan talep eden bir uluslararası evreye geçmesinin Batı’da yarattığı infial ve tepkiden doğan yeni diplomatik konjonktür, bizi daha güçlü olmaya zorunlu kılmaktadır. İşte, efendim, bunun içerisinde -detaylarını konuştuk- F-35’lerle, S-400’lerle, Patriotlar’la ilgili yaptığımız görüşmeleri, sıkıntıları hep birlikte biliyoruz.

Diğer dikkatleri çeken bir mesele de bu yeni manzara karşısında sürekli ısıtılarak Türkiye’nin karşısına engel olarak çıkarılan sözde soykırım tasarısıdır. Şimdi burada bir parantez açmak istiyorum: Efendim, elimde, Amerika’da 2013 yılında yayımlanan gizli bir belgede istatistiksel bilgiler var ve bundan hareketle bir iki şey ifade etmek istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, bakınız, 1973 ile 1983 yılları arasında toplam 203 ASALA terör örgütü saldırısı gerçekleşmiş. Ama ilginç bir şey var, bir tane örnek okuyayım: “Kaliforniya eyaletinin Los Angeles şehrinde, Başkonsolos Mehmet Baydar ve Konsolos Bahadır Demir’in 27 Ocak 1973 tarihinde, bir otel odasında, Ermeni asıllı Mıgırdıç Yanıkyan tarafından katledilmesiyle başlayan ASALA terör örgütü cinayetleri sonucu 42 Türk diplomat hayatını kaybederken, bir diğer Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arıkan ve Boston Fahri Başkonsolosu Orhan Gündüz’le birlikte toplam 4 Türk diplomat Amerika Birleşik Devletleri sınırları içerisinde şehit edilmiştir.” Tamam, bunu hemen hemen hepimiz biliyoruz ama ilginç olanı şu, o belgede dile getirilen bir şey var: İşin üzücü ve affedilmeyecek tarafı, bu Taşnak Partisinin uzantıları olan teröristlerin büyük çoğunluğunun yakalanması için gerekli çabanın sarf edilmemiş olması, yakalanmış olan az sayıda teröristin ise gereken cezalara çarptırılmamalarıdır. Cezaya çarptırılmış olanlar da bir süre sonra sessiz sedasız serbest bırakılmışlardır.

Şimdi, bakınız, bu yeni olan bir şey değil. İşte, sürekli, tarih bilinci çok önemli diyoruz ya, Sayın Millî Eğitim Bakanım, tarih bilinci, olmazsa olmazımız. Gerçekten, sırası gelmişken, bu olmaksızın, inanın, biz muasır medeniyetler seviyesi üzerine çıkmakta zorlanıyoruz. Geçmişini unutan geleceğine yön veremez, gelecekle ilgili hiçbir tasarrufla bulunamaz. Niye bunu söyledim? Bu, 1919’dan sonra başlatılmış bir harekât; Cemal Paşa’yı, Talat Paşa’yı, hatta Sait Halim Paşa’yı ve -benim sonradan öğrendiğim- hatta bizim Kafkas Fatihi Enver Paşa’yı bile katleden bu terör örgütünün uzantıları. Enteresandır, 4’ünün de katili aynı örgütten; örgütün adı da amaçları da eski Yunan intikam tanrıçası Nemesis’ten alınmış, bir yapıya büründürülmüş. Bu 4 paşamızın da hunharca katledilmesi yine bu örgüt tarafından. Katillerinin de yine aynı hile ve desiselerle kimisinin sağlık, kimisinin şu bu bahanelerle serbest bırakıldıklarına tanıklık ediyoruz. Bu, Murat Bardakçı’nın 2012’de yazdığı makalesinde de var; ilginç bulanlar oradan bakıp devam edebilirler.

Sayın milletvekilleri, tüm bu olaylar karşısında Milliyetçi Hareket Partisinin elli yıllık şerefli mazisine bakıldığında görüleceği gibi, Milliyetçi Hareket Partisi, siyasi bir mülahaza gütmeksizin millî refleksin arkasında kararlı bir biçimde durmayı her zaman şiar edinmiştir çünkü bazılarının itibarsızlaştırıp anlamsızlaştırmaya çalıştığı bekanın vazgeçilmez bir öncelik olduğunun farkındadır. Bir daha aynı yerden ısırılmama adına, egemenliğimizin içeride ve dışarıda korunması en vazgeçilmezimizdir. Öte yandan, bugünkü uluslararası baskıları fırsata çevirme pususuna yatanlar da boş durmayı, ait oldukları ülke ve devletin ali menfaatlerinden çok, yüz yıl önce himaye ve mandacıların yaptığı gibi, emperyalist güçlerin hamlelerini savunmakla kalmayıp onlara iltifat ve övücü ifadelerde bulunmaktadır. Dahası, Türkiye’yi ve onun muasır medeniyetler üzerine çıkma yürüyüşünü akamete uğratma amacıyla bu devletin ve milletin sağladığı tüm maddi ve manevi kazanımları kullanarak gittikleri ülkelerde ve katıldıkları toplantılarda kara propagandalar yapmaktadırlar. Burada da yine benim çok çelişkili bir örnek aklıma geldi: Bir NATO toplantısında biz içeride Türkiye’nin hak ve menfaatlerini savunurken bu Mecliste yer almış, bu Meclisin şerefine layık olamamış ve dışarıda “Ey Ermeniler, yüz yıl önce sizi katlettiler, bugün Kürtleri katlediyorlar. İşte Türkler böyle insanlardır.” diyen birisine karşı Fransa’nın Toulouse kentinde “Yeter artık! Sizin insan hakları ihlallerinizden, sizin insanları sömürünüzden, sizin eroin, insan kaçakçılığınızdan bıktık, artık ülkemizdeki huzurumuzu da bozmaya hakkınız yok.” diyen Fransız kadının “PKK teröristtir.” diyen haykırışı arasındaki çelişkiyi sizlerle paylaşmak istedim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ülkemizin birlik ve beraberlik içerisinde, bölgesinde ve dünyada etkin bir güç olma mücadelesinin akamete uğratılma faaliyetlerinin yurt içinde de maalesef sürdüğüne tanıklık etmekteyiz. Bunlar, demokrasiyi, sinsi emellerini gerçekleştirme adına sadece bir araç olarak kullanıp, heykelini dikmeyi düşündükleri İmralı canisi ve bebek katilinin maşalığını yaptığı emperyalist güçlerin aktardığı sufleri bire bir söylem hâline getirip, halka zehirli şerbet olarak zerk etmeye çalışmaktadırlar. Söylemlerine

baktığımızda, çevreci olduklarını, insan ve kadın hakları savunucusu olduklarını, dinî hassasiyet taşıdıklarını ifade ettiklerini görürüz ama ormanları ve doğayı katletmek, küçük yaşta çocukları zorla dağa çıkarıp her gün taciz ve tecavüze maruz bırakmalarına sessiz kalmak, yavrularını arayan annelerin feryadına Cumartesi değil de “Cuma Anneleri” oldukları için bigâne kalmak ve kutsal dinimizin emrini yok sayıp canilerin cinayetlerini görmezden gelmek gerçek icraatlarıdır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çünkü bu konuda bilmek değil, aslolan olmaktır. Allah’ın emrini ne kadar bildiğimizle değil, ne kadarını icra ettiğimizle, uyguladığımızla mükellefiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMİL AYDIN (Devamla) - Çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Bir hadisîşerif aynen şöyle demiyor mu... Onun için, biz, ısrarla bin yıllık kardeşlik diyoruz. Bu sevgimizi, bu sevgi bağımızı hiç kimsenin koparmaya gücü yetmeyecek, yetmedi de. Niye? Çünkü Resulullah aynen şöyle dedi: “Birbirinizi sevmedikçe mümin olamazsınız. Mümin olmadığınız sürece de cennete giremezsiniz.” İşte, Milliyetçi Hareket Partisinin “Türk-Kürt kardeşliği” vurgusu yapmasının en önemli ilahî ve insani nedeni budur. (MHP sıralarından alkışlar)

Bütün bunlara rağmen milli kervan yürümeye devam etmektedir çünkü sorumluluğumuz vardır ve işimiz bir hayli çoktur çünkü cumhuriyetimizin kurucusu ve banisi Mustafa Kemal’in ifade ettiği gibi, biz Türkler tarih boyunca hürriyet ve istiklal timsali olmuş bir milletiz. Dolayısıyla bizler Rodos İstanköylülerin taleplerine kayıtsız kalamayız, Atayurt Doğu Türkistan’ın uğradığı zulmün son bulması için her türlü inisiyatifin alınması noktasında sessiz kalamayız Sayın Bakanım. Bu konuda, biz, sizin arkanızda son noktaya kadar destekçiniziz. Kafkaslardaki, Balkanlardaki ve dünyanın her yerindeki soydaş, dost, akraba toplulukların sorunlarını duymazlıktan gelemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aydın, toparlayalım.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Çok özür diliyorum.

Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMİL AYDIN (Devamla) – Orta Doğu, Afrika ve Asya’daki Müslümanların çektikleri çileleri görmezden gelemeyiz çünkü ilahî emir gereği, önce onlara ses, nefes ve her türlü imkânı sağlamalıyız.

1948 Birleşmiş Milletler soykırım yasasının ne içeriğine ne tanımına uymayan bir ucube iddianın arkasından koşamayız ve bu bağlamda da bütün diasporadaki soydaşlarımızın bilinçlendirilip bunlara karşı doğru birtakım söylemlerde bulunulmasını sağlamalıyız.

Mütekabiliyet mantığıyla, televizyon yayınlarında tehdit ve düşman gördükleri her türlü ülkenin yayınlarına müsaade edip ama Türkiye’nin yabancı dilde bir yayınına müsaade etmeyen ülkelere gerekli cevabı verip mütekabiliyet esasına göre biz de gereğini yapmalıyız diye düşünüyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle bütçemizin hem Millî Eğitim Bakanlığımıza hem Dışişleri camiamıza hayırlara vesile olmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Kayseri Milletvekilimiz Sayın İsmail Özdemir’e aittir. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz 15 dakika.

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığımızın bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve büyük Türk milletini sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

2019 yılında dünya genelinde çok sayıda ülkede baş gösteren iç karışıklıklar malumumuzdur. Bizden uzak coğrafyalarda yer alan Şili, Ekvador, Peru, Bolivya yahut Hong Kong gibi ülkelerin yanı sıra, Avrupa’da bulunan Fransa, İngiltere, Sırbistan gibi ülkelerde de önemli toplumsal olayların yaşandığı dikkatlerden kaçmamıştır. Geline aşamada yine bize uzak olmayan Lübnan, Irak, İran, Gürcistan ve hatta Yunanistan’da da farklı saiklerle de olsa önemli toplumsal olaylar yaşanmıştır. Kuşku uyandıran gelişme ise iç karışıklığın yaşandığı ülkelerde süregelen çok sayıdaki gösterilerin lidersiz bir şekilde devam etmesidir. Bu durum, akıllara, küresel bir komplonun devrede olduğu, karanlık ellerin hedef ülkelerde rejim değişikliği ve istikrarsızlık yaratma girişimlerine koyulduğu düşüncesini getirmektedir. Aynı zamanda, ülkeler arasındaki fikir ayrılıkları derinleşirken politik tercih ve yönelimler de alışılmışın dışındaki sonuçlar doğuruyor. Çünkü zorunluluk ve öncelikler artık, genelden giderek yerel seviyeye doğru indirgeniyor.

Bununla beraber, finans piyasalarında yaşanan durgunluk, küresel ticarete kısıtlayıcı, engelleyici ve ambargolara dayalı devreye sokulan bazı yaptırım rejimleri, keşfedilen yeni enerji yatakları ve yeni küresel ticaret güzergâhları ülkeler arasındaki siyasetin gerginliğini artırıyor. Bu gelişmeler küresel ve bölgesel güçler arasındaki rekabeti daha da fazla kızıştırırken kimi ülkelerin rejim ve sistemlerini hedef alan toplumsal gösterilerin bir araç olarak kullanılması sonucunu doğuruyor. Şimdiye kadar sadece 2019 yılı içerisinde 30’u aşkın ülkede gözlemlenen toplumsal olaylar bunun açık bir göstergesidir. İnsanlık, savaş, terör, ekonomik kriz, yaptırımlar, iklim değişikliği, bulaşıcı hastalıklar ve göçler gibi pek çok meseleyle birlikte ağır bir imtihandan geçiyor. Artık tek ya da iki kutuplu değil, çok kutuplu olan bir iklim dünyaya hâkimdir. Bunun içindir ki rekabetin koşulları bölgesel seviyeye kadar dayanmıştır.

Pek tabii, bütün bunlar küresel sistemle birlikte denge arayışını hızlandırmaktadır. Ancak esas olarak odaklanılması gereken konu ise hiç kuşku yok ki Sayın Genel Başkanımızın ifade buyurdıkları üzere, insanlığın huzurunu tesis edebilecek güvenli bir iklimin yaratılabilmesidir. İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan küresel sistem buna cevap verebilecek yapı, yetenek, yatkinlik ve güçten uzaktır. Dahası, Batı Bloku olarak adlandırılan kesimde yaşanan derin fikir ayrılıkları yeni ortaklık ilişkilerini doğurmaya başlamışken “müttefik ülkeler tanımı” hemen her çevre nazarında da sorgulanıyor.

İngiltere’nin AB’den ayrılık süreci ve yine AB’nin derin bir tartışma ve ayrışma yaşamaya koyulması, Fransa’nın NATO konusundaki sorumsuz tutumları, ABD’nin sadece kendi çıkarını gözetmeye başlaması, buna karşılık, Çin’in ekonomiyle başlayıp siyasi ve askerî olarak yükselişe geçmesi, Rusya’nın Orta Doğu ve Afrika’da da varlık göstermesi, iki nükleer güç olan Pakistan ve Hindistan arasındaki yüksek gerilim, Kore Yarımadası’nda tansiyonun hâlâ yüksek seyretmesi güç mücadelesinin ağır şartlarının öne çıkan başlıklarındandır. Bu yüzden 2020 yılı gerek bölgesel gerekse küresel koşullar itibarıyla yeni ve belki de çapı şimdiye kadar tecrübe ettiğimiz hadiselerden çok daha ağır geçebilecek gelişmelere gebe. İşte bunun için, sürekli vurguladığımız gibi, Türkiye kendi istikrarını tesis ve temin ederken bölgesine ve dünyanın geri kalanına da aynı şekilde istikrar vadeden kararlı bir duruşu yansıtabilmelidir.

Ülkemizin dış politikadaki temel konu başlıkları önümüzdeki yıllarda yeni boyutlar kazanarak önemini korumaya devam edecektir. Bu alanda öne çıkan her meselede bizim açımızdan geçerli olan önceliğimiz elbette millî egemenliğimizdir. Konu egemenliğimiz olduğunda kimse bizden geri adım atabileceğimizi, pazarlık konusu hâline getirebileceğimizi yahut esneklik gösterebileceğimizi beklemesin. Egemenliğimiz bizim uğruna can verip elde ettiğimiz ve koruduğumuz namusumuzdur. Kimse, fitrat değişir sanmasın; bu kan yine o kandır. (MHP sıralarından alkışlar) 1071, 1299, 1453,

1517, 1538, 1571, 1669, 1795, 1881, 1915, 1919, 1920, 1923 ve 1974 yıllarında ne isek bugün de oyuz, biz büyük Türk milletiyiz. (MHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla ihtiyacımız olan hava savunma sistemi tedarikini sağlamışken bunu nerede ve nasıl kullanacağımız sadece bizim irademizde olan bir meseledir.

Vatan bildiğimiz topraklarımızla ilgili taşıdığımız bu hassasiyetimizin aynısı elbette mavi vatanımız için de geçerlidir. Doğu Akdeniz ve Ege Denizi'nde Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum kesimiyle beraber hareket eden İsrail ve Mısır'ın bölgeyi istikrarsızlaştıracak eylemleri ortadır. Fransa ve İtalya'nın provokatif tutumları malumumuzdur. Tam da burada, Libya'yla vardığımız mutabakatın tarihî derecede önemi haiz olduğunu belirtmek isterim. Böylelikle, Türkiye, Doğu Akdeniz'deki oldubitti girişimlerine kapıyı tamamıyla kapatmıştır. Buna ilave olarak bilhassa Kıbrıs adasında hiçbir hakkı bulunmayan Avrupa Birliğinin Doğu Akdeniz'de de layüsel eylemleri kabul edilebilir değildir. Kıbrıs Türklüğünün kaderi her yönden Türkiye'yle bir ve beraberdir. Bu, bizim mahşerî, vicdani ve hukuki hakkımızdır. Dolayısıyla Avrupa Birliği sonu acı verebilecek provokasyonlara kapılmama konusunda hassasiyet göstermek mecburiyetindedir. Etrafımız her yönden ateş deryasıdır. Rejimleri tehdit eden, sınırları değiştirebilecek potansiyel ve kırılmalara sebebiyet verecek gelişmeler karşısında uyanık, şuurlu ve millî hassasiyeti gözeten bir pozisyonda durmamız millî bekamız açısından herkes için mecburidir. Kırılğan seyreden, gerilimlere açık ve sonu net olarak kestirilemeyecek derecede vahim noktalara ulaşabilecek buhran döneminde ayağı yere sağlam basan, tarihin hakikatlerini kavramış, bugünün gelişmelerini doğru okuyabilen bir anlayışa sahip olunmalıdır. Böylesi bir dönemde ülkemiz de çeşitli sınamalardan geçti ve hâlâ daha türlü türlü tertiplerle geçirilmeye çalışılıyor. Ancak yalnızca kendimiz adına değil, zulmün baş gösterdiği yerlerde var olan sorunları aşma anlamında da güçlü olmamız gereken bir dönemden geçiyoruz. Kırım'da, Karabağ'da, Batı Trakya'da, Türkmeneli'nde ve özellikle de Doğu Türkistan'da soydaşlarımızın yaşadığı büyük sıkıntılar ortadadır, bunları görmezden gelemeyiz. Yine, Arakan'da ve Filistin'de Müslümanların maruz kaldığı zulümler karşısında sessiz ve eylemsiz duramayız. Kudüs konusunda uluslararası çaba ve Birleşmiş Milletler kararını yok sayan girişimlere bigâne davranamayız. Bu çerçevede ülkemizin zulüm yaşanan bölgelerle ilgili izlemiş olduğu vicdani siyaset doğrudur, ancak zulümlerin ortadan henüz kalkmamış olması da çabaların artırılması gerektiği gerçeğini karşımıza çıkarmaktadır. Dışişleri Bakanlığımızın 246 diplomatik temsilcilikle dünyada en geniş temsil alanına sahip 5'inci ülke konumuna erişmemizi sağlaması elbette önemli ve değerlidir. Bu durum asla yadsınamayacaktır. Temennimiz bu imkânların küresel düzeyde sesimizi daha gür çıkaracak gündemlere de olanak sağlayabilmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, millî egemenliğinden taviz vermeyen, insani merkezli anlayışıyla izlediği, gelişime açık olan ve bilhassa Ankara merkezli seyretmeye koyulan anlayışıyla bize göre dış politikada başarılı bir yılı geride bırakmaktadır. 2019 yılı içerisinde ülkemiz, başarılı seyreden dış politikasının somut hâle yansıyan ve dahası 21'inci yüzyılda elimizi pek çok alanda güçlü kılacak meyvelerini almaya başlamıştır. Çin'den başlayarak Avrupa'ya kadar uzanacak olan yeni ticaret hattının en önemli ve stratejik ayağının Türkiye olması, bu hedefe yine yıl içerisinde ulaşılması memnuniyet vericidir. Bu kapsamda, Çin'den kalkan bir yük treninin ülkemizde inşa edilen yeni demir yolu hattı üzerinden Avrupa'ya ulaşmasıyla beraber Türkiye, doğu-batı aksında küresel ticaretin merkezi konumuna ulaşmış, jeopolitik gerçekler jeostratejik hedeflerimizle uyumlu hâle gelmiştir. Hiç kuşku yok ki ilerleyen yıllarda, küresel ticaretin sürekliliği ve istikrarı açısından Türkiye'nin sahip olduğu önem daha da artacak, üretime dayalı ekonomik hedeflerimizin gerçekleşmesiyle şimdiki konumumuzdan çok daha güçlü ve prestijli bir seviyeye de çıkmış olacağız. Temennimiz, doğu-batı aksında olduğu gibi, yeni gelişmeler ışığında yapılacak yeni planlamalar ve yatırımlarla kuzey-güney aksında da ülkemizin her alanda küresel ağın merkezi hâline gelmesinin sağlanmasıdır.

Diğer yandan, ülkemiz ile Rusya arasında varılan anlaşma gereğince hayata geçen TürkAkım da potansiyelimizin artmasına vesile olan bir başka proje olmuştur. Geline aşamada bu hattın ülkemizde uzanan ve Avrupa sınırında bekleyen son uç noktasına kadar olan bölümüne gaz verilmeye başlanmıştır. Türkiye artık hangi Avrupa ülkesiyle anlaşsın bu ülkeler gazını Türkiye’den temin edebilecektir.

Enerji anlamında ülkemize önemli değer katan bir başka proje ise TANAP’tır ve burada da Avrupa’ya Hazar bölgesinden Azerbaycan gazının akması başlamıştır. 21’inci yüzyılda Asya ve Avrupa arasındaki jeopolitik hamlelerde TANAP’ın varlığı, Türkiye’nin Türk dünyasıyla var olan ilişkisini daha da güçlendirebilecek, Türk dünyasının istikrarlı bir geleceğe kapı aralmasına olanak sağlayacaktır. İnşallah bu hatta Türkmenistan ve Kazakistan’ın da katkıları olur. Dolayısıyla ülkemizin ulaşım ve ticaret anlamında eriştiği vizyoner seviyenin enerji anlamında da sonuç vermiş olması bir diğer memnuniyet kaynağımız olmuştur.

Neredeyse tüm dünyaya iç karışıklıklar, çatışmalar ve savaşlar yaşanırken Türkiye, istikrar vadeden yapısıyla bölgesinde huzurun ve barışın sağlanması noktasında kararlı bir şekilde yoluna devam ediyor. Bunun ne anlama geldiğini uzak olmayan vadede elbette göreceğiz. Yaşanan bu olumlu gelişmelerin Cumhurbaşkanlığı hükümet etme sisteminin başarılarından olarak tarihe geçtiğini de ifade etmek istiyorum. Hiç kuşku yok ki bütün bu başarılar, ayağı yere sağlam basan, kararlı, tutarlı, caydırıcılığı yüksek ve gerektiği anlarda ortaya çıkabilecek her türlü tehdidi yerinde bertaraf etme kudretine sahip bir millî savunma anlayışıyla da desteklenmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriye’de icra edilen Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtı’yla, PKK/PYD terör örgütünü meşrulaştırma girişiminin en büyük elemanı olan IŞİD’in varlığına son verildiği gibi PKK/PYD terör örgütüne de büyük bir darbe vurulmuştur. Özellikle Barış Pınarı Harekâtı her çevrenin hangi niyette olduğunu açık bir şekilde ortaya koymuştur. Sınırimızdan kimi yerlerde henüz 30 kilometre derinliğe uzaklaştırılan terör örgütü PKK/PYD’nin, giderek petrol kuyuları ve Irak, hatta İran’dan başlayarak -ki İran’daki karışıklıklar da böylesi bir dönemde malumdur-Akdeniz’e uzanması istenen olası petrol boru hatları üzerindeki sahalarda tutundurulmaya çalışıldığı bellidir. Bilhassa Suriye’de, ABD ve Rusya arasındaki ilişkilerde bizim dışımızda geliştirilmeye çalışılan bir gündem var mıdır; bunun üzerinde durulması gerekir.

Bu kapsamda, Gazi Meclisimizin dikkatini mevcut durumda atıl hâlde bulunan Kerkük-Hayfa ve Kerkük-Banyas boru hatlarına çekmek istiyorum. Irak böylesine karıştırılmışken Suriye’de PKK/PYD petrol kuyularıyla beraber bu atıl hatların bulunduğu alana yerleştirilmeye çalışılıyor görüntüsü mevcuttur. Benzer çabalar Rusya’nın desteğini alan Esad rejimi için de geçerlidir ve kimi alanlarda rejim PKK/PYD terör örgütüyle ortak çalışıyor görüntüsü vermektedir. Anlaşıyor ki herkes açısından bölgemizde kader ve karar anı gelmiştir. Ortada birbiriyle mücadele eden 2 tez vardır ya yüz yıl önce Sykes-Picot Anlaşması’nda görüldüğü üzere, bu bölgeye gelmeye gücü yeten tüm ülkelerle bu güce sonradan erişen ABD’nin de dâhil olduğu grup bölge sınırlarını değiştirecektir ya da 19 Mayıs 1919’da devletimizin kurucusu Atatürk’ün Samsun’a çıkmadan evvel şanlı ecdadımızın karar kıldığı millî hedefimiz amacına ulaşacaktır. Yani var olan hesaplaşma yüzyıldan bu yana devam eden, aradan geçen süre boyunca amacından sapmadan güncel gelişmelerin ilavesiyle süregelen bir gündemdir. Dolayısıyla aynı anda çarpışan 2 tezin bir tarafında coğrafyayı gösteren haritalar üzerinde yer alan cetveller ve kalemlerle çizilmeye çalışılan sınırlar vardır, diğer taraftaysa tarihin ve hakikatlerin coğrafyaya artık dar geldiği gerçeği. Biz Türkiye olarak bölgenin tarihsel dinamiklerine vâkıfız. Yüz yıl öncesine göre Allah’a hamdolsun çok daha güçlüyüz. Oyun ve karanlık planların bilincindeyiz. Bir asır evvel açılan yaraları sarmanın, kucaklaşmanın ve kader birliği yapmanın zamanı da günün birinde inşallah gelecektir. Bu bölgede yaşayan hiçbir insanı ayırmadan hepsini kucaklayabilecek, hepsine insan gibi

değer verecek ve bölgenin zenginliğini adil bir şekilde paylaşarak huzuru ve istikrarı getirecek bir anlayışı hayata geçirebiliriz, inşallah geçireceğiz.

Böylesi bir dönemde ülkemizi tarihî gerçeklerden uzak ancak siyasi gerekçelerle, mesnetsiz ithamlarla muhatap kılmak isteyenlerin çabaları da elbette beyhudedir. Bu kapsamda ABD Temsilciler Meclisinde alınan maksadı belli sözde soykırım kararının bizim nazarımızda yok hükmünde olduğunu, ikili ilişkilerimize zarar vermekten başka bir işe yaramayacağını ve kınadığımı da belirtmek isterim.

Sözlerime son verirken Dışişleri Bakanlığımızın 2020 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bütçeyi açık bir şekilde desteklediğimizi ifade ediyor, ana vatanımızdan uzak coğrafyalarda, hatta dünyanın en ücra köşelerinde dahi vazifelerini sürdüren tüm diplomatlarımıza üstün başarılar diliyor, kendilerine selam ve saygılarımı gönderiyorum, Gazi Meclisimizi de sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına son olarak İstanbul Milletvekilimiz Sayın Arzu Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erdem.

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği Başkanlığı ve Türk Akreditasyon Kurumu bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum.

Avrupa Birliği 28 ülkesiyle, İngiltere'nin çıkışıyla birlikte 27 üye ülkesiyle, 510 milyondan fazla nüfusa sahip bir birlikdir. Avrupa Birliği, Dünya Ticaret Örgütü üyesidir, G8 Zirvesinde ve Birleşmiş Milletlerde temsil edilmektedir. Türkiye, Avrupa Birliğiyle müzakerelerine 12 Eylül 1963 tarihinde Ankara Anlaşması'yla resmîyet kazandırmıştır; yani, elli altı yıl önce; bir çok milletvekili arkadaşımızın yaşından daha uzun bir süre. Bu süre içerisinde dönemsel durağanlıklar ve dönemsel hızlanmalar olmuştur ancak bilinmelidir ki hızlanma da durağanlaşma da Avrupa Birliğinin kendi çıkar ve menfaati doğrultusunda gerçekleşmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi “Önce ülkem ve milletim.” demektedir; Avrupa Birliği konusunda da önce vatanımızın ve milletimizin menfaatleri gözetilmektedir. Kesin bir tutum ortaya konulmalıdır; yazboz tahtasına dönen Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri bu eksenle ele alınmalıdır. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin de dediği gibi: “Türk'üz, Türkçüyüz; Turan'ın sevda ve hedefindeyiz. Ne Avrupa Birliği ne Şanghay İşbirliği, biz diyoruz ki: Sonuna kadar Türk birliği.” Bu vesileyle, tüm Türk dünyasına, al bayraktan gök bayrağa, Doğu Türkistan'dan Kerkük'e selam olsun!

Müzakereler durma noktasında. AB, siyasi saikle kararlara imza atmaktadır. İşte, tam burada, aslında, özellikle Türkiye Cumhuriyeti devletinin şanlı şerefli tarihini karalama niteliğinde olan hiçbir kararı kabul etmediğimizi, yok hükmünde saydığımızı ben de tekrar vurgulamak istiyorum.

Çalışmamızın ve özellikle bundan sonraki adımların temeli üç eksen üzerinde kurulmalıdır. Bunların başında, özellikle Dışişleri Bakanlığımızın kararlı bir tutumla Gümrük Birliği Anlaşması'nın, tamamen Avrupa Birliği Antlaşması'yla bağlantılı olmayan Gümrük Birliği Anlaşması'nın güncellenmesi yönünde ısrarımızın sürmesi gerekiyor; yine, aynı şekilde, açılmayan fasılların açılması yönündeki ısrarımızın sürmesi gerekiyor. Ve son olarak, Türkiye tüm üzerine düşeni özellikle göç politikaları noktasında yerine getirmişken, Geri Kabul Anlaşması'na da uygun olarak hareket ediyorken vize serbestisi konusunda yine ısrarımızın sürmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanımız da buradayken özellikle eğitimle ilgili birkaç kelime söylemek istiyorum. Şöyle ki: Eğitim, bir milletin, yaşadığı toplum içinde değeri olan yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümü olarak belirlenmektedir. Bilindiği gibi,

insanın eğitimi doğduğu andan itibaren başlamakta ve ölüncüye kadar da devam etmektedir. Türk milleti olarak bizler, millî değerlerimizi vatan sevgisi, bayrak sevgisi, millî marşımız, istiklalimiz, dinî inancımız, gelenek ve göreneklerimiz, yakın tarihimizde verdiğimiz mücadeleler, devlet ve millet büyüklerimiz, tarihî kişiliklerimiz şeklinde sayabiliriz. Millî değerlerimiz aziz Türk milletinin millî şuurunu temsil eden ve kaybetmememiz gereken kıymetlerimizdir. Millî şuur, millet demektir; millet ise mutlak bir devlet oluşturur. Bu sebeple millî değerler bir milletin olmazsa olmazıdır. Manevî değerler ise bir milleti bir arada tutan, devleti güçlü kılan en önemli unsurların bir diğeridir. Milletın kimlikleri de onların manevî değerleridir. Bu değerler toplumlara millet olma özelliği kazandırmaktadır, toplum bireylerini birbirine bağlamaktadır, aralarında ortak bir bilinç oluşturmaktadır. Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken onlara millî şuur ve manevî değerlerin aşılmasında millî eğitim sistemi kadar millî eğitim müfredatlarında yer alan dersler ve kaynak kitaplar da çok önemlidir.

Türk milletimiz sayısız tehdit ve zorluklarla karşı karşıya kaldı ve birlikte bu mücadeleyi yürüttü. Bizi biz yapan millî ve manevî değerlerimizi göz bebeğimiz olan evlatlarımıza aktaran öğretmenlerimizin sorunlarına değinmek istiyorum. Öğretmenlerimizin sorunlarını Milliyetçi Hareket Partisi Grubu, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi başta olmak üzere, büyük bir hassasiyetle takip etmiştir ve Komisyonlarda ve tüm Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarında da gündeme taşımıştır.

Yine burada belirtmek istediğim, özellikle atamalar noktasında, atama bekleyen öğretmenlerimiz sizden müjdeli bir haber beklemektedir. Ücretli öğretmenlik problemi, Anayasa'ya aykırı olarak çaklı sözleşmeli öğretmenlik sistemi gibi sebeplerle binlerce öğretmenimiz mağdur ve mutsuz.

Öğretmenlerimiz atama beklerken, yine atamalar yapılırken branşlara göre atama yapılmasının mutlaka ve mutlaka dikkate alınması gerekmektedir. KPSS'den yüksek puanlar almış olmalarına rağmen kendi branşları yerine farklı kurumlara memur olarak atanmış öğretmenler kendi alanlarında görev yapmak isterler, verimli olmak isterler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

ARZU ERDEM (Devamla) – Teşekkür ederim.

Öğretmen alımlarında bu kardeşlerimize öncelik tanınması gerekmektedir.

Yine engelli öğretmenlerimizle ilgili tekrar etmek istiyorum. Tüm bütçe boyunca yapmış olduğumuz konuşmalarda en büyük hassasiyetimiz engelli öğretmenlerimiz; elbette ki tüm öğretmenlerimiz ama engelli öğretmenlerimizle ilgili, Sayın Bakanım, geçen bütçede 3.500 olan sayının aslında 1.200'e indiğini gördük. 1.200 kalmış olan sayıyla ilgili sizden bu aralık ayında, ocak ayı itibarıyla, engelli öğretmenlerimiz bir müjde beklemektedir. Bir avuç engelli öğretmen... Kademe kademe çözmek yerine, mutsuzluğunun sürmesine vesile olmak yerine, 1.200 engelli öğretmenimizin tamamının bir müjde olarak yeni yılda, 2020 yılında atanmasını sağlayabilirsek eğer, gerçekten, onların dualarını da kazanmış oluruz.

Bu vesileyle özellikle öğretmenler arasında ayırımın kaldırılması, sözleşmeli, ücretli öğretmenlik anlayışının tamamen ortadan kalkması, millî eğitim sistemimizin "Mutlu öğretmen mutlu öğrenci, mutlu öğrenci mutlu gelecek demektir." anlayışıyla sürmesini temenni ediyor; 2020 bütçesinin hem Millî Eğitim Bakanlığımıza hem Dışişleri Bakanlığımıza hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Halkların Demokratik Partisi Grubunda.

İlk söz, Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül'e aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Bülbül.

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli hazırun, saygıdeğer milletvekilleri, Değerli Bakanlar, Sayın Millî Eğitim Bakanı; herkese sevgiler, saygılar sunuyorum.

Öncelikle dün Dersim’de Hakk’a yürüten 104 yaşındaki hak ve hakikatin âşığı; dengbej, kemanyla stranları, klanları dile getiren; yolumuza, erkânımıza hizmet eden Silo Qız’ı sevgi ve saygıyla uğurluyoruz. Şu anda Dersim Cemevinde Hakk’a uğurlanıyor. Mekânı pürmur olsun, Hızır makamına mihman olsun diyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerine konuşmak için söz almış bulunuyorum. 1 milyonu aşkın eğitim emekçisi, 18 milyona yakın öğrenci yaklaşık 125 milyar 397 milyonluk bir bütçeyle karşılanacak ve bu bütçenin yüzde 84’ü personel harcamalarına, geri kalan yüzde 16’sı da yatırımlara ayrılmış durumda. Bu kadar devasa sorun içerisinde bu yüzde 16 yatırım bütçesiyle ne yapılacağı çok ciddi bir sorundur.

Eğitim uygulamasındaki karmaşaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Taşınmalı eğitim, özel eğitim ve benzeri adlar altında yapılan karmaşaya bir an önce son verilmesi gerektiğini düşünüyoruz ve eğitime yapılan özel harcamalar, özel eğitim bir Anayasa ihlali olup Türkiye Cumhuriyeti devleti Anayasası’nda “Eğitim, devlet okullarında zorunlu ve parasızdır.” denilmesine rağmen maalesef paralı ve özel eğitim yapılmaktadır.

Bir diğer önemli problem, eğitimin tekçi, inkârcı ve asimilasyoncu olmasıdır. Bu tekçi, inkârcı ve asimilasyonculuk ne kadar ki Türkçe dışındaki diller üzerinde yürütülüyorsa da Türkçeye dönük de çok ciddi bir asimilasyon söz konusudur, onu da söyleyeceğim.

Bakınız Sayın Bakan, Talim ve Terbiye Kurulunun 9/9/2014 ve 17/9/2014 tarihli kararlarıyla, Türkiye’de konuşulan yerel dillerle ilgili dersler oluşturulmasına rağmen Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı döneminde, bu seçmeli derslere 79 bin başvuru olmasına rağmen bu derslerle ilgili sadece 59 öğretmen ataması yapılmıştır ki bu, oldukça komik bir durumdur ve hâlâ okullarımızda zorunlu din dersi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararına rağmen, Türkiye’de alınmış kararlara rağmen, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki Hasan Zengin, Mansur Yalçın kararına rağmen ve Türkiye’de İstanbul Milletvekilimiz Ali Kenanoğlu’nun bizzat başvurusuyla Danıştayın vermiş olduğu karara rağmen zorunlu din dersi Alevi öğrencilere dayatılmakta ve ciddi bir hak ihlali ortaya çıkmaktadır.

Şimdi, Sevgili Bakanım, katıldığınız bir TV programında Özlem Taner’in “Ela gözlerini sevdiğim dilber” nefesini huşu içinde dinliyordunuz değil mi? Özlem Taner’in kaldığı sazın adı “Dede Sazı” o Dede Sazı babamdan kalma, bende de var; eyvallah. Sazı buraya getirip aynı melodiyi çalmak istedim ama maalesef Meclis İçtüzüğü buna cevaz vermediği için bunu gerçekleştiremedik.

Laik, demokratik, bilimsel eğitim denilen ve ana dilde eğitimin bir insan hakkı, tartışmasız bir insan hakkı olduğu süreçte hâlâ Kürtçede, Lazcada, Çerkezcede, Arapçada, Pomakçada ve benzeri dillerde eğitim yapılmıyor olması insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur. Bu, bir hak ihlalinin ötesindedir ve 14 Ekim 1990 yılında Türkiye Cumhuriyeti devleti tarafından imza konulan Dünya Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 17, 29 ve 30’uncu maddelerine çekince konulmuştur. Bunun sebebi, yerel dillere dair yayın ve yerel dillere dair eğitimidir. Uluslararası bir sözleşmeye çekince koymanın hukuki anlamı şudur: “Biz bunu ileriki süreçte düzeltereğiz ve oradaki imzamız da düzeltereğiz.” anlamına gelir ama 1990’dan bu yana otuz yıllık bir süre geçmiş olmasına rağmen ne yazık ki bu konuda bir gelişme sağlanmamıştır. Sadece Çocuk Hakları Sözleşmesi mi? Hayır. İnsan Hakları Sözleşmesi’ne dair de, Avrupa Sosyal Şartı’na dair de, Birleşmiş Milletler Engelli Haklar Sözleşmesi’ne dair de, UNESCO’nun Eğitimde Ayrımcılığa Karşı Sözleşme’sine dair de maalesef ciddi hak ihlalleri söz konusudur. Eğitimde

fırsat eşitliği yoktur. Eğitimde tamamen erkek egemen, tamamen cinsiyetçi bir akıl tahakkümlüdür; ders kitaplarında, eğitimin uygulamasında bu, bizatihi gözlenmektedir.

Şimdi, mülteci çocukların eğitimi ne olacak? Hapishanelerde bulunan 2.800 çocuğun 1.800'ü tutuklu, geri kalanlar annesiyle, babasıyla kalmak durumunda. Bunların eğitimi ne olacak? Bu nasıl vicdandır ki bir çocuğu tutukluluk hâline sevk eder ve bütün haklarından yoksun kılar.

Sevgili Bakanım, hatırlarsınız, 2004 yılında yapılan eğitim programı değişikliğinin temel sebebi PISA sınavları, TIMSS sınavları, PIRLS sınavlarındaki başarısızlık idi fakat bu konuda bir başarı sağlanamadı. Yapılan araştırmalara göre Anadolu liseleri, sosyal bilimler ve fen liseleri bu konuda başarılı olmasına rağmen imam hatip liseleri bu konuda oldukça başarısızdır ve bir hakikat daha vardır sevgili vekiller, bakınız, Ece Ayhan “Meçhul Öğrenci Anıtı” şiirinde ne diyor:

“Buraya bakın, burada, bu kara mermerin altında
Bir teneffüs daha yaşasaydı
Tabiattan tahtaya kalkacak bir çocuk gömülüdür
Devlet dersinde öldürülmüştür.”

Sevgili Bakanım, devlet dersinde öldürülen çocuklar ne olacak? Ali İsmail Korkmazlar, Berkin Elvanlar, Aladağ'daki çocuklar, Uğur Kaymazlar, Madımak'ta katledilen 12 yaşındaki Koray Kayalar ne olacaklar? Ve kırk yıllık çatışmalı ortamdan kaynaklı olarak babasını yitirmiş asker çocukları, Kürt çocukları, Türk çocukları ne olacaklar? Bunların eğitimine dair spesifik, uygulamalı bir şey var mıdır? Ne yazık ki bunu da göremiyoruz.

Sevgili Millî Eğitim Bakanı, şunu özellikle vurgulamak istiyorum, siz de sıkça vurguluyorsunuz, dile getiriyorsunuz: Öğretmenlik mesleğini düzenleyen öğretmenlik meslek kanununa ne oldu? Öğretmenlik mesleği sıradan bir devlet memurluğu değildir. Öğretmen eğitim ve bilim insanıdır, öğretmen bir tür akademisyendir ama öğretmenlik mesleğini düzenleyen ne yazık ki bir yasa yoktur ve bu, içler acısıdır. Ders ücreti 15,2 liradır, içler acısıdır. 3600 ek gösterge hâlâ bütün öğretmenlerin merakları bakışları arasında, ne olacağı belli olmuyor. Eğitim ödeneği 1.050 liradır, komik bir rakamdır bu, bir maaş tutarında bile değildir. Sayın Bakanım, niye Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere 1 maaş tutarında ikramiye verilmemektedir? Ataması yapılmayan öğretmenler, intihar edenler; bunu çokça görüyoruz. EĞİTİM-SEN'in araştırmalarına göre, KPSS'ye giren 100 öğretmenden sadece 16'sının ataması yapılabiliyor.

Müfredat dinselleştiriliyor. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü âdeta imam-hatip bakanlığına dönüşmüş, Bakanlık içinde bakanlık olmuş ve bu Genel Müdürlüğe 9 milyar 904 milyon lira ödenek ayrılmıştır. Ayrıca, Bakanlığınız ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında yapılan protokollerde Alevi inancı, farklı inançlar asla dikkate alınmamakta; asimilasyoncu, tekçi, inkarcı bir uygulama vardır.

Yine, OHAL'le ihraç edilen, KHK'yle ihraç edilen, adı konmamış bir idam cezasına mahkûm edilen öğretmenlerin durumu ne olacak, 34.393 öğretmenin ve 5.904 -bunların 480'i idari personel-akademisyenin?

Tabii ki eleştirilerimiz çok ama önerilerimiz de var. Bakın, Sayın Bakan, buraya çıkan hemen herkes şunu diyor, dillere pelesenk olmuş bir metafor var, deniyor ki: “Türkler ve Kürtler et ve tırnak gibidir.” Biz et ve tırnak gibi değiliz. Ben yeni bir metafor söyleyeyim size: Türkler ve Kürtler, Araplar ve Türkler, Ermeniler ve Kürtler et ve tırnak gibi değildir, kan ve can gibidir; kan giderse can da gider. O nedenle kana ve cana dikkat edelim. Et ve tırnak metaforu gündemden ve yürürlükten kalkmıştır. Biz, kan ve can gibiyiz. Türkiye halklarıyla asla ve kata hiçbir koşulda ayrılmayacağız ama haklarımızın da savunucusu olacağız.

Hacıbektaş'a bir doğa ve toplum bilimleri üniversitesi, Doğubayazıt'a Ahmedi Hani tarih ve felsefe üniversitesi, Mor Gabriel'e Süryanilerin haklarını karşılamak için bir üniversitenin yapılması gerekiyor. Eğitimin yerel yönetimlere devredilmesi, belediyelere devredilmesi, belediyelerin eğitimde etkin rol alması gerekiyor. Ana dilde eğitim sorununa bir an önce vakit kaybetmeden çözüm bulunması ve her topluluğun kendi dilinde eğitim yapması olanağının tanınması ve Kürt sorununun temel çözümünde de bunun vazgeçilmez bir gerekçe olduğunun görülmesi gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bütün bunları sıralıyoruz ama şöyle bir şeyle karşılaşıyoruz. Rahmetlere gark olası Enver Gökçe diyor ki “Gök Mustafa” şiirinde: “Bir gün köye cenderme gelmiş/ Önüne keşkek koymuşlar, yemiş/ Sevmemiş/ Bal koymuşlar, parmaklamış/ ‘İh’ demiş/ Bir Gök Mustafa varmış/ Yaşiyor mu, bilmem/ Demiş ki: ‘Neyliyek Ağa, sana yumurta mı pişirek?’”

Şimdi, biz “barış” diyoruz, “adalet” diyoruz, “insan hakları” diyoruz, “çözüm” diyoruz; bütün bunlar olmuyor. Peki, neyliyek? Bunlardan vaz mı geçek? Hayır, vazgeçmeyeceğiz. Ne yapacağız? Clara Zetkin’in dediği gibi: “Vardık, varız, var olacağız.” (HDP sıralarından alkışlar)

Sevgili Başkanım, izninizle bir dakika daha rica ediyorum, özellikle rica ediyorum bir hakikati vurgulamak açısından.

BAŞKAN – Buyurun.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Annesinin adı Mümine, babasının adı Sultanül Ulema Bahaeddin Veled, kendisinin adı Celâlettin; lakabı Rûmi, sıfatı Mevlâna; mürsidi “güneşim” dediği Şems-i Tebrizî ve yareni “mehtabım” dediği Selâhhaddin Zerkubî ve “sır kâtibim, yıldızım” dediği Süleyman Çelebi’yle yâr ve yarenlik yapan; hakkın, hakikatin ve adaletin yaşamsal örgütlenmesine hizmet eden, hakkın ve hakikatin mürsidi Mevlâna Celâlettin Rûmi’nin 746’ncı ölüm yıldönümü için anma programı yapılacak. Bakınız, gelin, ben bir Kürt Alevi olarak, sizler bir Türk olarak -öbürü başka bir inançtan, öbürü başka bir dilden- “Ne olursan ol, gel.” diyen Mevlâna’nın felsefesinde, hoşgörüsünde, bakışında, görüşünde, anlayışında buluşalım. Mevlâna, Hacı Bektaş, Yunus Emre ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Rivayet edilir ki Yunus, Mevlâna Dergâhı’nı ziyarete gider ve “Canlar canını buldum, bu canım yağma olsun/ Assın ziyandan geçtim, dükkânım yağma olsun.” nefesini Mevlâna’yı ziyaretinde söyler. Ve yine Mevlâna’yı ziyaretinde bir şey daha söyler, Mesnevinin tamamını okur ve der ki: “Mevlâna Hüdavendigâr da kendini çok yormuş.” “Ya ne deseydi?” derler. Der ki: “Ete kemiğe büründü/ Yunus diye göründü/ Yunus miskin yok oldu Külli varı Hak oldu.”

Hak ve hakikatte buluşmak; özgürlüğe, eşitliğe, adalete hizmet etmenin temel unsurlarından biri eğitim faaliyetidir. Sözün fazlası cahile söylenir. Sayın Bakan, siz arifandansınız, anlayacağımızı düşünüyorum.

Sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Batman Milletvekilimiz Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki’de.

Süreniz on dakika Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Millî Eğitim Bakanlığı ve bağlı kuruluşları üzerine grubumuzun düşüncelerini özetle aktarmaya çalışacağım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi görüşülürken Plan ve Bütçe Komisyonunda ayrıntılı olarak görüşlerimizi sunmuştuk, ben onları yinelediğimi söylemekle yetineyim ama birkaç başlığım altının çizilmesinde yarar var. Birincisi şu: Öğretmen yetiştirme gerçekten büyük bir problem, iyi öğretmen yetiştirmiyor Yükseköğretim Kurulu; ayrıca, yetiştirdiği öğretmenlerin büyük bir bölümü de kapı önüne bırakılıyor. Atanmayan öğretmen sayısı 700 bine ulaşmış; bu, devasa bir rakamdır. Millî Eğitim Bakanlığı “Bunu eritmeye çalışıyoruz. Yükseköğretim Kuruluyla görüşerek her yıl yüzde 10 oranında bu sayıyı azaltacağız.” diyor. Keşke bize bir projeksiyon sunsa, bu 700 bin öğretmenin ne zaman atanacağını söylese ve bundan sonra yeterinden fazla öğretmen atanamayacağını söylese.

Kadrolu öğretmen, sözleşmeli öğretmen, ücretli öğretmen biçiminde çeşit çeşit istihdam biçimleri var. Bunların bir an önce son bulması gerekiyor ve esasen şu anda kadrolu öğretmen ataması yok. Sözleşmeli öğretmen ataması, ana istihdam biçimi olmuş durumda. Anayasa çok açık, Anayasa diyor ki: “Devletin asli ve sürekli görevleri memurlar eliyle yürütülecek.” Ya eğitim hizmeti devletin asli ve sürekli görevleri arasında değil ya da bunu bir an önce çözmelisiniz ve sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına son vermelisiniz.

Bu arada başka bir şey daha yapıyor bu Hükümet, her öğretmeni mülakatla göreve alıyor. “On yedi yıl boyunca aldığı eğitimin benim için hiçbir önemi yok. Belli bir puanın üzerinde, barajı aşmış öğretmenler arasından ben istediğim kişiyi beş dakikalık mülakatla öğretmen yaparım. Benden daha iyi hiç kimse bilmez.” diyor. Bunun da büyük bir yanlış olduğu açık.

“Proje okulları” diye bir sorun vardı, çokça tartıştık ama bunu bir hatırlamakta yarar var. Bu ülkenin en iyi eğitim kurumları, en seçkin liseleriydi bunlar; Millî Eğitim Bakanlığı -Sayın Bakan, sizin için söylemiyorum çünkü sizden önce oldu bu uygulama- bu okulların tamamının içini boşalttı. Bu okulların hepsine “proje okulu” dedi. Ne için? Arka bahçesi olmadığı için. Aslında bu okullar hiç kimsenin arka bahçesi değildi. “Proje okulu” adı altında en iyi okullara yeni bir isim verdiniz, bunlara istediğim öğretmeni, istediğim müdürü, istediğim müdür yardımcısını atarım diye önce yönerge, sonra yönetmelik çıkardınız. Oysa yapmanız gereken şey niteliği düşük olan diğer eğitim kurumlarının seviyesini yükseltmekti. Ama Millî Eğitim Bakanlığı bunların seviyesinin düşürülmesini daha doğru bir uygulama olarak gördü.

2023 vizyonunuz var. Eleştirmek için henüz erken ama şunu söyleyelim: Mesleki eğitimle ilgili büyük iddialarımız var, keşke METEM’lerden başlamasaydınız. Mesleki teknik eğitim merkezleri, meslek eğitimiyle ilgili en iyi eğitim kurumlarıydı, sınav sonuçları açısından söylemiyorum ama mesleğe yerleştirmek açısından en iyi eğitim kurumlarıydı. Meslek liseleri yerine mesleki teknik eğitim merkezlerini OSB’lerin yönetimine devrediyorsunuz. Umarım, mesleki teknik eğitim merkezlerindeki istihdam oranı düşmez.

TEOG sınavları diye sınavlar vardı, doğru bir tarafı vardı. Bunun yerine LGS diye bir sınav getirdiniz. Eleştiriye açık bir sınavdı TEOG sınavı ama LGS diye bir sınav getirdiniz, “Çok az sayıda eğitim kurumuna sınavla girilebiliyor, bunun dışındaki eğitim kurumlarına sınavsız, adresinize en yakın okul hangisi ise ona gireceksiniz.” diyorsunuz ama veliler çocuklarını istemedikleri okullara kaydettirmek zorunda kalıyorlar.

Seçmeli dersler konusu büyük bir sorun. Kürtçeyi, Zazacayı seçmeli dersler arasına aldınız fakat bu dersleri verecek öğretmenlerin hiçbirisini atamıyorsunuz. Bu eğitim kurumlarında, yükseköğretim

kurumlarında görevli akademisyenleri de ihraç ettiniz. Eğitim yöneticilerini belli koşulları taşıyanlar arasından seçimle alın ya da objektif bir yöntemle alın diyoruz, siz ona da “Yok, en iyisini ben bilirim, istediğim şekilde yönetici seçerim.” diyorsunuz.

Ana dilde eğitim, programınız arasında yok. Sorularda sorduk, Millî Eğitim Bakanlığı diyor ki: “Bu, Anayasa’ya aykırı, ana dilde eğitim.” Şimdi ben size söyleyeyim: Kalıcı OHAL Anayasa’ya uygun, kış lastiği konusunda OHAL KHK’si çıkarmak Anayasa’ya uygun, Anayasa 127’ye rağmen kayyum rejimi kurmak Anayasa’ya uygun, OHAL KHK’leriyle on binlerce kamu görevlisinin görevine son vermek Anayasa’ya uygun, yine, on iki bin yıllık Hasankeyf’i elli yıllık bir baraja kurban etmek Anayasa’ya uygun, ana dilde eğitim Anayasa’ya aykırı öyle mi?

YÖK konusundaki görüşümüz çok net. Sokakta her 6 Kasımda “YÖK’e hayır.” dediğimiz gibi bundan sonra da “YÖK’e hayır.” diyeceğiz ve bir an önce bütün vesayetler gibi üniversite üzerindeki vesayete de son verilmesini savunacağız.

ÖSYM güvenilirliğini çoktan yitirdi. Bu ülkede güvenilir kurumlardan birisiydi. Umarız tekrar güvenilirliğini kazanır. Bu konuda muhalefet olarak bizim üzerimize düşen bir görev varsa biz de bunu yapmaya hazırız diyorum.

Şimdi, Plan Bütçedeki sunumunuzda “Örgün eğitim kurumları içerisinde özel okulların oranı yüzde 20’ye yaklaştı.” demiştiniz. Şöyle bir cümle var, diyorsunuz ki: “Uluslararası standartlar gözetilerek gelişen özel öğretim tüm okullar için destekleyici ve geliştirici bir işlev üstlenecektir.” Yani uluslararası standartlara göre izin veriyoruz diyorsunuz.

Bakın, bu temel liseleri herkes her gün sokakta görüyor. Bunlar okul falan değil, bildiğiniz apartman. Bahçesi yok, spor salonu yok, laboratuvarı yok, müzik sınıfı yok, hiçbir şeyi yok. Bildiğiniz dershaneleri, kursları lise yapmışlar ve siz bize diyorsunuz ki: “Uluslararası standartları gözeterek izin verdik.” Ya uluslararası standartta bir sorun var ya da gerçekten bunlar uluslararası standarda uygun değil.

Üniversitelerin durumu gerçekten facia. Ben birkaç şeyi söyleyeyim. Üniversite Araştırma Laboratuvarı (UniAr) bir araştırma yayınladı, mutlaka biliyorsunuzdur. Türkiye’de görev yapan 196 rektörün akademik profilini çıkardı birkaç gün önce, atıf ve yayın verilerine göre; diyor ki: “Uluslararası makalesi bulunmayan toplam rektör sayısı 68.” 68 rektörün uluslararası makalesi yok diyor. Bu, Web of Science’a göre yaptıkları araştırma. Bir diğer sistem Scopus’tan alınan verilere göre de 55’miş. 55 rektörün uluslararası makalesi yokmuş. Atıf yapılmayan rektör sayısı 71’miş. 71 rektöre hiçbir akademisyen atıf yapmamış. Yine Scopus verilerine göre bu 61’miş. Neredeyse 3 üniversite rektöründen 1’ine atıf yapılmıyorsa bu ülkede. Dünya sıralamasına eskiden ilk 200’e Türkiye’deki üniversitelerden birkaç üniversite girerdi; şimdi, bazı araştırmalar “İlk 500 arasında hiçbir üniversite yok.” diyor. 122 devlet üniversitesinden 78’inde ve 273 bölümde profesör yok, doçent yok; o yüzden halkımız bunlara “yüksek lise” diyor, “fakülte” demiyor, “üniversite” demiyor.

Bugün 15 Aralık, dün 14 Aralık; bu kent kuşatmalarının, sokağa çıkma yasaklarının yıl dönümüydü, milletvekili arkadaşlarımızı bunu tanıklıklarıyla ayrıntılı olarak anlattı fakat o dönem çok önemli bir şey oldu: Barış akademisyenleri, barış isteyen akademisyenler bir imza metni yayınladılar. Tartışabilirsiniz, doğru bulmayabilirsiniz, eleştirebilirsiniz, belki imza atan akademisyenler de “Yüzde yüz bu metin beni yansıtıyor.” dememiş olabilir ama bu akademisyenler iki şey söylemişlerdi ve bu konuda mutabıktılar, diyorlardı ki: “Ağır insan hakları ihlalleri yaşandı ve biz bu ülkede barış istiyoruz, tekrar çözüm masasına dönlün istiyoruz.” Peki, Hükümet ne yaptı? Hepsini hedef gösterdi, hepsini düşmanlaştırdı, mafya babaları bu akademisyenlere “Kanınızda yüzeceğiz!” dediler; bir kısmı emekliliğe zorlandı, bir kısmının sözleşmesi yenilenmedi, yüzlerce akademisyen de sadece bu imza metni için ihraç edildi.

Esasen 3 akademisyen hakkında ceza soruşturması başlatılmıştı ama OHAL KHK'leriyle ihraç edildikten sonra, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu kurulduktan sonra olur da geri dönebilirler diye, bir delil oluşturmak için, 2 bin akademisyenden 823'ü hakkında bir anda soruşturma başlatıldı. Hepsini hakkında bir dava açılabilir, 820 tane ayrı ayrı dava açıldı. Sanki tek bir olay yokmuş gibi otuz altı ay hapis cezası veren mahkeme de oldu, on beş ay verip hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararını veren de oldu. Hatta, sevgili Füsün Üstel Hoca cezaevine girdi.

26 Temmuz 2019 tarihinde Anayasa Mahkemesi bir karar verdi, dedi ki: “Bu barış akademisyenlerinin yayımladıkları metin, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamındadır, dolayısıyla herhangi bir suç oluşturmuyor.” Her konuda bilgi sahibi, fikir sahibi olan İçişleri Bakanı ne dedi? “Beni bağlamaz.” dedi, sanki Fransız Anayasa Mahkemesi karar vermiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Ardından, Anayasa Mahkemesi kararından sonra bütün akademisyenler tek tek beraat etti, yine o çok bilmiş İçişleri Bakanı “Beraat kararı da beni bağlamaz.” dedi. Kimi bağlar Sayın Bakan? İçişleri Bakanının görevi, yargı kararının gereğini yerine getirmek. Beş yıl hapis cezası alan birisinin hapse girmesini kim sağlayacak? Millî Eğitim Bakanlığı mı? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı mı? Tarım ve Orman Bakanlığı mı? Tabii ki mahkeme İçişleri Bakanlığına, Emniyet Müdürlüğüne, Jandarmaya yazı yazacak “Bunu tutuklayın, hapse atın.” diye. Beraat kararını uygulamak zorunda olan İçişleri Bakanı “Beni bağlamaz.” diyor.

Türkiye’de üniversite iklimi iyice çoraklaştı. Bu yüzden bu akademisyenleri bir an önce göreve başlatın, belki üniversitemize bir katkısı olur. Esasen bunların hepsini göreve başlatmak zorundasınız.

Son bir şey söyleyip bitireceğim Sayın Başkan, eğer izin verirseniz.

Hükûmete gerçekten şunu söyleyeyim: O kadar vicdansızsınız ki, o kadar acımasızsınız ki bu konuda; bakın, insanları ihraç ettiniz, olur da OHAL Komisyonuyla geri gelirlerse ne diyorsunuz biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Birkaç cümle söyleyeceğim Sayın Başkan, teşekkür ederim.

“İstanbul’a geri dönemezsin.” diyorsunuz. “Ankara’ya geri dönemezsin.” diyorsunuz. “İzmir’e geri dönemezsin.” diyorsunuz. “Boğaziçinde, Marmarada, İstanbulda, ODTÜ’de hoca bile olsan, 2006’dan sonra kurulmuş bir taşra üniversitesine gideceksiniz.” diyorsunuz. Bu, vicdansızlık değilse; bu, insafsızlık değilse siz söyleyin, ben başka bir isim bulamadım diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Mahmut Toğrul’da. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Toğrul.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Üniversite bütçeleri, YÖK, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve ÖSYM üzerine görüşlerimizi ifade etmek istiyorum.

Biraz önce iktidar partisi sözcülerini dinlerken, hakikaten, sanki bu ülkede biz yaşamıyormuşuz gibi bir duyguya kapıldım. Ya gerçekten onlar bu ülkede yaşamıyorlar ya da biz bu ülkede yaşamıyoruz; halkımız karar versin diyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün üniversitelerimizin çok ciddi sorunları var. Bakın, üniversitelerimiz bugün, söylenildiği gibi bütçeden yeterince faydalanmıyorlar. Meksika'dan sonra OECD ülkeleri arasında eğitim ve araştırmaya en az bütçe ayıran ülke konumundayız. Eğitim ve araştırmanın yapılamadığı bir üniversite ikliminin de nasıl yaratıldığını sizinle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, üniversiteler kendi rektörlerini seçemiyor. Üniversitelerde düşünmek, tartışmak, özgürce bilim üretmek ve bunu toplumla paylaşmak neredeyse yasak. Bakın, YÖK 6 Kasım 1981'de bir karabasan gibi çöktü. Bakın, bu Meclis hatırlar; geçen dönemde, daha darbeden önce, bir gece yarısı operasyonu yapıldı ve buraya üniversite rektörlerinin atanmasının Cumhurbaşkanına bağlanması önergesi getirildi. Biz, son anda eklenen bu önergeyi gördük -o zaman Sayın Erkan Akçay Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekiliydi- ve diğer Grup Başkan Vekileriyle bir araya geldik, bunun Türkiye üniversitelerinde kabul edilemeyeceğini ifade ettik. O gün partilerin ortaklaşmasıyla reddedilen o önerge, kabul edilmeyen ve iktidar tarafından çekilen o önerge, olağanüstü hâl koşullarından yararlanılarak, maalesef tekrar yeni bir darbenin ürünü olarak üniversitelerimizin başına getirildi. Değerli arkadaşlar, üniversitelerin rektörlerinin Cumhurbaşkanlığına bağlanması sırasında söylenen gerekçe neydi? "Efendim, üniversiteler içerisinde politik tartışmalar oluyor, taraflaşmalar oluyor ve dolayısıyla üniversitede huzursuzluk oluyor, üniversiteler rektörlerini seçmesin." dendi.

Değerli arkadaşlar, peki, bugün ne oluyor? Bugün üniversite rektörlerinin tamamı Cumhurbaşkanı tarafından atanıyor. Bakın, biraz önce arkadaşlarımız söyledi, sanki bu rektörlerde şimdi, aranan tek bir şart var. Liyakati asla görmeden, biat eden rektör aranıyor gibi, onlar atanıyor. Biraz önce arkadaşlarımızın söylediği gibi, 68 üniversite rektörünün yurt dışı yayını yok değerli arkadaşlar. Bir bilim insanının yaptığı çalışmanın kıymeti, o çalışmaya yapılan atfı sayısıyla ölçülür. 71 rektörün çalışmalarına atfı yok değerli arkadaşlar. Şimdi -YÖK Başkanı burada- der ki...

Sanki sadece bu durum rektörlüklerde var; değerli arkadaşlar, üniversitenin bileşeni olan akademisyenlerde de teknik ve idari kadroda da öğrencilerde de çok ciddi sorunlar var. Bakın, üniversitelerde yükseltilme, atanma kriterleri artık tamamen subjektif bir hâlde, rektörün iki dudağı arasında. Rektör istemediği sürece asla birine kadro açılmaz. Çünkü bugün üniversitelerimizde "Bize liyakat lazım değil, bizden olan adam lazım." düsturu geçerlidir.

Bugün yapılan çalışmalarda üniversitelerdeki öğrencilerin büyük bir kısmı üniversitelerde can güvenliği sorunu olduğunu söylüyor. Üniversitelerin öğrenci yurt sorunları hâlâ çözülebilmemiş değil.

Bakın, diğer taraftan, üniversite mezunu 1 milyon işsiz var. YÖK ne yapar? YÖK hayatta hiçbir planlama yapmaz, sadece, üniversitelerin üzerine çökmüş bir düzendir. Planlama yapmıyor, kaç öğretmene ihtiyacımız var, kaç mühendise ihtiyacımız var, kaç doktora ihtiyacımız var diye. YÖK bunlardan bihaber ama YÖK, üniversiteleri zapturapt altına alma noktasında mahir.

Bakın, bir Öğrenci Disiplin Yönetmeliği çıkardılar. Üniversitelerde öğrencilerin bir çalışma yapması, öğrenim dışında bir iş yapması neredeyse yasaklı değerli arkadaşlar. Çünkü Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'yle, tesadüfen bir camının kırılması neticesinde kendinizi cezaevinde bulabilirsiniz. Nitekim bugün, 70 bin öğrenci cezaevlerinde. Sayın YÖK Başkanı bilginiz var mı, nedir bunun nedeni? Bu kadar mı öğrencilerimizden korkuyoruz? İşsizler yurduna dönüştürmüşüz. Akademisyenler, araştırma görevlileri, akademinin temelidir değerli arkadaşlar. Bugün araştırma görevlisi ataması -biraz önce de söylediğim gibi- rektörün istemi dışında asla gerçekleşmez. İhtiyaca göre değil, adama göre ihtiyaç yaratılıyor; ihtiyaca göre insan alınmıyor ama adama göre ihtiyaç yaratılıyor değerli arkadaşlar. İdari

ve teknik personel, araştırma görevlileri tamamen fakülte idarelerine ve rektörlüklere bağlıdır; ne derse, angarya da olsa yapmak zorundadırlar, hiçbir hakları, hukukları yok.

Değerli arkadaşlar, AKP üniversite sayısını artırmakla övünüyor, diyor ki: “Üniversite sayısını şuradan şuraya çıkardım.” Değerli arkadaşlar, bir binanın ön camına “üniversite” yazmakla orası üniversite olmuyor. Bugün, üniversitelere gidin, bakın; laboratuvarı yok, kütüphanesi yok, araştırma olanağı yok ama adı üniversite. Çünkü üniversitelerde bilim dışarı çıkarıldı, bilim yok artık üniversitelerde. Üniversiteler piyasanın ihtiyacını karşılayan birer teknik alana dönüştürülmeye çalışılıyor. Bakın, buradan kaynaklı olarak para getirmiyor diye birçok sosyal beşerî bölüm, üniversite bölümleri kapatılıyor; felsefe, antropoloji bölümleri kapatılıyor.

Hele hele Türkiye'nin bir içler acısı temel bilim politikası var değerli arkadaşlar. Ben bir temel bilim hocasıyım. Bugün üniversitelerimizde fizik, kimya, matematik, biyoloji neredeyse tükendi değerli arkadaşlar. Bilimin temeli olan bu ana bilim dalları, bu bilimler neredeyse artık üniversitede yapılamıyor çünkü bu bölümler kapanmakla yüz yüze. Buraya gelen öğrenciler, eğer tercih ederlerse hasbelkader hemen girebiliyor. Ne oluyor? Burada yetişenler güya bilim insanı oluyor değerli arkadaşlar. Düşünün ki eğitimden en az nasibini alan kişiler üniversitelerde o ülkenin bilimi yapmak durumunda kalan kişileri oluyor.

Değerli arkadaşlar, bir diğer önemli nokta, üniversitelerde şu anda, düşünme ve bilgi üretme ortamı yok. Şu anda bakın, size söyleyeyim, Türkiye üniversitelerinde özgürce bilimsel bilgi üretmek, hakikati aramak, sanat, felsefe yapmak neredeyse yasaktır. Türkiye üniversitelerinde serbest olan tek şey siyasi iktidarcı makbul olanı üretmektir. Türkiye'de üniversiteden, akademiden, eleştirel düşünceden bahsetmek imkânsız hâlâ gelmiştir. Çünkü akademik özgürlüklere, iş güvencesine, barışa, demokrasiye sahip çıkan akademisyenler zorla emekliliğe sevk ediliyor. Araştırma görevlilerine işsiz kalmak dışında herhangi bir vaatte bulunulmuyor. Tez ve araştırma konularına doğrudan müdahale ediliyor değerli arkadaşlar. Öğrencileri muhbirleştiren bir sistem var şu anda üniversitelerde. Akademik üretimin lokomotifini olan, bir emeğin ürünü olduğu gerçeğini ve dolayısıyla üniversitenin temel bileşenlerinden olan idari ve teknik personeli yok sayan bir kuruma üniversite denilemez.

Değerli arkadaşlar, biraz önce söyledim, darbeyle üniversitelere YÖK ikinci kez bindirildi. Üniversitenin üretken akademik hocaları bir KHK'yle, barışa imza verdikleri için, bu ülkede barışı istedikleri için, bir gün, tamamen açlığa, yoksulluğa mahkûm edildiler, yurt dışına çıkışları engellendi, dışarıda çalışmaları engellendi ve bu insanlar büyük bir zulümle karşı karşıya bırakıldı. Neticede, Anayasa Mahkemesine gittiler, Anayasa Mahkemesi hak ihlali kararı verdi. Anayasa Mahkemesinin verdiği hak ihlali kararına rağmen bugün bu insanlar hâlâ görevine dönebilmiş değiller. Bakın, Anayasa Mahkemesinin kararından sonra rektörlüklere başvuran akademisyenlere OHAL Komisyonu adres olarak gösteriliyor. Sizin OHAL Komisyonunuz Anayasa Mahkemesinin üstünde mi değerli arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Toğrul.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Sizin OHAL Komisyonunuz Anayasa Mahkemesinin üzerinde değil. Bu insanları derhâl görevine başlatın. Bakın, bu insanlara “Ağaç kovuğu yesinler.” demişsiniz ama bu insanlar onurlu bir mücadele verdiler. Bu ülkede barışa, demokrasiye sahip çıkıyorlar.

Değerli arkadaşlar, üniversitelerin tamamı, gerçekten, artık bu anlamda, bir üniversite niteliğini kaybetmiş durumda ve gelişmiş üniversitelerde de bölünerek durumu kötü olan üniversitelerle eşitlenme yoluna gidildi. Üniversiteler bölünmek suretiyle diğer üniversitelerin düzeyine düşürüldü. Üniversitelerde iyi üniversite bize lazım değil.

Şimdi, kalkmışız diyoruz ki: “Efendim, ilk 400’de niye üniversitemiz yok.” Nasıl olsun değerli arkadaşlar? Bu koşullarda üniversitemiz nasıl ilk 400’e girecek? Hele hele vakıf üniversitelerinden bahsetmek istemiyorum, tamamen bir ticarethane. İşte tamamen sizin siyasi duruşunuzun bir sonucu. Bakın Şehir Üniversitesindeki durum bunu açıkça ifade ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Toğrul, selamlayın lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bakın, uluslararası bilim kurumları Türkiye üniversitelerinin çalışmalarını neredeyse artık kabul etmiyor, üyeliklerini reddetme düzeyine gelmiş durumdadır. Böyle bir üniversite anlayışıyla bu ülkenin gelişmesi, kalkınması, yarınlara hazırlanması mümkün değildir diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Diyarbakır Milletvekilimiz Sayın Hişyar Özsoy’da. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Özsoy, süreniz yirmi dakika.

HDP GRUBU ADINA HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 2019 yılı Dışişleri Bakanlığı bütçesi hakkında konuşmak üzere partim Halkların Demokratik Partisi adına söz hakkı almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dış politika alanında AK PARTİ Hükümetinin durumu, dalgaları kabarmış bir denizde dümeni kırılmış ve pusulası kaybolmuş bir kaptanın acınası hâline benziyor. Hükümet, Avrupa ve Arap dünyasıyla tehdit, şantaj ve hakaret üzerinden ilişkilendirilen Amerika ve Rusya’nın diplomatik tefecilik tezgâhına düşmüş bir pinpon topu gibi Washington ve Moskova arasında mekik dokuyor, bu iki güç arasındaki bölgesel çelişkileri kullanarak ve türlü tavizler vererek aldığı diplomatik kredilerle Orta Doğu’nun karanlık dehlizlerinde yol almaya çalışıyor. Hedef yok, eksen yok, yöre yok, biraz reaksiyonel yani tepkisel ama çokça transaksiyonel bir diplomasi. “Transaksiyonel” kelimesi öyle sofistike falan görünebilir, çok sofistike bir tarafı yok, bildiğiniz al-ver diplomasisi ya da halkın bildiği anlamıyla at pazarlığı diplomasisi; günü kurtarmaya yönelik, iç politika malzemesi hâline gelmiş, kurumsallıktan uzak, liderlere dayalı, çoğu zaman “dostum Putin” “dostum Trump” söylemlerinde olduğu gibi şahsileştirilmiş, bazen de damat diplomasisi şeklinde ailesel boyut kazanabilen tuhaf bir çerçevede seyrediyor. En son, biliyorsunuz, Almanya, Fransa, İngiltere ve Cumhurbaşkanının şahsı arasında bir toplantı yapılmıştı.

Sayın Bakan Komisyonunda yaptığı sunumda Türk dış politikasını insani ve girişimci olarak tanımlamıştı. Tabii, bu, işin reklam ve pazarlama kısmı. Herkes biliyor ki bütün dünyada dış politikayı insani, girişimci ve ahlaki değerler değil, en kaba hâliyle, ulusal çıkarlar belirler. “Girişimci” diye bir dış politika yok; gücü olan var, emperyal, yayılcı ve müdahaleciliğe dayalı dış politika uyguluyor; mesele bu. Sorsanız bu tür devletlere, müdahale ettikleri ülkelere insanlık, adalet, medeniyet ve özgürlük götürdüklerini iddia ederler. Amerika, Irak ve Afganistan’a -tırnak içinde- insani müdahale yapmıştı. Başını ABD’nin çektiği koalisyonda onlarca Avrupa ülkesi, Suriye’ye “insani müdahale ve terörle mücadele” safsatasıyla girmişti; Libya’daki durum hakeza. Bu müdahaleciliklerinin sonucu, ölen milyonlarca, yerinden edilen on milyonlarca insan, paramparça edilmiş toplumlar, sayısız kıyım, yıkım ve mağduriyet. “İnsani, girişimci dış politika” kulağa hoş gelebilir de bu kavramın Türk dış politikasıyla uzaktan yakından bir alakası yok. Reel politik, ulusal çıkara göre dış politika belirlemektir; bu doğru. Türkiye’nin de böyle yapmasında aslında tuhaf bir durum yok ama tuhaflık başka bir yerde. Türk dış politikası ulusal çıkara göre değil, Hükümetin çıkarlarına göre şekilleniyor. Ulusal çıkarın ne olduğuna Hükümet karar veriyor ve elindeki medya ve diğer propaganda aygıtlarıyla kendi çıkarlarını Türkiye’de yaşayan bütün halkların çıkarıymış yani ulusal çıkarmış gibi sunabiliyor. Türkiye’de

yaşayan halkların çıkarları şu an Hükümetin uyguladığı dış politikaya taban tabana zıt politikaların uygulanmasını gerekli kılıyor. Bir örnek vermek gerekirse en basitinden, Suriye savaşına Türkiye'nin müdahalesinin Türkiye'de yaşayan halklara, kime ne faydası oldu, Türkiye'nin burada ulusal çıkarı neydi? Aynı şekilde, Libya için de geçerli, şu an biliyorsunuz asker gönderme fantezileri kuruluyor. Soruyor musunuz Türkiye ve Libya halklarına "Sizin çıkarınız nedir bunda?" diye.

Kıymetli arkadaşlar, dış politikaya dair böyle genel ifadelerden sonra, Türkiye'nin AB, Avrupa, Rusya'yla ilişkilerine girip sonra Orta Doğu'ya dair bazı düşüncelerimi ifade edeceğim. Amerika-Türkiye ilişkilerinde, biliyorsunuz, yakın dönemde bir Ermeni soykırım tasarısı geçti, bu işin daha başlangıcı, çok gerilimli bir dönem yaşanıyor; S-400 meselesi, F-35'ler meselesi, bir taraftan Suriye, Rojava işgali var, diğer taraftan Erdoğan ve ailesinin mal varlığının araştırılması, Halk Bankası meselesi; bu gerilimler, önümüzdeki dönemde Türk dış politikasını önemli oranda belirleyecek görünüyor. Durum o kadar kritik olacak ki İncirlik ve Kürecik meselesini ilk defa geçen gün Hükümet, Sayın Bakan ifade etti, bunlar gündeme gelebilir. Belli ki zorlanmalar artıyor.

AKP Hükümetinin Amerika'daki destekçilerine baktığımız zaman, gerçekten, kongrede iki ya da üç, elin parmaklarını geçmeyecek kadar bir destekçi kalmış lobilere verilen 10 milyonlarca dolar paraya rağmen, öyle görünüyor ki Trump'ın şahsi avukatı Giuliani ve damadıyla iş tutmak bile Hükümeti bu cendereden çıkarmaya yetmiyor.

Öte yandan, Rusya çok soğuk bir şekilde, düşürülen uçağın ve öldürülen büyükelçinin intikamını almaya devam ediyor, çok soğuk bir şekilde, yavaş yavaş.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Çok beklersin sen.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Nasıl yapıyor bunu? Türkiye'nin ABD, Avrupa ve NATO'yla ilişkilerinin arasına bir kama sokmuş ve her fırsatta bunu derinleştirmeye çalışıyor.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Biraz da Türkiye'yi tut.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – İdlib'deki dengenin Türkiye'nin aleyhine değişmesi bir zaman meselesi. Geçen gün Washington'dan konuşan Lavrov Türkiye'nin İdlib'de üzerine düşenleri yapmadığını ve bu durumun ilelebet devam etmeyeceğini söylüyordu. Eğer Rusya şu ana kadar İdlib'e müdahale etmemişse bu, Almanya, Fransa, İngiltere ve Amerika'nın çektiği sınırlarla ilgilidir. Öyle görünüyor ki bir taraftan Amerika'daki yaptırımlar, diğer taraftan Rusya'yla İdlib üzerinden yaşanabilecek gerilimler Suriye'de artık bu 2 gücü birbirine karşı kullanma yolunun sonuna doğru geldiğini gösteriyor.

Avrupa Birliğiyle ilişkilerde de öyle çok önemli bir gelişme söz konusu değil, hatta, aksine durumlar söz konusu. Biliyorsunuz, katılım müzakereleri zaten donmuş durumda. Beş yıl önce seçim meydanlarında yapılan vizesiz Avrupa vaatleri artık tam hayal olmuş durumda. Vize muafiyeti bir tarafa Schengen, gri ve yeşil pasaportlara da seyahate çıkmadan önce harç karşılığında izin alma şartını getirecek 2020 yılında. Gümrük birliği konusunda herhangi bir gelişme söz konusu değil pozitif anlamda ama çok da önemli değil, yakın zamanda Türkiye, hani Avrupa'yla entegre olmuş Türkiye gümrük birliği konusunda adım atmıyor ama maşallah Sudan'la bir ticari anlaşma yapmış, artık bundan sonra Türkiye'ye Sudan'dan at, katır ve eşek eti ithal edebilecekmış, artık kime, ne yedirilecekse? Gerçekten yani çok içler acısı bir durum.

Biliyorsunuz, Reform Eylem Grubu 4-5 toplantı yaptı. Doğrusu başta biraz heyecan yarattı ama şu an hiç kimse Türkiye'de doğru düzgün bir reformun yapılabileceğine dair ne bir beklentiye ne bir umuda sahip. Demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü konusunda Hükümetin adım atmaya ne niyeti ne mecali ne de siyasi iradesi var. Siyasetçileri tutuklama, HDP belediyelerine kayyumlar, sonu gelmeyen gözaltı ve tutuklamalar, güçler ayrılığı ve bağımsız yargının olmayışı, cezaevlerindeki vahşet,

işkenceler, düşünce özgürlüğü önündeki engeller, pespaye olmuş yargı sistemi, AİHM'den sürekli gelen cezalar, zulüm ve adaletsizlikler silsilesi katlanarak devam edeceğe benziyor. Süreklileşmiş bir olağanüstü hâl rejimi altında yaşıyoruz. Ekonomik krizden bahsedenler bile terörist olarak yaftalanıyor. Hukuk devleti rafa kalkmış, Türkiye tam anlamıyla bir polis ve istihbarat devleti durumuna dönüşmüş. Hukuk dışına çıkmak artık istisnai bir durum değil, bir devlet yönetme kaidesi olmuş. Hâl böyleyken, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliğiyle önümüzdeki dönemde olumlu ilişki geliştirmek de ham hayal.

Biraz da Orta Doğu'ya bakalım arkadaşlar. Orta Doğu'da Katar ve Libya'da, Trablus'ta sıkışmış hükümet dışında dostu kalmayan Türkiye'nin önümüzdeki dönemde hem Suriye'de hem de Doğu Akdeniz'de derinleşen gerilimler ve açık çatışmaya girme ihtimali söz konusudur. Doğu Akdeniz'deki enerji paylaşım savaşında yapayalnız kalmış Hükümet, Libya Hükümetiyle yaptığı askerî ve deniz sularıyla ilgili anlaşmalarla el yükseltmeye, paylaşım masasında yer bulmaya çalışıyor. Doğu Akdeniz meselesinde Türkiye'nin tutumunu belirleyen sorun aslında kırk beş yıldır bir türlü çözülemeyen Kıbrıs meselesidir. HDP olarak, Kıbrıs'ın hem güneyinde hem kuzeyinde yaşayan herkesin bu enerji kaynaklarından eşit bir şekilde faydalanması gerektiğini savunuyoruz. Doğu Akdeniz etrafında gerilimi artırmak, bir savaş çıkarmaksa en başta Kıbrıs'ta yaşayan halklara büyük bir zarar verecektir. Doğu Akdeniz ve Libya'dan pay almak isteyen Türkiye şimdiye kadar yürüttüğü vesayet savaşını açığa çevirmeye hazırlanıyor. Türkiye'nin Katar'la birlikte Libya'ya gönderdiği Suriye savaşı artığı militanlar ile silahları dünyada bilmeyen yok. Suriye savaşındaki veballeri ortadayken bir de Libya savaşına girmek isteyenlere, sadece Emevi Camisi'nde namaz kılma fantezisinin Türkiye ve Suriye halkları açısından ürettiği sonuçlara bakmasını tavsiye ediyoruz.

Suriye'de yeni bir işgal hareketiyle Serekani ve Tel Abyad arasında bir savaş cephesi açan Türkiye uluslararası kamuoyundan istediği desteği bulamadı. Dünyada Türkiye'yi açıktan destekleyen Pakistan, Azerbaycan, Nijerya gibi 3-4 devlet var. Pakistan ve Azerbaycan'ı anlıyorum, Nijerya'yı bir türlü anlayamadım gerçekten. Türki devletler, Kuzey Kıbrıs, Filistin ve hatta Katar bile bu işgale destek vermedi. Sekiz yıldır Suriye'yi paramparça eden savaşın bitmesi için çabaların yoğunlaşması gerekirken Türkiye'nin hangi paralarla desteklediğini bilmediğimiz çoğu El Nusra, El Kaide ve İŞİD türevi örgütlerin arttığı olan ve sayılarının 100 bini aştığı söylenen "Millî Suriye Ordusu" denen çete yapı Kürtlere karşı her türlü çirkef yöntemle savaşıyor. Suriye savaşının başından beri Türkiye 40 bin civarında yabancı militanın Suriye'ye geçmesini sağlamış, Suriye'de değişik grupları para, silah ve istihbaratla desteklemiştir. Bu grupların işledikleri katliamlar ve yaşattıkları vahşet ortada, Esad'ın yaptıklarını aklamıyor tabii bu, onun yaşattığı vahşet belki bunların 10 katı.

Vesayet savaşlarında istediği sonucu alamayan Türkiye "katil" dediği Esad'la zımni bir anlaşma çerçevesinde artık Esad'ı devirme siyasetinden vazgeçmiş, bütün enerjisini Kürtlerin yeni Suriye'de elde edebilecekleri özerk bir siyasi yapıyı boğmak üzere yoğunlaştırmıştır. Afrin'de yaşanan zulmü defalarca ifade ettik, Serekani ve Tel Abyad'da durum çok farklı değil. AKP Hükümeti "Kürtlerle değil terörle mücadele ediyorum." dese de bütün dünya bu savaşın Kürt özerkliğine yönelik olduğunu apaçık biliyor ve böyle tartışıyor. Türkiye, Hafız Esad'ın Arap Kemerî politikasını, yerinden etme, etnik temizlik ve demografik mühendislikle elli yıl sonra devam ettirip nihayete erdirmeye çalışıyor. Daha önce gösterdim, şimdi de göstereyim: Şuradaki Hafız Esad'ın Arap Kemerî politikasını gösteren, bu da Cumhurbaşkanının Birleşmiş Milletlerde sunduğu harita.

HDP olarak biz, bu bölgelerden yani Türkiye'nin şu an "güvenlik bölgesi" olarak tariflediği bu bölgelerden Türkiye'ye gelmek zorunda kalan Suriyelilerin gönüllü ve güvenli bir şekilde yerlerine dönmeleri için her türlü desteği vermeye hazır olduğumuzu ifade ediyoruz ancak, tıpkı Afrin'de olduğu gibi Suriye'nin başka bölgelerinden Arap nüfusu, özellikle de desteklediğiniz çetelerin ailelerini getirip bu topraklara yerleştirme politikanızı insanlığa karşı bir suç olarak görüp sonuna kadar

mücadele edeceğiz. Sınırın dibinde Peşaverler yaratmaya çalışıyorsunuz, hem savaş suçu işliyor hem de önümüzdeki dönemde, yaptığımız demografik mühendislikle Suriye’de yaşayan Araplar, Kürtler, Türkmenler, bu halklar arasında yeni savaşların tohumlarını ekiyorsunuz.

Bu arada, Suriye Demokratik Güçleri’nin sınırın 30 kilometre aşağısına çekilmesini isteyen Türkiye, IŞİD lideri Bağdadi’nin Türkiye’ye 5 kilometre mesafede, örgütün 2 numaralı isminin de hemen Cerablus’ta öldürülmesi karşısında edecek laf bulamıyor. Belli ki Bağdadi, kendisini Irak ve Suriye’nin Arap bölgelerinde değil Türkiye’nin denetimindeki alanlarda güvende hissetmiş. Aynı bölgede, biliyorsunuz, daha önce sınır ticareti vardı IŞİD’le Türkiye arasında, Kürtler sınır kapılarının kontrolünü ele aldıkları noktada Türkiye ticareti kesmiş, sınırı kapatmıştı. Apaçık olan gerçek şu: Türkiye Cumhuriyeti’ne hâkim olan mantık, konjonktür gereği, sürekli olarak IŞİD’i Kürtlere tercih etmiştir. Önümüzdeki dönemde de “katil” dedikleri Esad’ı Kürtlere tercih etmenin plan ve hazırlıklarını yapmaktalar.

Zamanım çok fazla kalmadı arkadaşlar. Yani Suriye’de yaşanan bütün bu yerinden edilmeler, kaymakam atamalar, Türkçe eğitim müfredatına başlanması Afrin’de ve diğer birtakım yerlerde, bütün bunlar aslında bir işgal planının olduğunu apaçık ortaya koyuyor, kimseyi kandırmayalım. Fakat ben şuraya gelmek istiyorum bağlamak açısından: Görmek istemediğiniz çıplak ve yakıcı hakikat şudur kıymetli arkadaşlar: Orta Doğu’da yüz yıldır çözülemeyen bir Kürt ve de kürdistan meselesi vardır, ortadadır, siz başınızı kuma gömün, böyle bir mesele var. Türkiye’nin Suriye’ye müdahaleleriyle iyice bölgeselleşen hatta küreselleşen Kürt meselesi artık çok aktörlü, çok faktörlü, içinde Türkiye’nin de olduğu ama Türkiye’yi de aşan bir sorun. Orta Doğu’nun kaotik ortamında çok fazla aktörün Kürt meselesine müdahil olması paradoksal bir şekilde hem siyasi çözümü olgunlaştırırken hem de karmaşıklaştırıp zorlaştırıyor.

Türkiye ise kelimenin tam anlamıyla yeni bir bölgesel konjonktürde kendi sınırları içinde ve dışında yaşayan Kürtlerle yeni ve pozitif bir ilişki kurma basiret, yetenek ve iradesini ortaya koyamıyor, yüz yıllık inkâr ezberine geri dönüyor, meseleyi bir terör ve güvenlik meselesi olarak görmekten vazgeçemiyor, bildiği tek yol olan milliyetçilik ve militarizme hız veriyor, daha önce olduğu gibi iflâs kaçınılmaz olan bu politikalarda ısrar ediyor. Daha önce de ifade ettik, tekrar söylemekte fayda var: Kürt meselesini çözebilen büyük, bölgesel güç olur, bölgeye istikrar ve huzur katar, çözemeyip savaşa başvuranlar ise çözümlü tarihin ve siyasetin çöp sepetine giderler, cumhuriyetin yüz yıllık tarihi bunun örnekleriyle doludur, tercih sizindir. Ancak, bu konuda mevcut Hükûmetin sorunun siyasi ve barışçıl çözümüne dair irade gösterebileceğine dair bir beklentimiz artık kalmamıştır, yoktur.

Konuşmamın geri kalan kısmında, kıymetli arkadaşlar, birkaç tane fotoğraf ve birkaç tane hikâye paylaşmak istiyorum. Türkiye’de Kürt meselesinde geldiğimiz nokta, biliyorsunuz 2 Aralıkta Tel Rıfat’ta bir katliam oldu; aralarında 8 çocuğun da olduğu... Fotoğraf bende ama göstermeyeyim o fotoğrafı geçmek istiyorum. Savaş olunca zaten çocuklar ölür yani farklı bir şey beklemezsiniz. O tezkerelere el kaldırdığımız zaman çocukların, yaşlıların öleceğine de el kaldırırıyorsunuz, savaş böyle bir şey, herkesi götürüyor. Yalnız, Fetih duaları okutup “Muhammed’in Ordusu” olarak gönderdiğiniz ordu... Bakın bir topçu atışı Tel Rıfat’a düştü, ben size sadece -Muhammed’in Ordusu dediniz ya- ölen çocukların ve yaşlıların ismini okuyacağım: Hasan Abdullah, 74 yaşında; Ali Mahmut Osman, 63 yaşında; Muhammed Ali, 11 yaşında; Mustafa Muhammed Mecid, 10 yaşında; Muhammed Hacı Ömer, 7 yaşında; Arif Cafer, 6 yaşında; Ahmet, 9 yaşında; Abdülfettah, 3 yaşında; Abdurrahman, 12 yaşında; Muhammed Abdürrahim 15 yaşında; herhâlde 6-7’sinin isminde Muhammed var. Fetih duaları okuyup gittiniz oraya, Tevbe suresiyle çıkacağınızı düşünüyorum da Allah bu tevbeyi kabul eder mi, onu bilmiyorum.

2'nci fotoğraf: 3 Aralık 2019, Emine Aslan, HDP Kadın Meclisi üyesi, 65 yaşında; bu anneden bir terörist çıkarıp sekiz yıl yedi ay hapis verdiniz. Şu kadın, hapiste, ağır hasta; aileleri ne yaptı? Bir şekilde, hastaneye yatıramadılar, kadıncağız öldü, hastanede öldü. Ameliyat edildikten sonra da elleri kelepçelenmiş bir hâlde... Fakat mesele orada bitmiyor. Aile cenazeyi alıyor, kayyum atanan belediyeler ambulans vermiyorlar, kepçe vermiyorlar; kendi elleriyle kazıyorlar. Polis müdahale ediyor, define gelen imamı sorguya çekiyor; imam oradan ayrılıyor. Cenazeye gelen halkıGBT'ye tabi tutuyorlar. Hasılıkelam, insan gibi ölümüne bile müsaade etmiyorlar. Daha ötesi, taziye çadırı kurmalarına da müsaade etmiyorlar. Emine Hanım'ın 83 yaşındaki annesi şöyle demiş: "Kızımın cenaze namazını bile kıldırmadılar. Gözümüzü açtığımızda imam başımızda olur, son nefesimizi verdiğimiz zaman da imam başımızda olur, son görevimizi yaptırır ama bırakmadılar kızım için. Ben hayatımda böyle bir şey görmedim." 83 yaşında.

6 Aralık 2019, Ağrı Tutak. "Terörist öldürüldü." dediler. 22 yaşında Murat Kaya. Bakın, arkasında Kur'an-ı Kerim var duvara asılı, şurada da seccade, şunlar da 3 çocuğundan 2'si. İstanbul'da işçilik yapıyor, inşaat işçisi; Ağrı'ya gelmiş çocuklarını görmeye, öldürdüler. Kardeşleri, kardeşlerinin ölümü hakkında konuştukları için de gözaltına alındılar ve birçoğu işkence görmüş.

Daha önce Ağrı'ya gitmiştim, 2015 yılında, Diyadin'de öldürülen fırın işçileri raporunu ben kendim tutmuştum. Milletvekili arkadaşlarla gitmiştik 2015 yılında, iki yıl geçmiş. Vali önce soruşturma izni vermedi, en son Erzurum Mahkemesinin zorlamasıyla soruşturma izni verdi. Dün internete baktım, bir gelişme var mı, dört buçuk yıldır... 2 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, biri 15, biri 16 yaşında; gittiğimizde kafalarındaki kemik, et parçaları duvarlara yapışmıştı. Kürt olunca adalet işlemiyor, durum bu.

Son iki: Tarih 7 Aralık. İki köprü Belediye Eş Başkanımız, seçilmiş belediye başkanı, Batman'da, arkasında da polis ordusu. Sadece son iki haftadaki bazı durumları dikkatinize sunuyorum. Bununla birlikte 28 tane belediye oldu.

Yalnız, bu kayyum zihniyetini küçük bir teşhir edelim, birkaç harita göstereyim size: Şu, Şark Islahat Planı'nın uygulandığı bölge...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hemen bitiriyorum Başkan.

Umum müfettişliğinin uygulandığı bölge, olağanüstü hâlin uygulandığı bölge, bu da size, kayyumların atandığı bölge. AK PARTİ'ye "Neokemalist parti" dediğimiz zaman alınmayın lütfen, haritalar konuşuyor.

Son olarak şimdi bunları ben size niye anlattım arkadaşlar? Bana esin kaynağı olan aslında bunlar değildi, bunları birçok arkadaşımız paylaştı. 13 Aralık'ta yani iki gün önce başka bir gelişme oldu kıymetli arkadaşlar. "Ankara JİTEM davası" olarak bilinen dava bütün sanıkların beraatiyle sonuçlandı. 1993-1996 yılları arasında, HDP Eş Başkanı Pervin Buldan'ın eşinin de aralarında olduğu 19 kişinin katledilmesiyle ilgili açılan dava. Barış Anneleri, biliyorsunuz, çok uzun bir dönemdir, öldürülen çocuklarının akıbetini soruyor; Pervin Başkan da bunlardan biri. Ne oldu? Ankara JİTEM davası da daha önceki davalar gibi komple beraatle sonuçlandı ve bütün bu insanlar aklandılar. Şaşırdık mı? Şaşırmadık.

Şimdi size 2 tane fotoğraf daha göstermeye çalışacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Selamlayalım.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, 2005 yılında “Kürt sorunu var.” deyip eksik, yetmezlikleriyle 2013 yılında kıymetli barış sürecini başlatan Adalet ve Kalkınma Partisinin geldiği son nokta... Bu manidar bir fotoğraf, Ağar ve Çiller fotoğrafı. Bu Ankara JITEM davasında, başta Mehmet Ağar olmak üzere bütün sanıkların beraat etmiş olması önümüzdeki dönemde Kürt meselesine dair algınızı gösteriyor. Bakın, burada çok güzel gülüyorlar Cumhurbaşkanı ile Mehmet Ağar; muhabbetleri bol olsun ancak bu ittifaka en büyük siyasi bedeli ödetmek de bizim halkımıza verdiğimiz söz olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, İzmir Milletvekilimiz Sayın Serpil Kemalbay’da. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Kemalbay.

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve halklarımızı selamlıyorum.

“Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi” denilen bu otoriter rejim derinleştikçe ülkenin ekonomisinde, toplumsal yapısında ve zaten zayıf olan demokrasi geleneğinde derin tahribatlar yaşanmaktadır. Bugüne kadar iktidarın siyasi ajandasıyla hareket edilerek Orta Doğu’ya şiddet ihraç edildi. Suriye’den sonra Doğu Akdeniz’de izlenen politikalarda da ilkeler yerine ideolojik saplantılara dayalı adımlardaki ısrar, coğrafyamızı savaş sarmalına sürüklüyor.

Bunlara biraz sonra tekrar değineceğim, biz dışarıda nasıl görünüyoruz, önce ona değinmek istiyorum. “İngiltere, Fransa, Almanya ve şahsım” mertebesindeki tek adam rejimi, itibarın yerlerde sürüklendiği bir ülke yaratıyor. Oysaki itibarın göstergesi şatafat değil, halkın yaşam kalitesidir. Tek adam rejiminde Türkiye’nin itibarı ne yazık ki yok denecek seviyeye gelmiştir. Bağımsız kuruluşların hazırladığı raporlara baktığımızda, Türkiye, sağlık harcamalarında son sıradadır, gelir dağılımı eşitsizliğinde ilk 3’tedir, doğal gaz ve petrole yapılan zamlarda ilk sıradadır. 2019 Basın Özgürlüğü Endeksi’nde 157’nci sıradayız, en iyi emeklilikte sondan 3’üncüyüz, toplumsal cinsiyet krizinde en derin mertebedeyiz, eğitim sıralamasında sondan 3’üncüyüz, eğitim kalitesinde Katar, Malezya, Endonezya, İran ve Pakistan’ın da gerisinde, 99’uncu sıradayız. 2019 Uluslararası Dini Özgürlükler Raporu’na göre, ihlallerin ciddi boyutlara ulaştığı görülüyor. AIHM kararlarını da uygulamıyoruz, cemevlerinin ibadethane sayılmasını engelliyoruz, Alevi toplumuna karşı ayrımcılığa ısrar ediyoruz.

Yine, dünyada en çok sahte akademik dergi çıkaran ülkeler listesinde Hindistan ve Nijerya’yla birlikte en üst sıradayız. Aynı ülkelerle kıyasladığımızda, ticari açıdan en büyük ekonomiye sahip 20 ülke arasındayız. Peki, soruyorum: Bu büyüklük, vatandaşın refahını, özgürlüğünü, eşitliğini neden hiç büyütüyor? Türkiye’de gelir uçurumu neden bu kadar korkunç? Neden insan hakları alanında diktatörlüklerle ve tek parti rejimleriyle kıyaslanan bir ülkeyiz?

Sayın Bakan, böyle bir Türkiye’nin uluslararası platformlarda ne saygınlığı olur ne de bir ağırlığı. Bakanlığınız eliyle, halkın bütçesi Hükümetin güvenlikçi politikalarının propagandası için harcanıyor. İzlenen yanlış dış politikaların yarattığı tahribatları bununla örtbas edemezsiniz. Dış ülkelerde ne kadar itibar satın almaya çalışsanız da hiçbir şekilde insan hakları, barış hakkı, yaşam hakkı, özgürlükler, refah sağlayarak elde edilebilecek saygınlığın ve itibarın yanına yaklaşamazsınız. Keşke dünyanın en büyük 10 ordusu arasına girmekle övünmek yerine, halkın barışı, demokrasiyi, sosyal refahı, insana yakışır bir yaşamı yaşadığı bir ülke olmakla övünebilseydik. Türkiye’yi Suriye bataklığından Libya bataklığına, Akdeniz’in karanlık sularına sürüklüyorsunuz ve savaşı burada kışkırtıyorsunuz. Güvenlikçi dış politika, bu bütçeyi halkın bütçesi değil silah tekellerinin, İHA’ların, SİHA’ların, Albayrakların, Ethem Sancakların bütçesi yapıyor, El Kaide unsuru paramiliter çetelerin bütçesi yapıyor. İktidarınız,

Türkiye'yi bölge devletleriyle her an yeni savaşların içine sokacak bir ruh hâli içerisinde. 31 Mart ve tekrarlanan İstanbul yerel seçimlerinde iktidarınızın bekasının risk altında olduğunu gördüğünüz için savaşa dayalı politikalarınızla, dış politikalarınızla ömrünüzü uzatmaya çalışıyorsunuz. İçeride ve dışarıda toplumsal gerilimleri yükseltmekten iktidarda kalmaya devam etmek için medet umuyorsunuz. Bu gerilimlerden beslenerek kaybettiğiniz irtifayı kapatmaya çalışıyorsunuz. Bu nedenle, hayali güvenlik kaygıları üstüne kurulu güvenlikçi ve militarist bir bütçe yapısıyla karşı karşıyayız. Barış odaklı bir dış politika yürütmek, evrensel ilkelere bağlı kalmak iktidarınızın işine gelmiyor. Yeni Osmanlıcı siyasi ajandanızdan beslenerek Avrupa Birliğiyle girdiğiniz ucuz pazarlıklarınız ve bölgede halkları kutuplaştıran ittifaklarınız Türkiye'ye çok ciddi zarar veriyor. Libya'da iç savaşa benzin dökmeye gidiyorsunuz, Kıbrıs'ta çözümsüzlüğü besliyorsunuz, Kıbrıs halklarının bir arada yaşama imkânlarını her geçen gün baltalayan adımlar atıyorsunuz. Küçük kasaba kurnazlığıyla demografik yapıya verdiğiniz zarar sadece Kuzey Kıbrıs'a değil, Türkiye'nin aleyhine de sonuçlar doğuruyor. Kuzey Kıbrıs'ın bağımsızlığını zedeleyecek, yerel iktidarı ekonomik ve siyasi tahakküme zorlayan nobran çıkışlarınız kabul edilemez. Kıbrıs'ta halkların kendi ayakları üstünde durabilecekleri, kendi gelecekleri için karar verecekleri bir iradenin önünü açmalıyız.

Suriye, Irak ve İran'la ilişkilerinizi Kürt karşıtlığı üzerine kurdunuz. Kürtlerin ötekileştirilmesi, kriminalize edilmesi ve hukuk dışı müdahalelerinize meşruluk arayışınız, sizin terör tezlerinizi oluşturuyor, Kürt karşıtlığınızın kılıfı oluyor.

2011'den bu yana savaşın girmedığı Afrin'e ve Kuzeydoğu Suriye'ye de savaşı siz soktunuz. Afrin'den ülkemize bir çakıl taşı dahi atılmadığı hâlde kâğıthane büyüklüğündeki bir yere saldırdınız. ÖSO çeteleriyle beraber halka yalan haberleri pompaladığımız görüntüler ortaya çıktı. Afrinlileri zorla yerlerinden göç ettirerek, evlerini, zeytin ağaçlarını yağmalayarak, Kürtlere, Araplara, halklara zulmetmenin neresi insancıl ve barışçıl dış politikadır, bunu size sormak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, “Kapıları açar, 3 milyon 600 bin Suriyeliyi size göndeririz.” diyen bu dış politika, Avrupa Birliğine tehdit savurmalar, bölgede demografik mühendislik yapımlar kabul edilemez. Kadınları pazarlarda satan tecavüzcü DAİŞ artıklarını Kuzeydoğu Suriye'ye sürerek buradaki Kürt kazanımlarını yok etmek istiyorsunuz. Yok etmek istediğiniz Rojava nasıl bir yer biliyor musunuz? Rojava'da insanın insanı sömürmesi yasak, sömürüye izin verilmiyor, halklar arasında ayrımcılığa izin verilmiyor. Kürtlerden Araplara tüm halklar eşit bir şekilde Meclisler eliyle Rojava'yı yönetiyor. Rojava'da kadın cinayetlerine izin verilmiyor, kadın düşmanlığına izin verilmiyor, kadınlar siyasete eşit bir şekilde katılıyor ve özgür yaşıyor. Rojava'da halkların kendi kendini yönettiği yeni bir yaşam kuruluyor, kurulmak isteniyor. Siz, doğrudan, demokrasiye dayalı yeni bir yaşama karşısınız, onu yok etmeye çalışıyorsunuz çünkü örnek olmasını istemiyorsunuz.

Irak Kürdistan Bölgesel Hükümetinin referandum meselesinde hepimiz AKP iktidarının Kürt düşmanlığı temelli politikalarına tanıklık ettik, “Yiyecek ekmek bulamayacaksınız.” demişlerdi; bu, kuzeydoğu Suriye'deki varlığını da açıklıyor.

Dış ilişkilerdeki temel kıstasınız, Kürtlerin statüsüzlüğü ve iradelerinin bölgedeki egemen devletler arasında paylaşılması üzerine kuruludur. Teröre karşı savaş yolunu üstüne kurulu bir çözümsüzlük politikası izliyorsunuz. Bu yanlış politikalardan bir an önce geri dönmek gerekiyor.

Siz, dünyanın savaş ve çatışmaların sonucunda ortaya çıkan çok boyutlu insani krizlerinde de ayrımcılık yapıyorsunuz, böyle bir dış politika benimsiyorsunuz. İnsani krizler arasında nasıl ayrım yapıyorsunuz? Devletlerle girdiğiniz çıkar ilişkilerine göre tutum alıyorsunuz. Sadece 2017'de Yemen'de 50 bin çocuk açlıktan öldü, ne sizden ne de yandaş medyanızdan bir ses çıktı.

Değerli arkadaşlar, Türkiye halklarının demokratik, eşitlikçi, refah içinde yaşayan bir toplum olabilmesi için bir an önce bu savaş ve çatışma eksenli dış politikadan geri dönülmesi gerekiyor. Bu politikalar Türkiye halklarının dış politikası olarak kabul edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – İçine girilen, sürdürülmek istenen bu politikalar, bir partinin ideolojik yaklaşımıyla ele alınmış, Neosmanlıcı, Selefici fantezilere dayanan politikalar. Kürt karşıtı politikalarından bir an önce vazgeçilerek halklar arasında barış köprüleri kurmak için harekete geçmemiz lazım. Demokrasiyi, barışı, özgürlükleri esas alan bir dış politikayı hayata geçirmemiz lazım. Halkın bütçesi savaşa değil, barışa; sermayeye değil, emekçilere, işçilere, kadınlara, gençlere, halklarımıza kullanılmalı. Toplumda refahı tesis etmek için, halkların kardeşliği ve eşitliği için halkın bütçesi kullanılmalıdır diyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN – Sayın Bostancı, bir söz talebiniz oldu.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ile Diyarbakır Milletvekili Hışyar Özsoy'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve bütçe içerisinde Türkiye'nin terörle mücadelesine ilişkin kalemlerin muhakkak olacağına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Akış bozulmasın diye bütün konuşmacıların bitmesini bekledim. Birkaç hususun altını çizmek ve görüşlerimizi ifade etmek isterim. Birincisi: Bu barış akademisyenleri bildirisi geçmişte de çok tartışıldı. Devleti katliamcı olarak niteleyen bir bildiridir bu. Dolayısıyla, bunu bizim kabul etmemiz, halkın kabul etmesi söz konusu değildir. Orada yaşanan, eli silahlı birtakım çetelerin devrimci halk savaşı stratejisi çerçevesinde, kurtarılmış bölgeler oluşturma girişimidir. Devlet ne yapacaktı? Kenarda seyredip “Madem böyle bir işe kalkıştınız arkadaşlar, kolay gelsin.” temennisinde mi bulunacaktı? Hiçbir devlet bunu yapmaz. Dolayısıyla, devlet gerekeni yapmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Eğer değerli akademisyenler barış istiyorlarsa -söyleyecekleri ilk söz- ellerinde silahlı -aynı zamanda o stratejinin bir parçası olan- “Arada sivillerin canı yansın, bundan zarar görsünler.” stratejisi üzerine temellenmiş bu çete girişimine, bu alçakça, kabul edilemez girişime itiraz etmeleri gerekirdi; bir tane cümle yok.

Terör örgütünü görünmez kıl, devlete laf söyle, bunun adı “barış” olsun. Kusura bakmayın, bu barış bildirisi falan değildir.

İkincisi: Bir konuşmacı “70 bin öğrenci hapiste.” dedi. Evet, hapiste insanlar var. Biz de “Hapiste kimler var?” diye onların sınıflamasını yaptığımızda, mesleklere göre yaparsak herhâlde “Şu kadar avukat, şu kadar öğretim üyesi, şu kadar esnaf...” Bu şekilde bir sınıflama da yapılabilir ama hapiste olan insanlara ilişkin sınıflama öyle olmuyor. “Cinayet işleyenler, yaralama yapanlar, uyuşturucudan içeride olanlar, terör suçu işleyenler...” sınıflama böyle. Hukuk, mesleklere bakmıyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Öğrenci eylemlerinden dolayı, üniversitede yaşadıklarından dolayı Naci Bey, üniversitedeki koşullardan kaynaklı.

BAŞKAN – Sayın Toğrul...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) - O çok kısa bir süredir... Yani onu da hukuk değerlendirir.

Üçüncüsü: Ekonomik krizden bahsedenler hep terörist...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN –Tamamlayalım Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) - Bunun manası yok, kimse ondan bahsetmiyor ama herkes bilir ki uluslararası politikanın, güç politikasının bir aracı da ekonomidir ve buna ilişkin girişimlerin yerli birtakım unsurlarla lojistik destek sağladığı da muhakkaktır. Bunlar çok tartışıldı.

ÖSO'ya laf söyleniyor. Asıl burada korunmak istenen PYD terör örgütüdür. PYD terör örgütünün o bölgede neler yaptığı Birleşmiş Milletlerin raporlarında da vardır, Arap köylerini nasıl yağma ve talan ettikleri, oradaki Kürtleri -hep Kürtlerden bahsediyor ya arkadaşlar- nasıl zorla sürgüne gönderdikleri... ÖSO'nun içinde de Kürtler vardır ayrıca. ÖSO, orada Suriye halklarının özgürlük davası için bir terör örgütüne, bir çeteye karşı mücadele ediyor.

Diğer yandan “Suriye'deki operasyon işgaldir.” vesaire. Bu lafların kastı bellidir. “PYD'ye kimse dokunmasın.” asıl görünmez olarak söylenen, daha doğrusu, kelimelerde pamuklar içinde saklanan ifade budur. PYD, PKK'nın kardeşidir, terör örgütüdür...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Kan testi mi yaptın?

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – ...o bölgede bütün Orta Doğu için taşıdığı tehlike bellidir. Dolayısıyla Türkiye'nin yaptığı sadece kendi güvenliği değil, bölgenin güvenliği içindir.

İbni Haldun'un bir lafı var, diyor ki: “Merhamet masumdur, her kalbe misafir olmaz.” Çocukların ölümünden bahsediliyor burada. Kesinlikle bütün çocuklar bizimdir ve her insanın vicdanı, kalbi çocuklar için sızlar. Ama çıkıp da sadece belli bir kesimdeki çocukları öne çıkararak bir insanlık hikâyesi anlatmaya kalkışmak doğru bir tavır değildir. O kalpte merhamet misafir değildir.

Bir başka husus: Fotoğraflar üzerinden birtakım hikâyeler anlatılıyor. Fotoğrafları gösterirseniz başka türlü hikâyeler de anlatırsınız, bunun gösterge biliminde de karşılığı vardır. Cumhurbaşkanı Erdoğan bir sürü insanla fotoğraf çektiriyor, al ve altına bir hikâye yaz. Bu hikâye yazma biçiminin geçmişte gazetelerde de, bulvar gazeteciliğinde de örnekleri vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bostancı.

Buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Tamamlayacağım efendim. Yani her birinde ayrı söz almadığım için, kusura bakmayın, sabrınıza da sığınarak devam ediyorum.

Diğer taraftan, bir konuşmacı “Neokemalist AK PARTİ.” dedi, yüz yıllık bir hikâyeden bahsetti, geçmişte de buna ilişkin eleştiriler oldu. Yüz yıl deyince bunun içinde Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu babalarının ve o dönemde yönetimde görev alanların olduğunu unutmamalı. “Neokemalist” lafı çerçevesinde diyelim ki haydi AK PARTİ daha yeni, bu işleri kavrayamıyor ama Kemalizmin has partisi olan bu tür eleştirilere karşı söyleyecek bir çift lafı olması gerekir diye düşünüyorum. Tabii, bilip de bilmezlikten gelme şeklinde bir siyasi pozisyon mevcut konjonktürde tercih edilebilir, o da onların takdiridir.

Bir başka husus: Değerli arkadaşlar, Türkiye terörle mücadele edecektir. Bu bütçenin içinde de terörle mücadeleye ilişkin kalemler muhakkak olacaktır. Terör örgütleri ortada affedersiniz dolaşip dururken ve her türlü tahakküm stratejisini uygularken “Aman, Türkiye bu işlerle uğraşmasın, elinde çiçek sahte ‘barış’ desin.” şeklindeki bir yaklaşım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – ...söylenmeyen bir söz olarak “Bırakın terör örgütleri istediği her şeyi yapsın.” demektir ki bunu şiddetle reddediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, size söz vereceğim. Sizlerden de karşılıklı münakaşa içerisinde olunmadan bugünkü zorlu süreci de dikkate alarak değerlendirmenizi alalım.

Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eğer izin verirsiniz, hatibimizin konuşması üzerine doğrudan doğruya Sayın Bostancı fikir ve eleştiri yönelttiği için hatibimiz cevap versin.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özsoy.

Size de aynı ricayı tekrarlıyorum.

4.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy’un, Türkiye’deki temel kurucu ideolojinin inkârcılık ve terörle mücadele diskurunun da Türkiye’ye dayatılan en büyük terörizm olduğuna ilişkin açıklaması

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Tabii ki Başkan.

Şimdi, Naci Hocam, bakın, bana sorarsanız Türkiye’deki temel kurucu ideoloji ne Kemalizmdir ne milliyetçiktir; inkârcılıktır.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edelim.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Ben sataşmayacağım, nezaketen kendisine sesleniyorum.

Bakın, yüz yıldır Türkiye’de inkârcılık üzerinden kurulan ve üretilen bir sistem söz konusu. Şimdi, bizim bütün dediklerimizi siz sağa sola, işte, PKK’ye destek, PYD’ye destek diyebilirsiniz. Bu, klasik terörle mücadele argümanının içerisinde, zaten dört yıldır böyle kayıkçı yarışı gibi söz gidip geliyor. Size somut bir şey soruyoruz. Bakın, AK PARTİ olarak bir dönem “Kürt sorunu vardır, bizim meselemizdir.” bunun siyasi riskini alıp 2013 yılında eksik, yetmezlikleriyle ama irade gösterip çözüm süreci başlatmış bir partinin burada sözcüsü olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özsoy.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – ...Kürt sorunu meselesinde pozitif olarak “Şunları, şunları yapabileceğiz.” diyebiliyor musunuz, bunu konuşalım. Gerisi, topu sürekli olarak taca atmaktır. Yani siz dediniz diye...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bozan sizsiniz! Bozan sizsiniz!

BAŞKAN – Sayın Eronat, ne oluyor size! Sayın Eronat, rica ediyorum.

HİŞYAR ÖZSOY (Diyarbakır) – Yani, bazen fotoğraflar, bazen hikâyeler falan kullanıyoruz. Kıymetli arkadaşlar, bakın “terörizm” dediğiniz zaman o insanların yüzleri, hikâyeleri, tarihleri görülmüyor, biraz onun için kullandım. Bu konuştuğumuz insanlar en nihayetinde insan. Bakın, Murat Kaya’dan bahsettim, Emine anadan bahsettim vesaire. Terörle mücadelenin gayriinsani

uygulamalarının sonucunda bazı insan hikâyelerini paylaştım, rahatsız olmamanız lazım. Biz terörle mücadele diskurunun Türkiye'ye dayatılan en büyük terörizm olduğunu düşünüyoruz, söylüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun, sizin de bir söz talebiniz oldu.

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, cumhuriyetin var oluşunun yurttaşlarının eşitliği üzerine kurulduğunu ancak inkârcılığın Türkiye Cumhuriyeti'nin var olduğu tarihten bu yana bazı iktidarların anlayışı hâline geldiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Naci Hocam söylediği için değil, gerekli gördüğümüz için söylüyoruz.

Cumhuriyetin var oluşu inkârcılık üzerine değil, yurttaşlarının eşitliği üzerine inşa edilmiştir. Bugün, burada eşit koşullardaki mevcudiyetimizin varlığı da bu nedendir. Ancak inkârcılık, Türkiye Cumhuriyeti'nin var olduğu tarihten bu yana bazı iktidarların anlayışı hâline gelmiştir bugün de olduğu gibi. Bizim karşı duruşumuz bunadır.

II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) ÜNİVERSİTELER (Devam)

E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Ankara Milletvekilimiz Sayın Yıldırım Kaya'ya aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Kaya.

CHP GRUBU ADINA YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekillerim, bizi ekranları başında izleyen sevgili yurttaşlarımız; 2020 bütçesinde, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına sözlerimi sizlerle paylaşmak isterim.

Değerli milletvekilleri, ortalama hayat standardını tutturamamış ülkelerin bütçesinde rakamlardan bahsetmek gerçekten hayalcilik olur. Bu yurttaşlarımızı standartların üzerine çıkmış ülkelerin bütçesinin görüldüğü nokta gibi değerlendirmemek gerekir. Biz, bırakın ortalama hayatı, her geçen gün bir önceki günü arar olduk. Bundan dolayı bütçe konuşmasını sayısal rakamlara boğmak yerine yurdum insanının yaşadıklarıyla sizlere seslenmek istiyorum. Çünkü halkımızın bildiği bir bütçe vardır, o da tencerenin kaynayıp kaynamadığıdır, sobasının yanıp yanmadığıdır, 30 yaşına gelmiş çocuğunun iş bulup bulamadığıdır. İşsizliğin can yakıcı boyutlara vardığı, sosyal hayatın ve yaşam güvencesinin pamuk ipliğine bağlı olduğu, milyonlarca EYT'linin, atanamayan öğretmenin, okulunu bitirip diplomasını almış, iş bulamamış ama babasının evine haciz gelen üniversite mezunlarının, işçimizin, emekçimizin, kadınlarımızın, emeklilerimizin, esnafımızın, çiftçimizin, askerliğini bitirip yuva kurma hayalinde olan gençlerimizin, ülkemizin her bir köşesinde yurttaşımızın çözüm beklediği ama çözümsüzlüğe itildiği, daha da kötüsü, insanlarımızın açlıktan, işsizlikten, yokluktan intihar ettiği bir ülkenin Meclisinde acı da olsa halkımıza gerçekleri anlatmakla yükümlüyüz diye düşünüyorum. Bir milletvekilinin halkta gördüğünü Parlamentoda ve kamuoyunda paylaşmakla yükümlü olduğunu düşünüyorum.

Hangi rakamlardan bahsedeyim? 8 milyonu aşmış işsizden mi bahsedeyim? On yedi yılda 7 Millî Eğitim Bakanı değişmiş, bundan mı bahsedeyim? 700 bin atanamayan öğretmenden mi bahsedeyim? Kepenk indiren binlerce esnaftan mı bahsedeyim? Her gün en az bir kadının hunharca katledilmesinden mi bahsedeyim? Yoksa Ensar Vakfı yurtlarında 12 körpe çocuğumuza taciz edildiğinden mi bahsedeyim?

Ülkemizin içerisinden geçtiği tek adam rejiminin gerçek yüzü günden güne kendini göstermektedir. Ülkemiz uçuruma itilmektedir. Çok eski değil, daha 2017 referandumunda “Verin yetkiyi, ülkenin ve halkın tüm sorunlarını çözeyim.” diyen bir siyasal irade vardı. Bu iradenin başı da Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dı ama bugün geldiğimiz nokta bir yönetememe noktasıdır, bir beceriksizlik noktasıdır, bir çözümsüzlük noktasıdır. Gözlerimiz görüyor, kulaklarımız duyuyor, ülkemiz her geçen gün çözümsüz bir hâle getiriliyor.

Türkiye Cumhuriyeti devleti, saray devleti hâline dönüştürüldü. Kanunlar, kanun hükmünde kararnameler değil, neredeyse fermanlar yayınlıyor. Kendi partisinin milletvekillerinin dâhi ulaşamadığı bir Cumhurbaşkanlığı makamını yaşıyoruz. 2002 yılında Keçiören’de mütevazı bir apartman dairesinde oturan Sayın Recep Tayyip Erdoğan, gecekondularda bağdaş kurup, halkla birlikte kuru fasulye yiyip, kuru soğan kıran bir Recep Tayyip Erdoğan vardı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hâlen aynı, hâlen aynı.

YILDIRIM KAYA (Devamla) - Ama bugün, 1.150 odalı sarayda yaşayan bir kibir abidesine dönüştü ne yazık ki. Şimdi, bakıyoruz, yazlık saray var, kışlık saray var, uçan saray var; bunların hiçbiri yetmedi, şimdi bir de yüzen sarayla karşı karşıyayız.

Milletimiz kan ağlıyor, kardeş kardeşe düşman edildi, iş ve aş derdinin pençesinde inim inim inliyor ama beyler zevküsefa içerisinde. Yaşadığımız köy hayatı, yoksul mahallelerin hayatı ülkemizin gerçek yüzünü; 1.150 odalı saraydan yönetilmeyeceğini, yönetilemeyeceğini size her zaman anlatıyor. Lütfen, dönün, biraz bu gerçeğe bakın.

“İtibardan tasarruf olmaz.” diyorsunuz. İtibardan tasarruf olmazsa... Yıllardır ülkemizin bütün değerlerinin üzerini örtmeye çalıştınız, milliyetçilik değerlerimizle oynadınız, inanç değerlerimizle oynadınız ama bu ülkede siz hiçbir fedakârlık yapmadınız; sürekli olarak, yurttaşlarımızı fedakârlığa davet ettiniz. TELEKOM’u sattınız, Sümerbankı sattınız, şeker fabrikalarını sattınız; bunların tümünü sattınız, şimdi de cumhuriyetin kazanımlarını yok etmeye çalışıyorsunuz ama unutmayın ki cumhuriyeti kuranlar cumhuriyetin kazanımlarına kendi canları gibi, kendi bedenleri gibi sahip çıkmaya devam edecek.

Peygamber ocağımız olan askeriye mühimmat üreten Tank Palet Fabrikasını Katarlılara peşkeş çektiniz. Meğer sadece bu değilmiş, şimdi İstanbul’da parsel parsel Katarlılara peşkeş çekiyorsunuz; buna asla izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Hayaller kurdunuz, hayaller kurdurdunuz ama bu halkın hayallerini yok ettiniz. Okuduğunu anlamayan, anladığını anlatamayan bir nesil yetiştiriliyor. Sizin ipliğiniz pazara çıktı, artık yeni nesil sizin bu söylediklerinize inanmıyor. İnanın, evinizdeki çocuklarınız ve torunlarınız da sizin söylediklerinize inanmıyor. Çünkü gelişen çağda ve dünyada eğitimin bu hâlde olmasını onlar da kabul etmiyor. Çin eğer PISA’da 1’inci sırada biz de 33’üncü sıradaysak oturup biraz düşüneceğiz, bu çocuklar neden bu hâledirler. Ama unutmayın, bu cumhuriyeti kuranlar, demokrasi yolunda yürüyenler bu anlayışı bir gün ters yüz edecekler.

Değerli milletvekilleri, okuduğunu anlamayan, öğrendiğini anlatamayan demişken bir öğretmen olarak söylemek isterim: İktidara geldiğinizde Millî Eğitim Bakanlığı yatırımlarına bütçeden ayırdığınız pay yüzde 17,18’di. Bugün bütçede Millî Eğitime ayırdığımız pay 4,65. Öğretmen arttı, öğrenci arttı, öğrenci velisi arttı. Peki, niye bu yatırımlara bütçeden pay arttırılmıyor? Bunun müsebbibi kim? Neden çocuklarımız yok sayılıyor? Neden öğrencilerimiz yok sayılıyor? Neden öğretmenlerimiz yok sayılıyor? Sayın Recep Tayyip Erdoğan 2002 yılında seçim meydanlarında şöyle bir söz söylüyordu, altına imzama atarım: “68 bin atanamayan öğretmen var. Türkiye Cumhuriyeti devleti 68 bin öğretmeni atamaktan aciz değildir.” diyordu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Üç müteahhitten sıra gelmiyor.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 10 kat arttı, 700 bin atanamayan öğretmen var. Bu ayıp kimin ayıbı? Bu sorumluluk kimin sorumluluğu? (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, Sayın Millî Eğitim Bakanına sormak istiyorum: 1.250 atama bekleyen engelli öğretmen var, niye atanmıyor? 5.000 ücretli öğretmen atamayı hak etmiş durumda, neden atanmıyor? 700 bin atanamayan öğretmen içerisinde 60 bin öğretmeni bugün atasanız sorunun bir kısmını çözersiniz. 92

bin ücretli öğretmen çalıştırıyorsunuz. Çalışan 92 bin ücretli öğretmeni neden atamıyorsunuz? Neden onları 1.200 liraya talim ettiriyorsunuz? Bu sorunların mutlaka çözülmesi ve gündeme getirilmesi gerekiyor.

Sevgili milletvekili arkadaşlarım, vakıflarla, cemaatlerle ilişkiden vazgeçin, Deniz Feneri'nden vazgeçin; Alman mahkemeleri bile mahkûm etmiş, siz onlarla protokol yapıp çocukların önüne onların kumbarasını koyuyorsunuz. Hepimiz ilkokulda Türk Hava Yollarının zarflarının içine para koyduk. Bu kumbaraya atılan paranın nereden...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Türk Hava Kurumu... Havayollarına neden para verelim?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yanlış yanlış, Türk Hava Kurumu...

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar. Hatibin insicamını bozmayalım.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Türk Hava Kurumu... Düzelttiğiniz için teşekkürler.

Şimdi, bu yanlışların üzerine, bu hataların üzerine eğitim inşa edilemez. Şimdi, hep şunu söylüyorsunuz, diyorsunuz ki: “Tek bir resmî dil var, tek bir bayrak var, tek bir İstiklal Marşı var.” Bu kadim topraklar içerisinde yaşayan, yeşeren onlarca dil var; kimliği, inancı yok mu sayacağız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Biz bu cumhuriyeti Kürtlerle, Araplarla, Lazlarla, Ezidilerle, Çerkezlerle birlikte kurduk ve birlikte yaşatacağız. İstiklal Marşı'mız birdir, bayrağımız birdir, devletimiz birdir; bunu onurla ve şerefle biz birlikte yaşatacağız.

Bu bütçenin adını çokları konuşuyor ya, bütçeye ad bulmaya çalışıyorlar ya, dün bir Bakan da buradan bütçeye bir ad verdi ya, ben de düşündüm “Bu bütçenin adı ne olabilir acaba?” diye. Acaba bütçeye “yumurta satan atanamayan öğretmen” adını mı verelim, yoksa sadece kendisi değil; çocuklarıyla, eşiyle birlikte siyanürle intihar eden yurttaşlarımızın adını mı verelim, dedim. Artık yurttaşlarımız “İntihar edersem çocuklarım ve eşim bunların elinde daha beter perişan olur.” diye siyanürle intihar ediyor. Olsa olsa bu bütçenin adı “siyanür bütçesi” olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, selamlayalım.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Tercih edin: Ya “yumurta satan atanamayan öğretmen” diyeceksiniz ya da “siyanür bütçesi” diyeceksiniz.

Sözlerimi bitiriyorum Sayın Başkan, siz de bir öğretmen eşisiniz. Eğitimin sorunları gerçekten büyük.

Şu anda Doğa okullarının önünde eylem yapan veliler var. Dedik ki: “Okulları özelleştirmeyin, eğitimi özelleştirmeyin.” Buradan Hazine ve Maliye Bakanına sesleniyorum: Buradan parayı alıp inşaata yatırana niye sesinizi çıkarmadınız? Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, niye sessiz kaldınız? Bu öğretmenlerin hâli nice olacak? Gelin, hep birlikte bu ülkede güzelliklerle birlikte yaşayalım. Tıpkı Nazım'ın dediği gibi “Güzel bir ülkede kardeşçe ve dostça yaşama umudumuz var.”

Biraz sonra, grubumuzdan diğer arkadaşlarımız Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin diğer bölümlerine ilişkin konuşmalarını yapacaklar. Biz sadece söz söylemiyoruz, sözümüzü yazıya da döktük; söyleyemediğimiz, yetmeyen sözümüzü Sayın İktidara, Millî Eğitim Bakanına dosya hâlinde de vereceğiz. Umarım yazdıklarımızı bir iyi niyet göstergesi olarak görürler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Kaya.

YILDIRIM KAYA (Devamla) – Biz özelleştirmeye “hayır” derken millî eğitimi herhangi bir kuruma; inşaatçıya, boyacıya, sıvacıya ya da demirciye teslim ederseniz bu işin içinden çıkamayız.

Cumhuriyet eğitimle kuruldu, cumhuriyet eğitimle yaşayacak. Cumhuriyet devrimleri laik, demokratik, bilimsel ve kamusal bir eğitim anlayışıyla yüzlerce yıl hep birlikte yaşayacak; bunu yaşatmaya sözümüz olsun. Sözümüz olsun öğretmenlere, sözümüz olsun öğrencilere, sözümüz olsun öğrenci velilerine ki bu ülkede laik, demokratik, bilimsel ve kamusal eğitim bir gün mutlaka iktidar olacak.

31 Martı yaratanlara yeniden selam olsun; halkın iktidarını kuracak olanlara da selam olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Hatay Milletvekilimiz Sayın Serkan Topal’da.

Buyurun Sayın Topal. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Az önce Millî Eğitim Bakanlığı bütçesiyle ilgili AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımı dinledim, cankulağıyla dinledim, hatta tutanakları da aldım. Gerçekten konuştukları zaman -bir kitap var, Thomas More’un “Ütopya” kitabı- sanki burası Türkiye değil, ütopya ülkesi, öyle bir Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşma yaptılar. Hatırlatmak istiyorum onlara, değerli arkadaşlar, burası Türkiye, ütopya değil. Tabii ki katılmıyorum ancak AK PARTİ Grubu adına konuşan Sayın Cemal Taşar’ın bir cümlesine katılıyorum. Sayın Cemal Taşar şunu söylüyor, diyor ki: “Hükümetlerimiz, muhalefetin bu ülke ve millet için hayal bile edemediğini bugün her alanda olduğu gibi millî eğitim alanında da gerçekleştirmiş ve başarılarla imza atmıştır.” Elbette Sayın Taşar, biz sizin eğitimde yaptıklarınızı hayal bile edemedik, tabii ki hayal edemedik. Mesela ben size söyleyeyim, neleri hayal edemedik? Keremeti kendinden menkul cemaatleri eğitimin içine sokmanızı hayal edemedik. (CHP sıralarından alkışlar) Mesela biz yurtlarımızı, okullarımızı Ensara teslim etmenizi hayal edemedik. Biz çocuklarımızı istismar eden bu cemaatlere “Bir kereden bir şey olmaz.” demenizi hayal edemedik. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, atama bekleyen öğretmene “Üniversiteye giderken bana mı sordunuz?” demenizi hayal edemedik. Biz öğretmeni yevmiye vererek saatlik ücretle çalıştırmanızı hayal edemedik. Biz sözleşmeli diye yuvaları dağıtılan öğretmenleri hayal edemedik. Biz “Cemaat devlete sızdı.” denildiğinde “Buna kargalar güler.” dediğinizde bunu da asla hayal edemedik. Asla bunları hayal etmedik, bizim hayallerimizde de bunlar yok. Siz bizim hayallerimizi gerçekleştiremezsiniz çünkü siz, bizim hayallerimizde boğulursunuz Sayın Taşar.

Şimdi, biz neleri hayal ettik, onları söyleyeyim: Bizim hayal ettiğimiz ve açtığımız okullarda fesli meczuplar yerine Nobelli Aziz’ler çıktı. Bizim hayal ettiğimiz eğitim sisteminden aydınlık meşaleler gibi köyleri aydınlatan köy enstitü öğretmenleri çıktı. Bizim hayal edip açtığımız okullarda öğretmenler saygın insanlardı, özgür nesiller yetiştirmek için çaba sarf ediyorlardı. Çünkü cumhuriyet, düşünenlerin ve üretenlerin ürünüdür; bunu burada söylemek istiyoruz. Bizim hayallerimizde bilimle donatılmış öğrenciler var, Sayın Taşar. Bizim hayallerimizde özgürce tartışan, dünyayla yarışan üniversiteler var; bizim hayallerimizde geçim derdiyle değil, bilim derdiyle uğraşan mutlu öğretmenler var; bizim hayallerimizde maaşını alamayan değil, maaşı asla aklından geçirmeyen okul öğretmeni var; bizim hayallerimizde PISA sonuçlarına göre, OECD ülkelerinde 40’ncı ülke olmak yok; bizim hayallerimizde sıralamada ilk 3 ülke arasında olmak var; bizim hayallerimizde dünyada sıralamaya giremeyen değil, dünyada sıralamada ilk 10’da olan üniversiteler var; bizim hayallerimizde onlar var Sayın Taşar, Sayın AK PARTİ.

Şimdi, tabii, biz bunları söylediğimizde bazı arkadaşlarımız bize kırılıyor. Her zaman şunu söylüyoruz: Cumhuriyet, sadece bir rejimin adı değildir; cumhuriyet, aynı zamanda temelinde eğitim olan bir aydınlanma projesidir. O yüzden, Mustafa Kemal Atatürk ve bütün yol arkadaşları ülkede tarikatlara ve cemaatlara asla izin vermedi çünkü bizim cumhuriyetimizde vakıf yok, bizim cumhuriyetimizde cemaat yok, tarikat yok; bizim cumhuriyetimizde çağdaşlaşma var, aydınlanma var, hak var, hukuk var, adalet var, hakikat var, demokrasi var. Yani bizim cumhuriyetimizde yeni saray menşeli Ensar yok, TÜGVA yok, İlim Yayma yok, sadece “Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir.” var.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şunu ifade etmek istiyorum, Sayın Cumhurbaşkanımızın çok sevdiği bir laf var ve bunu da sürekli kullanıyor, “cemaziyelevvel” diyor, Sayın Cumhurbaşkanı bunu söylüyor ve bunu çok deklare ediyor. Gelin, bu tarikatların ve cemaatlerin cemaziyelevveline bir bakalım. Mesela, bunları hiç Kurtuluş Savaşı’nda gördünüz mü? Hayır. Ya da mesela, Tokat’ın on beşlileri arasında bir tek tarikat mensubu var mıydı ya da bütün sınıfını şehit veren Tıbbiyeliler de var mıydı ya da Harbiyelilerden bir tek kişinin ismini duydunuz mu? Hayır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Topal.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ha, bakın, biz bu tarikatları, biz bu cemaatleri gördük. Biz nerede gördük? Biz Menemen’de Kubilay’ı keserken, kafasını keserken gördük. Biz bu müritleri yakın zamanda yargıyı ele geçirirken gördük. Biz bu müritleri darbe girişimi yaparken gördük. Biz bu müritleri yargıyı ele geçirmeye çalışırken gördük. Biz bu müritleri Türkiye Büyük Millet Meclisini bombalamaya çalışırken gördük. Ve biz ne yazık ki bu cemaatlerin bir yerlere gelmesine, hatta devletin teslim edilmesine vesile olanları da gördük.

Şimdi, ben bu kürsüden bir kez daha şunu söylüyorum, az önce de Sayın Genel Başkan Yardımcımız da ifade etti: Lütfen bu aşktan, bu sevdadan vazgeçin. Evet, aranızda bir aşk var, aranızda bir sevdâ var. Tamam, bir cemaat gitti, yeni bir şıpsevdiyle başka bir cemaate bağlanmayın.

Şimdi, burada, sayın iktidarın ortağına da birkaç lafım olacak: Sayın MHP milletvekili, az önce onu da dikkatlice dinledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Topal, selamlayalım, bitirelim.

Buyurun.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

MUHARREM VARLI (Adana) – Serkan, bize bulaşma istersen.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Sayın MHP’nin Milletvekili, değerli arkadaşımız Yaşar Karadağ çıktı, burada, bu kürsüde az önce millî eğitimin sorunlarını anlatırken sıraladı: “Öğretmenlik kanunu” dedi, “3600 ek gösterge” dedi, “Öğretmenlerin kadrolusu, sözleşmeli olmaz.” dedi, “Ücretli öğretmenler olmaz.” dedi, “Engelli öğretmenler atanmalı.” dedi. Gerçekten doğru söylüyor, çok doğru. Sayın Karadağ, Sayın MHP, elinizden tutan mı var? Gelin, bunları getirin; biz size destek olalım, biz size tam destek vereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Siz iktidar ortağısınız, sıkıntı yok. Bunları getirin, biz de size tam olarak destek verelim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Senin sorununu da biz çözeriz Serkan, rahat ol.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Son olarak, sayın milletvekili arkadaşlarımız, babası Tokat’ta, annesi Siirt’te, kendisi Adana Kozan’da babaannesinin yanında kalan 3 yaşındaki sözleşmeli öğretmen yavrusu, “Dokuz günlük bayram tatili olmasın, olursa ücretim kesilecek.” diye tedirgin olan, bayramı

parasız geçiren ücretli öğretmenlerin çocukları adına ve “3600 ek gösterge vereceğiz.” diye umutlarıyla oynadığınız bu ülkenin yüz akı öğretmenlerimizi Meclis komisyonlarının kapısında beklettiğiniz için bütün o çocukların adına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Topal.

SERKAN TOPAL (Devamla) - ...sizin vicdanlarınıza bir kez daha sesleniyorum, gelin, bütün öğretmenlerimizin sorunlarını birlikte çözelim.

BAŞKAN – Ben de sizin vicdanınıza bırakarak selamlamanızı istiyorum; selamlayalım.

SERKAN TOPAL (Devamla) - Hepinize teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül, kısa bir söz talebiniz oldu. Rica edeyim...

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Adalet ve Kalkınma Partisinin desteği olmadan Meclisten bir kararın çıkmasının uygulanabilirlik açısından mümkün olamayacağını herkesin kabul etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tabii Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Serkan Topal konuşmasını yaparken, Milliyetçi Hareket Partisinin konuşmacısı Sayın Yaşar Karadağ Bey'in Milliyetçi Hareket Partisinin özellikle şu an millî eğitimde gerçekleşmesini arzu ettiği, talep ettiği hususları sıraladığını ifade etti “Elinizden tutan mı var?” dedi. Elimizden tutan yok da neticede Milliyetçi Hareket Partisi 49 milletvekili olan bir siyasi parti, Mecliste temsil edilen bir siyasi parti. Evet, Cumhuriyet İttifakı'nın bir parçası fakat Cumhuriyet İttifakı'nın birlikteliğini oluşturan o senet, protokol, hangi amaçlara matuf olduğu belli olan bir protokoldür. Nihayetî itibarıyla, Adalet ve Kalkınma Partisiyle ekonomik sosyal politikalarla, eğitim politikalarıyla alakalı olarak her meselede aynı şekilde, aynı düşüncelere sahip olmamız tabii ki beklenemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu konuyu biz sizinle birlikte yapalım, bitirelim bu işi.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Biz 2 ayrı tüzel kişiliğiz, 2 ayrı siyasi partiyiz. Bunlar doğaldır.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kanunları Meclis yapar, Meclis. Siz getirin, biz destekleriz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz, Türkiye'nin en önemli gördüğümüz meseleleriyle, beka meseleleriyle alakalı olarak çok önemli bir birliktelik içerisindeyiz. Milliyetçi Hareket Partisi her defasında bu taleplerini, bu değerlendirmelerini burada Meclisimizle paylaşmakta. Özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi de, efendime söyleyeyim, devletimiz de bu noktada en doğru zamanda bu işin gerçekleşmesini beklemektedir. Bu, bizim her zamanki yaklaşımımızdır. Bunun dışında, efendim, Adalet ve Kalkınma Partisinin desteği olmadan buradan bir şeyin çıkmasının uygulanabilirlik açısından çok mümkün olamayacağını herkes kabul etmelidir, bunu herkes biliyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Çıkarırız, çıkarırız; bir defa çıkarırız, onlar da öğrenirler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada, düşündüğümüz meselelerde bir uzlaşmanın teminini bekliyoruz.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) ÜNİVERSİTELER (Devam)

E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Söz sırası Muğla Milletvekilimiz Sayın Suat Özcan'a aittir. (CHP sıralarından alkışlar) Süreniz beş dakika Sayın Özcan.

CHP GRUBU ADINA SUAT ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin YÖK ve üniversite açısından değerlendirmesini yapacağım.

Eğitim ve bilim, insanlığın ortak mirasıdır. Eğitim yoluyla ülke ve dünya bilimine katkı sıralamasında neredeyiz? Elimizdeki telefonda kullanılan otomobile, tıp cihazı MR'lardan ilaçlara; uydulardan, dünyada en çok izlenen filmlerden, dinlenen eserlerden, okunan kitaplardan, tablolardan kaçımız?

On yedi yıldır millî eğitim politikaları sürekli değişerek 7 bakanla yazboz tahtası hâline dönüşmüştür. Bunca değişen bakan ve sisteme rağmen, oturmuş bir millî eğitim politikamız yoktur.

Ülkemizdeki adaletsiz gelir dağılımı eğitim harcamalarına belirgin bir şekilde yansımış durumdadır. 2018 yılında en yoksul yüzde 20'lik dilimde bulunan ailelerin eğitime 579 milyon lira, en zengin yüzde 20'lik dilimde bulunan ailelerin ise 18 milyar 445 milyon lira harcadığını görüyoruz. Zengin ile yoksul arasındaki fark 32 kattır. Yoksul ailelerin gelirlerinin önemli bir parçasını gıda harcamaları için ayırması, eğitime ayırdıkları payın azalmasına sebep olmaktadır.

Geçinemeyen aileleri ne çabuk unuttuk? Oğluna okul kıyafeti alamadığı için ya da çocuklarına harçlık veremediği için hayatına son veren ebeveynleri hatırlıyor musunuz?

Taşınmalı eğitim sebebiyle yıkılmaya terk edilen köy okulları hem eğitime hem de ekonomiye büyük zarar vermiştir.

Temel eğitim ile akademik eğitim arasında doğrudan bir ilişki vardır. PISA sonuçlarının başarılı olduğu ülkelerde anaokulu ve temel eğitimin gerçekleşmesi yüzde yüzdür. Ülkemizin eğitim açısından başarısızlığı ortadadır. Öğrencilerimizin muhakeme yetenekleri oldukça düşüktür. Düşündüren, sorgulayan ve yargılayan eğitimi görmezden geliyoruz. Liselerden üniversitelere geçiş oranlarına baktığımız zaman, sosyal ve fen liselerinden yerleşme oranları daha vasat iken diğerleri çok daha düşüktür.

Temel eğitimi sorunlu olan eğitim sisteminin, yükseköğretimin de sıkıntılı olması kaçınılmazdır. YÖK ile üniversite bütçelerine merkezî yönetim bütçesinden ayrılan payın gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2003'te 0,94 iken, bu oran 2020'de 0,73'e düşürülmüştür. Her yıl 2 milyondan fazla öğrencimiz yükseköğrenim kurumları için sınava girmektedir. Bugün ülkemizde 129'u kamu, 78'i vakıf statüsünde toplamda 207 üniversite bulunmaktadır. Toplam öğrenci sayısı 7 milyon 740 bindir. Bu öğrencilerin 7 milyon 134 bini kamu üniversitelerinde, 605 bini vakıf üniversitelerindedir. Kamuda öğrenci sayısı fazla, öğretim üyesi ve ödenek az, vakıf üniversitelerinde ise öğrenci sayısı az, öğretim üyesi sayısı ve okul ücretleri fazladır.

Bugün üniversite yönetimlerinin kendisi de sorundur. Bundan doksana altı yıl önce Türkiye Cumhuriyeti'ni kuranlar, laik ve bilimsel eğitimle fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller yetiştirmek ilkesiyle yola çıkmış olup, bu felsefe doğrultusunda 1931 yılında İstanbul Üniversitesinin kuruluş sürecinde Mustafa Kemal Atatürk "Uluslararası bilim dergilerinde makaleleri yayımlanmış ve atıf almış kaç değerli öğretim üyesi vardır?" diye araştırma yaptırarak başlamıştır işe. Yine 1931'deki anlayışın tersine bugün rektör atamaları çarpıcı bir örnektir ki, rektörler sandıklardan çıkan sonuçlar ve liyakate göre değil keyfî atamayla görevlendirilmektedirler. (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca daha da vahimi, atanan rektörlerin akademik başarıları ve bilimsel atıfları da göz önüne alındığında 68 rektörün sıfır uluslararası yayını varken, 71 rektörün de çalışmalarına sıfır atıf vardır. Mevcut rektörler sorunlara çare yerine, yakın ve yandaşlarına hizmet etmeye çalışmaktadırlar.

Özgür üniversiteler için üniversitelerin özerkleşmesi gerekmektedir. Özgür üniversitelerin, özerk üniversitelerin yönetimlerine hem öğretim üyeleri hem öğretim üyeleri hem de öğrenciler katılmalıdır.

Darbe dönemlerinde gördük, yüzlerce, binlerce akademisyenimiz, öğretmenimiz görevlerinden alındılar, sosyal ve ekonomik tecride mahkûm edildiler.

Değerli milletvekilleri, üniversite öğrencilerinin barınma, burs ve öğrenimine devam edemeyenlerin af ve mezun olanların işsizlik sorunları devam etmektedir. Kazandığı şehirde yurt olmadığı için üniversiteyi bırakan ya da donduran gençler vardır. Kamuda 700 bin, özelde ise 129 bin öğrencilik yurt kapasitesi var. Yeni üniversiteye başlayan 100 öğrenciden 79'u yurt bulamıyor.

Burslar noktasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

SUAT ÖZCAN (Devamla) – Evet, eğitimin iki temel parçasından bir diğeri öğretmendir. Coğrafyamızın hiçbir bölgesinde ayırım yapılmadan görev yapabileceği eşit koşulların yaratılması, öğretmenlik meslek kanunu çıkarılması, sendikal hakların eşit bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılına çocuklarımızın ve gençlerimizin dünyayla yarışmasında eğitim işlerine ortak edilen vakıflar ve cemaatlerle, YÖK'le, susturulmuş üniversitelerle, kadrolu, sözleşmeli ve ücretli öğretmen statüleriyle, "4+4+4" sistemiyle, kalabalık sınıflarla, ikili eğitim, ezberci eğitim, paralı eğitim, nitelsiz eğitimle mi gireceğiz diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Ordu Milletvekilimiz Sayın Mustafa Adıgüzel'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Adıgüzel.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerimin başında, tüm eğitim camiasını, öğretmenleri ve eğitim emekçilerini selamlıyorum; eğitimin önemli bir yükünü taşıyan ancak hakları verilmeyen sözleşmeli öğretmenleri ve ücretli öğretmenleri selamlıyorum; engelli kadroları müsait olduğu hâlde atanmayan engelli öğretmenleri selamlıyorum.

Talim Terbiye Kurulu AKP'de 8 başkan gördü, bunlardan biri de şu andaki Sayın Bakan Ziya Selçuk idi. Bu Kurul, sürekli siyasetin etkisinde ve yetkisinde tutuldu. Bu da yetmedi, 2016'da bir mevzuat değişikliğine gidildi, Kurulda görev alanların eğitim, liyakat ve tecrübe gereksinimleri kaldırıldı. Bu Kurul, çağdaş, bilimsel eğitim koşullarını yaratmak yerine millî eğitimi siyasetin emirlerine göre dizayn etmektedir. Bunu mevzuatı da yalanlamıyor çünkü görev tanımında "Bakan tarafından verilen görevleri yapar." diye yazıyor. Sayın Ziya Selçuk Mayıs 2016'da bu Kuruldan istifa ettiğinde açıklamasında "Verimli bir çalışma ortamı ve katkı sağlama imkânı bulamadığım için istifa ediyorum." demişti. Biz, Talim ve Terbiye Kurulu özerk olmalı, siyasetin etkisinden uzak olmalı diyoruz; biz, Talim ve Terbiye Kurulu millî eğitimin kalbidir diyoruz ama bu hâliyle Talim ve Terbiye Kurulu talim veren değil, talimat alan durumundadır. Bu bağlamda, millî eğitimde kalp olmaktan çok apandisit veya safra kesesi muamelesi görmektedir.

Ders kitaplarının içeriğine gelince: Lise din dersi kitaplarından, imam-hatip lisesinin ders kitaplarından Atatürk ve Atatürkçülük çıkarılmıştır, inkılap tarihi kitabında Tealî İslam Cemiyeti zararlı cemiyetlerden çıkarılmıştır. "Köy enstitüleri köylüler istemediği için kaldırıldı." diyerek, Şeyh Sait İsyanı'nı "Doğudaki bir isyan.", Musul sorununu "Güneydeki bir sorun." diye tanımlayarak ne yapmaya çalışıyorsunuz? Kitaplardaki hatalardan hiç bahsetmeyeceğim, çoğu komik zaten. Siz de internet sayfanıza hata bildirim formu koymuşsunuz, demek ki bunları ancak böyle karşılayabiliyorsunuz.

Her yıl 150 milyon kitap basılıyor, ücretsiz dağıtılıyor; çoğunun kapağı bile açılmadan çöpe atılıyor. Bu şekilde baştan beri 6 milyon ağacı ve 4 milyar TL'yi çöpe attımız, neden? Çünkü bu dağıttığımız kitapların içeriği yetersiz, öğrenci ve öğretmenler ek kitap almak zorunda kalıyor ve öğrenci başına aileler 1.500-3.000 TL masraf yapmak zorunda kalıyor; parası olmayan ikinci el alıyor ya da hiç alamayanlar var. İmkânı olanlar ek kitap alırken çocuklarının aynı isteğini karşılayamayan anne babayla hiç empati yaptınız mı? O anne babanın çocuğunun yanında nasıl ezildiğini hiç düşündünüz mü? Bir başka okulda, kıyafeti uygun görülmediği için evine gönderilen çocuğa pantolon alamadığı için intihar eden "İsmail Devrim"ler, bu ülkede yaşıyor. Bu yüzden, bu ülkenin her çocuğunun iyi bir eğitim almaya hakkı var; bunu da eşit yurttaşlık, eğitim hakkı çerçevesinde sağlamak zorundasınız.

Sayın Bakan, size daha önce de söylemiştim, ne yaparsanız yapın, bu Millî Eğitim müdürlerini, okul müdürlerini atayan zihniyet değişmeden başarılı olmanız mümkün değil. Gün geçmiyor ki bir Millî Eğitim müdürü ya da okul müdürü çıkıp akla ziyan bir laf ya da iş üretmesin. Bunları özellikle mi arayıp atıyorsunuz?

Ordu'da bir çocuk katili hapisten kaçtı, kırk sekiz saat içinde, hiç alakası olmayan bir kızımızı kalbinden bıçaklayarak canına kıydı ve Emniyette verdiği ifadesinde, nasıl bir mağdur aradığını, bir annenin yanında 6 yaşında bir çocuk gördüğünü, annesinin yanından biraz ayrılmasıyla o çocuğu da bıçaklamak istediğini söyleyecek bir canı var, böyle bir olay var ve sizin Düzce Millî Eğitim Müdürünüz bunu nasıl yorumluyor bir bakın: "Ama olayın da çok değişik boyutları var. Dolayısıyla, biz çocuklarımızı iyi yetiştirmeliyiz." Bırakın Millî Eğitim müdürü, öğretmen bile olamayacak bu müdür müsveddesi ta Düzce'den Ordu'ya bilip bilmeden ahkâm kesiyor. Çocuklarımızı emanet ettiğiniz kafa bu mu? Bu adamın görevinde kaldığı her saniye, Ceren'in sevenleri, kadınlar, hatta tüm toplum için eziyettir, hakarettir, tekrar tekrar cinayettir. (CHP sıralarından alkışlar)

Taşra teşkilatları bir bakanlığın sahaya temas eden uzuvlarıdır. Arabanız ne kadar iyi olursa olsun, hatta yeni bir araba alın, tekerleriniz sakat ise hükmü yok. Siz istediğiniz kadar gaza basın, bu sistem patinaj yapmaya mahkûm. Siz ileri vites atın; bu müdürler, bu valiler, bu vakıflar, dernekler, millî eğitimi teslim ettiğiniz bu ucubeler geri vitese atıyorlar. Bu hâliyle devlet okulları çöküyor, imkânı olanlar özel okullara kaçıyor.

Bu kadar senenin sonunda çocuklarımıza nasıl bir gelecek bıraktığımızdan haberiniz var mı? İşsiz aşsız evler, güvensiz sokaklar, talan edilmiş doğa, kirletilmiş hava. Okullarda çocuklar ölüyor. Okullarda mescit zorunluluğu var ama sağlık birimi, revir, hemşire zorunluluğu yok. Çocuklar Hiroşima'dan beri ölüyor, ölmeye devam mı etsinler?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel, buyurun.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – "Hiroşima'da öleli oluyor bir yetmiş yıl kadar./ Yedi yaşında bir kızım, büyümez ölü çocuklar."

Hep, millî eğitim denince çocuklarımızın eğitimini konuşuyoruz. Bütün bunları bu hâle getiren onlar değil ki, sizlersiniz. Aslında sizleri de millî eğitime dâhil etmek lazım çünkü ülkeyi bu hâle siz getirdiniz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Yalova Milletvekilimiz Sayın Özcan Özel'de. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Özel, süreniz beş dakika.

CHP GRUBU ADINA ÖZCAN ÖZEL (Yalova) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Eğitim üzerine konuşmak, sorunlarını ele almak; geleceği konuşmak, geleceği planlamaktır. Millî Eğitim Bakanlığı için bütçeden ayrılan pay, son üç yılda sürekli gerilemektedir. 2018 yılında 17,66 olan bu pay, 2019 yılında 16,81; 2020 yılı için teklif edilen tutarın bütçe içindeki payı ise 16,1'dir. 2016 yılından beri Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin her yıl yüzde 1 oranında küçüldüğü görülmektedir. Eğitime ayrılan kamu kaynaklarının büyüklüğü ve ülkenin toplam geliri içindeki payı, eğitime verilen önemin göstergelerinden biridir. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında yer alan nitelikli eğitim hedeflerinin gerçekleşmesine yönelik adımlara bakıldığında, eğitim bütçelerinin gayrisafi yurt içi hasıla oranının yüzde 4 ile 6 arasında olması gerektiği ortadadır. Türkiye, bu bütçe oranlarıyla ne yazık ki nitelikli eğitim için gerekli adımları atamaz.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi içinde eğitim yatırımları için ayrılan pay gerilemektedir. Bakanlık bütçesinden eğitim yatırımlarına ayrılan pay 2002 yılında yüzde 17,18 iken bu oran 2018'de yüzde 8,38; 2019'da yüzde 4,88'dir ve 2020 için 4,65 olarak teklif edilmiştir. Eğitim yatırımları için ayrılan yüzde 4,65'lik oran son on yedi yılın en düşük oranıdır. "Nereden nereye" diyorsunuz ya eğitime yatırımda geriye doğru bir "nereden nereye" hikâyesi yazdınız. 2019 bütçesinin eğitim kademeleri ve okul türlerine göre dağılımına bakıldığında ise en fazla bütçe yüzde 59,9'la okul öncesi ve ilköğretim okullarına ayrılırken, en az bütçe yüzde 2,2'yle özel eğitim okul ve kurumlarına ayrılıyor. Türkiye'deki resmî okulların yüzde 83'ü okul öncesi ve ilkokul kurumlarıyken, tüm okullara ayrılan bütçenin ancak yüzde 60'ı bu kurumlara yöneliktir. Buna karşın resmî kurumların yüzde 17'sini oluşturan diğer okul türü ve kademeler ise bütçenin yüzde 40'ını oluşturmaktadır. Öğrenci sayılarına bakıldığında da resmî kurumlara giden öğrencilerin yüzde 75'i okul öncesi, ilkokul ve ortaokula devam ediyor. En az harcama yüzde 0,6'yla fen liselerine yapılıyor, en kaliteli öğrencilerimizin okuduğu okullara.

Bu arada, genel müdürlükler bakımından Din Öğretimi Genel Müdürlüğü bütçesi yıldan yıla dikkat çekecek bir oranda artıyor. 2015 bütçesi 2,5 milyar, 2016 bütçesi 3,88 milyarken yetmedi, 4,98 milyarla yılı tamamladı; 2017 bütçesi 3,94 milyarken yetmedi, yılı 6 milyarla tamamladı; 2018 bütçesi 6,6 milyarken bu da yetmedi, 7,7 milyarla yılı kapattılar. 2019 bütçesi 8,67 milyar oldu. 2020 bütçesi 9,9 milyar olarak planlandı. 2015'ten 2020'ye bu genel müdürlüğün bütçesi neredeyse 4 kat artmış oldu.

Devlet, okul türleri arasında ayırım yapmaz; devlet, bir okul türünü dayatmaz; devlet, bir okul türüne diğer okul türlerine ayırdığından daha fazla bütçe ayırmaz.

Sayın Bakan, siz bir açıklamanızda diyorsunuz ki: "İmam hatip okullarımız vicdanı ve liyakati bilim ve teknolojiyle birleştirerek insanlığa hizmet etmenin yolunu açıyor." Diğer okullarımız ne yapıyor Sayın Bakan, bunları yapamıyor mu?

Sayın Bakan, siz 2006 yılında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'ndan istifa ederek ayrılmıştınız. O gün sizi istifaya götüren gerekçeler neyse bugün aynı gerekçeler sizin Bakanlığınız döneminde de aynen devam ediyor. Kayırmacı kadrolaşma Millî Eğitimde liyakati yok etti. Sadece bir örnek vermek gerekirse, proje okullarına, yönetici atamalarına bakınız. Proje okullarında görevlendirilen 899 yöneticinin 774'ünün aynı sendikaya üye olması tesadüf olamaz. Bu atamalar Bakanlıkta mı yapılıyor, yoksa o sendikanın genel merkezinde mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özel.

ÖZCAN ÖZEL (Devamla) – Sayın Bakan, eğitimi vakıf ve derneklere havale ettiniz. Kaç vakıf ve dernekle protokol yaptığımız soruluyor, cevap vermiyorsunuz, "Kamu yararı gözeterek imzalıyoruz." diyorsunuz. Biz de ne kadar kamu yararı var bunu öğrenmeye çalışıyoruz. Bakanlığın 1 milyon

öğretmeni var, birikimi var, tecrübesi var. İyiliği Deniz Feneri Derneği, Osmanlıcaı Hayrat Vakfı, para toplamayı İHH, sosyal etkinlikleri TÜGVA, TÜRGEV, Ensar Vakfı öğretecekse Millî Eğitim Bakanlığına ne gerek var?

Seçimde 3600 ek gösterge sözü verdiniz, bitmedi, 13 Aralık 2018’de 2’nci Yüz Günlük İcraat Programı’na koydunuz. Yüz değil, üç yüz altmış beş gün geçti, 3600 ek gösterge sözü için hâlâ ne bekliyorsunuz? Simit Sarayı’nın bile sorununu çözdünüz, öğretmenlere verdiğiniz sözü unuttunuz. Bu arada, günleri eksik diye atamadığımız 920 ücretli öğretmen de atamayı bekliyor. 2020 yılında 20 bin öğretmenin atanacağı açıklandı, 700 bin öğretmen atama bekliyor. 100 bin öğretmen açığı var. Sadece 20 bin öğretmen atayacaksınız öyle mi!

2020 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize, geleceğimiz olan öğrencilerimize ve öğretmenlerimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Yozgat Milletvekilimiz Sayın Ali Keven’de. (CHP sıralarından alkışlar)
Süreniz 5 dakika Sayın Keven.

CHP GRUBU ADINA ALİ KEVEN (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti devletinin en önemli Bakanlığı olan Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi grubu adına söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce Aybüke Yalçın’ı, Necmettin Yılmaz’ı ve şehit olan bütün öğretmenlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; fazla rakamlar içerisinde boğulmadan hemen şunu belirteyim: Türkiye Cumhuriyeti devletinin en önemli ve en büyük olması gereken bütçesi maalesef ranta ayrılan kaynağın altında kaldı. Bakınız, Millî Eğitim Bakanlığının 2020 yılı bütçesi yine tefecilerin bütçesine yenik düştü. Bakanlık 2020 yılı bütçesi 125 milyar lira, oysa faize ayrılan bütçe 139 milyar lira. Bu bütçede faiz ödemesi var, eğitimin piyasalaştırılması var, özel okullar var ama bu bütçede eğitimin niteliği yok, eğitimin tarikatların, vakıfların kiskacından nasıl kurtulacağı yok, öğretmen yok, öğrenci yok, ihraç edilen 33 bin öğretmenin ve ailelerinin geleceği yok. Hukuk yollarının kapatıldığı ihraçlara OHAL Komisyonu dayatılmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir, OHAL devleti değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bütçede ne yazık ki atama sayıları da yok. “Önümüzdeki dönemde kaç öğretmen atanacak.” diye soruyoruz maalesef cevap yok. Sayın Bakan bunun yanıtını öğretmenler sizden bekliyor, hem de bugün. Şu an bir bütçe tartışması içerisindeyiz ama kamuoyunun öğretmen ataması hakkında bilgisi yok. Öğretmenlerimiz bir asgari ücret bile etmeyen ek ders ücreti karşılığı ücretli öğretmenlik yaparak geçinmeye çalışıyor. Yani, Bakanlığınız eliyle iş güvencesi olmadan asgari ücretin altında 90 bin ücretli öğretmen çalıştırılmaktadır. İşsizlikle boğuşan öğretmenlerimizi ücretli öğretmenliğe mahkûm ettiniz. Ücretli öğretmenlik sistemi, öğretmenlik mesleğini sömüren ve değersizleştiren bir sistemdir. Ücretli ve sözleşmeli öğretmenlik derhâl kaldırılmalıdır ve açık olan her okula kadrolu öğretmen mutlaka atanmalıdır. 5 bin ücretli öğretmen ataması yapıldı ama sigorta prim günü hesabında adaletsizlikler yaşandı. Bu durumu derhâl çözmemiz gerekiyor ve bu öğretmenlerimiz ek 5 bin ücretli öğretmen atanmasını talep ediyorlar. Ayrıca, Ağustos 2019’da atanan yaklaşık bin öğretmen güvenlik soruşturmasının sonuçlanmasını bekliyor. Anayasa Mahkemesi “Bu, hak ihlalidir.” dedi, duymadınız mı Sayın Bakan? Yargı kararları sizin için ne anlam ifade ediyor?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özel rehabilitasyon merkezlerinde çalışan öğretmenlerimiz birçok sorundan dertliler. En önemlisi, öğretmenlik mesleğinin itibarını kazanmak istiyorlar. 30 bin öğretmen haftanın altı günü engelli bireylerle çalışıyor, yıpranıyor, yoruluyor ve baskı altında çalışıyorlar. Hakkını aradığında ise, işveren dışarıdaki işsizlik ortamıyla tehdit ediyor. Haklarının kamuda çalışan öğretmenle eşitlenmesini istiyorlar. Siz bu okulların ve özel rehabilitasyon merkezlerinin patronlarına

ne kadar para akıtırsanız akıtın onlar meslektaşlarımızı yine asgari ücretle sömürü koşullarında çalıştıracaklardır.

Özel sektörde çalışan öğretmenlerimiz daha verimli olmak için iş güvencesi istiyor, haklarının korunmasını istiyor, öğretmenlik meslek kanununun acilen çıkarılmasını istiyor. Doğa Koleji örneğinde ve yakında yeni örnekleri gelecek olan iflaslarla mağdur edilmek istemiyor.

Her önüne gelen bakkal dükkânı gibi tabela dikip kolej açıyor. Eğitimin düştüğü bu durumdan çok mu memnunsunuz Sayın Bakan? Neden bu kolejlerden olası bir iflas durumunda velilerin ve öğretmenlerin mağdur olmaması için belli bir tutarda teminat almıyorsunuz? Bu özel okullara “Öğretmenlerimizi ne güzel sömürüyorsunuz.” diye ödül verir gibi bir de milyarlarca liralık kaynak aktarıyorsunuz. Bu kaynağı öğretmen ataması için kullanın, bu kaynağı kırılan camını değiştiremeyen devlet okulları için kullanın, bu kaynağı geçen yıl sadece 750 kontenjan verdiğiniz engelli öğretmenlerin atamasında kullanın. 1.250’ye yakın engelli öğretmen atanmak isteniyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanı açılan üniversitelerin sayısıyla devamlı övünüyor. Evet, çokça üniversitemiz var, çokça eğitim fakültemiz var ama çok da işsiz üniversite mezunumuz var, çok çok fazla sayıda işsiz öğretmenimiz de var. Bununla da övünüyor musunuz acaba?

Bir tarafta bir eli yağda bir eli balda siyasi iktidar ve onun beslediği rant çevreleri, vakıfları ve kolej patronları var, diğer tarafta işsizlikle, hayat pahalılığıyla, zamlarla boğuşan öğretmenlerimiz var, emekçiler var. Kamu eliyle zenginleşip sırca saraylarına çekilenler elbette evine ekmek götüremeyen işsizlerin hâlimden anlayamazlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim gelince söz verip unuttuğunuz yüzlerce örnekten biri olan 3600 ek gösterge taleplerine kulak tıkamaya devam ediyorsunuz.

Sayın Bakan, zorunlu hizmeti daha özendirici, daha teşvik edici hâle getirmeye yönelik bir projeniz var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Keven.

ALİ KEVEN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öğretmenlerin örgütlenme haklarının önündeki tüm engelleri kaldırmayı düşünüyor musunuz? İdareci atamalarının yüzde 99’unun EĞİTİM-BİR-SEN üyesi olması sizce bir tesadüf müdür? Adana, Hatay, Antep’te yüzde 20’lerde, Kilis’te yüzde 80’lerde Suriyeli nüfus var. Buralara ne kadar Suriyeli öğretmen atadınız, buralarda ne kadar Suriyeli öğrenci var? Birlikte eğitim görmeleri eğitimin kalitesini yükseltiyor mu?

Son olarak Yozgat’la ilgili bir talebim olacak Sayın Bakan. 1914-1915 Çanakkale Savaşı’nda son üç sınıfını Çanakkale Savaşı’na gönderen Yozgat Lisesi şeref madalyası bekliyor.

Saygılar sunuyorum. Bütçeniz hayırlı olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ünal Çeviköz’de. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Çeviköz.

CHP GRUBU ADINA AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi kapsamında Dışişleri Bakanlığı bütçesiyle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hanımefendiler, beyefendiler; dış politikada son zamanların en güncel konusunu Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri arasındaki ilişkilerde yaşanan gelişmeler oluşturuyor. Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde önce Temsilciler Meclisinde, sonra Senatoda birbiri ardına gelen karar tasarıları, komisyonlardan ve Genel Kuruldan geçen kararlar, bunların nitelikleri, bağlayıcı olup olmadıkları, Türkiye'ye nasıl tesir edeceği gibi tartışmalar bu gelişmeleri izliyor. Ardından da kabul edilen tasarılar tarafımızdan kınanıyor, “Yok hükmündedir.” deniyor, böylece bir dış politika başarısı gösterildiği sanılıyor.

Amerika Birleşik Devletleri Senatosu tarafından bu hafta 1915 olaylarıyla ilgili olarak kabul edilen karar bir ilktir. Dışişleri Bakanlığı geçmişinden gelen bir birikimle bunu özellikle dikkatinize sunmak isterim. Her Dışişleri Bakanlığı mensubu kariyerinin bir döneminde mutlaka böyle bir karar tasarısının engellenmesi için çalışmış, mesai harcamış ve sonunda başarıyla engellenmesinde de bir rol oynamıştır. O kadar ki 2015 yılında, 1915 olaylarının 100'üncü yıl dönümünde dahi Amerika Kongresinde böyle bir karar tasarısının geçmesi mümkün olamamıştır ama eskiden geçirilmesi mümkün olmayan tasarılar bu defa Amerikan Kongresinden birbiri ardına geçiriliyor. Bunun nasıl olduğunu sormaya gerek bile duymuyorum. Zira, bu durum, Türkiye'nin artık uluslararası toplum nezdinde ne kadar yalnız kaldığının somut göstergesi olarak durumumuzu çarpıcı bir şekilde gözler önüne sermektedir. Bu durum bir başka gerçeği daha gözler önüne sermektedir, o da Amerika'da lobi şirketlerine harcanan milyarlarca doların, bir diğer deyişle, vatandaşlarımızın vergileriyle karşılanan fonların hiçbir işe yaramadan çöpe gittiği gerçeğidir; bu gerçek, bütçeye bakıldığında da net olarak görülüyor. Ermeni soykırımı gibi iddialarla mücadele başta olmak üzere, Türkiye karşıtı birçok alanda görev yapan Araştırma ve Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğünün 2019 yılında 11,2 milyon lira olan ödeneği 2020 yılı bütçesinde önümüze 5,9 milyon lira olarak gelmiş durumda. Bu Genel Müdürlüğün bütçesini yarı yarıya keserseniz, Dışişleri Bakanlığı içindeki hizmet gerekçesi ve hedefleri Türkiye aleyhine sürdürülen propaganda ve eylemlerle akademik, siyasi, diplomatik, kültürel ve hukuki alanlarda mücadele etmek olan bir Genel Müdürlüğün bu mücadeleyi sürdürebilmesini nasıl sağlayabilirsiniz?

Peki, bütçe dışında, başka, Hükümet unsurları tarafından Amerika'da yine benzer maksatlarla harcanan ve üstelik Donald Trump'a yakın isimlerin lobi şirketlerine oluk gibi akan milyonlarca doların karşılığında elde edilen sonuç sıfıra sıfır elde var sıfır ise bu mudur başarılı dış politika, başarılı iletişim ve lobicilik faaliyeti? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, lobicilikten söz ederken şunu da belirtmeden geçemeyeceğim: Türkiye'de “lobi” sözcüğünün doğru anlaşılmadığına ilişkin kanaatler giderek güçleniyor. İktidarın hoşuna gitmeyen bir gelişme olursa hemen bunun bir lobi faaliyeti olduğu iddiası ortaya atılıyor. Son olarak yeni bir lobi daha çıktı ortaya, o da Montrö lobisi. Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini oluşturan en önemli belgelerden biri Lozan Anlaşması ise diğeri de 1936 yılında imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi'dir. Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasıyla ilgili olan bu iki anlaşma âdeta Türkiye Cumhuriyeti'nin tapu belgeleri gibi addedilen uluslararası hukuk araçlarıdır. Ne mutlu ve ne gurur verici bir durumdur ki, bu anlaşmalar zamanında imzalanmış ve ülkemizin uluslararası hukuka dayalı şekilde çıkarları gözetilmiş, garanti ve güvence altına alınmıştır. Montrö'nün lobisi olmaz, olsa olsa bu anlaşmadan kurtulmak isteyenlerin Montrö fobisi olabilir. (CHP sıralarından alkışlar) Fobiye tehlikeli bir davranış bozukluğudur ve bundan muzdarip kişilerin de tedavi edilmesi gerekir ama bütün bunlardan daha vahim olan, Montrö Anlaşması'nın lafzının ve ruhunun anlaşılacak istenmemesidir.

Kanal İstanbul Projesi için yapılan Çevresel Etki Değerlendirmesi başvuru dosyasına baktık. Hoş, Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde ÇED raporları dikkate alınmış olsaydı, bugün, İstanbul'un silüeti bozulmamış, deprem toplanma alanlarına AVM'ler yapılmamış, Karadeniz yaylaları tahrip edilmemiş, Kaz Dağları'nın cennet gibi doğası da korunmuş olacaktı. (CHP sıralarından alkışlar) Ama biz yine de

dosyaya baktık “Acaba projenin gerekçesi olarak ne ileri sürülmüş?” dedik. Deniliyor ki: “Günümüzde gemi trafiğindeki artış, teknolojik gelişmeler sonucu gemi boyutlarının büyümesi ve özellikle akaryakıt ve benzeri diğer tehlikeli, zehirli maddeleri taşıyan gemi, tanker geçişlerinin artması dünya mirası kent üzerinde -burada, İstanbul kastediliyor- büyük baskı ve tehdit oluşturmakta, İstanbul Boğazı’na alternatif bir geçiş güzergâhının planlanmasını zorunlu hâle getirmektedir.” Bunun üzerine, bu defa, İstanbul Boğazı’ndan gemi geçişlerine bakalım dedik, bunun için de Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü verilerini inceledik. Bir de ne görelim; Bakanlığın Deniz Ticareti Genel Müdürlüğünün verilerine göre, İstanbul Boğazı’ndan geçen gemi sayıları 2007 ile 2017 yılları arasında yüzde 24 oranında azalmış. 2007 yılında geçen gemi sayısı 56.606, her yıl azalan şekilde giden rakamlar 2017 yılında 42.978’e düşmüş. Demek ki ÇED raporu yanlış bir bilgilendirme yapıyor, demek ki İstanbul Boğazı’ndan geçen gemi sayısı azalıyor. Dolayısıyla, Kanal İstanbul’un bu açıdan gerekçelendirilmesinde hiçbir haklılık payı yok. E, yok tabii.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Gemi “size”ları?

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Zira, projenin başka hedefleri var, bu hedefler de zaten kamuoyunda iyice ortaya döküldü, tartışılmaya da başlandı; ben bunlara girmiyorum.

Değerli milletvekilleri, uluslararası hukuk dış politikamızın temel dayanaklarından biridir. Montrö Anlaşması’nın 28’inci maddesine göre ticaret gemilerinin İstanbul ve Çanakkale Boğazları’ndan serbest geçiş hakkı vardır ve bu hak hiçbir şekilde engellenemez. Yani daha açık söyleyeyim: İstanbul Boğazı’na sözde bir alternatif inşa edilmiş olması Boğaz’ın statüsünü değiştirmez. Kanalın açılması, Boğaz’ın “boğaz” olarak tanımını değiştirmez. Esasen, Montrö Sözleşmesi, aslında “Boğazlar” tabiriyle Çanakkale Boğazı, Marmara Denizi ve İstanbul Boğazı bütünlüğü içindeki bir bölgeyi tanımlamakta ve belirlemektedir. Bu hâliyle de Ege Denizi ile Karadeniz arasındaki ulaştırmayı düzenler. Dolayısıyla, İstanbul Boğazı’ndan ticari gemilerin geçiş hakkını engellemek ve trafiği başka bir kanala yönlendirmek, üstelik ücretsiz geçiş yerine bir de üstüne kanaldan geçiş için para almak hukuken mümkün değildir. Hâl böyle olunca, ister istemez TOKİ faaliyetleri ile dış politikayı harmanlamayı başarı sanan çevrelerde bir Montrö fobisi olduğu anlaşılıyor. Ben, bu fobinin sebebini anlayabilmiş değilim. Montrö’yü ortadan kaldırmanın ise Türkiye’nin kendi kendine egemenlik haklarından vazgeçmesi sonucunu doğuracağını, Lozan ve Montrö’yle kurulmuş olan o hassas ve bize bağımsız ve egemen haklar tanıyan dengenin de ortadan kalkmış olacağını şimdiden kayıtlara geçirmek isterim. Bunun da hiçbir süksesi yoktur. Sükse yapacağınız derken bağımsızlık ve egemenliğimize olan tehditleri nüks ettirmeyelim. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonunda Dışişleri Bakanlığı bütçesinin dramatik biçimde azaldığını ancak Millî Savunma Bakanlığının bütçesinin hızla arttığını dile getirmiştik. Bunun da masada değil, sadece sahada kuvvetli olmak anlamına geldiğini, diplomasi yerine militarizmin, yumuşak güç yerine askerî gücün öne çıktığını vurgulamıştım. Buna, geçen yıl Dışişleri bütçesinin yüzde 40 arttığı cevabı verildi. Bu, hiçbir şekilde, bu yıl Dışişleri bütçesinde sadece yüzde 1,76 artış olmasını meşru ve haklı göstermez.

Her gün çeşitli uluslararası aktörlerle ilişkilerimizin yeniden sınıandığı ve çoklu ilişkiler kurmamızın elzem hâle geldiği sırada, Türkiye’nin diplomasiye her zaman olduğundan daha çok ihtiyacı vardır. Bu ihtiyaç, zaten, en başta Amerika Birleşik Devletleri Kongresinde kendisini gösteriyor.

Bugün, iki önemli Bakanlığımızın bütçelerini konuşuyoruz. Millî Eğitim Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığı bütçelerinin aynı güne denk gelmesi hoş bir tesadüf oldu. Zira, dış politika konusunda ciddi bir eğitime ihtiyaç var. “Dış politika” dendiğinde, hemen herkes bir kanaat belirtmeye kalkıyor, genellikle hesaba kitaba dayanmayan, gönüllere hoş gözükten sloganlar kullanılarak prim yapılmaya çalışılıyor ve bütün bunlar iç politika için kullanılmak isteniyor. Bu yaklaşım sakıncalıdır değerli milletvekilleri.

Bu yaklaşımla, kamuoyu gerçekçi olmayan hedeflere şartlanmakta, akılcı bir dış politika izlenmesine de ipotek konulmaktadır. Dış politikada yapılacak değerlendirmelerde doğru ile yanlış arasındaki farkın çok ince olduğunu bilmek gerekir. Yanlış, bazen bir ülkenin varlığını bile ortadan kaldıracabilecek sonuçlar doğurabilir. Bunun için, dış politikayı hafife almamak, ciddi olmayan, yeterli incelemeye dayanmayan, hele hele spekülasyon mahiyetli zihinsel deneyimlerden kaçınmak; gerçekçi, soğukkanlı ve sağlıklı değerlendirmelerle adım atmak gerekir. Bunu yapacak olan kişi Dışişleri Bakanıdır, bu sözüm size Sayın Bakan. Zira, sizin omuzlarınızda fevkalade önemli bir sorumluluk var. Sadece doğru dış politikayı üretmek değil, doğru dış politikayı bilmeyenleri de eğitmek sizin vazifeniz. Zira, artık bu konularda yeterli birikim ve deneyime sahip olmanız gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Bağlıyorum Sayın Başkan.

Ne de olsa, an itibarıyla, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde Dışişleri Bakanlığı koltuğunda en uzun süre oturan şahsiyetler sıralamasında 3'üncü duruma yükselmiş bulunuyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunda alkışlanacak bir taraf yok, bu sorumluluğun gerekliliğini hatırlatıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başarı var, başarı. Bravo!

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Bravo(!) 3'üncü olması ne kadar sorumluluk gerektiğini gösteriyor aslında.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başarı... Başarı...

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Bunun başarıyla alakası yok; bu, tarih meselesidir. Beraber olduğu kişilerle mukayese etmiyorum, merak etmeyin.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Başarı ödüllendirilir.

BAŞKAN - Konuşmacının konuşmasını bölmeyelim arkadaşlar.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, dış politika hatalarını ve eksikliklerini sadece bütçe vesilesiyle değil, önümüzdeki dönemde her fırsatta dile getirmeye devam edeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekilimiz Sayın Oğuz Kaan Salıcı'da. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Salıcı.

CHP GRUBU ADINA SAYIN OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Az önce, Sayın Çeviköz, Amerika ve özellikle yaptırımlar konusunda bazı konulara değindi. Dışişleri Bakanlığı bütçesini konuşurken, Türkiye'nin dış politikada son dönemlerde yaşamış olduğu sıkışıklığı ele almadan geçmek mümkün değil. Önemli bir sıkışıklık içindeyiz, nereden bakarsanız bu sıkışıklığı görüyorsunuz. İsterseniz Doğu Akdeniz'e bakalım: En son, Libya'yla yapılmış olan bir anlaşma var, o anlaşma bir çıkış yolu temennisi, bir çıkış yolu hareketi olarak görüldü ama baktığımızda, Doğu Akdeniz'de, en son, Avrupa Birliği'nin tamamı, Türkiye'nin tezlerini ortadan kaldıracak ya da kendi çıkarlarına uygun bir şekilde kendi görüşlerini ifade eden bir açıklama yayınladı. İsrail karşımızda, Mısır karşımızda, Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi karşımızda; birçok yerde, Doğu Akdeniz'de karşımızda olan ülkeler var.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara sıfır sorun politikasıyla gelmişti, biz de bunu olumsuz bir şey olarak algılamamıştık; Yunanistan’la da başka komşu ülkelerle de komşu olmayan ülkelerle de sıfır sorun politikasını yürütüyordu. On yedi yılın sonunda gelmiş olduğumuz nokta -Doğu Akdeniz’de de görüldüğü üzere- değerli yalnızlık politikasının devam ettiğini gösteriyor. Şimdi, biz bu eleştirileri dile getirdiğimizde, iktidar sözcüleri aslında hiçbir sorun yokmuş anlamına gelecek bir davranışta bulunuyorlar, diyorlar ki: “Bizim tezlerimiz doğru.” Bizim tezlerimiz doğru, kabul, bizim tezlerimiz doğru da “Bu kadar geniş bir ülkeler grubunu Türkiye Cumhuriyeti’nin karşısında bir blok oluşturmaya itecek ne yaptık?” diye bizim sormamız gerekmiyor mu? Biz ne yanlış yaptık da Avrupa Birliği, artık Amerika da, arada bir Rusya, bazen NATO ama çoğunlukla bu söylemiş olduğumuz komşu ülkelerin tamamı Türkiye’nin tezlerinin tam karşısında duran bir siyaset izliyorlar Suriye’de de, Doğu Akdeniz’de de, Türkiye’nin Avrupa Birliğiyle olan ilişkilerinde de, Türkiye’nin komşularıyla olan ilişkilerinde de? Türkiye’nin dış politikasında neyi yanlış yaptığını ve karşısında bu kadar geniş bir blok oluşturduğunu sorgulamak durumundayız, bunu özellikle dış politikayı uygulayanların sorgulamasına ihtiyaç var.

Çok uzun değil, son birkaç ayda sadece Amerika’yla yaşadığımız sıkıntılara bakalım: S-400 problemini yaşıyoruz, F-35 problemini yaşıyoruz, bir mektup krizi yaşadık; Allah kimseye göstermesin, sizlere nasip oldu. O kadar ağır ifadelerle yüklenilen bir mektubu alma, devlet arşivlerine kabul etme, sonra da Amerika’ya gittiğinizde masanın kenarında unutulmuş bir şekilde bırakma durumuna siz düştünüz; biz bundan gocunduk. (CHP sıralarından alkışlar) Biz bundan gocunduk, bunu eleştirdik.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Verdi, verdi, eliyle verdi.

OĞUZ KAAN SALICI (Devamla) – Eğer siz bir şeyi Amerika’ya elden verecek olsaydınız onun 100 tane fotoğrafı, 500 tane videosu çıkardı. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen onu yanlış görmüşsün, elden verdi, elden.

BAŞKAN – Sayın Özel, rica ediyorum.

Değerli arkadaşlar, lütfen hatibi dinleyin.

OĞUZ KAAN SALICI (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bir mektuba cevap verilecekse Johnson mektubuna bakarsınız, tarihten öğrenilecek bazı şeyler vardır, Cumhuriyet Halk Partililer bu işi nasıl yapmıştır, görürsünüz, siz de ona göre davranırsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, Ermeni soykırımı iddialarını içeren yasa tasarısı Senatodan geçti, jet hızıyla geçti, oy birliğiyle geçti. Bu, Türkiye diplomasi tarihinde uzun yıllardır verilmiş olan bir mücadelenin Amerika’da kaybedildiği anlamına geliyor. Soykırım tasarısının geçmiş olması soykırımın olduğu anlamına gelmez ama geçmiş olması, diplomatik olarak Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetinin yürütmüş olduğu siyasi mücadelenin, daha önceki Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinde olduğu gibi, bu mücadeleyi yürütüyor olmasının kaybedildiği anlamına gelir.

Daha kötüsü, yaptırımlar geliyor. Senatonun Dış İlişkiler Komitesinden geçti, muhtemelen önümüzdeki günlerde de Senatoya gelecek. O çok iyi dostunuz Trump’ın bunu engellememiş olmasını -Ermeni soykırımı tasarısını engellememiş olmasını- ve gelecek olan yaptırımlarla ilgili nasıl bir tavır alacağının henüz bilinmiyor olmasını Adalet ve Kalkınma Partisinin dış politikasını oluşturan arkadaşlara, Dışişleri Bakanına sormak gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, biz arada bir bu eleştirileri dile getiriyoruz, diyoruz ki: “Dış politikada yanlış yoldasınız.” Bir muhalefet partisi için herhâlde en övünülmeyecek şeylerden bir tanesi “Biz söylemiştik ve siz yapmadınız ve bizim söylediğimiz doğru çıktı.” demektir herhâlde dış politikada çünkü o dış politika hepimizi ilgilendiren bir dış politika. Türkiye’nin içinde farklı konularda farklı şeyler düşünüyor olabiliriz ama Türkiye’nin dış politikasında bir zaafa uğradığı zaman bu ülke, o zafiyet bütün hepimizi etkiliyor, gelecek kuşakları etkiliyor.

Şimdi dönüp sizin Suriye politikasının ilk başlangıç dönemindeki açıklamalarınıza bir bakalım: Suriye’de iç çatışmalar başladığında ya da bu emareler ortaya çıktığında... Ki bir dönem Suriye’yle gayet iyi ilişkiler vardı, biz de bunu eleştiriyor değildik; ortak tatiller yapılıyordu, bunu da eleştiriyor değildik; Türkiye’nin komşusuyla iyi ilişkiler içinde olmasını olumlu buluyorduk. Sonra döndü, Suriye’nin içinde bir savaş süreci başladı. Türkiye’den yapılan açıklamalar, orada başlayan çatışmaları alevlendiren bir noktaya doğru gitti.

Şimdi, şunu görmek lazım: Eğer o zaman Cumhuriyet Halk Partisinin önerdiği politikalar yapılmış olsaydı yani Suriye’deki merkezî hükümet esas alınsaydı, Suriye’nin toprak bütünlüğüne halel getirecek bütün eylemlerden, davranışlardan kaçınılmış olsaydı Türkiye’de bundan sonraki dönemde ne olmazdı? Birincisi, 4 milyon mülteci aramızda olmazdı. İkincisi, bugün Suriye’nin toprak bütünlüğünü korumamız gerektiğini söylüyoruz; Suriye’nin bir toprak bütünlüğü vardı zaten. Suriye ile Türkiye arasında bir ticaret hacmi vardı, ortadan kalkmış bir ticaret hacmimiz var bugün itibarıyla. Askerlerimiz şehit oldu, asker ve sivil şehitlerimiz var. Bölgeye 3 tane askerî operasyon düzenlenmek zorunda kalındı, bunların hiçbirine gerek olmazdı. Suriye’den, Türkiye’ye tehdit unsuru olan terör örgütleri üredi, yüzlerce büyüklü küçüklü terör örgütü üredi ve Türkiye’de saldırılarda bulundular; bizim sivillerimiz Ankara Garı’nda katliama maruz kaldı, Reina’da, Türkiye’nin birçok farklı yerinde saldırılara maruz kaldı; belki bunların hiçbirisi olmayacaktı. Türkiye’nin sınır ilçeleri havan toplarının, füze saldırılarının muhatabı oldu, insanlarımız hayatını kaybetti, eğitim ertelendi; belki bunların hiçbirisi olmayacaktı. Sizin, bugün, artık “beka problemi” dediğiniz ve 2002’de iktidara geldiğinizde olmayan o mesele, dönüp bir de üzerine seçim kampanyası yaptığımız ve vatandaş korkutarak kendi partinize oy istediğiniz beka sorunu da belki hiç ortada olmayacaktı. Biz, yine, onun olduğu kanaatinde değiliz ama en azından Hükümet temsilcileri tarafından beka meselesinin tartışılıyor olmasını, Türkiye’nin içinde bulunduğu aciziyetin bir ifadesi olarak kayıtlara geçirmek istiyoruz.

Biz eleştiriyoruz, siz diyorsunuz ki: “Türkiye zor bir coğrafyada, ne yapsın?” Doğru ama 2002’de siz iktidara geldiğinizde Türkiye İsveç’le mi komşuydu arkadaşlar? Türkiye o zaman başka bir coğrafyada mıydı, Danimarka’yla mı komşuyduk? 2002’de iktidara geldiniz, 2007’de geldiniz, 2011’de geldiniz, 2015’te geldiniz, 2018’de geldiniz; sizden önce de Türkiye Cumhuriyeti Anadolu’daydı, sizden sonra da Türkiye Cumhuriyeti Anadolu’da olacak. Dolayısıyla, Türkiye zor bir coğrafyada, evet. Bunu ilk keşfedenlerin sizler olması da açıkçası, dış politika yapım süreci açısından bizi hayal kırıklığına uğrattıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, fikr-i takip olması açısından söylüyorum; Amerika’yla yaşamış olduğumuz bir F-35 krizi var, doğru. 4/5/2017’de, Dışişleri Komisyonuna, Türkiye ile İspanya arasında yapılan bir anlaşma geldi; Çok Maksatlı Amfibi Hücum Gemisi Anlaşması. Bu anlaşma basında “uçak gemisi anlaşması” olarak yer aldı. Sizin iyi tanıdığımız yandaş medya “Türkiye uçak gemisine kavuşuyor.” “Türkiye büyüyor.” “Zaten biz kendi askerî teknolojimizi üretiyoruz.” diye uzun uzun yayımlar yaptı. İşin ihale kısmındaki arızalara, işin yerli ve millî olmayan taraflarına hiç girmiyorum ama şuna müsaadenizle gireyim; Komisyonda sorduk, dedik ki: “Madem bu uçak gemisi, bu uçak gemisinin üzerine incek uçak türü nedir?” Uzmanlar dedi ki: “F-35.” “Peki, F-35 ordumuzun envanterinde var mı?” “F-35 envanterimizde yok.” “Peki, nasıl olacak?” “Üretiliyor.” denildi. O F-35’ler üretildi, Türkiye Cumhuriyeti parasını ödedi, 5 tanesi şu anda Amerika’da, Türkiye’ye teslim edilmiyor. F-35 krizinin devamında o F-35’ler Türkiye’ye gelecek mi gelmeyecek mi, bundan haberdar değiliz ama bir yandan o uçak gemisinin üretimi devam ediyor, muhtemelen 2021 yılında teslimi gerçekleşecek. Ama eğer biz F-35 krizini çözemsek, uçak gemisi olan ama üzerine indirecek uçağı olmayan tek ülke olarak tarihe geçeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son söz talebi İstanbul Milletvekilimiz Sayın Sibel Özdemir’e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Özdemir, süreniz beş dakika.

CHP GRUBU ADINA SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği Başkanlığı ve Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) bütçeleri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Avrupa Birliği Başkanlığının temelini oluşturan kurum olan Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, 2011’de Avrupa Birliği Bakanlığı düzeyine çıkarılmıştı ve sonrasında yeni yönetim sistemiyle birlikte Dışişleri Bakanlığı bünyesinde bir Başkanlık seviyesine çekildi. Yaklaşık 657 milyon lira bütçe ayrılan Başkanlığa, genel bütçeden sadece yüzde 0,059 pay verildi. Bu tablo, Avrupa Birliği hedefi önceliğini de özetliyor açıkçası.

Yine, üzerinde söz aldığım diğer bir kurum, 26 milyon lira bütçesi olan TÜRKAK’la ilgili olarak Sayıştay raporlarında performans göstergeleri, hedefler ve faaliyetlerin birbiriyle çelişkili olduğu gibi olumsuzluklar tespit edilmiştir. Denetleyici bir kurum bu kadar özensiz olabilir mi Sayın Bakan, size sormak istiyorum.

Kurumların kısaca yapısı ve bütçesi bu iken Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerimizde geldiğimiz durum nedir? 2005 yılında üyelik müzakerelerine başladığımızdan itibaren son on beş yılda, bu iktidar, stratejik hedefimiz olan tam üyelik yolunda somut bir ilerleme kaydedemedi. Türkiye-Avrupa Birliği ilişkilerinin belkemiğini oluşturan üyelik müzakereleri ve Kopenhag Kriterlerinde hızla geriye gidişler yaşıyoruz. İlke ve değerler ekseninden uzaklaşıldı; ilişkiler, mülteci sorunu, vize serbestisi ve gümrük birliği gibi belirli alanlardaki kısa vadeli iş birliklerine indirildi.

Sayın Bakan, Avrupa Birliğine tam üyelik yolunda çok yüksek toplumsal ve siyasal destek verilmesine rağmen, siz, uzun süren iktidarınızda, hatta Bakanlığınızda bu süreci yönetemediniz. Peki, ne yaptınız? Gününbirlik, dönemsel iç konjonktüre göre, seçim dönemlerine göre yön verilen, bazen tek kişiye, kişiselleştirilen bir siyasete indirgediniz. Sizin iktidarlarınızın bu tutarsız ve ikircikli yaklaşımlarıyla birlikte, Avrupa Birliğinin de ikircikli yaklaşımını, hatta bazı üye ülkelerin Türkiye’nin üyelik süreçlerini iç politikalarına, popülist siyasetlerine malzeme yapmalarını da kabul etmiyoruz.

Sayın Bakan, daha geçen yıl Avrupa Birliğiyle dış ve güvenlik politikası, terörizme karşı ortak mücadele, enerji, ticaret gibi alanlarda yüksek siyasi diyalog süreçleri başlattınız. Ancak son bir yılda yüksek diyalog sürecinden üyelik sürecimizin askıya alınması çağrıları, müzakere başlığının açılmaması, fon kesintileri ve en önemlisi, bizim de karşı çıktığımız yaptırım kararları gibi çok ciddi süreçlere evrildik. Bazı ülkeler kendi tezlerini Avrupa Birliği düzeyinde kabul ettirirken siz ne yaptınız? Yüksek düzeyli diyalog toplantıları ile seçim dönemlerinde çöpe atılan Avrupa Birliği raporları arasında gidip geldiniz. Hatta kimi tezlerimizi dahi etkin bir diplomasiyle anlatamadığınıza, savunmadığınıza şahit olduk.

Değerli milletvekilleri, yaşanan mülteci krizi sonrası üstlendiğimiz sorumluluk karşısında Avrupa Birliğiyle vize serbestisi diyalogu 2016 yılında başlatılmıştı ancak geldiğimiz aşamada, yine, son bir yılda yılan hikâyesine dönen son 6 kriter nedeniyle sonuçlanamayan bir vize serbestisi ve tüm ekonomik ve sosyal maliyetleriyle baş başa kaldığımız mülteci sorunuyla birlikte yalnızlaşan bir ülke konumuna geldik.

Yine, iş birliği yapmaya çalıştığınız diğer bir alan olan Gümrük Birliği Anlaşması’nın güncellenmesinde de bir sonuç alamadık ve neticede iktidarınız döneminde, üyelik müzakerelerinin başlamasından, üyelik sürecimizin askıya alınmasının önerildiği bir döneme geldik yani kazanımlarımızı da kaybettiğimiz bir süreçteyiz.

Avrupa Birliğiyle ilişkilerde tüm bu tutarsızlıklar, geriye gidişler yaşanırken Bakanlığımızın bu süreçte bir sorumluluğu, başarısızlığı hiç mi yok Sayın Bakan? (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; daha da önemlisi Kopenhag Siyasi Kriterleri olan yargının bağımsızlığı, hukukun üstünlüğü, kuvvetler ayrılığı ve özgürlüklerde geriye gidişler yaşadıkça üyelik müzakerelerinde bir mesafe katedemedik ancak bu kriterlerden uzaklaşmanın yarattığı ekonomik ve toplumsal maliyetlerle karşı karşıya kaldık, uluslararası itibarımız zayıfladı.

Son yıl yayınlanan Türkiye-Avrupa Birliği raporunda ilk kez çok ciddi uyarılarda bulunuldu. Bakın, yeni yönetim sistemiyle yasama ve yargının üzerinde yürütmenin gücünün arttığı, kurumların siyasallaştığı, düzenleyici ve denetleyici özel kurumlar üzerinde Cumhurbaşkanının belirleyici güce sahip olduğu belirtilerek, bunların, ekonomide bağımsız işleyen kurumsal yapılara ciddi zararlar verdiği tespitleri yapılmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Siyasi kriterlerdeki bu geriye gidişler, ekonomimizin ulusal ve uluslararası alanda güvensizliğini ve kırılganlığını artırmıştır. Yeni sistemle birlikte, Avrupa Birliği normlarının tam tersine, kurumsallığın yerine, kişiselleştiren, şahsileşen bir yapı ikame edilmiştir ve bu tercihinizin bedelini maalesef 82 milyon yurttaşımız ödemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonuç olarak, stratejik hedefimiz olan Avrupa Birliği çıpasından vazgeçmemek için kurumsuzlaşan, kişiselleşen süreçten bir an evvel çıkmamız gerekiyor. Bütçesini konuştuğumuz Avrupa Birliği Başkanlığının kurumsal olarak daha fazla yetki ve inisiyatif almasıyla daha görünür, daha etkin ve kapsayıcı olmasının ihtiyaç ve zorunluluğunu belirtmek istiyorum.

Sayın Bakan, bu yıl, Avrupa Birliğine resmî aday ülkesi olmamızın 20'nci yılındayız. Bu sürecin on yedi yılını tek başına yöneten iktidar olarak, ulusal stratejik hedefimiz olan Avrupa Birliğine tam üyelik sürecimizi dönemsel, kişisel siyasi bir hedefe indirmediğiniz sürece, tam üyelik hedefinin sona ermesi gibi çok vahim bir sonuca sürüklendiğimiz uyarılarını yapıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, izin verirseniz, 60'a göre söz talebimiz olacak.

BAŞKAN – Sayın Muş, bir söz talebiniz oldu.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya, Hatay Milletvekili Serkan Topal ile İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine, CHP'nin liyakat anlayışına ve söylenenlerin kıymetli olabilmesi için söylenen ile yapılanların çelişmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin konuşmacılarını dinledik. Bizim katılmadığımız ve bize yapılan ithamlarda doğru bulmadığımız bazı şeylere açıklık getirmek istiyoruz.

Bir kere, bizim milletvekillerimizin ya da milletvekillerimizin ulaşamadığı bir Cumhurbaşkanı yok; bizim arkadaşlarımız ulaşıyor, vatandaşlar da ulaşıyorlar, şikâyetlerini iletiyorlar. Ulaşmak isteyen herkes Cumhurbaşkanına ulaşabilir, burada bir problem yok.

“Recep Tayyip Erdoğan, eskiden giderdi gecekondulara, bağdaş kurup otururdu, şimdi kibir abidesi oldu.” Bunu kesinlikle kabul etmiyoruz, bu sözü iade ediyoruz kendilerine. Recep Tayyip Erdoğan değişseydi, şimdiye kadar girdiği bütün seçimlerde milletin gönlünde ve yüreğinde teveccühle Türkiye'nin başına getirilmezdi. Recep Tayyip Erdoğan, ülkenin gerçekliklerinden kopmuş olsaydı, milletin hâlâ desteği arkasında en yüksek olan lider olarak Türkiye'yi yönetiyor olmazdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Recep Tayyip Erdoğan dün ne ise bugün de aynıdır. Lütfen, başkalarıyla Recep Tayyip Erdoğan'ı karıştırmayalım.

Şimdi, bir Külliye meselesi var. Tabii, biz bunu izah etmekten... Fakat belli arkadaşlar da anlamamakta ısrar ediyorlar. Şimdi, Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık birleştirildi; eskiden Başbakanlık birkaç yerdedi, Cumhurbaşkanlığı ayrı yerdedi, tek yerde toplandı. Buralarda bürokratlar çalışıyor, bürokratlar görev yapıyor. “Efendim, 1.100 odalı saray.” Ya, arkadaşlar, o bütün idari personelin, oradaki bürokratların hepsi farklı farklı yerlerdeydi, şimdi aynı kompleksin içerisinde. Olay bundan ibaret ve bu Recep Tayyip Erdoğan'ın mülkü değil. Yarın siz seçimi kazanırsınız, siz gelir yönetirsiniz oradan. Bu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin yönetim merkezidir. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – “Efendim, milliyetçilik değerlerimizle oynadınız, onunla oynadınız...” Bizim ideolojimiz Kemalizm değil, Kemalist ideoloji yok bizde; Kemalist ideoloji Cumhuriyet Halk Partisinde var, bunu söylüyor, doğru. Her partinin bir ideolojisi var. Bakın, az önce hatip burada Kemalizmi yerden yere vurdu, tek ses yok; şimdi, biz eleştiri yaptığımız zaman, biz konuştuğumuz zaman sadece bize laf yetiştirme var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, bakın, orada haritalar gösteriyor, “Şu tarihlerde oldu.” diyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O konuya cevap verildi, duymadınız!

BAŞKAN – Arkadaşlar, laf atmayın lütfen, rica ediyorum.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Ama yanlış söylüyor, cevabı verildi burada.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, lafa gelince “Cumhuriyetin kurucusu biziz, devleti biz kurduk. Kurucu Genel Başkanımız devletin kurucu Başkanı.” Gazi Mustafa Kemal Atatürk sadece -onu da söyleyeyim- CHP'nin tekelinde değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi; oraya söylenen laflara tek kelime etmeyeceğiz, biz duymayacağız bunları, biz görmeyeceğiz ama herhangi en küçük bir eleştiride “AK PARTİ'ye misliyle karşılık vereceğiz...” Az önceki sözleri bir AK PARTİ'li milletvekili söylemiş olsaydı, Cumhuriyet Halk Partisi burayı birbirine katardı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Savaş çıkarırlardı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ama oraya gelince gıklarını çıkaramıyorlar.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Orada duymamışsın Sayın Başkan, duymadın!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ben hatırlatıyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, “İstanbul'u parsel parsel satıyorsunuz.” diyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yalan mı Sayın Başkan, yalan mı?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, İstanbul'u şu an siz yönetiyorsunuz, siz kazandınız İstanbul'u. İstanbul'u yöneten... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, sessiz olalım.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İstanbul’u siz yönetiyorsunuz. “Hâlen...” diyor, hâlen kendisini muhalefette sanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Muş, lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İstanbul’daki sorumluluğu millet size verdi. Millet değerlendirdi, baktı, ölçtü biçti, size verdi. Ee, siz ne iş yapıyorsunuz? Siz ne iş yapıyorsunuz? (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Neyi kastediyorsunuz? Yönetim sizde, yönetim sizde. Eğer şu an bir satış varsa... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sessiz olalım değerli arkadaşlar, rica ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bakın, eğer şu an bir satış varsa onu siz yapıyorsunuz. Bir satış var: Bakın, Meclisin “park” ilan ettiği Beşiktaş’taki bir araziyi Büyükşehir Belediyesi satmaya çalıştı, doğru. 295 bin metrekarelik alanı yeşil alan yaptı, bunlar reddetti, iade etti, bunu kabul etmiyor Büyükşehir yönetimi; bu doğru. Siz, yeşille geldiniz, bu tutarsızlık nedir? Nedir bu tutarsızlık?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, siz devlet olarak satıyorsunuz, Karşıyaka Belediye Başkanı gidiyor, satın alıyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – “Recep Tayyip Erdoğan ilk geldiği zaman atanamayan 68 bin öğretmen vardı -doğru, 68 bin kişi vardı- atayamadınız mı bunları?” diyor.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Belediye başkanlarımız para yatırıyor, alıyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, 960 bin öğretmen var şu an, bunun yüzde 69’u AK PARTİ döneminde atandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Muş, tamamlayın lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

660 bin kişiden daha fazla öğretmen Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde atandı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bu soruların cevabını yürütme organı verecek, yasama organı değil.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yani o 68 binin 10 katı AK PARTİ döneminde atandı.

Şu çok üzücü bir ifade, bunu biz defaatle açıkladık ve şimdi bir şey daha söyleyeceğim Cumhuriyet Halk Partisine: “‘Bir kereden bir şey olmaz.’ dedi Sayın Bakan.” Bakan öyle bir şey söylemedi “‘Bir kişinin yaptığı olayı bir kuruma mal etmeyin.” dedi, o da en ağır cezayı aldı. Bunu hiçbirimizin kabul etmesi, tasvip etmesi mümkün değil.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Geçenlerde kendi arkadaşımız söyledi bunu ya.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, bakın, buradaki yaklaşımımız bu.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bakın, 2018 senesinde Kuşadası’ndan kurultay için bir otobüs geliyor, Cumhuriyet Halk Partisinin partililerini taşıyor. Bir ilçe yönetiminde bulunan bir yönetici cinsel saldırıda bulunuyor birisine ve bu kişi tutuklanıyor. Şimdi, biz, bütün Cumhuriyet Halk Partisi

camiasını töhmet altında mı bırakacağız birisinin yaptığı yanlıştan, hukuksuzluktan, kanunsuzluktan dolayı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Çocuk istismarları yüzde 700 arttı, 7 kat arttı, 7 kat!

BAŞKAN – Sayın Muş, lütfen tamamlayın.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaade edin ki toplu olarak cevap verelim.

Ve bu kişi Cumhuriyet Halk Partisinden ihraç edildi. Şimdi, bütün Cumhuriyet Halk Partisi camiasını töhmet altında mı bırakacağız? Böyle bir şey olabilir mi?

Sayın Başkan, eğitimle alakalı pek çok eleştiri yapıldı, bunları Sayın Bakan not aldı, bunlara girmeyeceğim.

BAŞKAN – Birazdan zaten Sayın Bakanlara söz vereceğim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Fakat şunu söyleyeyim: Bakın, liyakatten, eğitimden bahsediliyor. 24'üncü Dönemde Sayın Özkoç, ben, o dönem Fatma Nur Serter milletvekiliydik. Bakın, ben ticaret meslek lisesi mezunuyum. İmtihana giriyorsunuz, netleriniz aynı, sizin üniversiteye girme hakkınız yok. Eğitim sistemi buydu Türkiye'de arkadaşlar ve bunun ateşli savunucusu Fatma Nur Serter'di. 2011'de seçimi CHP kazansaydı muhtemelen Millî Eğitim Bakanı olacaktı. Şimdi, eğitim anlayışınız bu.

BAŞKAN – Peki, toparlayın.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Dolayısıyla bakın, liyakatten bir örnek vereceğim size, bir örnek. Şimdi, CHP'li arkadaşlar şunu söylüyor ve kızıyor: “Efendim, 70'den örnek veriyorsunuz.” Oraya gitmiyoruz, İstanbul'da Büyükşehir yönetimi değişti. İstanbul'un en başarılı kütüphane müdürü -Murat Bardakçı bile isyan etti- Mezarlıklar Müdürlüğüne atandı. Liyakat sistemi bu, CHP'nin liyakat anlayışı bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Muş, birazdan Sayın Bakanlar bütün eleştirilere cevap verecekler, lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, affınıza sığınıyorum, toparlıyorum.

Şimdi, dış politikayla alakalı pek çok eleştiri yapıldı, yapılır; iktidar bu eleştirilere bakar, bunlardan istifade eder. Şimdi “Doğu Akdeniz'de Avrupa Birliği karşımıza çıktı.” dedi. Şimdi, değerli arkadaşlar, doğru, Avrupa Birliği karşımıza çıktı. Biz oradaki sondaj gemilerimizi çekelim, oradaki iddialarımızdan vazgeçelim, Avrupa Birliği karşımızdan çekilir. Şimdi, şuna karar vereceksiniz: Ya orada varlığımızı sürdürüceksiniz ya da çekileceksiniz, bunun başka bir alternatifi yok.

Şimdi, Türkiye'nin mektup meselesi. Götürdü, Beyaz Saray'da ilgisine iade etti. İnanamıyoruz, yok: “Sessiz sedasız, mahcup bir edayla oraya bıraktı.” Değerli arkadaşlar, bakın, orada Cumhurbaşkanımızın PYD'ye “PYD bir terör örgütü” diyemediğini iddia ettiler, sonra kayıtları ortaya çıktı. (CHP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, yürütme orada oturuyor; muhatap onlar, yasama değil.

BAŞKAN – Sessiz olalım arkadaşlar, sessiz olalım.

Peki, toparlayın Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Canlı yayında Trump'ın yüzüne çarpa çarpa bunu söyledi, şimdi bu mektup hikâyesi de aynı.

Değerli milletvekilleri, ne söylüyorsak söylediklerimizin kıymetli olabilmesi için de yaptıklarımızla çalışmeme lazım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sen kendinle çelişiyorsun.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Müsaade ederseniz cevap vermek için söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, siz de yerinizden...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, biliyorsunuz Kılıçdaroğlu'nun yeğeni de tacizden kesin hüküm yedi Kocaeli'de.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – O zaman Kılıçdaroğlu'nun ailesi tamamen tacizci mi?

BAŞKAN – Sayın Çavuşoğlu...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bir saniye...

Değerli arkadaşlar, bakın, ben söz talep eden Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılıyorum. Diğer milletvekillerimiz lütfen sessiz olsun çünkü her Grup Başkan Vekilimiz partilerine yönelik eleştirilerde cevap verme hakkını çok rahat kullanıyorlar. Yani bu saate kadar getirdiğimiz bu süreci bundan sonra da böyle bitirelim.

Buyurun Sayın Özkoç.

8.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Adalet ve Kalkınma Partisinin cemaatin içinden çıkmış bir siyasi parti olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; elbette ki muhalefet eleştirecek, iktidar bunlara cevap verecek ama Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerçekleri konuşmak zorundayız. “Bizim cemaatle hiç alakamız yok. Bakın biz ne kadar rahatız, cemaatle ilgili saldırıda bulunuyorsunuz, biz hiç ses çıkartmıyoruz.” diyor sayın arkadaşımız. Biz de çok net olarak ifade ediyoruz ki siz, cemaatin içinden çıkmış bir siyasi partisiniz. Siz, Fetullahçı terör örgütünü “terör örgütü” ilan etmeden önce Fetullahçı savcılarının, generallerin arkasında duran bir siyasi partisiniz. Bunu söyleme hakkına en son sahip olacak siyasi partisiniz. Siz bu ülkenin Genelkurmay Başkanını bir teröristin gizli tanıklığıyla defalarca müebbet hapse çaptırmış bir siyasi partinin temsilcilerisiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Siz, savcı Zekeriya Öz gibi, Fetullahçı terör örgütünün savcısı olan bir savcının arkasında...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Zekeriya Öz'ü alan Mehmet Moğultay'dır.

(CHP sıralarından “Dinle, dinle!” sesleri)

BAŞKAN – Sayın Güler, lütfen... Sayın Güler, lütfen...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O almış, siz zırlı araba verdiniz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Sayın Güler...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – O kadar teröristi, Zekeriya Öz'ü alan Mehmet Moğultay'dır, Seyfi Oktay'dır. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Güler, lütfen... Değerli arkadaşlar, lütfen...

Buyurun Sayın Özkoç...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Zırlı aracı veren sizsiniz ama.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen sessiz olalım.

Sayın Güler, rica ediyorum; bakın, orada Grup Başkan Vekiliniz var yani rica ediyorum.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, ben bu yapılanları çok anlayışla karşılıyorum. Birisinin yarasına bastın mı feryat eder Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hiç merak etmeyin, ben onun ne yaptığını, içinin nasıl yandığını bildiğim için anlayışla karşılıyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – İkiz doğuruyorlar, ikiz; idare et!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Siz, Fetullahçı terör örgütünün 1 numaralı sanığını ilk önce yakaladınız, çırlıçıplak soydunuz, sonra...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Fetullahçı terör örgütünün valisini bu hafta kim ziyaret etti?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bakın, gördünüz mü, yarasına bastım.

BAŞKAN – Sayın Güler size ne oluyor, Sayın Güler!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yarasına bastığım için sıcıyor.

BAŞKAN – Yani rica ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Daha sonra o adamı giydirdiniz, eline evraklarını verdiniz ve yok ettiniz. Siz o savcının elini kolunu sallayarak Türkiye’den çıkmasını sağladınız. Şimdi “PKK” “PYD” falan filan diyorsunuz ya, yahu Abdullah Öcalan’la da oturup konuşan sizsiniz ve sizin Cumhurbaşkanınız. Siz, PKK’lı terör örgütü mensuplarını Türkiye Cumhuriyeti’nin subayının, astsubayının, evlatlarının karşısında gizli tanık olarak kullandınız, onların yerine getirdiğiniz subay ve astsubaylar 15 Temmuz kalkışmasını yaptılar. Sizin bunları söyleyecek yüzünüz var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kemalizme gelin.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkoç, lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Türkiye Cumhuriyeti’nin varlığının ve bütünlüğünün kurucusu olan Mustafa Kemal Atatürk’e sizin Genel Başkanınız “ayyaş” diyebilecek seviyeye kadar düşen bir kişidir ve hâlâ Cumhurbaşkanlığı koltuğunda oturmaktadır. Biz mi bunu kabul edeceğiz? Biz bunun için “evet” mi diyeceğiz? Siz hem cumhuriyetin hem Mustafa Kemal’in hem Kemalizmin düşmanısınız, cemaatlerin yandaşıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

9.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, değişim yapmak için önce yapılanlardan utanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, Hatibimiz, Milletvekilimiz Hişyar Özsoy kürsüde konuşurken haritalar gösterdi. Canınız mı acıdı? Niye rahatsız oldunuz?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bizim acımaz canım, acıyana sorun. Biz rahatız.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çünkü o haritalar hangi gerçeği anlatıyor ben size bir kere daha söyleyeyim. Bakın, dedik ki o haritalarla size: Şark İslahat Planı’nın uygulandığı yerler, umumi müfettişliklerin uygulandığı yerler, olağanüstü hâlin uygulandığı yerler ile bugün sizin kayyum

atadığınız yerler aynıdır. Size bunu gösterdiğimiz için rahatsız oldunuz. Siz “OHAL’i kaldırdık.” dediniz, “OHAL’i kaldırdık.” dedikten sonra...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Amerikan haritası nerede? ABD haritası nerede? ABD haritasını da söyle.

BAŞKAN – Sayın Güler, rica ediyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...OHAL’i kaldırdıktan sonra sömürge valileri ve kaymakamları atayarak o kayyum dönemini yaşattınız ve yaşatmaya da devam ediyorsunuz. Biz, size kurumsal, tarihsel bir süreklilik olduğunu anlattık, Kürt sorunu çözülmemiş, geleneksel devlet politikalarını uyguluyorsunuz, devam ettiriyorsunuz dedik; bunu anlattık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu geleneksel devlet politikalarının bugünkü tezahürünün nasıl bir Kürt düşmanlığı olduğunu anlattık. Ama siz kendi yaptığımızı ilk yapıyor zannediyorsunuz, belki İçişleri Bakanı Soylu size bu kayyum atamalarını öyle anlatıyor. Hayır, öyle değil, Şark Islahat Planı’ndan beri aynı zihniyettir bunu devam ettiren; siz icat etmediniz, kopya ettiniz.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bakın, bir şey söyleyeceğim size: “Değişim” diyorsunuz ya, bir düşünür “Değişim utanmakla başlar.” der. Bunu siz bir düşünün bakalım, bir değişim yapmak için önce bir yaptıklarınızdan utanın.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – YPG mi?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sabah...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye... Vereceğim Sayın Muş.

Sabah 11.00’den bu yana kesintisiz bir oturum götürüyoruz. Ben sabah da ifade ettim, çok sayıda oylamanın yapılacağı bir süreci bugün yöneteceğiz. Ben, Sayın Grup Başkan Vekillerimizin, değerli konuşmacılarımızın bugünkü bu duruma özel davranmalarını rica ediyorum. Aslında bu saate kadar da gayet iyi geldik ama...

Sayın Muş, lütfen, siz de bu yapılan değerlendirmeleri bir toparlayın, bitirelim, yeni tartışmalar açmayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, bizim de pek kısa bir sözümüz var, mümkün mü acaba? Çok istirahat edeceğim, önemli bir mesele.

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım.

10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Adalet ve Kalkınma Partisinin milletin içinden çıktığına, HDP Grubuyla alakalı görüşlerinin ve eleştirilerinin belli olduğuna, kimsenin Kürt düşmanlığının olmadığına ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bizim burada söylediklerimiz ortada. Maalesef, konuşmacılar, meseleyi oradan alıp sürekli klasik hâle gelen FETÖ meselesiyle alakalı, buradan çıktığımız zaman kime sorsanız aynı nakaratı size söyleyecek ifadeleri kullandılar. Bizim burada ortaya koyduğumuz görüşler, ortaya koyduğumuz eleştiriler belli.

Şimdi, Sayın Başkan, AK PARTİ, milletin içinden çıkmıştır; bunun bir kere altını çizmemiz lazım, milletin içinden çıkmıştır.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz nereden çıktık?

BAŞKAN – Toparlayarak Mehmet Bey, rica ediyorum, toparlayarak...

MEHMET MUŞ (İstanbul) - O yapı, bu yapı, öbür yapıların içinden çıkmamıştır, milletin içerisinden çıkmıştır. Şimdi, AK PARTİ ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri, AK PARTİ hükümetleri FETÖ'yle mücadele ediyorken kanallarında boy gösterip Genel Başkanımızın 30 Mart seçimlerini göremeyeceğini iddia edenler, eleştiri yaptıkları zaman, değerli arkadaşlar yani 2014 seçimlerine gidiyoruz, 30 Mart seçimleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen Sayın Muş, lütfen toparlayın, Sayın Bakanlar bekliyorlar çünkü. Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – FETÖ'nün kanallarında şunu dersiniz: “Göreceksiniz 1 Martı göremez.” “15’ini göremez.” “20’inde kaçacak.” “25’inde kaçacak.” Nerede söylüyorsunuz bunu? FETÖ'nün kanallarında. Şimdi, hangi samimiyet arkadaşlar? Lütfen...

BAŞKAN – Peki, toparlayın lütfen, bitirelim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İkinci bir konu: Ki HDP Grubuyla alakalı bizim görüşlerimiz bellidir, eleştirdiğimiz mesele de bellidir, eleştirdiğimiz konular da bellidir fakat onlar ısrarla bir propaganda üzerinden hareket etmeye çalışıyorlar.

Sayın Oluç, kimsenin Kürt düşmanlığı yoktur.

BAŞKAN – Peki...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bu Parlamentonun içerisinde hiçbir milletvekilinin böyle bir düşmanlığı söz konusu değildir. Ha, milletvekillerinin, buradaki siyasi partilerin bir düşmanlığı vardır; o, PKK'yadır; bu, herkesin malumudur.

Bakın “PKK kazanacak.” diyen Demirtaş'a ulaklık yapanların bize gelip de burada demokrasi, insan hakları dersi verecek imkânı yok.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Muş, lütfen...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – “PKK kazanacak.” diyen Demirtaş'ı demokrasi kahramanı ilan ettiniz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Öyledir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Ondan sonra, gelip bize televizyon kanalında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Öyledir.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) - Demokrasi kahramanıdır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Kusura bakmayın, sizden ders alamayız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Lütfen artık arkadaşlar, tartışmayı bitirelim, izin verin.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hayır, biz de konuşacağız.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Hayır, Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye değerli arkadaşlar, niye itiraz ediyorsunuz hemen? Niye itiraz ediyorsunuz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Demirtaş'a...

BAŞKAN - Bir saniye...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Demirtaş'a ağır hakaret etti.

BAŞKAN – Sayın Oluç, ben size söylemiyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - “PKK kazanacak.” dedi ya. Ağır hakaret nerede?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne zaman dedi?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bakın, Grup Başkan Vekilleriniz merakını anlatacak ehliyetle. Arzu ediyorsanız Grup Başkan Vekillerinizin yerine sizler yapın grup başkan vekilliğini. Böyle bir şey yok! Partilerinizi temsil ediyorlar. Yani, burada herkesin konuşmasını değerlendirecek durumum yok. Grup Başkan Vekilleri benim burada birinci ölçüde muhatabımdır.

Buyurun Sayın Oluç ama sizden de ricam, yine aynı şekilde -lütfen-bir sataşma yaratmadan toparlamamız.

11.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'a hakaret ettirmeyeceklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Tabii, tabii. Yok, yok, sataşma yapmayacağım.

Geçen gün basına düştü; sizin vekillerinizin kaçının olduğunu bilmiyorum ama Adalet Bakanlığının açtığı ara buluculuk sınavına girmişler, hepsi çıkmış. Yanlış sınava girmişler. Sizin vekillerinizin, Adalet Bakanlığından rica etmesi gerekiyor; “ara buluculuk” sınavı açılınsın, oraya girin, 100 üzerinden yıldızlı pekiyi alırsınız. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) - Ayıp be! Ayıp be!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çünkü sizin işiniz gücünüz kutuplaştırma, gerginlik yaratma, toplumu birbirine düşürme; bunlar üzerinden iktidarda kalmak.

BAŞKAN – Tamamlayın cümlelerinizi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, efendim, bakın, Sayın Demirtaş başımızın tacıdır, bizim Eş Genel Başkanımızdır, demokrasi kahramanıdır; sizin de siyasi rehinenizdir, korktuğunuz insandır; onun için cezaevinde tutuyorsunuz hukuksuz yere.

BAŞKAN – Peki...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Demirtaş'a asla hakaret ettirmeyiz, bir kişi bile hakaret edemez! (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Sanıktır, sanık!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – “PKK kazanacak.” dedi, hakaret etmiyoruz, onu söylüyorum.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, lütfen...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Oluç, tarih ve yerini söyleyeceğim size.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Söyle, söyle.

BAŞKAN - Sayın Muş, lütfen... Arkadaşlar, karşılıklı değil...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, az önceki dilek ve temennilerimi iletiyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok kısa Sayın Başkan.

BAŞKAN - Beni anlayacağınızı umarak söz veriyorum.

Buyurun.

12.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sadece şunu ifade etmek istiyorum Sayın Başkan: Fetullahçı terör örgütüne ait kanalların hepsini de açan ve oraya rağbet eden siyasi parti AKP'dir. Türkçe Olimpiyatları'nda boy gösteren, onlara olanak sağlayan, destek veren AKP'dir. Bank Asyanın kurdelesini kesen bizzat Cumhurbaşkanı'nın kendisidir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) ÜNİVERSİTELER (Devam)

E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi lehinde olmak üzere Amasya Milletvekilimiz Sayın Hasan Çilez.

Bundan sonra değerli milletvekilleri, yürütme adına sayın bakanlara söz vereceğim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, pek kısa bir söz talebimiz vardı.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Çilez.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığımız ve Dışişleri Bakanlığımızın 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi hakkında şahsım adına lehte söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi, aziz ve asil milletimizi saygıyla ve hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” düsturunun ne denli önemli olduğunu eğitim konusunu ele aldığımızda daha net görebiliyoruz. Türk devlet sisteminin özünü oluşturan bu kavram, yönetim anlayışımızdan uzaklaştığı sürece sosyal hayatımızda ve bireylerin kendi iç dünyalarında sıkıntılar başlamaktadır. Yüce Yaradan kainattaki her şeyi insanın emrine vermiştir. İnsan eşrefimahluktur. Eğer yönetim sistemlerinizi, işinizi, gücünüzü, ailenizi, kendi iç dünyanızı insan ve insani değerler üzerine kuramazsanız sıkıntı başlar, denge bozulur ve bu dengeyi bir daha yeniden kurmak da çok zor olabilir. Bu sebeple “insana yatırım” diye tabir edilen şey -benim de anladığım şekliyle- insanın fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyolojik olarak gelişimi, güçlenmesi; ilim ve irfanının artırılması süreçlerini ifade etmektedir. Bu unsurları geliştiren kişiler birey olarak mutlu ve huzurlu olacaklardır. Toplum içerisinde de pozitif katkılarıyla toplumun gelişmesine katkıda bulunacaklardır. İşte, tam bu noktada eğitimin önemi ortaya çıkmaktadır. İnsanın mutlu olduğu, insanın güçlü olduğu yerde kurumlar ve dolayısıyla devlet de güçlü olacaktır.

Ülkemizde eğitime verilen önem oldukça yüksek seviyededir. 20 milyonu aşkın öğrencisi, 1 milyonun üzerindeki öğretmen ve eğitim çalışanı ve 40 milyonun üzerinde velisiyle neredeyse tüm nüfusumuz eğitimin paydaşıdır. Bu kadar büyük bir sistemin yönetilmesi diğer kurumlara göre daha zor ve daha meşakkatlidir, önemi de aşikârdır. Bu önemin farkında olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın önderliğindeki AK PARTİ iktidarları döneminde bütçenin en yüksek payı bu yıl -Sağlık Bakanlığı hariç- hep eğitime ayrılmıştır.

Sekiz yıllık ilköğretim zorunluluğu kaldırılarak 4+4+4 eğitim sistemi hayata geçirilmiştir. Her ile üniversite açılarak yükseköğrenim yaygınlaştırılmış ve ulaşılabilir olmuştur.

Yine, fiziki imkânlarda büyük gelişmeler sağlanmış, teknoloji okullarımıza girmiştir. Derslik problemi bitirilmiş, 600 binin üzerinde ek atamayla öğretmen açığı kapatılmıştır.

Yine, bu süreçte öğretmenlerimizin ücretlerindeki reel artışlar, öğretmenlerimizin yüzünü güldürmüştür. Artık öğretmenlerimiz kendilerini geliştirecek, teknolojiyi ve mesleğin gereklerini yerine getirebilecek ekonomik güce kavuşmuşlardır.

Velilerimiz ise artık hayatlarının akışını, zaman ve mekân tercihlerini çocuklarının eğitimine göre yapmaktadır. Çocuğunun eğitimi için yaşadığı şehri değiştiren, gün içerisinde işini gücünü çocuğunun eğitimine göre ayarlayan fedakâr veli profili oldukça yaygındır.

Öğrencilerimiz ise pırl pırl zekâlarıyla gözümüzün bebeği ve umudumuzun adıdır. Yavrularımızın akademik seviyeleri oldukça yüksektir. Problem olarak gördüğüm yabancı dil eğitimi ile millî ve manevî değerlerimizin daha etkin verilebildiği bir müfredat yavrularımızı daha etkin kılacaktır. Uluslararası arenada ayağı yere daha sağlam basan, kendini ve temsil ettiği medeniyeti bilen, akademik bilgiyle donatılmış, lisan problemi olmayan nesiller daha rekabetçi ve rakiplerimizden daha üstün olacaklardır. 2023, 2053 ve 2071 hedefleri varılacak bir menzil ve Kızılelma olarak yavrularımızın önündedir.

“Eğitimde problem var.” diye ortaya koyduğumuz bir ön yargının peşinde sürükleniyoruz; bunu çok doğru bulmuyorum. Eğitimde geldiğimiz noktayı, velilerimizin, öğretmenlerimizin, yavrularımızın ve devletimizin yaptıklarını bir kenara itip böyle bir ön yargının esiri olmak en çok eğitim camiamıza ve yavrularımıza zarar vermektedir. Sistemin tamamını değil problem olan kısımlarını ele alıp gerekli düzenlemeleri yapmamız daha akıllıca ve verimli olacaktır.

Eğitim güçlü olursa ekonomimiz güçlü olur, demokrasimiz ve kurumlar güçlenir, büyük ve güçlü Türkiye'nin kapıları ardına kadar açılır. Yani hep deriz ya “Eğitim şart.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde Dışişleri Bakanlığımızın gayretleriyle insan merkezli yaklaşımlarımız dış politikada da tüm dünyaya örnek olmaktadır.

Sözde Ermeni soykırımıyla milletimize kara bir leke çalmaya çalışanlar boşa uğraşıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Devamla) - Arşivler orada; bilim adamları gelsin, gerçekler ortaya çıksın diyoruz, kaçıyorlar.

Bu siyasi kararlar bizi doğru bildiğimiz yoldan asla alıkoyamaz. Aziz ve asil Türk milleti, Orta Asya'dan başlayan tarihteki şanlı yürüyüşünde milletler tarihinde alında kara lekesi olmayan tek millettir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yüzyıllarca Viyana'dan Hazar'a, Kırım'dan Yemen'e ve Kuzey Afrika'ya kadar 22 milyon kilometrekarede ve bugün de bu topraklarda, 64 değişik ülkenin var olduğu bu coğrafyada kimsenin diline, dinine, örfüne, âdetine karışmadan hür ve huzurlu yaşamasını tesis etmiş bir ecdadın evlatlarıyız. Bugün de Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtları bölgesinde barış pınarları çağlatılmış, yurttan ve sınırlarımız ötesinde barış akıtılmıştır, sözde kurulacak terör devleti hayalleri bitirilmiştir. Akdeniz'de ise milletimizin ve Kıbrıs Türklerinin hakkı müthiş dış politika hamleleriyle korunmuştur. Bu hamleleri yapan kahramanları yürekten kutluyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Devamla) - Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemimizin 2'nci, AK PARTİ hükümetlerinin 18'incisi olan 2020 yılı merkezî yönetim bütçemizin devletimize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi yürütme adına Sayın Bakanlara söz vereceğim. Sayın Bakanlarımızın altmış dakika olan söz taleplerini her iki bakanımız da otuzar dakika olarak kullanacaklar.

Yürütme adına ilk söz, Millî Eğitim Bakanı Sayın Ziya Selçuk'ta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Selçuk, süreniz otuz dakika.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim Kalite Kurulu; Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı ve üniversitelerin 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ni sunmak ve Bakanlık faaliyetlerimiz ile hedeflerimiz hakkında bilgi vermek üzere huzurlarınızda bulunmaktayım. Bu vesileyle tekrar Genel Kurulu, Sayın Başkanı ve tüm üyeleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; herkesin eğitim ve öğretime adil şartlar içerisinde erişebilmesi; çağın gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerlere yönelik olarak davranışlar kazanması; girişimci, yenilikçi, dil becerileri yüksek, iletişime ve öğrenmeye açık, özgüvenli, sorumluluk sahibi

bireyler olarak yetişmesi her zaman önceliklerimiz arasında yer almıştır. Eğitim bizim için her zaman bir ülke ve millet ödevidir. Bu anlayışla toplumun tüm kesimlerini içine alan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim hizmetlerini yerine getirebilmek için eğitim bütçemiz 2020 yılında 176,6 milyar Türk lirası olarak belirlenmiştir. Bu rakam 2020 yılı merkezi yönetim bütçesinin yüzde 16,2'sini oluşturmaktadır. 2020 yılı, okul terklerinin ve öğrenci barınma sorunlarının en aza indirilmesine, güvenli eğitim ortamlarının sağlanmasına, dezavantajlı kesimlerin eğitimden azami derecede faydalanmasına, eğitimin her kademesinde niteliğin artırılmasına, tekli eğitime tümüyle geçilmesine, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasına, mesleki teknik eğitim atölye ve laboratuvarlarının modernizasyonuna, rehberlik hizmetlerinin yaygınlaştırılmasına, tasarım ve beceri atölyelerinin kurulmasına, öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesine yönelik çalışmalarımız için bir hamle ve atılım yılı olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019-2020 eğitim öğretim yılında resmî ve özel 12.987 okul öncesi, 24.831 ilkokul, 19.296 ortaokul, 12.638 liseyle, toplam 69.752 okulumuzda 1 milyon 141 bin civarında öğretmen ve açık öğretim öğrencileri de dâhil olmak üzere, 17 milyon 923 bin 351 öğrencimizle eğitim öğretime devam ediyoruz.

Ülkemizde ve dünyada küresel olarak yaşanan gelişmeler, öğrencilerimizin gelecekte edinmeleri gereken becerilerin niteliklerini de değiştirmiş bulunmaktadır. Bulduğumuz çağda öğrencilerin üretken bireyler olabilmeleri için temel bilgi, beceri ve değerleri edindirme süreci de bu doğrultuda paradigmalar olarak değişmiştir. Kendilerinden çok şey beklenen ve büyük umutlar bağlanan genç nesillerin daha donanımlı bir şekilde yetiştirilmesi için öğretim programlarının da buna uygun olarak değiştirilmesi, dönüştürülmesi icap etmektedir.

2023 Eğitim Vizyonu ve On Birinci Kalkınma Planı doğrultusunda öğretim planlarında, biraz önce ifade etmeye çalıştığım tarzda değişikliklerin yapısal olarak hayata geçirilmesi hedeflenmektedir ve bununla ilgili pilot çalışmalar da büyük ölçüde tamamlanmıştır. Bu hedef doğrultusunda, temel becerilere ilişkin zorunlu derslerin korunması şartıyla derinleşme, kişiselleştirme, uygulamaya yeterli zaman sağlamak için zorunlu ders saati ve çeşitlerinin azaltılması, tüm eğitim kademelerinde ders çizelgelerinin yeniden yapılandırılması, özel eğitim ihtiyacı olan bireylere yönelik müfredatların yeniden ve zamanın ruhuna uygun olarak tasarlanması, Hayat Boyu Öğrenme Programlarının çeşitliliğinin ve niteliğinin artırılması konusundaki çalışmalarımıza da kararlılıkla devam edeceğimizi belirtmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğrencilerimizin dört temel dil becerisi konusundaki yeterliliklerinin saptanmasını ve bu doğrultuda dil düzeylerinin belirlenmesini çok özel bir şekilde ele almaya gayret ediyoruz. Buradan hareketle, 2023 eğitim vizyonumuzda Türkçe dil yeterlilikleri konusuna ayrı bir başlık açarak Türkçenin korunması ve geliştirilmesini temel eğitimin omurgası olarak ele aldık ve Türkçenin Söz Varlığını Tespit ve Geliştirme Projesi'yle Dört Beceride Türkçe Dil Yeterliliklerinin Belirlenmesi ve Ölçülmesi Projesi de hayata geçmiş oldu.

Dört Beceride Türkçe Dil Yeterliliklerinin ve Düzeylerinin Belirlenmesi Projesi kapsamında öğrencilerin okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerine sahip olma durumlarını belirlemek amacıyla da ilk kez bir Türkçe sınavı uyguladık ve bunun için de 15 ilimizde e-sınav merkezi kurduk. Yani böylece, Türkçede dört temel dil becerisinin ölçülmesiyle ilgili bir proje de hayata geçmiş oldu.

Söz varlığımız ya da “derlem” diyebileceğimiz, “corpus” diyebileceğimiz, dilimizin Türk kültürünü yansıtması bakımından büyük önem taşıyan bu çalışma, Türkçenin Söz Varlığını Tespit ve Geliştirme Projesi olarak adlandırılıyor; yazılı ve sözlü dile dayalı öğrenci derlemi, Türk Çocuk Yazını Derlemi ve genel Türkçe derlemi oluşturmayı amaçlıyor ve çok büyük bir mesafe de almış bulunuyoruz bu konuda.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim sisteminde, eğitim politikaları başta olmak üzere müfredat, materyal, teknoloji gibi alanlarda yapılan her türlü reform ve iyileştirme çabalarının başarısı,

uygulamada büyük ölçüde öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin mesleki yeterlilikleri, adanmışlıkları bakımından çok önemlidir. Bu çerçevede, odağı, çocuğun refahı olan kapsayıcı ve nitelikli bir eğitim hizmetinin sağlanmasında öğretmen ve okul yöneticilerinin mesleki becerilerinin geliştirilmesi çok büyük bir önem arz etmektedir.

Eğitime ilişkin hareket noktamız, güçlü öğretmen, güçlü gelecektir. Değişim ve dönüşümün ancak ve ancak öğretmen olacağı konusundaki düşüncemiz kuvvetle belirtilmektedir. Güçlü bir gelecek hayalimiz varsa desteklenmesi gereken, öncelikle öğretmenlerimiz ve bu bağlamda da okul yöneticilerimizdir.

Öğretmen destek noktalarıyla, Türkiye'nin dört bir yanında mesleki gelişim programlarıyla dünyadaki güncel gelişmeler ışığında öğretmenlerimizin yanında olacağız ve bu çalışmalarını seminer dönemlerinde özellikle yoğunlaştırılmış bir şekilde ele alıyoruz. İl ve ilçe düzeyinde destek noktaları kurmak suretiyle Türkiye'nin öğretmen eğitiminde okullarındaki, sınıflarındaki her türlü iş ve işlemin nasıl geliştirileceğine dair ortak bir fikir, ortak bir dil ve eylem alanı oluşturuyoruz. Destek noktaları vasıtasıyla sürdürülebilir ve sürekli eğitimi hedefliyoruz. Yerinde, yanında ve zamanında olmak bu bakımdan çok önemli. Bu noktada, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri gibi, Türkiye'nin birikimiyle öğretmenlerin meslek gelişimindeki her ihtiyacını anlık olarak belirleyen ve anlık olarak destekleyen bir yapı kurmayı hedefliyoruz. Ayrıca, mevcut insan kaynağının en verimli şekilde kıymetlendirilmesi ve aidiyetin güçlenmesi için öğretmen ve yöneticilerin hakları konusunda da gerekli duyarlılık gösterilerek öğretmen ve okul yöneticilerimizin atanmaları, çalışma şartları, görevde yükselmeleri, özlük hakları ve benzeri diğer hususları dikkate alan öğretmenlik meslek kanununa ilişkin dosyamızı da Cumhurbaşkanlığına sunmuş bulunuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfında mevcut personelimiz hakkında da bazı bilgileri sizlerle paylaşmak isterim. Bakanlığımıza bağlı resmî eğitim kurumlarında görev yapan 946.114 öğretmenimiz bulunmaktadır. Hükûmetlerimiz döneminde atanan öğretmen sayımız, mevcut öğretmen sayısının yüzde 69'una karşılık gelmektedir; bu, aynı zamanda genç bir öğretmen kadrosuna da sahip olduğumuzu gösterir. Nitekim, 40 yaş ve altındaki öğretmen sayımız, toplam öğretmen sayımızın yüzde 65'i civarındadır. Öğretmen başına düşen öğrenci sayımız ilköğretimde 16'ya, ortaöğretimde de 11'e düşmüştür. Ülkemizin tüm coğrafi bölgelerindeki öğretmen doluluk oranları birbirine yakın bir orana da yükseltilmiştir. Norm kadro doluluk oranları Doğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 90,61; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 88,45; ülke genelinde ise yüzde 90,34'tür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız, 2023 Eğitim Vizyonu çerçevesinde veriye dayalı yönetim anlayışını benimsemiş, bu anlayıştan hareketle eğitime ayrılan kaynakların daha etkin planlanabilmesi ve okul kapasitelerinin belirlenebilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemi'ni hayata geçirmiştir. Ülkemizdeki tüm okulların coğrafi verilerini toplayarak hızlı bilgi akışı, etkili ve doğru analizlerle daha verimli envanter yönetimini sağlayacak olan Coğrafi Bilgi Sistemi'yle planlaması, izlenmesi, denetlenmesi çok daha kolay ve sağlıklı hâle getirilen eğitim altyapımızı, derslik başına düşen öğrenci sayısını azaltmak ve ikili öğretime son vererek okullarımızda tam gün eğitim ve öğretime geçmek hedefleri doğrultusunda güçlendiriyoruz. Bu çerçevede, 2003 yılından bugüne kadar, 51.912'si hayırseser vatandaşlarımız tarafından olmak üzere, toplam 315.884 adet yeni dersliğin yapımı tamamlanarak eğitim öğretimin hizmetine sunulmuştur. Bütün bu çalışmalar sonrasında derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 24'e, ortaöğretimde de 20'ye düşmüştür.

Bu noktada bir diğer çalışmamızdan da bahsetmek isterim. Türk eğitim sisteminin daha iyi yere gelmesinde hayırseserlerimizin büyük bir katkısı vardır. Eğitime katkı sağlamak isteyen her bir yurttaşımızın bu arzusunun daha kolay gerçekleştirilmesi için yazılımsal bir altyapı oluşturduk

ve bunun pilot çalışmasını tamamladık. Okul-yurttaş iş birliğini gerçekleştirmek için hazırladığımız bu altyapının pilot çalışmasının hemen arkasından da uygulamasına önümüzdeki yıldan itibaren geçilecektir.

Geleceğimizin teminatı çocuklarımızın güvenli bir eğitim öğretim hayatı geçirmelerini, muhtemel şiddet olayları ile madde bağımlılığı ve diğer zararlı alışkanlıklardan korunmalarını sağlamak amacıyla 752 okulumuz Emniyet Genel Müdürlüğü Kent Güvenlik Yönetim Sistemi'ne entegre edilmiştir ve bu konulardaki çalışmalarımızın, bir yıldır süren çalışmalarımızın sonuçlarını da önümüzdeki ay açıklama imkânımız olacak.

“Okul Profili Değerlendirme”yle okullarımızı ilk kez izleme, değerlendirme, geliştirme sürecine dâhil ettik, yazılım ve uygulama altyapısını kurduk. Böylece her okulu anlık olarak izleme, mevcut durumunu değerlendirme ve gelişim sistemini de tesis ettik. Bu sistem sayesinde her okul kendi okul gelişim planını ortaya koyacak ve okul gelişim planı doğrultusunda ortaya çıkan problemlerin nasıl çözümleneceği, hangi desteğin nasıl sağlanacağı konusunun, öğretmen altyapısı, yönetim altyapısı, yazılım altyapısı tamamlanmış durumdadır. Sadece, uzmanlıklarla ilgili desteğin de önümüzdeki üç ay içerisinde hayata geçmesini hedefliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün çabamız, kültür, sanat, spor, bilim becerilerinde çocuklarımıza derinlikli bir bakış açısı sunmak, onların ellerini kullanmalarına fırsat vererek teori ve pratiği birleştirmeleri için bir ortam oluşturmaktır. Bu nedenle, elleriyle, gözleriyle, duygularıyla zihinleriyle, parmak uçlarıyla muhteşem bir sistem olan varlığının her detayını hayata geçirsin ve böylece bir öğrenme ortamını bulabilsin diye tasarım beceri atölyeleri oluşturduk ve 5 binden fazla atölyeyi de son bir yıl içerisinde hizmete sokmuş bulunuyoruz. Tasarım beceri atölyeleri sayesinde öğrencilerimiz ilkokuldan başlayarak, sadece belirli sınav sorularını çözmek ya da testleri çözmek suretiyle değil, kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda becerilerini hayata geçirebilecekleri bazı deneyimler elde etme fırsatına da kavuşacaklar. Kasım 2019 itibarıyla 5 binin üzerinde hayata geçirilmiş olan bu atölyelerin sayısının önümüzdeki yıl çok daha artırılması hedefimiz gündemde. Bakanlığımızın hedefleri doğrultusunda, 2020 yılında orta ölçekli planlama yapılarak tüm ilçelerde 10 bin adet tasarım beceri atölyesi kurulması da planlanmaktadır. Ayrıca Bakanlığımızın 2014 yılından itibaren ülke genelinde ilkokul, ortaokul ve liselerde zenginleştirilmiş kütüphane açılmakta olup Kasım 2019 itibarıyla 81 ilde toplam 1.755 adet zenginleştirilmiş kütüphane de hayata geçirilmiştir. Yaklaşık 1 milyon civarında öğrencimiz bu kütüphanelerden yararlanmaktadır. 1,5 milyon üzerinde eser de bu kütüphanelerde yer almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğrenme süreçlerinin teknolojik altyapıyla desteklenmesinde de önemli mesafe kaydedilmiştir. Bugüne kadar 432.288 adet etkileşimli tahta okullarımıza kurulmuştur. Yaklaşık 700 okul için 11 bin adet etkileşimli tahtanın da sözleşmesi yapılmış olup 2019 yılı sonuna kadar ilgili okullara kurulumu tamamlanacaktır. 13.489 okula da sanal özel ağ üzerinden geniş bant internet erişimi verilebilmektedir. Ayrıca, bazı hususiyetleri eskimiş olan tahtaların da yenilenmesi konusundaki çalışmalar hızla ilerlemektedir. Altyapının verimli ve etkili kullanılabilmesi için öğretmenlerimizin özellikle de dijital becerilere sahip olmaları ve bu konularda yetkin olmaları çok çok önemli. Öğretmenlerimize özel olarak hazırlanan içeriklerin yer aldığı dijital platformumuz olan Eğitim Bilişim Ağı, gelişen teknolojiye uyumlu bir şekilde tümüyle yenilenmiştir. Uluslararası standartların gözetildiği bu yenilenme faaliyeti şu anda tamamlanmış olup hizmete de 2 Eylül'den itibaren açılmıştır. Ayrıca, TÜBİTAK Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkeziyle imzalanan sözleşmeyle, millî işletim sistemi Pardus'un okullarda yaygınlaştırılmasını sağlayarak Türk yazılım endüstrisine de destek verilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim ve öğretime erişimin artırılarak fırsat eşitliğinin sağlanması kapsamında, 2020 bütçemizden öğrencilerimize doğrudan nakdî ve aynı olarak önemli destekler sağlamaya da devam ediyoruz. Bu çerçevede, ilköğretim ve ortaöğretimde 284 bin öğrencimizin faydalandığı burslar için 1 milyar 20 milyon lira sağlanmış durumdadır. Taşınabilir eğitim ve yemek yardımı programı için 4,5 milyar lira, 385.943 engelli evladımızın faydalanacağı eğitim programları için de 3 milyar 680 milyon lira, öğrencilerimize destekleme ve yetiştirme kursu çerçevesinde 1 milyar 800 milyon lira, özel okullara giden 157.032 öğrencimize eğitim öğretim desteği kapsamında 804 milyon lira, pansiyonlarda barınan 344 bin öğrencimize barınma, harçlık, giyim, kırtasiye desteği olarak 1 milyar 480 milyon lira, ücretsiz kitap desteği kapsamında 1 milyar 334 milyon lira, üniversitelerde harcı kaldırmamız sonucunda 2 milyon 186 bin üniversite öğrencisi için üniversitelerimize 600 milyon lira destek verilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin ekonomik kalkınmasında ve gençlerin istihdamının sağlanmasındaki rolü nedeniyle mesleki teknik eğitime çok ayrı bir önem veriyoruz. Gelişmiş toplumların önemli göstergelerinden biri de iş dünyasının ve sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan varlığını yetiştirmektir. Bu nedenle, mesleki ve teknik eğitim konusu odak noktamızda yer almaktadır. 2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda ortaya konulan hedefler orta ve uzun vadede mesleki eğitimin prestijinin artmasına, mesleki eğitime yönelik talebin yükselmesine yol açacaktır. Bu yeni dönemde hedeflere ulaşabilmek için kamu ve iş dünyasıyla iş birliği yapılmaya devam edilmektedir. 2019 yılında mesleki eğitim paydaşlarıyla imzalanan iş birliği protokolleriyle ASELSAN Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, İstanbul Teknik Üniversitesi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Çağaloğlu Geleneksel Türk Sanatları Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi gibi yeni model okullar hayata geçirilmiştir ve bunlardan yüzlercesi de hayata geçmiş bulunmaktadır. Savunma sanayisi alanında nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak üzere de Makina ve Kimya Endüstrisinin katkılarıyla Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi kurulması çalışmaları devam etmektedir.

İş dünyasının ihtiyaç duyduğu meslek ve buna bağlı alanlarda nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi için mesleki eğitimin kalitesinin artırılması, eğitim, istihdam, ekonomi ilişkisinin güçlendirilmesi çok önemlidir. Bu amaçla, 2019-2020 eğitim öğretim yılının teması “patent, faydalı model ve tasarım” olarak belirlenmiş, “Mesleğim Hayatım” portalı da hayata geçirilmiştir. Sektörden aldığımız dönütler doğrultusunda mesleki eğitim merkezlerinde eğitim gören öğrencilerimizin lise diplomasına daha kolay erişebilmesi için de bir düzenleme yapılmıştır. Yapılan düzenlemeyle mesleki eğitim merkezi öğrencileri lise diploması alabilmek için daha önce sadece açık lise yoluyla alabildikleri fark derslerini bundan sonra açık liseyle birlikte mesleki eğitim merkezlerinde yüz yüze eğitim yoluyla da alabileceklerdir. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının döner sermaye giderlerinden yüzde 15’lik hazine kesintisi yüzde 1’e düşürülmüştür. Böylece döner sermayelerin üretim kapasiteleri artırılarak daha fazla öğrencinin gerçek iş ortamında eğitim almasına fırsat sağlanmıştır.

Millî Savunma Bakanlığıyla yaptığımız iş birliği çerçevesinde de Askeralma Kanunu’nda yapılan değişikliklerle lise ve dengi okul mezunlarına sağlanan üç yıl erteleme hakkı meslek liseleri için 3+3 yıla çıkarılmıştır. Böylece çocuklarımızın meslek liselerinde öğrenim görmeye özendirilmesi hedeflenmiştir. Burada saydığım bütün tedbirler meslek liselerine ve mesleki eğitim merkezlerine rağbetin azalmasına neden olan tüm faktörleri ortadan kaldırmakla ilgilidir. Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerimizin mesleki bilgi ve yeterliliklerinin geliştirilmesini de çok özel olarak ele alıyoruz. Belirli iş birlikleriyle gerçek iş ortamında şu ana kadar 14 bin öğretmenimizin eğitimi de tamamlanmış bulunmaktadır.

Bir başka önemli konu da özel eğitimle ilgilidir. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylere yönelik kaynaştırma, bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları, özel eğitim sınıfları, özel eğitim okulları,

evde veya hastanede eğitim hizmetlerimiz her geçen gün artmaktadır. Ayrıca görme yetersizliği, işitme yetersizliği, dil konuşma bozukluğu, bedensel yetersizliği, zihinsel yetersizliği olan bireylerle otizm spektrum bozukluğu ya da özel öğrenme güçlüğü olan bireylerden özel eğitim değerlendirme kurullarınca destek eğitimi almaları uygun görülenlerin eğitim giderleri, sosyal güvencesi olup olmadığına bakılmaksızın, Bakanlığımızca karşılanmaktadır. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere sunulan eğitim hizmetlerinin niteliğini artırmak, sağlıklı ve nitelikli malzemelerden oluşan materyal teminini sağlamak amacıyla, 100 farklı çeşit olmak üzere, toplam 143 bin materyal seti hazırlanmıştır. Üretilen bu materyaller, 81 vilayetimizde öğrenim gören özel çocuklarımızın okullarına gönderilmiştir. Söz konusu materyaller, 6 bin özel eğitim sınıfının ve okulunun materyal ihtiyacını karşılamıştır. Bunun yanında, dijital içerikli özel eğitim materyallerinin oluşturulmasına yönelik olarak çalışmalar da başlatılmıştır.

Ülkemizin stratejik alanlarına esas olmak üzere, bilim, kültür, sanat, sanayi ve teknolojiye yüksek bir akademik düzey hedefiyle, ülkemize katma değer oluşturma yolunda büyük önem verdiğimiz özel yetenekli bireylerin eğitimi için de çalışmalarımız devam etmektedir. Geçtiğimiz yıl 160 olan BİLSEM yani bilim sanat merkezi sayısı bu yıl, her ilde ve en az bir tane olmak üzere, toplamda 166'ya çıkmıştır. 2019 Eylül ayı itibarıyla BİLSEM'lerde toplam 63.095 öğrencimiz eğitim almaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019-2020 eğitim öğretim yılı itibarıyla tüm eğitim kademelerinde toplam 14.322 özel okul bulunmaktadır. 2018-2019 eğitim öğretim yılında, açık öğretim öğrencileri hariç, tüm özel okullarda kayıtlı öğrencilerin toplam öğrenci sayısına oranı yüzde 8,7'ye ulaşmıştır. Örgün eğitim içerisindeki özel okul sayılarının toplam okul sayısına oranıysa yüzde 19,2'dir. Eğitim sisteminde ciddi bir yük üstlenen özel öğretim alanı, önümüzdeki üç yıllık süreçte sistemin içinde daha esnek ve amaca dönük bir yapıya kavuşturulacaktır. Uluslararası standartlar getirilerek gelişen özel öğretim, tüm özel okullar için destekleyici ve geliştirici bir işlev üstlenecektir.

2018-2019 eğitim öğretim yılında almış olduğumuz karar gereği, özel öğretime teşvik uygulamasını kademeli olarak kaldırıyoruz. Bu kapsamda, 2019-2020 eğitim öğretim yılında, eğitim öğretim desteği kapsamına yeni öğrenci alınmamıştır. 2020 yılı bütçemizde, henüz öğretim kademesini tamamlamayan 84.964 öğrencinin eğitim öğretim desteği olarak 329 milyon lira ödenek öngörülmüştür. Ayrıca, organize sanayi bölgeleri içinde ve dışında açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarında öğrenim gören toplam 72 bin öğrencimiz için, 2020 yılında 475 milyon lira kaynak ayrılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim sürecinin önemli boyutlarından biri de hiç şüphesiz, ölçme değerlendirmedir. Bu bağlamda, 81 ildeki okullarımızda hem sınıf içi ölçme değerlendirmenin sağlıklı olarak ele alınması hem de illerde okullarımızın eksik kalan yönlerinin tamamlanması için oluşturulan ölçme değerlendirme merkezlerinin kurulumunu tamamladık ve hepsi hizmete açılmış durumda.

Elektronik Sınav Projesi kapsamında, 81 ilde, 126 sınav salonunda sınavlar yapıyoruz. Hâlihazırda bu salonlarda motorlu taşıt sürücü kursiyerleri sınavları yapıyor. Diğer sınavların da elektronik ortamda yapılması için çalışmalar devam ediyor. 2020 yılında elektronik sınav salon sayısını 126'dan 170'e çıkarmak için de çalışmalarımız sürüyor.

Ölçme değerlendirmenin 3 temel ilkesi olan "güvenirlilik, geçerlilik ve kullanılabilirlik" ilkelerini göz önünde bulundurarak, Ankara'da bulunan ve sınav evrakının hazırlandığı ve basıldığı tesisimizi son teknolojilerle tamamen yeniledik.

Çağdaş öğrenme yaklaşımlarının ve öğrenme yaşantılarının vazgeçilmez bir parçası olan tamamlayıcı değerlendirme araçlarını eğitim öğretim sistemimize entegre ediyoruz. Bu anlamda, çocuğun sadece adını, soyadını, derste nasıl olduğunu, uslu mu, hareketli mi olduğunu bilmek bize yetmez. İlgisini, merakını, hayalini, becerisini, evde ne okuduğunu, ne yaptığını bütün süreçleriyle

bilmek gerekir. Bu anlamda, çocuklarımızı izleyelim, değerlendirelim, eksik gördüğümüz yerlere müdahale edelim istiyoruz. Peki, bunu nasıl yapabiliriz? Çok uzun yıllardır beklenen, öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre takip edilmesini sağlayan bir ürün dosyası sistemi -parantez içerisinde- “e-portfolyo” diyebileceğimiz bir sistem geliştirdik ve artık bütün çocuklarımızı okul öncesinden itibaren bütün hususiyetleriyle somut olarak adım adım izleme ve buna bağlı olarak yönlendirme ve rehberlik yapma imkânımız ortaya çıkmış bulunuyor. Çocuklarımızın, öğrencilerimizin erken çocukluktan lise mezuniyetine kadar eğitim yaşamları boyunca rehberlik anlamında izlenmesinin de önünü açmış olduk.

Bahsetmek istediğim bir diğer husus da Türkiye olarak PISA 2018’de elde ettiğimiz sonuçlardır. Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) uluslararası ölçekte uygulanan bir çalışma bildiğiniz gibi ve her üç yılda bir uygulanıyor; temel amacı, 15 yaş grubu öğrencilerinin okulda edindikleri bilgi ve becerileri günlük yaşamda kullanma ölçüleriyle ilgili. Okuma becerileri alanındaki değerlendirme sonuçlarına göre Türkiye, performansını 2015 yılına göre önemli ölçüde artırarak ortalama puanı 428’den 466’ya çıkarmıştır. Matematik alanındaki sonuçlara göre Türkiye performansını 420’den 454’e çıkarmıştır. Fen alanında da 2015 yılına göre 425’ten 468’e çıkan bir sonuç vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir başka husus da Türk kültürünü yurt dışında tanıtmak ve yaymak için yaptığımız çalışmalar. Bu anlamda da Türkçe eğitim öğretim materyallerini geçtiğimiz hafta yurt dışındaki öğrencilerimizin hizmetine sunmuş bulunuyoruz. UNESCO ve OECD çerçevesinde yaptığımız çalışmaların aktif olarak sürdüğü bir dönem geçiriyoruz. Bakanlığımızca açılan yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın çocuklarının devam ettiği ilkökul, ortaokul ve liselerde, TÖMER’le ilgili olarak da 68 eğitim kurumunda 1.691 öğretmen ve 88 okutmanla 49 ülkede hizmetlerimiz devam ediyor. Bu bağlamda bir başka husus da 1416 sayılı Kanun kapsamında yetmişmiş insan kaynağının ihtiyacını karşılamak amacıyla Bakanlığımız tarafından üniversiteler ve bazı kamu kurumları adına da yurt dışına yüksek lisans ve doktora öğrencisi gönderiyoruz. Şu an 46 farklı ülkede 3.950 öğrencimiz öğrenim görüyor. 2020 yılı bütçemizde bu öğrencilerimizin eğitim giderleri için 597 milyon lira burs ödeneği de öngörülmüştür.

Bugün itibarıyla üniversite sayımıza baktığımızda, 129’u devlet, 73’ü vakıf olmak üzere 202 üniversitemiz var. Bunun dışında, Millî Savunma Üniversitesi ve 5 vakıf meslek yüksekokulundan da söz ediyoruz.

Ülkemizin kalkınma süreçlerine çok ciddi katkılar sunan yapısal değişim niteliğindeki ana projeler çok önemli. Çeşitlilik, misyon farklılaşması odaklı ihtisaslaşma, sürdürülebilir kalkınma süreçlerine ciddi katkılar sağlayan misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma, Türk yükseköğretimine kazandırılan çok önemli bir açılımdır ve dünyada da bu eğilimler devam etmektedir. Bu kapsamda yükseköğretimde ihtisaslaşma, bölgesel kalkınma odaklı üniversiteler ve araştırma üniversiteleri olmak üzere iki koldan çalışmalar yürütülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK (Devamla) – Hemen topluyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, devam edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK (Devamla) – Ülkemizin 2023 yılında dünyanın önde gelen ekonomilerinden biri olma hedefiyle ilgili olarak da çalışmalar sürmektedir. YÖK 100/2000 Doktora Bursu Projesi bu bağlamda çok kritiktir. 2016-2017 bahar döneminden bu yana 4 binin üzerinde öğrencimiz burslardan faydalanmıştır. Ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlarda her yıl Türkiye’nin bilim hayatının 100 öncelikli alanı belirlenmekte ve her çağrıda bu liste güncellenmektedir.

Bir başka konu ÖSYM'yle ilgili. Ülkemizin önemli hizmet kurumlarından biri olan ÖSYM bünyesinde 2019 yılı içinde 188 sınav koordinatörlüğü aracılığıyla yaklaşık 7 milyon 750 bin adayın katıldığı, 10'u elektronik sınav olmak üzere, 42 sınav gerçekleştirilmiştir. 2019 yılının ikinci yarısından itibaren Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavı -YÖKDİL- ÖSYM tarafından gerçekleştirilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, devam edin lütfen.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün bu saydığımız faaliyetler için, 91 milyar 467 milyon 345 bin Türk lirası personel giderleri, 14 milyar 367 milyon 680 bin Türk lirası Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet primi giderleri, 9 milyar 950 milyon 271 bin Türk lirası mal ve hizmet alım giderlerinde kullanılmak üzere cari harcamalar, 3 milyar 739 milyon 169 bin Türk lirası devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ve diğer cari transferler, 5 milyar 836 milyon 918 bin Türk lirası sermaye giderleri, 29 milyon 479 bin Türk lirası sermaye transferleri olmak üzere toplam 125 milyar 396 milyon 862 bin Türk lirası Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine dâhil edilmiş, tahsis edilmiştir. Bununla birlikte, 36 milyar 145 milyon 740 bin Türk lirası Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve üniversitelerin bütçesi, 717 milyon 792 bin Türk lirası Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı bütçesi, 15 milyar 345 milyon 110 bin Türk lirası Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu bütçesi olmak üzere toplam eğitim bütçemiz 176 milyar 605 milyon 504 bin Türk lirası olarak öngörülmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğitim, ülkemizin yarısını şekillendiren en önemli unsurdur, insana dair yapılacak yatırımların en değerlisidir. Hükümetimiz bu bilinçle hareket etmekte, eğitim alanına yönelik yatırımlarını bilimsel ve pedagojik gelişmelere koşut bir şekilde sürdürmektedir.

Millî Eğitim Bakanı olarak şahsım, eğitim camiamız ve milletimiz adına, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, bu sürece katkısı olan ve bize destek veren herkese teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AKP Grubu 1 kez alkışlamadı Sayın Bakan konuşmanız boyunca.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK (Devamla) – Eğitimin ortak memleket meselesi olarak görülüp bu desteğin sürdürülmesi önemlidir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İçişleri Bakanını 20 kere alkışladılar, sizi 1 kere alkışlamadılar, 1 kere alkışlamadılar konuşmanız boyunca.

BAŞKAN – Sayın Gürer... Sayın Gürer...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK (Devamla) – Genel Kurulumuzun da bu desteği vereceğine olan inancım tamdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Vereceğiniz destek için bir kez daha teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İçişleri Bakanını 20 kere alkışladınız, Millî Eğitim Bakanını 1 kere alkışlamadınız. O ayıp da size yeter!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK (Devamla) – Millî Eğitim Bakanlığı 2020 yılı bütçesinin eğitim ailemize, öğretmenlerimize, öğrencilerimize, velilerimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Millî Eğitim Bakanlığında fiilî bir durumun yaşandığına, Beştepe'de kurulan saray eğitim bakanlığının Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığının yetkilerini kullandığına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım...

Sayın Bakanım, şahsınızla ilgili en ufak bir şey söylemek istemem ve sizi de hiçbir zaman zor durumda bırakmak istemem ancak gerçekleri söylemek bizim görevimiz olduğu için bunu paylaşmak durumundayız. Bugün Millî Eğitim Bakanlığında Türkiye tarihinde görülmeyen fiilî bir durum yaşanmaktadır Sayın Bakanım. Beştepe'de kurulan saray eğitim bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığının yetkilerini kullanmaktadır. Millî Eğitim Bakanının -sizin, zatalinizin- elinin kolunun bağlandığını; davul kendi elinde olsa dahi, tokmağının sarayda olduğunu hepimiz biliyoruz. Sarayda kurulan gölge saray eğitim bakanlığı Millî Eğitim Bakanının yetkilerini kullanmaktadır. Merak ediyoruz, saray eğitim bakanı kimdir? Ahmet Gündoğdu mu, Yusuf Tekin mi ya da bir başkası mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Durum böyle olduğu için Sayın Bakanım, öğretmenlerin ekonomik sorunları çözülememiştir. Öğretmenlerin iş güvencesi sorunu çözülememiştir. Öğretmenlik meslek kanunu çıkarılamamıştır. Öğretmenlerin 3600 ek göstergesi verilememiştir. Sözleşmeli, ücretli öğretmen çalıştırmaya devam edilmektedir. 2020-2021 eğitim yılında liseye başlayacak 600 bin öğrenci için hazırlık yapılamamıştır. Kapatılan köy okulları açılamamıştır. Taşımali eğitime son verilememiştir. İkili eğitime son verilememiştir. Birleştirilmiş sınıf uygulaması kaldırılmamıştır. Okul ve derslik ihtiyacı karşılanamamıştır. Engelli öğretmenlerin ataması yapılamamıştır. Rehabilitasyon öğretmenlerinin sorunu çözülememiştir. 2019'da yüzde 4,88 olan Millî Eğitim Bakanlığı yatırım bütçesi 2020'de maalesef yüzde 4,65'e düşürülmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deniz Feneri, Hayrat Vakfı, Ensar Vakfı ve TÜGVA'yla protokoller sonlandırılmamıştır. FATİH Projesi 700 okulda akıllı tahta projesine dönüştürülmüştür.

5 yaş erken çocukluk eğitiminin zorunlu eğitim kapsamına alınacağı açıklanmıştı. Çocuklarımız merdiven altlarında cemaat ve tarikatların eline teslim edilmişti.

Okul yöneticiliğine atamada liyakat temelli bir değerlendirme yapılacağına söz verilmişti; atamalar liyakate göre değil, siyasete göre yapılmıştır.

Bizim umudumuz, saraya hesap veren bir Millî Eğitim Bakanı değildir. Maalesef, az önce açıklamanızda öğretmenlik meslek kanununu taslağını Cumhurbaşkanına sunduğunuzu söylediniz oysaki biz 23 Kasım 2018'de Meclise sunmuştuk. Siz, Meclisin ve milletin Bakanı olmaya devam edin Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Türkkan.

14.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkân'ın, Millî Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında kendisine yöneltilen eleştirilere değinmediğine, maliyetinin 3,4 milyar lira olduğu açıklanan ve On Birinci Kalkınma Planı'nda yer verilmeyen Fatih Projesi'nin akıbetini öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Bakan, zatalinizi dikkatle izledik, dinledik. Sizlere karşı yöneltilen bazı eleştiriler vardı, bunlara bir cevap vereceğinizi düşündüm ama konuşmanızın içeriğinde bunlara hiç değinmediniz. Örneğin, Millî Eğitimde cemaat yapılanmalarından bahsediliyor, bundan hiç bahsetmediniz. Ensar Vakfı gibi cemaatlerle, vakıflarla olan iş birliği konularından bahsedildi, bunlara hiç değinmediniz. TÜRGEV, TÜGVA gibi iktidar mensuplarınca kurulan vakıflarla ilgili yoğun projelerden bahsedildi, bunlara hiç değinmediniz. Deniz Feneri gibi hem ülkemizde hem de Almanya'da toplanan paraların iç edilmesinden yargılanan bir derneğin kumbaralarının okullara yardım toplamak üzere konulduğundan bahsedildi, buna hiç cevap vermediniz. Bu eleştirilere karşı vereceğiniz bir cevap var mı? Yoksa biz "Sükût ikardan gelir." deyip bunların doğru olduğunu mu anlamalıyız? Eğer böyleyse, bugün değilse bile yarın mutlaka bununla ilgili bir hesap verileceğini aklınıza getirin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkkân.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Bir de FATİH Projesi var. Bu FATİH Projesi 2010'da başlatılmıştı. Proje kapsamında milyarlarca lira harcandı, 58 ihale ile 110 doğrudan alımın ardından 1 milyon 437 bin tablet alındı. Onuncu Kalkınma Planı'nda "FATİH Projesi'nin tamamlanacağı ve teknolojinin eğitime entegrasyonu konusunda nitel ve nicel göstergeler geliştirilerek etki değerlendirmesi yapılacaktır." ifadelerine yer verilmişti. Bizzat zataliniz tarafından maliyetin 3,4 milyar lira olduğu açıklanan Fatih Projesi'ne On Birinci Kalkınma Planı'nda hiç yer verilmedi. Bu milyarlarca lira çöp mü oldu Sayın Bakan? Bunun hesabını hiç kimse vermeyecek mi? Bu tabletler nerede? Faydalanılıyor mu yoksa tabletler dağıtılabilecek kadar teknoloji geliştirdi, tabletler artık "out" mu oldu? Bu konuda vermediğiniz cevabı eğer lütfederseniz, yerinizde verirseniz seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Şöyle yapalım: Sayın Bakanlar, birazdan soru-cevaba gireceğiz. Soru-cevapta ben ek süreler de veririm size, o çerçevede hepsini toparlayalım.

II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)**1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)**1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**D) ÜNİVERSİTELER (Devam)**E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Devam)**1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)**1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Devam)**1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı**H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)**1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi**2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Şimdi, yürütme adına söz sırası Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'na aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz otuz dakika Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin çok kıymetli üyeleri; öncelikle sizleri şahsım ve tüm çalışma arkadaşlarım adına saygıyla selamlıyorum. Bütçemiz hayırlara vesile olsun.

Bugün bütçemizi sunarken dünyadaki gelişmelere şöyle bir baktığımız zaman, gerçekten dünyanın değişimle beraber çok farklı boyutlara yöneldiğini görüyoruz. İstikrarsızlığın ve belirsizliğin hâkim olduğu bir dünya var. Ama daha dar çerçeveye, bizim bölgemize baktığımız zaman da aynı şekilde, çok boyutlu sınımalarla sadece Türkiye olarak bizim değil, bölge ülkelerinin ve de halklarının karşı karşıya kaldığını görüyoruz. İşte böylesi bir dönemde, Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde girişimci ve insani bir dış politika izliyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün cumhuriyet kurulurken belirlediği “Yurtta sulh, dünyada sulh.” ilkesi de yine millî dış politikamızın bir rehberidir. Aynı şekilde yerli ve millî bir dış politika izliyoruz. Sahada ve masada güçlü olmak durumundayız. Ve bu doğrultuda, tartışma boyunca bugün Genel Kurulda görüşlerini belirten, eleştirilerini yapan, katkı sağlayan tüm milletvekillerine de ayrıca çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, bizi yakından ilgilendiren ve bizi sürekli meşgul eden konular hakkında sizlere bilgi vermek istiyorum. Elbette Suriye bunların başında gelir. Dokuz yıldır devam eden Suriye probleminde

bizim için hassas olanlar nedir? Öncelikle, yanı başımızdaki ülkenin sınır bütünlüğü, toprak bütünlüğü bizim için önemlidir. Aynı şekilde, dokuz yıldır devam eden bir ihtilaf var, çatışma var. Biz biliyoruz ki ve inanıyoruz ki tek çözüm, siyasi çözümdür. Dolayısıyla siyasi sürecin iyi işlemesi gerekiyor. Yine, bu ülkede maalesef çok sayıda terör örgütü var ve bu tür durumlardan en çok beslenenler de teröristlerdir. Dolayısıyla Suriye'nin de terör örgütlerinden temizlenmesi bizim için önemlidir. Maalesef, bir kriz olduğu zaman en çok etkilenen mazlum insanlardır, kadınlar, çocuklardır, göçmenler, mültecilerdir. Sadece Türkiye'de değil -Türkiye'de tabii ki 3,7 milyon civarında Suriyeli göçmen var, en çok mülteci ağırlayan ülkeyiz ama- diğer komşu ülkelerde, Suriye içinde yerinden edilmiş insanlar var. Bu insanların Suriye'ye, evlerine dönmesi de bizim için öncelikli konulardan bir tanesidir.

Siyasi süreçte, özellikle Astana ve Soçi'deki gayretlerimiz sayesinde belli mesafeler katettik. Örneğin, uzun uğraşlar sonunda anayasa komisyonu kuruldu ve ilk toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıdan önce Rusya ve İran Dışişleri Bakanıyla beraber Cenevre'ye gittik, basın toplantısıyla açıklamamızı yaptık. İkinci toplantıda rejimin bazı kabul edilemez ön şartlarla geldiğini gördük ama sürecin işlemesi için Rusya'yla ve diğer aktörlerle ve en önemlisi de Birleşmiş Milletlerle çalışıyoruz. Burada siyasi çözüm için Anayasa Komisyonunun da iyi bir şekilde işlemesi gerekiyor. Bu doğrultuda Sayın Cumhurbaşkanımız salı günü Putin'le telefonda tekrar görüştü. Geçen hafta Lavrov'la Bratislava'da bir araya geldik, cuma günü de telefonda görüştük. Özel Temsilci Pederson'la Roma'da geçen hafta bir araya geldik, değerlendirmelerimizi yaptık ve iki gün önce Heyet Başkanımız, yardımcım, Büyükelçi Sedat Önal Astana'daydı, ve Astana toplantısı tüm bu tıkanıklıkların aşılması bakımından faydalı oldu ama sahada, İdlib'teki sükûnetin korunması hem Suriye'nin geleceği için çok önemli hem de siyasi sürecin ve Anayasa Komisyonunun çalışmaları bakımından da önemli. Sükûnetin sağlanması için yine çabalarımız devam ediyor ve tüm bu görüşmelerimizde bunu da muhataplarımızla ele aldık. Sonuçta, Astana, Soçi ve Cenevre süreçlerinde aktör ülke Türkiye'dir, Suriye'nin geleceği için üzerimize düşeni bu anlamda yapacağız.

Barış Pınarı Harekâtı'yla ilgili daha önce de huzurunuzda gelip yüce Meclisimize bilgi arz etmiştim. Barış Pınarı'nı neden gerçekleştirmek durumunda kaldığımızı Meclisimize ve tüm dünyaya anlattık ve anlatmaya da devam ediyoruz. Ama bir neticesi vardır ki Barış Pınarı Harekâtı'nın, burada bir terör devleti kurma projesi çökmüştür ve hayaller suya düşmüştür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla bu harekât önemliydi. Ama Türkiye, Barış Pınarı öncesinde ve sonrasında diplomasiye inandığını da göstermiştir ve Barış Pınarı başladıktan sonra bir hafta arayla hem ABD'yle hem de Rusya'yla bir mutabakata varması esasen Türkiye'nin sahadaki gücünün de yansımasıdır, diplomasiye yani masada da gerçekten diplomasiye inanarak haklı davasını en iyi şekilde savunduğunun bir göstergesidir. Biz, diplomasiye inanıyoruz. Burada özellikle şunu söylemek isterim... Sayın Erozan'ı göremiyorum, kendisi çok tecrübeli bir diplomatımız, Müsteşar Yardımcılığımızı da yaptı.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Şu anda genel merkezimizde toplantıda.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) - Rusya'nın açıkladığı Rusça metin ile bizim metin arasında fark olabilir. Burada herhangi bir tuzağa düşme yok. Yani bir belge uluslararası müzakerelerde ortak dilde konuşulur ve bu İngilizcedir. Biz Rusya'yla İngilizce bir metin müzakere ettik, mutabakata vardık. Biz İngilizceden Türkçeye de doğru tercüme yaptık. Dolayısıyla Rusya'nın yanlış tercümesi bizi bağlamaz ve uluslararası anlaşmalarda da böyledir, yorumda herhangi bir anlaşmazlık varsa İngilizce metin esastır dolayısıyla burada bir tuzağa düşme yoktur. O metnin taslağını da, gururla söylüyorum, arkadaşlarımızla beraber biz hazırladık tıpkı Amerika'yla vardığımız mutabakatın metnini de hazırladığımız gibi. Dolayısıyla önümüzdeki süreçte Suriye'nin toprak bütünlüğünü korurken işte, biraz önce bahsettiğim o geri dönüşler için de yoğun çaba sarf etmemiz lazım, durup dururken olmaz.

Barış Pınarı Harekâtı bölgemize orayı terk etmek zorunda kalan insanların yüzde 70'inden fazlası döndü, temennimiz hepsinin dönmesi ve bu, Birleşmiş Milletlerin açıklamasıdır, Türkiye'nin değil. Geri dönüşler konusunda uluslararası toplumu sürecin içine kattık ve burada bizim en önemli ortağımız Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğidir ve Cenevre'de Bakan Yardımcım Yavuz Selim Bey'in de katılımıyla bir toplantı gerçekleştirdik, ikinci toplantıyı Türkiye'de gerçekleştirdik, üçüncü ve dördüncü toplantıları da kısa sürede gerçekleştirerek Türkiye'den de Suriyeli mültecilerin geri dönmesini birlikte koordine edeceğiz. Aynı şekilde, daha önce de bilgiyi verdiğim gibi, arz ettiğim gibi, 4 komşu ülkeyle beraber –biz de dâhil- yani Irak, Lübnan ve Ürdün'le beraber uluslararası bir konferansın hazırlıklarını sürdürüyoruz. Uzmanlarımız bir araya geldi ve salı günü Cenevre'de 4 bakan olarak bir araya geleceğiz ki Suriye'ye geri dönüşler konusunda uluslararası toplumla birlikte neler yapacağız, bunları değerlendireceğiz.

Yine, en son Londra'da dörtlü toplantıda, Türkiye, Birleşik Krallık, Almanya ve Fransa liderlerinin -Cumhurbaşkanımızın- katıldığı toplantıda Suriye'nin tüm boyutları konuşulduğu gibi, geri dönüş de konuşuldu ve önümüzdeki süreçte de bu ülkelerle birlikte hareket edeceğiz ve ikinci toplantı şubat ayında Türkiye'de yapılacaktır.

Yine, daha önce "İstanbul Zirvesi" dediğimiz Türkiye, Rusya, Almanya ve Fransa formatındaki dörtlü toplantının ikincisini tekrar gerçekleştirmek için tüm taraflarla görüşüyoruz. Salı günü telefon görüşmesinde Sayın Putin ile Sayın Cumhurbaşkanımız bunları değerlendirdiler ve fikir olarak hemfikiriz ama tarihini de en kısa sürede inşallah bildireceğiz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, Suriye hükümeti nerede?

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Tabii, burada da görülüyor ki Türkiye bu sorunun her boyutunda yapıcı katkı sağlıyor. Diğer taraftan, Türkiye en önemli aktördür yani burada izolasyon ya da yalnızlığın olmadığını özellikle de vurgulamak isterim.

Tabii, başka bir boyut da DEAŞ ve yabancı terörist savaşçılar. Şimdi, DEAŞ'le mücadelemize tabii ki kararlı bir şekilde devam edeceğiz; her şeyden önce bize düşman. İşte, Türkiye'deki saldırıları bazı arkadaşlarımız da vurguladılar, doğrudur. Dolayısıyla, her boyutuyla, özellikle de yabancı terörist savaşçılar boyutuyla yakından ilgilenmemiz gerekiyor ki DEAŞ'la Mücadele Uluslararası Koalisyonu içinde Yabancı Terörist Savaşçılar Çalışma Grubunun Eş Başkanlığını yapıyoruz. Harekâtımız başladıktan sonra 300'den fazla DEAŞ'lıyı, özellikle de YPG'nin serbest bıraktığı DEAŞ'lıyı ve ailelerini de tekrar yakaladık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bazıları kampta ve hapiste; bazılarını da, İçişleri Bakanlığımızla birlikte, ülkelerine geri gönderiyoruz. Ki burada en önemli yani tek çözüm yolu, o kaynak ülkelerin yabancı terörist savaşçıları ülkelerine almalarıdır dolayısıyla onları, vatandaşlıktan çıkarmaları ya da sorumluluktan kaçmaları kurtarmaz. Ve burada biz iş birliğine hazırız. Washington'daki toplantıda "Bir çalışma grubu oluşturalım." diye bir teklifte bulunduk ve tüm ülkeler bunu destekledi. Çalışma grubu toplantısı önümüzdeki günlerde İstanbul'da gerçekleşecek ve burada "Yabancı terörist savaşçıların, ülkelerine iadesinde ne yapacağız? Ama bir de geride kalan kadın ve çocuklar var; bunların rehabilitasyonu dâhil, bunları topluma kazandırabilecek miyiz? Ne yapacağız?" bunları hep birlikte konuşmamız lazım.

Saygıdeğer Başkan, çok değerli milletvekilleri; gündemimizdeki önemli konulardan bir tanesi de Libya; değerli konuşmacılar da zaten konuşmalarında vurgu yaptılar.

Biz özellikle ne yapmaya çalışıyoruz? Doğu Akdeniz'de Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin, Kıbrıs Türk halkının haklarını korumaya çalışıyoruz ve uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarımızı korumaya çalışıyoruz; bu sebeple de herkesle iş birliği yapmaya hazırız, bunu

defalarca söyledik. Sayın Cumhurbaşkanımız, Miçotakis'e Londra'da, net bir şekilde, kendileriyle de böyle bir iş birliğine varabileceğimizi, yeter ki onların da böyle bir paylaşma zihniyetinde olması gerektiğini söylemiştir. Ve biz, müzakerelerden sonra, Libya'yla deniz yetki alanlarımızı sınırlayan bir mutabakat zaptı imzaladık ve böylelikle, kıta sahanlığımızın içinde özellikle önümüzdeki süreçte faaliyetlerimizi sürdüreceğimiz alanlar net bir şekilde belirlendi; Doğu Akdeniz'de kıta sahanlığımızın batı sınırları da bu şekilde belirlenmiş oldu. Bunu neden yaptık? Bazı konuşmacılar da söyledi; birçok ülke burada özellikle kendi aralarındaki görüşmelerle güya Türkiye'yi saf dışı bırakmaya çalıştılar, tıpkı Kıbrıs'ta yaptıkları gibi, yapmaya çalıştıkları gibi. Aynı şekilde, Rum kesimi ve Yunanistan buna benzer anlaşmaları diğer ülkelerle imzaladılar, müzakereleri sürdürüyor. Dolayısıyla hem haklı davamızı korumak için bu anlaşmayı imzaladık -mutabakat zaptını- hem de bizi köşeye sıkıştırmaya çalışanlara karşı da önemli bir hamle oldu. Dolayısıyla tek taraflı faaliyetler yerine, diğer ülkelerin de bizim gibi uluslararası iş birliğine önem vermeleri önemlidir.

Burada şunu da söylemek isterim, yine bazı konuşmacılar söylediler: Libya'daki hükümet, Ulusal Mutabakat Hükümeti Suheyat Anlaşması'na göre mutabakat zaptı imzalayabilir. Daha önce AB'yle, Amerika Birleşik Devletleri'yle ve Nijer'le mutabakat zaptı imzalamıştır. Dolayısıyla onlarla imzaladığı zaman yetkili oluyor da Türkiye'yle imzaladığı zaman neden yetkili olmasın? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani burada Suheyat Anlaşması'nda özellikle anlaşma imzalanırken ben de oradaydım, ondan öncesi Roma Konferanslarında da vardım. O yüzden yaptığımız, herkesin şaşıracağı, tüm toplumumuzun gerçekten büyük bir memnuniyetle karşıladığı ve birçok ülkeyi şoke eden bu hamlemizi zayıflatacak yorumlardan kaçınalım. Yani dolayısıyla biz uluslararası hukuka uygun bir adım attık, haklarımızı korumak için attık. Avrupa Birliği, tabii ki, dayanışma adına Rum kesiminin ve Yunanistan'ın yanında olacak, daha önce olduğu gibi ama burada haklı mı Avrupa Birliği? Hayır, haklı değil. Bir kere Avrupa Birliğinin bu konuda karar verme yetkisi yok. Uluslararası Adalet Divanı karar verebilir, Avrupa Birliği ancak siyasi görüş belirtir ama Avrupa Birliğinin siyasi görüşü, bizim ulusal egemenlik haklarımız söz konusu olduğu zaman kesinlikle geçerli değildir ve siyasi saiklerle verilmiş kararlar da bizi yıldıramaz. Libya'ya baskı yapıyorlar, büyükelçisini sınır dışı ediyorlar. Yani diplomatik nezakete uymayan, olgunluğa sığmayan hareketlerin sebebi nedir? Demek ki doğru bir adım attık, doğru bir anlaşma imzaladık.

Yine, bu konuda tabii ki çabalarımızı sürdürüyoruz ve Birleşmiş Milletlere anlaşmamızı ve yeni kıta sahanlığımızı batı sınırlarıyla beraber tescil ettirdik. Yeni Yüksek Temsilci Borell'le görüştük, aynı şekilde yine Salame'yle de Roma'da görüşerek bu konularda bilgi verdik ve -dediğim gibi- anlaşma uluslararası hukuka uygundur ve Libya'yla temaslarımızı tabii ki sürdürüyoruz. Dün Sarraj'la Doha'da görüştüm, Sayın Millî Savunma Bakanımız Hulusi Akar da kendisiyle görüştü. Bir de Libya'yla Güvenlik ve Askerî İşbirliği Mutabakat Muhtırası imzalamıştık ve o anlaşmayı da yüce Meclise gönderdik. İnşallah, sizlerin oylarıyla o anlaşma da onaylanacak ve yürürlüğe girmiş olacak.

Burada Libya söz konusu olunca Sayın Lütfü Türkkan'ın iki konuda bizden cevap beklentisi vardı, onları da vermek isterim. Birincisi: Doğu Akdeniz'de, Kıbrıs'ın güneyinde uluslararası sularda bir tatbikat oldu. Uluslararası sularda herkes tatbikat yapabilir. Esas olan nedir? Bizim ve Kuzey Kıbrıs Türk halkının çıkarları söz konusu olduğu zaman, bizim kararlığımızdır. Dolayısıyla bu tür tatbikatlar ve söylemler bizi kararlı yolumuzdan döndüremez ve hiçbir zaman da döndürmeyecektir tıpkı sondaj gemilerimizi gönderdiğimiz zaman Avrupa Birliği ve diğerlerinin söylemlerine kulak asmadığımız gibi çünkü haklıysak sonuna kadar hakkımızı da savunmak durumundayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Diğer taraftan, Libya'nın uzun zamandır -eskiden vize yoktu, problem başlayınca vize uygulaması başlattık- bizden ricaları vardı "Hiç olmazsa yaş limitini yukardan biraz düşürün, aşağıdan da aynı şekilde '18 yaş altı deyin.'" dediler. Biz de İçişleri Bakanlığımızla görüştük ve 55 yaş üstü Libyalılara

ve yine 16 yaş altı Libya vatandaşlarına vizeyi kaldırdık. Elektronik vize veriyoruz; Schengen, AB ve İngiltere ve Amerika vizesi olanlara elektronik vize veriyoruz. Onun dışında -2 şirketimize- şimdi biyometrik verilere de geçtik; İçişleri Bakanlığımız ve yine Göç İdaresiyle beraber işişare ederek bu tür kararları alıyoruz. Bu, aniden olmadı, uzun zamandır bizden ricalarıydı, vardı, kararlar almıştık, uygulamaya yeni geçti.

Çok Kıymetli Başkanımız, değerli milletvekilleri; NATO da son zamanlarda dış politikamızda tartışılan konulardan bir tanesidir. Londra Zirvesi'nde de herkesin söylediği gibi -öncesinde ve Londra Zirvesi'nde- NATO'ya en çok katkı sağlayan ülkelerin başında Türkiye geliyor dolayısıyla Türkiyesiz bir NATO'nun olmayacağını tüm liderler de vurgulamıştır. Türkiye'nin NATO üyeliğinin sorgulanmasının da yersiz olduğunu orada bir kere daha görmüş olduk.

Burada, özellikle savunma planlarıyla ilgili de bir yanlış anlaşılma oldu. Güya Türkiye, burada taviz verdi; öyle bir şey yok. 2 tane savunma planı var; 1 tanesi Polonya ve Baltık ülkeleri içindir, 1 tanesi de Türkiye'nin savunma planıdır. Burada özellikle "güvenliğin bölünmezliği" ilkesinden hareket etmesi lazım NATO'nun ve bizim planımız -ki planlar şu süreçten geçiyor: Önce Askerî Komite, sonra NATO Konseyi, daha sonra yine Askerî Komitede iyileştirildikten sonra yayımlanıyor- Askerî Komiteden geçti, NATO Konseyinden geçti ve yayımlanma aşamasında "YPG" olduğu için bazı ülkeler engellemeye çalıştı. Oysa oraya "YPG"yi terör örgütü olarak koyan kimdir? NATO'nun istihbaratıdır, kendi istihbaratı; burada bazı ülkeler NATO'nun kendisini inkâr etme durumunda. Biz de bu sebeple yine "güvenliğin bölünmezliği" ilkesinden hareketle dedik ki: "O zaman, ya hepsi birden yayımlansın ya da hiçbiri yayımlanmasın." Yani Türkiye'ninki engellenecek, diğeri yayımlanacak. Bizim Baltık ülkeleriyle bir problemimiz var mı? Polonya'yla hiçbir zaman problemimiz olmadı. Neticede bir jest olarak -onların planı Konsey aşamasındaydı- şimdi Konsey aşamasından geçmesine izin verdik ve 2 plan şu anda yayımlanma öncesi iyileştirme için Askerî Komitede duruyor; eşit hâle geldi. Burada bir jest yaptık ama bundan sonraki süreçte bizimki yayımlanmadan onlarınki de yayımlanmaz. Gayet açık, net bir şekilde Baltık ülkelere ve Polonya'ya da bu konuyu söyledik, anlattık.

Değerli milletvekilleri, Sayın Başkan; ABD'yle problem yaşadığımız doğru; gizli değil, tüm dünya biliyor. Nereye gitsek de bize soruyorlar: "Nedir?" "Nasıl düzelecek?" ve "Neler olacak?"

Peki, sebebi ne? İki taraftan sorunlara baktığımız zaman ve iki tarafın taleplerine baktığımız zaman hangisi meşru, hangisi haklı? Bizim talebimiz ne? Terör örgütüne desteği kes; silah veriyorsun, eğitiyorsun. Bu bir terör örgütüdür, sen de kabul ediyorsun. Ayrıca, FETÖ'yle ilgili taleplerimizi yerine getir. ABD'nin bizden talebi ne, isteği ne? "S-400'ü alma." Neden? İşte "Rusya'dan alıyorsun, alma!" Benim savunma sistemine ihtiyacım var. "Olsun, alma!" Şimdi, hangisi makul, hangisi geçerli, hangimiz haklıyız? Yani burada Kongrede öyle oldu, Amerika bu kararları aldı diye hepsinde Türkiye'yi suçlamak doğru değil ki. Bunun hangisinde biz haksızız? Şimdi, Kongreden bu kararlar geçerken neyi kriter aldılar?

1) Barış Pınarı Harekâtı'mızı.

2) Aynı şekilde S-400'ü.

Şimdi, burada bir karar vermemiz lazım. Amerika bu kararları alacak diye ya PKK'ya, YPG'ye göz yumacağız, elimiz kolumuz bağlı kalacak; aynı şekilde savunma sistemine bu kadar elzem bir şekilde ihtiyacımız varken almayacağız, Amerika da bize "Bravo!" diyecek, iyi olacak ya da Amerika ne yaparsa yapsın, bu konularda Türkiye, kendi kararlarını alıp uygulayacak. Siz iktidarda olsanız hangisini tercih edersiniz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Elbette biz doğru olanı tercih ettik çünkü Amerika'ya karşı bir yanlışımız yok. Amerika'ya karşı bir yanlışımız yoksa o zaman Amerika hatalı kararlar almıştır ve aynı şekilde adımlar atmıştır. Bunu dün Doha Konferansı'nda da net bir şekilde Mnuchin'in önünde de sordum.

Diğer taraftan, haklı bir davamız, millî davamız Kıbrıs'tır. Dış politikamızın her zaman önceliklerinden bir tanesidir. Kıbrıs'ta ne yapmaya çalışıyoruz? Kıbrıs'ta hep kalıcı bir barış için çalıştık, çözüm için çalıştık; kalıcı olsun, adil olsun, siyasi eşitlik olsun. Bugüne kadar biz bu çabaları sarf ettik de Rum tarafı kabul etti mi? Hayır. Annan Planı'nda, aynı şekilde Crans-Montana'daki konferansta herkes gördü tavırlarını. Peki, bizim haklı olduğumuzu görüyorlar da sonuçta sahada adım atarken bunun hakkını veriyorlar mı? Hayır. Avrupa Birliği orada gördü, Rum kesiminin ve Yunanistan'ın olumsuz tavrını. Biz diyoruz ki: Bundan sonra laf olsun diye bir müzakere olmasın, sonuç odaklı olsun ve neyi müzakere edeceğimize karar verdikten sonra biz bu adımları atalım. Müzakere çerçeve belgesini belirleyelim. Bu federasyon da olabilir, konfederasyon da olabilir, iki devletli çözüm de olabilir; hiçbirini de dışlamıyoruz, hiçbirini de ısrarla bastırmıyoruz. Ama ne olacaksa olsun, özellikle de federasyon için müzakere edeceksek Kuzey Kıbrıs Türk halkının siyasi eşitliği tüm boyutlarıyla beraber, dönüşümlü başkanlık dâhil, hepsinin müzakere çerçeve belgesine işlenmesi lazım. Aksi takdirde, laf olsun diye bir müzakereye başlamayacağımızı Sayın Cumhurbaşkanımız bizzat -bu derecede- İstanbul'da, geçenlerde söylemiştir.

İkinci konu ne? Yine hidrokarbon zenginlikler. Bugüne kadar Rum kesimine, Yunanistan'a, Avrupa Birliğine, Birleşmiş Milletlere şunu söyledik ve şu soruyu sorarak söyledik: "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ve Kıbrıs Türk halkının buradaki hidrokarbon kaynaklarında hakkı var mı?" Var. Rum kesimi de "Var." diyor. Peki niye garanti altına almıyorsunuz? Hakça paylaşım için bir çözüm bulalım, Rum kesimi de bunu kabul ediyor "Ama şimdi olmaz." Ne zaman olacak? "Belki ihraç ederken." Şimdi yapamıyorsan o zamanın garantisi ne? "Şimdi toplumun baskısı var." Senin toplumunun baskısı var da benim toplumunun da hakkı var, ben bu hakkı korumak için adım atıyorum. Eskiden bunları oturur, konuşur, kınardık ve sismik araştırma gemisi gönderirdik ama şimdi sondaj gemilerimizi göndererek orada da dengeleri değiştirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bundan sonra Kıbrıs Türk halkının hakkını korumak için kararlılığımızı devam ettireceğiz.

Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım; içeride olduğu gibi, dışarıda da terörle mücadele her boyutuyla önemli ve DAESH'le de mücadele edeceğiz, YPG/PKK'yla da mücadele edeceğiz, FETÖ'yle de mücadele etmemiz gerekiyor, hep birlikte bu mücadeleyi sürdürmemiz lazım. Biz bu mücadeleyi sürdürmezsek neler yaptıklarını, yapacaklarını sizler bizlerden daha iyi biliyorsunuz.

Bu vesileyle, Sayın Başkan, zatalinizin liderliğinde Kazakistan'a Cumhurbaşkanlığı Günü'nde bir heyet gitmişti ve o salonda bir FETÖ'cü gazeteci olduğunu öğrendikten sonra verdiğiniz tepkiden dolayı zatalinize çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Ülkemizin de milletimizin de hislerine tercüman oldunuz. Heyetinizdeki tüm milletvekili arkadaşlarıma da keza teşekkür etmek istiyorum.

Yine, dış politikada Yunanistan'dan bahsettim, detaylara girmeye gerek yok. Biz Yunanistan'la istikşafî görüşmeler dâhil, tırmanmaya yer vermeden tüm meseleleri müzakereyle çözmeye hazırız. Dolayısıyla, burada Yunanistan'ın özellikle Batı Trakya Türk azınlığı hakkında ve müftülerin hakkı konusunda;

- 1) Lozan Antlaşması'nı uygulaması gerekiyor,
- 2) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları var ve bunları da uygulaması gerekiyor.

Evet, Avrupa Birliği bizim için hâlen stratejik bir hedef. Özellikle de son bir yıldır Avrupa Birliğiyle ilgili sadece Reform Eylem Grubumuz değil -ki en son toplantıya Cumhurbaşkanımız Başkanlık etti- yine Yargı Reformu Stratejisi'yle İnsan Hakları Eylem Planı'yla ve diğer attığımız adımlarla Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizi biz normalleştirmek istiyoruz ve ev ödevimizi de yapmak istiyoruz, ev ödevimizi yapmamız gerekiyor.

Diğer taraftan, yeni yapılanmayla beraber, seçimlerden sonra, diyalog hâlindeyiz. Yeni Başkanın yani Ursula von der Leyen'in Cumhurbaşkanımızı araması önemli. Yine, Yüksek Temsilci Borell'le bir görüşme gerçekleştirdik. Yine, Komisyon Başkan Yardımcısı Schinas ve İçişleri Komiseri Johansson'un gelerek İçişleri Bakanımızla ve diğer arkadaşlarımızla görüşmesi önemli. Bu diyalogumuzu elbette devam ettirmemiz lazım.

Ama ne olur, şu süreçte yaşanan tüm sorunların suçlusu olarak ülkemizi görmeyelim. Yani Avrupa Birliğinin ve Amerika'nın da haksız durumlarını açıkça söyleyelim. Biz ev ödevimizi yapalım. Bu konulardaki tavsiyelerinizi de önemli buluyoruz, yapmanız lazım, yapmadan olmaz. Ama biz Avrupa Birliğine diyoruz ki: Şu fasılların önündeki siyasi engelleri kaldır, bize de açılış kriterlerini bildir. Eğer ben bunu karşılamazsam açma faslı. Kapanış kriterlerini yerine getiremezsem hiç kapatma. Ama siyasi engel koyuyorsun, sorun burada. O yüzden, burada özellikle Avrupa Birliğiyle ilişkilerde Meclisimizin de rolü çok önemli, biz buna önem veriyoruz, tüm diplomaside olduğu gibi. Önümüzdeki süreçte Avrupa Birliğiyle ilişkilerimizi geliştirmek için biz hazırız fakat genişleme süreciyle ilgili sorunun sadece bizden olduğunu düşünürsek, aldanırız. Avrupa Birliğinin kendi içinde sorun var. İşte, en son Macron'un akla hayale gelmeyen veya hiç kimsenin bile, Avrupa Birliğinin bile ciddiye almadığı yeni kriterler koyması.

Değerli arkadaşlar, Kuzey Makedonya ismini değiştirdi. Bir ülke ve millet için en zor şey, ülke isminin değiştirilmesidir. Niçin değiştirdi? NATO'ya ve AB'ye üye olmak için. NATO sözünde durdu mu? Evet. Şimdi kısa süre içinde -diğer bazı ülkeler daha onaylamadı, meclisinden geçmedi- NATO'ya tam üye olacak. Ama Avrupa Birliği son 2-3 toplantısında Kuzey Makedonya'yı müzakerelere bile davet etti, Arnavutluk'u da keza öyle. Peki, müzakerelere başladığı Karadağ'la ilgili ne yaptı? Karadağ tüm yükümlülüklerini yerine getiriyor. Birden yavaşlattı. Neden? "Ben böyle istiyorum. Yeni kriterler getireceğim." yeni şey... Yani burada Avrupa Birliğinin de yaşadığı sorunları görelim ama neticede Avrupa Birliğiyle, içinde bulunduğumuz Avrupa'yla ilişkilerimizi de tabii ki sürdürmemizde fayda var.

Irak'taki sorunları yakından takip ediyoruz. Bunu yaparken tabii ki Türkmen kardeşlerimizin haklarının korunması için çalışıyoruz. Musul ve Basra Başkonsolosluklarımızı tekrar açıyoruz. Musul Başkonsolosumuz gitti ve görevine başladı. Erbil'den şimdi yerimizi tuttuk, çalışmalar bittikten sonra taşınacak. Necef ve Kerkük'e de inşallah başkonsolosluk açacağız. İKBY'yle de yine Irak'ın birliği ve bütünlüğü çerçevesinde ilişkilerimizi sürdürmek istiyoruz ve Masrur Barzani de kısa süre önce Türkiye'ye gelmişti; özellikle PKK ve YPG'yle ilgili söylediklerinin altını çizmek lazım, tamamen katılıyor. PKK/YPG sadece Türkiye'de, Suriye'de değil, Irak'ta da Kürtlerin düşmanıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Filistin davasına sahip çıkacağız. Balkanlara sahip çıktığımızı sizler çok iyi biliyorsunuz. Keza, Güney Kafkasya, Orta Asya'yla da ilişkilerimiz güçleniyor, Türk Konseyi güçleniyor. Ahıska Türkleri sürgününün 75'inci yılını birlikte andık ve üzülerek andık.

Diğer taraftan, Uygur Türkleri konusunda sessiz kalmamız mümkün değildir değerli arkadaşlar. Bu süreci, bir, Çin nezdinde, iki, Birleşmiş Milletler nezdinde ve uluslararası toplum nezdinde -İslam İşbirliği Teşkilatı dâhil- takip ediyoruz. Burada yine Cumhurbaşkanımızın açıklamasıyla ilgili yanlış bir yorum geldi. Cumhurbaşkanımızın söylediği şu: "Uygurlu soydaşlarımız, Türk soydaşlarımız Çin içinde huzur ve barış içinde, haklarını kullanarak yaşama hakkıdır." diyor "Yaşıyorlar." demiyor Cumhurbaşkanımız. Tüm konuşmalarında ben Sayın Cumhurbaşkanımızın yanındaydım. Bu bizim haklı talebimizdir, Çin de bu yükümlülüklerini yerine getirmelidir. Dolayısıyla, Birleşmiş Milletlerde, örneğin en son 3'üncü Komitede biz yine bildirimde bulunduk, Büyükelçimizi gönderdik. Keza, Cenevre'de BM toplantısında, insan hakları toplantısında benim yaptığım konuşmayı bilmiyorum takip ettiniz mi. Yine, iki hafta içinde hem Cidde'de hem de birkaç gün önce Rabat'ta İslam İşbirliği Teşkilatı

toplantısında bu konuyu bizzat gündeme getirdim. Tüm İslam dünyasının ve İslam İşbirliği Teşkilatının da yükümlülüğüdür bu ve biz bu sorunu kesinlikle görmezden gelemeyiz. Bu konuyu da yine Cumhurbaşkanımız en son ziyaretimizde Çin Devlet Başkanına ilettili, Çin Devlet Başkanı Türkiye’den bir heyet davet etti ama biz şimdi, bu heyet kimlerle görüşecek, nereye gidecek -yani oradaki resmî programlar değil- tam durumu tespit etmek için nerelere gitmesi gerektiğini, hangi toplantıları yapması gerektiğini net bir şekilde belirledikten sonra heyetimizi göndereceğiz; tıpkı Kırım’a gönderdiğimiz gibi ve tıpkı Kırım’a gönderdiğimiz insanların orada gerçek tespitler yaptığı gibi.

Değerli Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; elbette vatandaşlarımıza hizmet etmek bizim görevimiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – “Yedi gün yirmi dört saat” anlayışıyla vatandaşlarımıza hizmet ediyoruz ve hizmetin kalitesini artırıyoruz. Aynı şekilde, yurt dışında yaşayan soydaşlarımıza ve tüm vatandaşlarımıza... Garo Bey “soydaş” deyince biraz tepki gösteriyor ama “vatandaş” deyince, içinde Ermeni vatandaşlarımız da var, onlarla da gittiğimiz zaman görüşüyoruz, hasret gideriyoruz, kucaklaşıyoruz. Süryaniler var, Yahudiler var; vatandaşlarımız var ama bizim de Batı Trakya’da soydaşlarımız var; yine, Makedonya’da soydaşlarımız var, onların da hakkını korumak zorundayız. Kırım Tatarlarının, Gagavuzların hakkını korumayıp da kimin hakkını koruyacağız? Vatandaşlarımızın içinde herkes var ama soydaşlarımız da var, onların da hakkını korumak durumundayız. (AK PARTİ, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Önümüzdeki süreçte dış politikamıza yeni açılımlar kazandırmak istiyoruz. Afrika, Latin Amerika, Karayipler açılımlarının başarılı bir şekilde sürdüğü hakkında sizlere bilgi vermiştim. Önümüzdeki süreçte, özellikle “Yeniden Asya” açılımıyla -Asya dünyada ekonominin merkezi olmaya başladı- bütüncül bir yaklaşımla, tüm kurumlarımızla burada daha güçlü yer almamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım, devam edin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

İkili düzeyde ve çok taraflı örgütlerle bu ilişkilerimizi güçlendirmemiz lazım.

Diğer taraftan, yine, Büyükelçiler Konferansı’nda dijital diplomasiyi başlattık. Bugün her bilgi çok hızlı değişiyor ve yapay zekâdan dijital verilere kadar -bu diplomaside çok etkili- bizim bunu çok iyi değerlendirmemiz lazım.

İlk defa, yine Cumhurbaşkanımızın oluruyla Antalya Diploması Forumu’nu Mart 2020’de düzenleyeceğiz aynı Davos gibi ve ana konulardan biri de dijital diplomasi olmuştur. Tüm uluslararası örgütler nezdinde, bizim aktif bir şekilde, yoğun bir şekilde çalışmamız lazım.

Sayın Başkanım, bazı arkadaşlarımızın soruları vardı, o zaman, arzu ederseniz soru-cevap kısmında onlara cevap vereyim.

BAŞKAN – Tabii, yeterli süre veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ama son olarak bütçemizle ilgili şunu söylemek isterim: Size sunulan bütçemiz 5 milyar 313 milyondur; bunun bir kısmı AB Başkanlığımıza, bir kısmı TÜRKAK’a. Şunu net bir şekilde söylemek isterim: Yıl içinde ne zaman ihtiyaç duyarsak Hazine ve Maliye Bakanlığımıza yazdığımızda hiçbir zaman ret cevabı almadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Dışişleri Bakanlığında ne zaman ne kadar bütçeye ihtiyaç varsa ek olarak her zaman verilmiştir; bunu da yüce Meclisimizin bilgilerine sunmak isterim.

Katkılarınız için ve bütçemize verdiğiniz destek için hepinize tekrar çok teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum efendim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Bir saniye değerli arkadaşlar.

Değerli Grup Başkan Vekilleri, ben, sizlere söz vereceğim ama şu son konuşmacıyı da dinleyelim çünkü ondan sonra soru-cevap işlemine geçeceğiz ki Sayın Bakanlar da not alsınlar.

Değerli milletvekilleri, aleyhinde olmak üzere, son konuşmacı İstanbul Milletvekilimiz Sayın Cihangir İslam. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım; ben, bu söz hakkı için yine hem Başkanlık Divanına hem de siz bütün siyasi parti gruplarına teşekkür ediyorum. Yani bu sistem içinde, bütçe görüşmelerinde beş bin dakikadan fazla konuşma yapılabilmesine rağmen bizim hiç söz almamız mümkün ama şu anda konuşmamız herhangi bir hak değil, sizlerin bir lütfü olarak bize ulaştı; ben teşekkürü bir borç biliyorum ve en kısa zamanda bu İç Tüzük'ün gözden geçirilmesini umuyorum. Kamu spotu burada sona erdi, şimdi konuya geliyoruz.

Değerli arkadaşlarım, ben Sayın Ziya Selçuk'a, Sayın Millî Eğitim Bakanımıza en azından şunu hatırlatmak istiyorum. Bakın, 35 bin öğretmen, 7.312 akademisyen atıldı ve bunlardan önemli bir kısmı aklandı, beraat etti ama bakıyoruz, bunların hiçbirisi göreve iade edilmiyor veya çok az sayıda iade ediliyor, iade edilen akademisyenler de başka bir üniversiteye gönderiliyor. Güvenlik soruşturması meselesi Anayasa Mahkemesince karara bağlandı, bunun dikkate alınmasını umuyorum.

PISA sonuçlarına girmek istemiyorum, geçen konuşmamızda girmiştik. Sayın YÖK Başkanına burada, huzurlarınızda sormak istiyorum, aslında soruyoruz “Neden attın 7.312 akademisyeni?” diye, diyor ki: “Ben yapmadım, rektörler yaptı.” E, peki, aklananları, beraat edenleri işe aldın mı, iade ettin mi? Diyor ki: “Ben bilmem, onu da rektörler bilir.” Ben böyle bir YÖK Başkanına ne diyebilirim ki? Sadece ve sadece istifasını istiyorum huzurlarınızda.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Rektörler de tersini söylüyor.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Şehir Üniversitesinin ve 15 vakıf üniversitesinin uğradığı muamele de hepinizin gözleri önünde cereyan etti.

Bakın, Barış İçin Akademisyenler bildirisini Anayasa Mahkemesi ifade özgürlüğü sınırlarında değerlendirdi. O yüzden, bu konuda artık herhangi bir kimsenin hukuki anlamda söz söyleme hakkı yok. Fakat siz beni 2'nci bildiri yüzünden attınız Sayın YÖK Başkanı yani 611 imzalı 2'nci bildiri yüzünden attınız. Size sadece hukuk devletini, ifade özgürlüğünü ve akademik özgürlükleri hatırlattık. Şurada hepinizin altına imza atabileceği bir bildiri. E, bunu da suç saydınız. Ben size yazdım o dönemde, cevap vermediniz. Mahkemeye gidemiyoruz, hakkımızı arayamıyoruz. Kötülük, organize arkadaşlar, gerçekten organize.

“Rektörlerimizin yayını yok.” diyoruz, buradan çıkıp diyorlar ki: “Sözde akademisyenler.” Ben, size Mazhar Usman'ın bir hikâyesini anlatayım: Rahmetli psikiyatri hocasına demişler: “Hocam, size ‘deli’ diyorlar.” Delilik suç değil elbette ama sormuşlar, demiş ki: “Birinin bana ‘deli’ demesi bir şey değiştirmez ama ben birisine ‘deli’ dersen benim ehliyetim var, bu gerçekten sorun hâline gelir.” (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Muş, gittim Google Akademik'e, Google Scholar'a baktım, sizin hiçbir yayınız yok. Siz akademisyenleri değerlendirecek ehliyet ve liyakate sahip değilsiniz ama biz sizi değerlendirebiliriz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Siyasi tarafınıza baktım, AK PARTİ'nin ekonomik işlerden sorumlu Genel Başkan Yardımcısı, ekonominin hâli de hepinizin gözleri önünde yani sadece akademide değil siyasette de başarısızınız.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Buna siz mi karar vereceksiniz?

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, eğitimimizdeki hevesi yok ettiniz. İnsanlarda araştırma hevesi kalmadı. Ahlakı öğretmeden din öğretmeye çalıştınız. Bakın, ben size işin formülünü çok kısaca söyleyeyim, başka bir zaman tartışırız: Kürt'ün Kürt gibi, Alevi'nin Alevi gibi, Ortodoks'un, Katolik'in, Protestan'ın, Musevi'nin, dinsiz ve ateistin kendisi gibi yetiştirilebildiği bir ortam özgür bir eğitim ortamıdır ve bununla siz ancak eğitim hevesini canlandırabilirsiniz.

Çok Değerli Dışişleri Bakanı, size söyleyecek çok fazla şeyim yok çünkü İçişleri Bakanı dün sizin söyleyeceklerinizi söyledi. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Baktık, hani klasik olmuş, sinema klasiklerinden “Şangay'da Aşk” diye bir film vardır; biz, dün “Şangay'da aşk”ı değil Şangay'la aşkı burada dinledik Sayın İçişleri Bakanı Soylu'dan ama Uygur Türkleri hakkında tek kelime işitmedik.

“Neden bu Batı karşıtlığı?” diye sorduk çünkü üslup değişmiş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Ya arkadaşlar, çoğunuz eğitimi Batı'dan aldınız. Servetinizi sorgulamıyorum, yurt dışı serveti olanların hepsinin serveti Batı'da. Çocuklarınız Batı'da okuyor, turistik geziye Batı'ya gidiyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Siz nerede okudunuz?

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) - Ama Şanghay'da hukuk yok, insan hakları yok, sömürü var ve siz bir anda Şanghaycı oldunuz. Gelin, D-8'lere, D-160'a dönün. Dünyanın garibanlarıyla, mazlumlarıyla iş birliği yapalım ama Şanghay'la da, Batı'yla da ilişkilerimizi bir denge içinde götürelim.

Sayın Gergerlioğlu'nun geçen günkü röportajını hepinize yolladım. Kürt tutukluların ve bu FETÖ'den tutukluların ve hükümlülerin şikâyeti var, diyorlar ki: “Çırlıçıplak soyuluyoruz ve...” Gerisini ben söyleyemeyim, siz makaleden okuyun.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Yalan, yalan!

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) - Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bu şekilde söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, Adıyaman Milletvekili Sayın Ahmet Aydın'ın bir söz talebi oldu, onu bir dinleyelim.

Buyurun.

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, nezaketle ve nezahetle bir yönetim sergilediğiniz için sizlere teşekkür ediyorum.

Tabii, burada bir hakkı teslim etmek istedim ben. Değerli milletvekilleri, bildiğiniz üzere, oturumu yöneten Meclis Başkanı ya da Başkan Vekili İç Tüzük 55 gereğince hiç yerinden kalkmadan oturumu yönetmek zorunda ama aralarla bu işi telafi ediyorduk. Yalnız, geçtiğimiz 26'ncı Dönemde 3'üncü Yasama Yılında -zannediyorum 3'üncüydü, tam emin değilim ama- bir yedi saatlik nizasız ve fasılasız bir şekilde oturumu yönetmiştik, gazeteler “Rekor kırdı.” diye yazmıştı ama bugün görüyorum ki tüm zamanların rekorunu sizler kırdınız, tebrik ediyorum, kutluyorum. (Alkışlar) Saat 11.00 itibarıyla

başladı birleşimin ilk oturumu ve hâlen ilk oturumu yönetiyorsunuz. Saat 19.14; dolayısıyla, sekiz saat on dört dakika hiç yerinizden kalkmadan bugün bu oturumu, bu birleşimi yönettiniz, tebrik ediyorum, kutluyorum kayıtlara geçsin diye söz almak istedim.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın'a iyi dileklerinden ötürü teşekkür ettiğine, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin görüşülmesinde çok sayıda oylamanın yapılacağı bir süreç yaşanacağı için zamanın iyi kullanılması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Sayın Ahmet Aydın'a çok teşekkür ederim. Tabii, kendisi, burayı daha önce en uzun süreli yöneten Meclis Başkan Vekili olarak bugün bana bir devir teslim yaptı; kendisine teşekkür ediyorum. Her zaman zevkle izlediğimiz, saygıyla izlediğimiz bir Meclis Başkan Vekilimizdi.

Tabii, Meclis Başkan Vekili ve kâtip üyeler olarak biz, günlerden beri süren bütçe yoğunluğunda ertesi günün de bir çalışma günü olduğunu bilerek ve ertesi gün de sizin burada olacağımızı bilerek, bunları öngörerek, Millî Eğitim Bakanlığı gibi üniversitelerin çok yoğun olduğu bir bütçe oylamasında sayısız kez oylamalar yapacağımız için zamanı mümkün olduğu kadar ekonomik kullanmak, sizler adına bize düşen her türlü fedakârlığı yapmak üzere bugün buraya oturduk.

Biz, bugün üzerimize düşeni yaptığımızı düşünüyoruz. Tüm düşüncemiz, sizlerin sağlığı, sıhhati ve yarınki oturumlara sizleri daha zinde hazırlayabilmek, mümkün olan en kısa sürede evlerinizde istirahatinizi temin edebilmek. Bu amaçla bugün burada görev yaptık.

Ben hepinize teşekkür ederim, hepinizin katkısı vardır. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Şimdilik birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.16

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK**KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 34'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) ÜNİVERSİTELER (Devam)**E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Devam)**

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Değerli milletvekilleri, birazdan soru-cevap işlemine başlayacağım ama bir iki arkadaşına daha 60'a göre yerinden söz vereceğim.

Sayın Çelebi, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Libya'yla anlaşma yapıldığına göre neden münhasır ekonomik bölge sınırlarının ilan edilmediğini, F-35'ler alındığı takdirde harekât görevlerinin millî gizlilikte yapılmasının mümkün olup olmayacağını, S-400'lerin ne zaman faal duruma geçeceğini Dışişleri Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Çavuşoğlu'na soruyorum: Güney Kıbrıs Rum Yönetimi 2 Nisan 2004 tarihinde münhasır ekonomik bölge sınırlarını ilan ettiğinde, elinde imzalı olarak, tek, 17 Şubat 2003 Mısır-Güney Kıbrıs Rum Yönetimi sınırlandırma anlaşması vardı. Tek anlaşmaya dayanarak kendi sözde münhasır ekonomik bölgelerini ilan ettiler. Şu an bizim elimizde hem Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle yapılan anlaşma var hem de Libya'yla 27 Kasım'da yapılan anlaşma var. Bu şartlar altında neden münhasır ekonomik bölge ilan etmiyoruz?

İki: F-35'ler alınırsa harekât görevlerinin millî gizlilikte yapılması mümkün olacak mıdır?

Üç: S-400'ler NATO sistemlerine bağlanamayacağından, millî dost-düşman tanımlama sistemleri kullanılacağı söylendi. Hazırlık seviyemiz nedir? S-400'ler ne zaman faal duruma geçecektir?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

16.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Avrupa Birliği alanındaki büyükelçiliklerimizin asli görevi olan etkin diplomasiye yeterli bütçe ayıramama durumuyla ilgili çalışmanın olup olmadığını, bu yıl içinde yapılacağı söylenen Reform Eylem Grubu Toplantısı'nın ne zaman yapılacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, özellikle Avrupa Birliği alanındaki büyükelçiliklerimizde, ayrılan bütçenin bir bölümü farklı bakanlıkların görevlendirmeleriyle giden öğretmen, din görevlisi gibi kadrolara harcanmaktadır. Bu nedenle, elçiliklerimizin asli görevi olan etkin diplomasi ve lobi faaliyetlerine yeterli bütçe ayıramadıklarının gözlemledim. Bu konuda bir çalışma var mı?

İkinci sorum: Reform Eylem Grubu Altıncı Toplantısı Mayıs 2019'da yapıldı en son, bir sonrakinin de yıl içinde yapılacağı söylenmişti ama yıl bitmek üzere. Ne zaman yapılacak bu toplantı?

BAŞKAN – Sayın Aygun...

17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Türkiye ile Sudan arasında imzalanan ticaret ve ekonomik ortaklık anlaşmasına göre Türkiye'nin Sudan'dan at, eşek, katır ve bardo eti ithal edeceğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Dışişleri Bakanına soracağım.

24 Aralık 2017 tarihinde Hartum'da Sudan ile Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan bir ticaret anlaşması var. Tali komisyon burada Ticaret Bakanlığı, ana komisyonumuz Dışişleri Bakanlığı ama

konunun içeriğine baktığımız zaman, anlaşılmaya, tamamen tarımı ilgilendiren... Tarım burada hiç sayılmış yani Tarım Bakanlığı kepengi indirmiş.

Şimdi, ben soruyorum: Sudan'a biz tarımı öğretmeye gitmiştik. 780.500 hektar yer kiralandı doksan dokuz yıllığına. Oraya tarımı götürecektik, modern tarımı öğretecektik ama geldiğimiz noktada ise Sudan'dan at, baldo, eşek, katır, kesilecek at getireceğiz, bal getireceğiz; artı, yumurta getireceğiz, yumurtayı satmak için uğraşırken... Ve Sudan'a giderken aşı olmamız gerekiyor Sayın Bakan. Şimdi, ben merak ediyorum, bu kadar hijyen gereken ürünleri Türkiye'ye nasıl getireceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

18.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ile Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesinin ülkemizin ilim ve irfan hayatına yaptığı, yapacağı katkıların her türlü takdirin üzerinde olduğuna ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Üniversite evrensel şehir, bir başka anlamıyla öğrenci ve bilginler topluluğu demektir. Eğitimin modeli, öğrencinin bilgiye ulaşmasında rehberlik etmesi ve önünü açması şeklinde olmalıdır. UNESCO'ya göre dünyadaki toplam üniversite sayısı içerisinde nüfus oranlarına göre Müslüman dünyasında üniversitesi sayısı oldukça azdır. Maalesef bu üniversitelerin yayın sayısı sadece ABD'nin yayın sayısının ancak onda 1'ine tekabül etmektedir. Dünya nüfusunun beşte 1'ini oluşturan halkı Müslüman ülkelerin dünya bilim literatürüne katkısı hem az hem de etki değeri düşük görülmektedir.

Kahramanmaraş'ımızın rüştünü ispatlayan Sütçü İmam Üniversitesi ile kuruluş ve gelişme çabasını sürdüren İstiklal Üniversitemizin ilimiz ve ülkemizin ilim ve irfan hayatına yaptığı ve yapacağı katkılar her türlü takdirin üzerindedir. Medeniyetler, ilim, fikir ve ahlak temelleri üzerine kurulup gelişirler; ilim, takdir edilmediği yerden göç eder.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

19.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, şubat ayında yapılacak öğretmen atamalarının sayısını, ücretli öğretmenler ile engelli öğretmenlerin atamaları konusundaki çalışmaların hangi aşamada olduğunu Millî Eğitim Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sorum Millî Eğitim Bakanımıza: Şubat ayında yapılacak öğretmen atamaları sayısını bekleyen öğretmen adaylarımız var. Siz geçtiğimiz günlerdeki bir açıklamanızda 20 bin, 40 bin, 60 bin gibi atama sayısına binaen “Bana kalsa 60 bin az, 80 bin olsun derdim.” dediniz. Atama bekleyen öğretmenlerimiz bu sözlerinizle ümitlenmiştir.

Ayrıca, bu atamalarla birlikte 920 civarında ücretli öğretmenimiz ve 1.200 civarında da engelli öğretmenimiz atama beklemektedir. Bu konudaki çalışmalar ne aşamada? Atama bekleyen öğretmenlerimize buradan müjdeli haber verecek misiniz? Bugün bütün gün sizin iki dudağınızdan çıkacak, atamalarla ilgili sonuçları bekleyen öğretmenlerimiz oldu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

20.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana ilinde 830 Suriyeli öğretmenin okullarda görevlendirildiğinin doğru olup olmadığını, Türkiye genelinde kaç Suriyeli öğretmenin görevlendirildiğini ve bu öğretmenlerin eğitimlerinin ne olduğunu, aynı okulda eğitim gören Suriyeli öğrenciler ile Türk öğrenciler arasında yaşanan uyum sorunu konusunda önlem alınıp alınmayacağını Millî Eğitim Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Millî Eğitim Bakanına: Sayın Bakan, on binlerce öğretmenimiz atama beklerken, Suriyeli öğretmenler “gönüllü eğitici” adı altında okullarda çalışmaya başladı. Seçim bölgem Adana’da 830 Suriyeli öğretmen okullarda görevlendirildi. Bu bilgi doğru mudur? Türkiye genelinde kaç Suriyeli öğretmen görevlendirilmiştir? Bu öğretmenlerin eğitimleri nelerdir?

İkinci sorum: Adana’da Suriyeli öğrenciler bizim çocuklarımızla aynı okullarda eğitim görüyor hatta bazı sınıflarda Suriyelilerin sayısı Türk öğrencilerden fazla. Velilerin bizlere aktardığına göre, Suriyeli öğrenciler ile Türk öğrenciler arasında uyum sorunu hâlâ çözülmedi, okullarda aşırı yığılma var. Bu konuda bir önlem almayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akar, sizin de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Engin Özkoç adına bir söz talebiniz oldu.

Buyurun.

21.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar’ın, bor madeninden üretilen ve desteklenerek dünya markası hâline getirilebilecek olan temizlik ürününün reklamının yasaklandığına ilişkin açıklaması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gerçi mevcut Bakanlarla ilgili bir konu değil ama dün Ticaret Bakanlığında söz alamadık, çok önemli bir şeyi hatırlatmak istiyorum, onun için Grup Başkan Vekili de dinliyordur umarım.

Türkiye’nin yıllık deterjan tüketimi 500 bin ton civarında, bunun 400 bin tonu bilinen markalar tarafından üretiliyor, 100 bin tonu da “merdiven altı” diye adlandırdığımız üreticiler tarafından üretiliyor.

Dün, Boron’u ve Eti Boru konuştuk burada. 25 bin tonluk bir üretim kapasitesi var ama bugünkü geldiğimiz noktada, 2019 yılında 32 bin tona ulaştılar burada. Yalnız bir sıkıntılar var, bu sıkıntılarının çözülmesi gerekiyor. Ticaret Bakanlığına bağlı Reklam Özdenetim Kurulu ve Ticaret Bakanlığına bağlı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kurumu, Boron reklamları yapılmasını bir yazıyla, bir uyarıyla yasaklamış ve engellemiştir. Bunun bir an evvel çözülmesi... Çünkü reklamlarda kimyasal kullanılmadığı, yüzde 60 oranında bor madeninden üretildiği ifade ediliyor. Bunu da Rekabet Kurulu, kimyasal kullanılmadığını söylediği için, Boron reklamlarını yani bordan yapılan deterjan reklamlarını yasaklamış bulunuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İzin verirsiniz tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hatta yasaklama bir yazıyla değil, “Size ceza vereceğiz.” deyip tehdit etmektedir. Bu nedenle de bir an evvel -hem Kabinenin üyeleri burada hem de AKP Grup Başkan Vekilleri burada- bu problemin çözülmesi gerekiyor. Gerçekten de bu deterjan üretimi bir dünya markası hâline getirilebilir, bunun için desteklenmeli diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum bu fırsatı verdiğiniz için.

BAŞKAN – Sayın Türkkkan.

22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan’ın, Uygur Türklerinin yaşamsal problemlerinin birkaç tepkisel cümleyle geçiştirilebilecek mesele olmadığına ve Kırım Tatar Millî Meclisi Onursal Başkanı Mustafa Abdülcemil Kırmıoğlu’nun sürgün hayatından kurtarılması gerektiğine ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, Sayın Dışişleri Bakanının Uygur Türkleriyle ilgili cevabını dinledik.

Sayın Bakanım, Uygur Türklerinin bir sınır ihlali problemi yok, Uygur Türklerinin hukuksal bir problemleri yok; Uygur Türklerinin yaşamsal problemleri var, yaşama hakları ellerinden alınmış yani bu iş böyle uluslararası mecrada kınamakla, uluslararası mecrada birkaç söz söylemekle geçiştirilecek bir mesele değil. Uygur Türklerinin, şu anda eşleri toplama kampına alınan kadınların evlerine Çinli

erkekleri gönderiyorlar, orada ikamet zorunluluğu getiriyorlar. Böyle çirkin, böyle vahşi, böyle hayâsızca bir eylem karşısında Uygur Türkleri, dolayısıyla Türkiye Hükümetinin sadece birkaç tepkisel cümlesiyle geçiştirilecek bir mesele değil. Daha önce zatalinizi ziyaret etmiştik, demiştik ki: Biz oraya gitmek istiyoruz, bize bu konuda yardımcı olun. Aradan geçen yedi ayda henüz bir cevap gelmedi, bu konuda da cevabınızı bekliyoruz.

Bir başka konu da Kırım Tatar Meclis Başkanı Mustafa Abdülcemil Kırımçoğlu. Ben üniversiteye gidiyordum, Mustafa Abdülcemil Kırımçoğlu sürgündeydi Yakutistan'da, Sibirya'ya sürgüne gitti. Hayatı işkence, sürgün ve mapusta geçti. Sürgünde hâlâ, 74 yaşında, geçtiğimiz hafta doğum gününü kutladık Mustafa Abdülcemil Kırımçoğlu'nun. 74 yaşındaki Abdülcemil Kırımçoğlu hâlâ sürgünde, Bahçesaray'a gidemiyor. Ablası ölüm döşeginde, ablasını görme imkânı yok. Rusya'dan S-400 alıyorsunuz, bu kadar ilişkileriniz var; Abdülcemil Kırımçoğlu'nun bu sürgün hayatına son vermek çok zor olmasa gerek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, üstelik Kırım şu anda Rus işgali altında. Kırım'daki 2 Rus milletvekilini Sayın Cumhurbaşkanımız kabul edince bu, hem bir diplomatik krize sebep oldu -Ukrayna Büyükelçisi, Dışişleri Bakanlığına davet edildi- hem de orada yaşayan soydaşlarımıza da ciddi bir hayal kırıklığı yaşattı, Kırımdan gelen 2 Rus milletvekilinin Sayın Cumhurbaşkanını tarafından kabulü. Oradaki insanların morale ihtiyacı var, moral bozucu tavırlara değil. Bu konuda saray yönetimini biraz daha uyarmanız çok makbule geçecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özkoç, sizin de bir değerlendirmenizi alalım, ondan sonra soru-cevap işlemine başlayacağım.

Buyurun.

23.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'e hem görev anlayışı hem de siyasi partilere yaklaşımından dolayı teşekkür ettiğine, laik ve çağdaşlaşma başta olmak üzere cumhuriyetin temel değerlerinden uzaklaşan AKP iktidarının dış politikanın her alanında geleceğimiz için büyük tehlike arz eden enkaz yarattığına, "Yurtta barış, dünyada barış." şiarını öncelikli tutan bir dış politikayı umut ettiklerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu arada, Mecliste gösterdiğiniz, hem bütün siyasi partilere yaklaşımınızdan dolayı hem de görev anlayışınızla bize örnek olmanızdan dolayı sizi tebrik ve teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum bu vesileyle.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanım, gerçekten, sizin güçlü olmanız demek, Türkiye'nin güçlü olması demektir. Sizin dış dünyadaki duruşunuz Türkiye'nin duruşu ve itibarı demektir. Biz isteriz ki Amerika Birleşik Devletleri'nde, Trump'la beraber olan görüşmelerde Cumhurbaşkanının yanında damadı değil, siz olun, hemen yanında siz oturun çünkü sizin duruşunuz bizim duruşumuzu gösteriyor. Bunu çok önemsiyoruz ve dış politikayı Dışişleri Bakanlığının yürütmesini arzu ederiz.

AKP iktidarı göreve geldiği 2002 yılından itibaren, dış politikanın her alanında geleceğimiz için büyük tehlike arz eden bir enkaz yaratmıştır maalesef. Bu enkaza yol açan temel nedenler şunlardır: Laik ve çağdaşlaşma başta olmak üzere cumhuriyetin temel değerlerinden uzaklaşmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya)- AB, Türkiye ilişkilerinin ilke ve değerler ekseninden çıkarılarak mültecî mutabakatı gibi çıkarlara endekslenmesi ve bunun sonucunda Türkiye'nin AB'ye tam üyelik perspektifinin kaybolması gerçekten düşündürücüdür.

Orta Doğu ülkeleriyle ilişkilerin ideolojik ve mezhebî saplantılar ekseninde belirlenmesi, bunun sonucunda Türkiye'nin devlet dışı silahlı aktörler üzerinden bölgeye müdahil olması ve komşularının toprak bütünlüğünü ve egemenliklerini göz ardı etmeye başlaması sıkıntı vericidir Sayın Bakanım.

Dışişleri Bakanlığı başta olmak üzere dış politika yapımında rol oynayan kurumların liyakatten uzak bir şekilde yapılandırılması veya pasifize edilmesi bizi derin bir şekilde üzmektedir. Kardeşi şu anda FETÖ terör örgütü tarafından tutuklu bir general olan bir kişinin bir büyükelçi olarak atanması çok düşündürücüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bitirmek üzereyim.

Dış politika ile iç politika arasında sınırın muğlaklaştırılarak dış politikanın iç politikadaki sorunları örtmek ve muhalefeti susturmak için kullanılması sıkıntı vericidir.

Büyük devletlerle ilişkilerde denge siyasetinin terk edilmesi, özellikle Rusya'ya karşı bağımlılığın artması düşündürücüdür.

Bölgemizde yayılımcı emellere sahip bir devlet gibi hareket edilmesi çok düşündürücüdür.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ilkeleri ve çağın gerekleriyle harmanlanan “Yurtta barış, dünyada barış.” şiarını öncelikli tutan bir dış politikayı umut ediyor ve bekliyoruz.

Saygılar sunuyoruz.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

24.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde yürütmeye adına yaptığı konuşmasında Doğu Türkistan'da Uygur Türklerinin yaşadığı sıkıntı ve sorunların çözümüne yönelik gerekli girişimleri yaptıklarına ve yapacaklarına, Uygur Türklerinin talebinin temel insan hakları ile inanç haklarının garanti altına alınması olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bugün Sayın Dışişleri Bakanımız konuşmasında da Doğu Türkistan'da Uygur Türklerinin yaşadığı büyük sıkıntı ve sorunlara ilişkin gerekli görüşmeleri ve girişimleri yaptıklarını ve yapacaklarını ve bu konuda bir heyet de oluşturulacağını ifade etti. Çin nezdinde elbette ikili ilişkiler çerçevesinde ve hamasetten uzak, konunun takibinin yapılacağı ifade edildi. Bunu doğru bulduğumuzu ifade ediyorum ve tekraren bir hususu hatırlatmakta da fayda görüyorum. 15 Ocak 2019 tarihinde yani bundan on bir ay evvel, yine Genel Kurulda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili olarak ifade ettiğim sözleri özet olarak burada da tekrar bir hatırlatma bakımından dile getirmek istiyorum.

Doğu Türkistan'daki Uygur Türklerine yönelik zulüm kamuoyunun gündeminde kalmaya devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biz de zaman zaman bu hususu dile getiriyoruz. Uygur Türklerine yönelik sistematik bir baskı ve zulüm yapıldığı aşikâr. Seksen yıl önce işgal sırasında, 1949'da Doğu

Türkistan'daki nüfus oranı yüzde 87 iken 2010'dan bu yana bu oran yüzde 45'e kadar düşmüştür. Sadece nüfus itibarıyla değil, bölgedeki Uygur Türklerinin kültürel kimliği de büyük bir baskı altındadır. "Eğitim" adı altında düzenlenen kamplarla Doğu Türkistan'ın millî şuur ve direnci kırılmaya çalışılıyor. Uygur Türklerinin talebi sadece yaşam ve temel insan hakları, inanç hakları bakımından garanti altına alınmasıdır, başka bir talepleri de yoktur. Durum bu olmakla birlikte unutulmamalıdır ki emperyalist bayraklar altında, Amerikan bayrağını arkasına alarak ABD ağzıyla Doğu Türkistanlılar için hak arayışı da mümkün değildir, doğru da değildir. Uygur Türkleri, ABD ile Çin arasındaki güç mücadelesinin enstrümanı da değildir, olmamalıdır ve olmayacaktır. Bu meseleye Ankara merkezli, Türkiye Cumhuriyeti perspektifiyle bakıp söylemlerimizi ona göre yapmak durumundayız ki bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak politikamız da budur.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muş...

25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin altıncı tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önceki konuşmalarda bir hatip ismini zikrederek benim yayınlamam olduğundan, yayınlamamasından kaynaklı, bu bildiri yayınlayan akademisyenleri sözde ifade edemeyeceğim gibi belli şeyler söyledi. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, burada unvanlardan arı konuşulur.

İkincisi ben doktora yaptım, kendisi araştırıp bulup doktora tezimi okuyabilir, istifade edebilir o tezden. Ben akademisyen değilim.

Bir diğer konu: Bizim o bildiriyle alakalı söylediklerimiz nettir, aynı kanaatteyim, aynı fikirlerim var, söylediklerimin hepsinin de arkasındayım.

Bir diğer mesele: Biz burada hiçbir milletvekilinin veya siyasi partinin çocuklarıyla alakalı, aileleriyle alakalı konuşmayız, bu bizim prensibimizdir, usulümüzdür, ilkemizdir ama maalesef...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – "Meyhaneye giderler..."

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İyi dinlerseniz Sayın Paylan, siz yoktunuz herhâlde o gün. Kendisiyle alakalı değil. Sizinle alakalı da konuşuruz.

...siz burada konuşuyorken "Çocuklarınız şurada okuyor." "Siz buraya tatile gidiyorsunuz." "Çocuklarınızı şuraya gönderiyorsunuz." diyorsunuz. Ya şimdi soruyorum: Yani sayın hatip, sizin çocuklarınız nerede okudular, nerede çalışıyorlar, nerede yaşıyorlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yani kendisi, sayın hatip ABD'de Minnesota'da, Kanada Montreal'de okumuş, çalışmalar yapmış. Orada ABD Minnesota Twin Cities Spine Center'da omurga cerrahisi ve klinik araştırma eğitimi almış, yazmış CV'sine, Türkiye Büyük Millet Meclisinin sitesinde var.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir taraftan kendiniz gidip okuyacaksınız, öbür taraftan, gidenleri eleştireceksiniz. Dolayısıyla bu çelişkiyi de kamuoyunun ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine bırakıyorum.

BAŞKAN – Peki, sağ olun.

II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) ÜNİVERSİTELER (Devam)**E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Devam)**

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemine başlayacağız. Bu sürenin on dakikasını değerli milletvekillerimiz, on dakikasını Sayın Bakanlarımız kullanacak.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Dışişleri Bakanlığımızın, Millî Eğitim Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarımızın 2020 yılı bütçelerinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sorum, Dışişleri Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım, Türkiye, çevresinde yaşanan büyük sınamalar ışığında, bir yandan millî güvenliği korumak için sahada gerekli adımları atarken bir yandan da masada, diplomasi alanında varlığını güçlendiriyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Dışişleri Bakanlığımız, ülkemizin çıkarlarını her platformda savunuyor. Bu mücadeleyi verirken, son dönemde Türkiye başka ülkeler arasındaki sorunlarda da önemli bir ara bulucu olarak öne çıktı. Türk diplomasisi, Bosna-Hersek'ten Filipinler'e kadar sorunların çözümü için devrede. Özellikle, ara buluculuk konusunda son dönemde bazı adımların atıldığını görüyoruz. Türkiye, bu konuda ne yapıyor?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İnsanımızın en büyük sorunu, geçim sıkıntısı. Geçim sıkıntısının en büyük nedeni, ekonomideki darboğaz. Ekonominin en büyük sorunu, üniversitemizin bilim, bilgi ve teknolojiyi üretememesi. Bilim, bilgi ve teknolojiyi üretmek, hür irade, özgür düşünce ve düşünceyi ifade etmeyle olur. AKP, iktidara geldiği 2002'den beri özgür düşünceye, hür iradeye yol açacak diye okullarımızda felsefe, sosyoloji, psikoloji, mantık ve matematiksel düşünceye, fizik, kimya, biyoloji gibi temel bilimlere öğrenciler ulaşmasın diye her türlü engeli koymaktadır; Selçuklu ve Osmanlı'daki medreselere öykünmekle geçirmiştir on sekiz yılını; çağımızda dünya üniversiteleriyle yarışan üniversitelerimizin çanına ot tıkamakta, nefeslerini kesmektedir; çağ dışı eğitimi desteklemekte ve yobazlara cesaret vermektedir. Bu cesaret verme öyle bir safhaya gelmiştir ki bugün Bingöl ve İnönü üniversitelerinde bir grup öğrenci “ODTÜ yıkılsın, yerine üniversite kurulsun.” diye pankart açıyorlar. Hangi üniversiteye? ODTÜ gibi her dönemde dünyada ilk 200'e girmiş bir üniversiteye. Peki, Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Bu şekilde ülkemizde nereye varmak istiyorsunuz? Millî eğitimi siz mi yönetiyorsunuz, yoksa cemaatler mi?

BAŞKAN – Sayın İrfan Kaplan...

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gaziantep, eğitim başarı sıralamasında Türkiye genelinde 66'ncı sırada yer aldı. Şehrin hızlı nüfus artışıyla birlikte derslik, okul yetersizliği ve öğretmen açıkları, eğitim başarımızı düşürmektedir. Gaziantep'te 26 bine yakın öğretmenimiz var. Eski öğretmenevi, ihtiyaca cevap vermiyor. Yeni öğretmenevi, programa alınmış ancak ihalesi henüz yapılmamıştır. Öğretmenler, ücretli ve sözleşmeli değil, kadrolu atanmalı, statü, ek gösterge ve ek ders ücretleri iyileştirilmelidir. Öğretmen meslek kanunu çıkaracaktınız, ne oldu? Sözleşmeli öğretmenlik uygulamasına son verilip 3600 ek gösterge hayata geçirilmeli ve mülakat uygulaması kaldırılmalıdır. Öğretmenlerimizin özlük haklarının da özel bir yasayla güvence altına alınması gerekmektedir. Psikolojik baskı nedeniyle intihar eden Saadet öğretmeni buradan bir kez daha saygıyla anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Selçuk, yaşanan çocuk ölümlerinden sonra okul kantinlerinde satılan ürünlere bir denetleme, buradaki reklamlara bir kısıtlama yapmayı düşünüyor musunuz?

Öğrenim çağındaki milyonlarca çocuğumuz, okullarda sabahtan akşama kadar sizlere emanettir. Okullarda gelişen ani ya da kronik sağlık sorunlarına karşı bir sağlık birimi bulunmaması, bu çağda bir ayıptır. Okullara revir mecburiyeti getirip anne babaları bu endişeden kurtarmak istiyor musunuz?

Ordu ilimizde boşalan yönetici kadroları var -müdür, müdür yardımcısı- bunların listesi bende var. Bunlarla ilgili şimdiki kadar duyuruya çıkılması gerekirken neden çıkılmıyor, ne zaman çıkılacak?

Atama bekleyen, güvenlik soruşturması süren bin öğretmenin tüm süreçleri tamamlandı, “İki hafta içinde atama yapacağız.” dediniz, bir ay oldu, hâlâ ses yok.

Sayın Bakan, geriye kalan az sayıdaki engelli öğretmenin atamasını ne zaman yapacaksınız? Ve atama bekleyen yüz binlerce öğretmen şubat ayındaki atamayı soruyor, bekliyor.

Sayın Bakan, şubat ayında kaç öğretmen ataması yapacaksınız?

BAŞKAN – Sayın Öztunç burada mı?

Sayın Gazel...

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Son dönemlerde bölgemizde ve dünyada yaşanan büyük dönüşüm ve çatışmalar, ülkemizi de doğrudan etkiliyor. Dışişleri Bakanlığımız, bu çerçevede ülkemizin millî güvenliği bakımından hayati roller üstlenmektedir. Bakanlığımızın bir görevi de tabiatıyla yurt dışındaki vatandaşlarımızın hak ve hukukunun korunması, onlara sunulan hizmetin kalitesinin artırılmasıdır. Hükümetimiz döneminde her alanda milletimizin ve vatandaşımızın çıkarını esas alan bir siyaset izlendi. Yurt dışında yaşayan yaklaşık 7 milyon vatandaşımıza da bu dönemde önemli hizmetler götürüldü. Bu bağlamda, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımıza sunulan konsolosluk hizmetlerinin kalitesinin artırılması noktasında bazı adımlar atıldığını biliyoruz. Nöbetçi noterlik ve konsolosluk çağrı merkezi gibi hizmetlerin, vatandaşlarımızın işlerini kolaylaştırdığını biliyoruz. Bu konuda yapılanları anlatır mısınız Sayın Bakanım?

BAŞKAN – Sayın Fikret Şahin...

FİKRET ŞAHİN – (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sorum, Millî Eğitim Bakanımıza olacak; Komisyonla söylemiş olduğum bir talebimi yineleyeceğim ben.

Tam gün eğitim yapan okullarda öğrencilerimiz, maalesef, yeteri kadar öğle yemeği alamıyor ve içme suyu kullanılmayan okullarda da çocuklarımız hem aç hem susuz kalıyor. Millî Eğitim Bakanımızdan talebim: Hem tam gün eğitim yapan öğrenim kurumlarında öğle yemeği hem de içme suyu kullanılmayan okullarda içme suyu temini konusunda bir çalışma rica edeceğim kendisinden.

Diğer sorum da yine Dışişleri Bakanımıza olacak. Yurt dışında bir hayli yalnız kaldık, öyle gözüküyor. Sayın Bakanımızdan talebim şu olacak: Sayın Bakanım, özellikle Doğu Akdeniz, terörle mücadele, Suriye ve sözde Ermeni tasarısıyla ilgili, yani hepimizin ortaklaştığı konularda lütfen muhalefeti de dâhil edin görüşmelerinize. Muhalefet daima burada dışarıda kalıyor ve eliniz de, bence, uluslararası mecrada zayıflıyor. Muhalefeti de yanınıza aldığınız takdirde bu yalnızlığımızı biraz olsun gideririz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Millî Eğitim Bakanına soruyorum: Öğrenci affı için kanun teklifi verdim; Bakanlık olarak görüşünüz nedir?

Kredi ve Yurtlar Kurumu kredisini kullanıp ödeme tarihini geçirenler ve faize düşenler için kanun teklifi verdim; Bakanlık olarak görüşünüz nedir?

Engelli öğretmen ataması hangi tarihte, kaç kişi için yapılacaktır? Mülakatı geçen sözleşmeli öğretmenlerden kadro verilmeyen öğretmenlere kadro verecek misiniz?

3600 ek göstergeyi hangi 24 kasımda vermeyi düşünüyorsunuz?

Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi'nde görev alanlara öğretmen kadrosu verilecek midir?

100 bin öğretmen açığı varken, neden boş kadrolara öğretmen ataması yapılmamaktadır?

Öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili bir çalışmanız var mıdır?

Kantinlerin denetlendiğini söylüyorsunuz, son bir ayda iki çocuk, kantin ürünleriyle öldü. Hangi önlemleri almayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Bakanım, üniversite mezunu, iş bulamayan gençlerimiz öğrenirken almış oldukları kredilerini ödeyememektedirler. Bu gençlerimizin, iş bulana dek borçlarının faizsiz olarak ertelenmesini düşünüyor musunuz?

İkinci sorum yine Millî Eğitim Bakanına: Ekonomi Nobel'ini kazanan James Heckman, eğitimde geri dönüşü en yüksek yatırımın okul öncesi eğitim olduğunu söylüyor. OECD'nin yaptığı araştırmaya göre, bizde çocuklarımızın üçte 1'i, okul öncesi eğitimden yararlanabiliyor. Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Onursal Adıgüzel burada mı? Yok.

Sayın Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Bakan, tekelleşen özel okullarda, Doğa Koleji örneğinde olduğu gibi, çok sayıda öğrenci mağdur hâline geldi. Bu tekelleşmenin önüne geçmek için bir çalışmanız var mı? Mevcut sorunun çözümü konusunda ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Millî Eğitim Bakanlığı olarak müstahdemleri kendi bünyenizde çalıştırmadığınız için belediyelerden ve dışarıdan çalışma desteğiyle alınan kişilerle bu müstahdemlik görevi görülüyor. Millî Eğitim Bakanlığı olarak kendi personelinizi çalıştıracak bütçeye ne zaman kavuşacaksınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Başkan.

Sorum, Millî Eğitim Bakanına: Eğitimde liyakat diye bir sorunuz var mıdır? Atfî olmayan, makalesi olmayan rektörler hakkında ne düşünüyorsunuz? Nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda bir projeniz var mı? Nitelikli öğretmen yetiştirmek için 2014 yılında kapattığınız Anadolu öğretmen liselerini tekrar açmayı düşünüyor musunuz? Köy Enstitüleri deneyiminden yararlanmayı düşünüyor musunuz? KHK'yle atılan öğretim üyeleri, mahkemelerde beraat ettiler; onları ne zaman görevlerine iade edeceksiniz? Son aylarda özel okullar iflas ediyor ve kapanıyor. Eski bir özel okul sahibi olarak, eğitimin piyasalaşması hakkında düşünceniz nedir? Bu kısıtlı eğitim bütçesi, ülkenin eğitim harcamalarını sizce karşılayacak mı? İkinci "4" sonrası açık öğretime geçen öğrenci sayısı, 1,5 milyona ulaştı. Kimler açık öğretime geçiyor? Yoksullar, kızlar ve okul dayatmasına itiraz edenler. Bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanlarım, Türkiye'nin sahip olduğu kültürel mirası hem gelecek kuşaklara aktarmak hem de iç ve dış turizmi geliştirmek üzere 2018 yılından bu yana her yıl bir sembol belirlenmektedir. İlk olarak 2018 yılı Troya Antik Kenti, 2019 yılı da Göbeklitepe yılı olarak ilan edilmişti. İshak Paşa Sarayı, külliye geleneğinin Doğu'daki önemli bir örneğidir. Türk İslam mimarisinin Selçuklu-Osmanlı tarzını günümüze aktaran bu nadide, eşsiz eser bir yönüyle keşfedilmeyi bekleyen değerdir. 2000 yılında UNESCO tarafından Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınmıştır. Yıllardır terörü, terörün ızdırabını çekmiş ve maalesef terörle anılmış bölgemize yönelik pozitif bir farkındalık oluşturacağı da nazara alınarak Ağrı ili Doğubayazıt ilçesindeki İshak Paşa Sarayı'nın 2020 yılı sembolü olması ve 2020 yılının "İshak Paşa Sarayı yılı" ilan edilmesi, birliğimize, beraberliğimize ve kardeşliğimize katkı sağlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Bu vesileyle, İçişleri ve Millî Eğitim Bakanlarımızın 2020 yılının "İshak Paşa Sarayı yılı" ilan edilmesi hususlarında desteklerini bekliyoruz.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi söz sırası, Değerli Komisyon ve Sayın Bakanlara aittir.

Bu not aldıkları daha önceki ve şu andaki sorularla ilgili olarak Komisyon ve Sayın Bakanlarımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Evet, Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim. Bir teşekkürüm de elbette tüm sayın vekillerimize çok değerli katkılarından dolayı.

Burada, elbette, genel sunum içerisinde sizin sorularınıza, suallerinize çok fazla yanıt verme olanağım olmadı ama şimdi böyle bir fırsata sahip olmaktan da memnuniyet duyuyorum.

Öncelikle, Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleriyle, bir yıldan fazla bir süredir Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanı olarak görev yapıyorum ve arkadaşlarımızla birlikte Millî Eğitim Bakanlığının bütün görev alanlarında katkı sağlamak için büyük bir gayretin içerisindeyiz. Sayın Cumhurbaşkanımız, bir güven dâhilinde bize bu görevi tevdi etti ve ben bu güven içerisinde de görevimin başındayım.

Yine, yetkisini milletten alan Mecliste, yine yetkisini milletten alan bir Sayın Cumhurbaşkanının iradesiyle bu göreve gelmiş bulunuyorum ve bunun eğer yetkisini milletten alan bir Cumhurbaşkanıyla belirli bir fikir alışverişinin, görüş alışverişinin ve bu meseleleri birlikte konuşmanın bir irade sorunu olduğu eğer düşünülüyorsa, gerçekten bunu hem yetkisini milletten alan bir Sayın Cumhurbaşkanına hem de bir Bakana karşı çok doğru bulmadığımı kişisel olarak ifade etmek isterim.

Burada Millî Eğitim Bakanlığına ilişkin elbette birçok problem var. Bu, öncelikle bizlerin problemi. Biz, şikâyet makamı değiliz; bizler çözüm makamıyız ve bu çözüm makamı pozisyonu içerisinde birçok problem var; bunu elbette hepimiz görüyoruz, biliyoruz. Bunu bir akademisyen olarak da bunu bu görevin başında bulunan bir Bakan olarak da çok daha derinden ve yakından inceleme imkânımız var.

Öncelikle, hızlıca şu sorulara bir değinmek istiyorum müsaadenizle: LGS'yle ilgili çok soru geldi, önümüzdeki yıl artacak öğrenci sayısına ilişkin. Hiçbir şekilde bir problem olmaması konusunda her türlü tedbiri alıyoruz ve yaklaşık 20 bin yeni dersliğimiz hayata geçecek önümüzdeki öğretim yılı içerisinde. Bunun dışında da başka modellemelerle bu problemin üstesinden geleceğimizi çok rahatlıkla ifade edebilirim. Yeterince yatırım yapılması konusunda elbette daha fazla beklentiniz olabilir ama bizim mevcut problemi göğüsleyip göğüslememek diye bir problemimiz var ve biz bunu aşacağız.

Ayrıca, meslek kanunu konusunda, elbette daha önceki parlamenter sistemde olduğu gibi bir kanunlaştırma süreci konusunda Millî Eğitim Bakanlığının rolünün değiştiğini hepimiz biliyoruz. Biz elbette bunu, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi içerisinde Cumhurbaşkanlığıyla paylaşmak, bir dosya paylaşımı içerisinde bulunmak durumundayız; dolayısıyla bunun eleştirilmesini gerçekten kendi adıma anlamadım.

Engelli öğretmenlerle ilgili sorular var; elbette çok özel bir durum ve bizim açımızdan da çok önemli bir durum. 2003'ten beri 23.590 engelli çalışmamız var ve bunların 7.728'i öğretmen kadrosunda ve şubat ayında 750 engelli öğretmenimizi kadromuza katacağız, bunu öncelikle söylemek isterim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bunu 2 bin yap Sayın Bakan; ihtiyaç var.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK - Bunun dışında engelli personelle ilgili ayrıca başka bir çalışmamız daha var; onun rakamını da ilave edeceğim daha sonra ama şunu da belirtmek isterim, atama takvimini de takvimi ve sayısıyla beraber önümüzdeki hafta içerisinde ilan etmiş olacağız.

İmzalanan protokollerle ilgili çok soru vardı. Bizim 320 adet protokolümüz, iş birliğimiz var, mutabakat yaptığımız var; bunlar ulusal ve uluslararası kuruluşlar ve emin olun, Türkiye'yi temsil kabiliyeti çok yüksek kuruluşlar. Yani X kuruluşu, Y kuruluşu üzerinden bir yorum yapmak konusunda elbette tercihiniz olabilir ama bütün protokollerin tamamının fotoğrafına baktığımızda, niye Türkiye'yi temsil kabiliyetinin yüksek olduğunu anlatma imkanım belki daha fazla olacaktır.

Bu izinsiz etüt merkezleri ve kurslarla ilgili bir soru vardı, efendim. Bu kurslarla ilgili de bu yıl içerisinde 956 kaçak kursun kapatılması ve 38 milyon 133 bin lira ceza kesilmesi konusunda bir süreç işlendiğini söyleyebilirim.

Yine izinsiz yurt hizmeti veren bazı kuruluşlar var. Bunlarla ilgili de hem kapatma hem de 11 milyon civarında bir ceza kesimi söz konusu oldu. Doğa okullarıyla ilgili -burada ismi zikredildiği için söylüyorum- konuda bizim eğer yarın üstümüze mevzuat gereği düşen tedbiri yerine getirmek söz konusuysa biz buna yarın için hazırız. Her türlü hazırlığımız var ama bu tür işler hemen "Açtım, kapattım." biçiminde yürüyen işler değil, bildiğiniz gibi. Belirli bir mevzuatı takip etmek ve üç kere bununla ilgili bir teftiş işleminin gerçekleşmesi ve bir okuldaki bütün öğrencilerin huzurunu, öğretmenlerin huzurunu dikkate alma ihtiyacı var. Bu bir şekilde hemen "Açtım, kapattım." biçiminde açıklanacak bir konu değil ama şundan emin olabilirsiniz: Her türlü senaryoya, her türlü duruma karşı bütün tedbirlerimizi almış durumdayız.

Kantinlerle ilgili, yüreğimizi yakan elbette bir problem yaşadık. Bunun merkezinde yatan evladımız, bizim açımızdan çok çok değerli. Şunu ifade etmek isterim: Şuandaki mevzuat kantinde cips, kola vb. ne varsa bunların hepsinin satışının yasaklandığını zaten ortaya koyan bir mevzuat. Yani mevzuata göre aykırı, diyelim ki trafikte çok yüksek hız yapmak nasıl yasaksa ve buna benzer durumlar oluşuyorsa, kantinde istenmeyen bazı ürünlerin satışıyla ilgili elbette bazı durumlar var. Ve bu söz konusu spesifik durumda olduğu gibi 29 Kasım tarihinde Tarım Bakanlığının bir teftişinin olması ve hemen aynı hafta okulun yönetiminin bir teftişinin olmasıyla ilgili bütün belgeler ortada ama bu, bizim daha fazla denetim yapmamız gerektiğini de söylüyor, daha fazla ilgilenmemiz gerektiğini de söylüyor. Yani biz "Gereken denetimi yaptık ve bizim problemimiz bitti." diye bunu söyleyemeyiz. Demek ki mevzuat tam olmasına rağmen, yani yasak olmasına rağmen bu yapılıyorsa eksik yaptığımız bazı işler var demektir ve biz bunu yapmakla yükümlüüz, bununla ilgili çalışıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Hemen bitiriyorum.

Suriyeli öğretmenlerle ilgili bir soru oldu. Suriyeli öğretmenlerle ilgili -bizim MEB ile UNICEF arasında- özellikle Adana özelinde bir soru oldu. Biz, hiçbir şekilde, millî bütçeden bir Suriyeli

öğretmen atamıyoruz. Suriyeli çocukların -uyumuyla ilgili- Türkçe öğrenmeden okullarda sınıflara girmesini istemiyoruz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Bakanım, benim sorum, bunlardaki uyumsuzlukla ilgili. Sayın Bakanım, sorum bütçeyle ilgili değildi yalnız. Yani okuldaki sorun...

BAŞKAN – Devam edin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Peki efendim.

Biz, emin olun, bunlarla ilgili bütün cevapları burada bulunduruyoruz ve size bunu yazılı olarak da elbette...

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Bakanım, 216 okulda... Ben 3 defa soru önergesi verdim, cevap alamadım.

BAŞKAN – Sayın Bakan, biraz da Dışişleri Bakanımız sorulara cevap versin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Tamamdır efendim.

Temel liselerle ilgili bir soru oldu. Temel liseler kaldırıldı, biliyorsunuz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sadece bir ilçede 9 bin küsur Suriyeli öğrenci, 216 okulda da eğitim...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkanım, sorulara cevap istiyoruz, süre verin.

BAŞKAN – Son olarak tamamlayın siz. Ondan sonra Sayın Bakana verelim süreyi.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Din öğretimiyle ilgili bir soru oldu. Ortaöğretim yani Anadolu lisesindeki bütçe neyse bir öğrenci için, din öğretiminde de bu bütçe aynı ama mesleki eğitimde 11 bin lira civarındayken, bu, orta öğretimde ve din öğretiminde 7.500 lira civarında; özel eğitimde öğrenci başına harcanan para 41 bin lira. Yani burada bir ayrıcalık söz konusu değil, onu da özellikle ifade etmek isterim.

Bunun dışındaki bütün soruları da yazılı olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Bakan, ben 3 defa soru önergesi verdim, Adana’da ciddi bir sorun bu.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

İfadenizi mikrofondan söyleyin Sayın Bakan, “yazılı olarak” diye ifade ettiğiniz kısım duyulmadı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI ZİYA SELÇUK – Burada bütün soruları not aldık efendim, soruların hepsini yazılı olarak cevaplayacağız, hepsini size iletacağız.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Revir önemli Sayın Bakan, revir mecburiyeti vasfını söyley misiniz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Bakanım, 9.200 öğrenci sadece bir ilçede, aynı okulda...

BAŞKAN – Sayın Sümer, kayıtlara girdi. Sayın Bakan, yazılı olarak cevap vereceğini ifade etti.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Bakanım, yazılı soru önergelerine cevap vermiyorsunuz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Başkan, 3 defa soru önergesi verdim, hâlâ cevap verilmedi.

BAŞKAN – Sayın Dışişleri Bakanı, buyurun.

Ben size ek süre veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Libya’yla yaptığımız anlaşmanın içinde münhasır ekonomik bölge ve kıta sahanlığı var. Burada hidrokarbon zenginlikleri için önemli olan, kıta sahanlığıdır; Kıbrıs etrafında, Doğu Akdeniz’de bugüne kadar olduğu gibi ve münhasır ekonomik bölge balıkçılıkla ilgilidir. Bu konuyu da biz, askerlerimiz -çünkü birçok tedbirler almamız gerekiyor- ilgili kurumlarımızla çalışıyoruz, istediğimiz zaman ilan

edebiliriz ama dediğim gibi, hidrokarbon zenginliklerinin değerlendirilmesi konusunda esas olan, kıta sahanlığıdır.

Sayın Özdemir, diğer kurumların memurlarına ödenen maaşlar zaten bütçemize konulduğu için... Yani bizim oradaki faaliyetlerimize ayrılan bütçeden -ayrı- alınıp da diğer kurumlarımızın, işte müşavirlerimizin maaşları ödenmiyor, ikisi zaten baştan ayrılıyor.

REG de, adı üstünde "Reform Eylem Grubu" efendim. İnsan Hakları Eylem Grubu ve diğer Adalet Bakanlığımızın yaptığı çalışmaları, vize serbestisiyle ilgili konularda gelişme olduktan sonra yapalım dedik ve ilgili kurumlarımızla görüşüyoruz.

Sayın Lütfü Türkkan, tabii ki bizim de zaten söylemek istediğimiz, Uygur Türklerinin yaşam hakkıdır, tüm haklarıdır, bizim de takip ettiğimiz budur. Hassasiyetiniz için sizlere de çok teşekkür ediyoruz. Hep beraber takip edelim.

Mustafa Kırımoglu'na, Kırım tatarlarına her türlü desteği veriyoruz ve yardımcılarını da biliyorsunuz, Rusya'da hapisten çıkartıp tekrar gönderdik. Kırım dışındaki kardeşlerimize hem Herson'da hem de Kiev bölgesinde de yardım ediyoruz. Mustafa Cemiloğlu'yla da yakın iş birliği içindeyiz ama geri dönüş konusunun çok kolay olmadığını siz de biliyorsunuz. Pes mi edeceğiz? Hayır, herkes unutsa bizim bunu unutmamamız gerekiyor.

Sayın Özkoç, Cumhurbaşkanımızın ve Cumhurbaşkanımızın yanında toplantıya katılan herkesin duruşu millîdir, onu söylemek isterim.

Şahsıyla ilgili güzel sözleriniz için teşekkür ederim ama şunu da bilmenizi isterim: Cumhurbaşkanımızın tam baş başa yaptığı görüşmeler tabii ki tam baş başa ama 1+1'se bilin ki ben Dışişleri Bakanı olarak her zaman yanındayım, Cumhurbaşkanımız da zaten buna önem veriyor. Dolayısıyla, tüm toplantılarda... Hatta, "Amerika'da niye ayakta durdu?" diye fotoğraf kesilmiş. Biz karşıda oturuyorduk, basın geldikten sonra bizi arkaya davet ettiler 2 Dışişleri Bakanı olarak. Demek istediğim, orada da Cumhurbaşkanımızın yanında vardık, her zaman Dışişleri Bakanı olarak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Şimdi, yine ara buluculuk konusunda gerçekten Türkiye bir marka oldu, konuşmamda buna fazla vurgu yapmadım. Hem AGİT'te hem BM'de hem de İslam İşbirliği Teşkilatı'nda eş başkanız ama bu, laf olsun diye, Türkiye'yi sevdiklerinden değil. Neden? Bugüne kadar Bosna-Hersek mekanizmalarında, Sırbistan ile Kosova arasındaki sorunun çözümünde, Sudan-Güney Sudan sorununun çözümünde, Somali-Somaliland sorunlarının aşılmasında yani Filipinlerdeki barış sürecine -Yemen keza öyle- Kolombiya'daki barış sürecine yaptığımız katkıda, Guatemala-Belize sorununun çözülmesinde, yine Haiti'deki istikrarın çözülmesinde, Pakistan-Afganistan arasındaki güven artırıcı adımlarda önemli roller üstlendiğimiz için tüm bu konularda Türkiye, ara buluculukta eş başkanlık yapıyor. Geçen haftalarda, biliyorsunuz, Genel Sekreterin de katılımıyla İstanbul Konferansı'nı düzenledik. Dünyanın ara bulucularını da biz yetiştiriyoruz. Bu konuda çok önemli bir tecrübemiz var.

Yurt dışındaki vatandaşlarımıza hizmet etmek bizim görevimiz, hizmetin kalitesini artırıyoruz: Eskiden noterlik için alıp gönderiyorlardı, şimdi on-line noterler görebiliyor. Nöbetçi telefonlarımız var, yirmi dört saat yurt dışındaki vatandaşlarımız ve herkes ulaşabiliyor. Artık, ödemeleri de sanal POS'la yapıyoruz. Yine, boşanma işlemleri için Türkiye'de yeniden dava açmaya gerek yok, oradaki işlem geçerli oluyor. 8 dilde adli sicil belgesi veriyoruz. Yine, misyonlarımızda görevlendirilen hukuk danışmanları, aile danışmanları, POLNET, UYAP ve MERNİS sistemlerine erişme gibi birçok imkân sağladık. Son bir haberimiz, güzel bir haberimiz: Vatandaşlarımız yurt dışında kimlik alıyor, pasaport

alıyor ama ehliyetini kaybetse Türkiye'ye gelmek zorunda kalıyordu. İçişleri Bakanımızla görüştük, o sorunu da çözdük. Adalet Bakanımıza ve İçişleri Bakanımıza bu konulardaki iş birliği için çok teşekkür ediyorum.

Diğer taraftan, Fikret Şahin'in özellikle "Muhalefet de yer alsın." görüşünü ben gönülden destekliyorum, olması da gereken budur. Ve özellikle Meclisimizin gerek Amerika'da gerek diğer platformlarda millî meselelerimizde birlik içinde hareket etmesinden en çok biz faydalanırız ve bu konuda Dışişleri Bakanlığı olarak da her zaman emrinizdeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Son iki cümle.

BAŞKAN – Tamamlayın.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Daha önceki görüşmelerde, konuşmalarda birkaç konu vardı. Örneğin, HDP temsilcisi arkadaşlarımız "Afrin'den bir çakıl taşı atılmamıştır." demişti. 2017 başından Zeytin Dalı Harekâtı'na kadar, Afrin bölgesinden Türkiye'ye ve DAES'e karşı mücadele eden askerlerimize tam 700 saldırı oldu yani DAES'le mücadele ederken oldu. Ayrıca, Barış Pınarı Harekâtı öncesi de Türkiye'ye 300 saldırı yapıldı. Elbette, Millî Suriye Ordusu'na DAES'le, bir terör örgütüyle savaşırken "iyi" ama YPG/PKK'yla savaşırken "DAES artığı" demek, adaletli olmaz.

Vizyle ilgili son karar bizi ilgilendirmiyor, Schengen içindeki ülkeleri ilgilendiriyor.

Diğer taraftan, geri dönenlere "çete" dediniz. Şimdi, biz Kürtleri de döndürmek istiyoruz. Kürt kardeşlerimiz çete değildir, belki YPG dışındakiler sizin için olabilir ama Türkiye'deki 350 bin Suriyeli Kürt kardeşimizin oralara dönmesi gerekiyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İdlib bizim kontrol alanımızda değil; bizim orada, sadece, ihlalleri gözetleyen askerlerimiz var, noktalarımız var. Yani Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı Harekâtı bölgesi gibi değil. Şunu da unutmayın: Bağdadi'nin etkisiz hâle getirilmesinde Türkiye'nin önemli rolü vardır ve Amerika Başkanı da defalarca teşekkür etmiştir. Bağdadi'nin aile yakınlarını da biz, yine, yakaladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Son cümlem.

Bizim yakaladığımız İthavi zaten Bağdadi'nin yerini söylemiştir.

Diğer taraftan, hiçbir sivilin ölmesini istemeyiz. Bir arkadaşımız orada ölen bazı vatandaşlarımızın ismini saydı, sanırım HDP Sözcüsü Hişyar Bey'di. Biz, siviller konusunda hassasız ve herhangi bir suçlama olduğu zaman sonuna kadar soruşturuyoruz ama şu roketlerden dolayı Suriye sınırlarında ölen Kürt kardeşlerimizi de lütfen sayalım. Ayrıca, son zamanlarda yine burada 51 sivil vatandaş, PKK/YPG saldırısıyla öldü; onları da sayalım. YPG'nin kapattığı Kürt partilerinin de listesini sayalım ve orada hapse attıkları, öldürdükleri diğer Kürtleri de lütfen sayalım. Yani burada hepsi konusunda hassas davranırsak, o zaman gerçekten ilkeli bir tutum sergilemiş oluruz.

Ben sanırım tüm soruları da bu şekilde kavramış oldum ama varsa bir eksik...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Soru var, soru var Sayın Bakan. Sudan'ın domuz etinin, at etinin cevabını...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hollanda Büyükelçisi, Sayın Bakanım.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Efendim?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hollanda Büyükelçisi...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Domuz etini, at etini bu insanlara niçin yedireceksiniz?

BAŞKAN – Sayın Aygun, Sayın Özkoç'un bir sorusu oldu, onu cevaplandırıyor Sayın Bakan.

Sayın Bakan, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Bizim şu anda 259 büyükelçimiz var, 24 tane dışarıdan büyükelçimiz var. Dolayısıyla da burada, büyükelçilerimizi atarken de liyakate önem veriyoruz, içeriden ya da dışarıdan. Dışarıdan büyükelçi atama yetkisi, ilk defa bizim zamanımızda getirilmedi, eski bir kanun var o çerçevede ve liyakate önem vererek atamalar yapıyoruz. İçeriden ya da dışarıdan fark etmez, verimli olan arkadaşlarımız tabii ki ödüllendirilir ama hata, eksiklik yapan olduğu zaman zaten Bakanlığımız içinde soruşturma mekanizması da var, Teftiş Kurulumuz da var. Biz burada arkadaşlarımızın yaptığı çalışmalarını ve performansı her zaman ölçü alırız, onu da bilgilerinize arz ediyorum.

Sudan ve diğer sorularla ilgili de isterseniz yazılı cevaplar vereyim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – At eti, eşek eti, manda eti, katır eti...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bitti herhâlde.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU – Evet.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçsin diye söylüyorum efendim.

Türkiye Cumhuriyeti, ilkeli bir davranış sergilemelidir. Şu anda, Fethullahçı terör örgütünün bir numaralı sanığı olan General Mehmet Dişli'nin kardeşi Şaban Dişli, Hollanda Büyükelçisi olarak atanmıştır. Liyakati, terör örgütünün kardeşi olmak mıdır? Kendisiyle ilgili "Efendim, suçun kişiyi bağlaması söz konusudur." diyorlarsa bugüne kadar sadece Bank Asyaya para yatırmış olmaktan başka suçu olmayan birçok insanın hakkı neden gasbedilmiştir? Bu kişi, Mehmet Dişli'nin kardeşi olduğu hâlde neden böyle ödüllendirilmiştir? Bunun cevabını iktidar vermek zorundadır.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz bir şey söylemek istiyorum Sayın Özkoç'un söylediklerine karşılık.

BAŞKAN – Yalnız, birer cümle Sayın Türkkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sadece bir cümle...

BAŞKAN – Ben, artık yoğun bir oylamaya başlayacağım, lütfen işlemlerimize başlayalım.

Sayın Oluç, size de bir cümlelik söz vereceğim.

Buyurun, Sayın Türkkan.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ve suçların kişisel olduğuna ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkanım, bir kişinin kardeşinin darbeci olması, FETÖ'cü olması o kişiyle ilişkilendirilemez. Esas hata, orada Şaban Dişli'nin Büyükelçi olmasından ziyade, sadece kardeşi FETÖ'cü diye veya sadece darbeye karıştı diye KHK'yle uzaklaştırılan veyahut da bir şekilde cezalandırılan kişilerin cezalandırılmasıdır. Yani o örneği aslında ben ters anlamak istiyorum.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Türkkan

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Suçlar kişiseldir, burada, kardeşi darbeci diye Şaban Dişli'yi suçlamanın diğer KHK'yle atılanlara da atılı bir suç olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oluç, siz de lütfen kısaca ifade edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim efendim. Kayıtlara geçsin diye söylüyorum ben de.

Sayın Bakanın biraz evvel söylediği, bizim hatibimizin konuşmasıyla ilgili yaptığı yorumların hiçbirine elbette ki katılmıyoruz; bu, kayıtlara geçsin. Yani geri dönüşle ilgili söylediğimiz, oradaki demografik yapıyı değiştirmeye yönelik çeteci unsurları taşımakla ilgiliydi, bir.

İki, yani bu roketler konusu çok tartışmalı, bir şey diyemiyorum, sadece hatırladığımız bir şey var “Hakan Fidan’ın üç beş füze atarız.” meselesini unutmadık.

Üçüncü olarak da, bir cümleyle bir şey daha söylemek istiyorum: Bakın, dünyada örnekleri yaşandı, hem de ne zaman yaşandı? Tony Blair “Irak’ta Saddam’ın kitle imha silahları var.” dedi ve Amerika ile İngiltere tarafından Irak’a saldırıldı. Irak bugünkü durumuna getirildi, Saddam devrildi, sonra Tony Blair çıktı “Kitle imha silahları yokmuş.” dedi, Bush da aynı şeyi söyledi.

Şimdi, bazı tevatürlerle ve abartılı verilerle toplumu kandırma sadece Türkiye’de olmuyor, başka yerlerde de oluyor, ona işaret etmek istedim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

II.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 130) (Devam)

A) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI (Devam)

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Devam)

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) ÜNİVERSİTELER (Devam)

E) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Ğ) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Devam)

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi sırasıyla altıncı turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususu ile bütçeleri ve kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Okuyacağımız tüm para değerleri Türk lirasıdır değerli arkadaşlarım, zamandan kazanmak için onu ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, biraz sessiz olalım çünkü çok yoğun bir şekilde sizlerle rakamlar paylaşacağız ve süratli bir çalışmayı da yapmak durumdayız.

Değerli milletvekilleri, Dışişleri Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

11) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

1) Dışişleri Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	4.631.723.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) .CETVELİ

Toplam Ödenek	3.784.191.698,99
Bütçe Gideri	3.886.937.179,53
Ödenek Üstü Gider	387.335.728,20
İptal Edilen Ödenek	243.820.538,63
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	40.769.709,03

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

11.75) AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI

1) Avrupa Birliği Başkanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	656.672.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

25.00) AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

1) Avrupa Birliği Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	695.088.000,00
Bütçe Gideri	688.907.753,79
İptal Edilen Ödenek	6.180.246,21

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

Türk Akreditasyon Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.21) TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

1) Türk Akreditasyon Kurumu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	26.108.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	49.850.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Akreditasyon Kurumunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türk Akreditasyon Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türk Akreditasyon Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	74.808.200,00
Bütçe Gideri	69.949.493,88
İptal Edilen Ödenek	4.858.706,12
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	40.161.000,00
Tahsilat	45.797.601,64
Ret ve İadeler	2.948.173,69
Net Tahsilat	42.849.427,95

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk Akreditasyon Kurumunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

13) MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

1) Millî Eğitim Bakanlığı 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
GENEL TOPLAM		125.396.862.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Millî Eğitim Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	70.441.869.017,35
Bütçe Gideri	99.448.055.070,51
Ödenek Üstü Gider	32.048.408.229,34
İptal Edilen Ödenek	2.994.371.749,00
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	934.050.900,19

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

38.01) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

1) Yükseköğretim Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	95.630.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	95.630.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Yükseköğretim Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	249.821.162,54
---------------	----------------

Bütçe Gideri	191.169.171,38
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	58.651.991,16
---------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	98.153.000,00
----------------------	---------------

Tahsilat	179.091.474,27
----------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kurulunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

*40.01) ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI**1) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

GENEL TOPLAM	717.792.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	804.366.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	688.832.750,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	623.578.517,32
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	65.254.232,68
---------------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	589.232.000,00
----------------------	----------------

Tahsilat	737.367.448,26
----------	----------------

Ret ve İadeler	8.766,68
----------------	----------

Net Tahsilat	737.358.681,58
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

39.14) YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU

1) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	6.224.000
--------------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	6.224.000
--------	-----------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Yükseköğretim Kalite Kurulu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.143.000,00
---------------	--------------

Bütçe Gideri	1.572.026,83
--------------	--------------

İptal Edilen Ödenek	1.570.973,17
---------------------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Tahsilat	1.803.486,76
----------	--------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi üniversitelerin bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Üniversitelerin 2020 yılı bütçelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, üniversitelerin -hepsi için geçerlidir- 2020 yılı bütçelerinin genel toplamları ile gelir cetvellerinin toplamlarını okutuyorum:

38.02) ANKARA ÜNİVERSİTESİ

a) Ankara Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.147.520.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 1.147.520.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.03) ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 575.977.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 575.977.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.04) HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

a) Hacettepe Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 1.148.726.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 1.148.726.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.05) GAZİ ÜNİVERSİTESİ

a) Gazi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 888.073.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 888.073.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.06) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

a) İstanbul Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 1.046.547.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM

1.046.547.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.07) İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) İstanbul Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

591.758.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM

591.758.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.08) BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

a) Boğaziçi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

329.093.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM

329.093.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.09) MARMARA ÜNİVERSİTESİ

a) Marmara Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

703.720.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 703.720.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.10) YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Yıldız Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 385.776.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 385.776.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.11) MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

a) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 157.873.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 157.873.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.12) EGE ÜNİVERSİTESİ

a) Ege Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 961.561.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 961.561.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.13) DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ**a) Dokuz Eylül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	823.999.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	823.999.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.14) TRAKYA ÜNİVERSİTESİ**a) Trakya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	418.775.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	418.775.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.15) BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ**a) Bursa Uludağ Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	662.814.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	662.814.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.16) ANADOLU ÜNİVERSİTESİ**a) Anadolu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	511.258.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	511.258.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.17) SELÇUK ÜNİVERSİTESİ**a) Selçuk Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	629.834.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	629.834.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

*38.18) AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ**a) Akdeniz Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	647.262.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	647.262.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

*38.19) ERCİYES ÜNİVERSİTESİ**a) Erciyes Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	591.383.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	591.383.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

*38.20) SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ**a) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	512.158.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	512.158.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.21) ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

a) Çukurova Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	648.756.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	648.756.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.22) ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

a) Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	583.247.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	583.247.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.23) KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Karadeniz Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	519.698.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	519.698.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.24) ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

a) Atatürk Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	759.050.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	759.050.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.25) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

a) İnönü Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	499.643.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	499.643.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.26) FIRAT ÜNİVERSİTESİ

a) Fırat Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	512.460.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	512.460.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.27) DİCLE ÜNİVERSİTESİ

a) Dicle Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	470.667.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	470.667.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.28) VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

a) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	465.488.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	465.488.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.29) GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

a) Gaziantep Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	437.689.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	437.689.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.30) İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

a) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	132.986.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	132.986.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.31) GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Gebze Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	144.616.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	144.616.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.32) HARRAN ÜNİVERSİTESİ

a) Harran Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	305.597.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	305.597.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.33) SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

a) Süleyman Demirel Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	457.648.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	457.648.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.34) AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

a) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	446.010.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	446.010.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.35) ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

a) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	311.022.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	311.022.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.36) MERSİN ÜNİVERSİTESİ

a) Mersin Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	412.122.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	412.122.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.37) PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

a) Pamukkale Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	490.008.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	490.008.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.38) BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

a) Balıkesir Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	257.219.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	257.219.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.39) KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

a) Kocaeli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	499.094.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	499.094.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.40) SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

a) Sakarya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	379.542.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	379.542.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
38.41) MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	
a) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	391.942.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	391.942.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
38.42) BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	
a) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	291.592.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	291.592.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
38.43) HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	
a) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	273.664.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	273.664.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
38.44) AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	
a) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	244.082.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	244.082.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.45) KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

a) Kafkas Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	228.555.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	228.555.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.46) ÇANAĞKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

a) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	407.804.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	407.804.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.47) NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

a) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	202.519.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	202.519.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.48) KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

a) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	255.563.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	255.563.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.49) TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

a) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	316.899.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	316.899.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.50) MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

a) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	352.456.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	352.456.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.51) KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

a) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	321.412.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	321.412.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.52) KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

a) Kırıkkale Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	303.223.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	303.223.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.53) ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

a) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	466.121.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	466.121.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.54) GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

a) Galatasaray Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	100.032.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	100.032.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.55) KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ

a) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	187.935.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	187.935.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.56) KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

a) Kastamonu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	193.980.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	193.980.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.57) DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
a) Düzce Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	282.371.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	282.371.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.58) BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
a) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	216.039.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	216.039.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.59) UŞAK ÜNİVERSİTESİ
a) Uşak Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	179.099.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	179.099.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.60) RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	243.257.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	243.257.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.61) *TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ*
a) *Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	246.059.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	246.059.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.62) *ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ*
a) *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	203.127.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	203.127.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.63) *AKSARAY ÜNİVERSİTESİ*
a) *Aksaray Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	175.129.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	175.129.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.64) *GİRESUN ÜNİVERSİTESİ*
a) *Giresun Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	198.151.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	198.151.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.65) HİTİT ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Hitit Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	183.119.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	183.119.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.66) YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Yozgat Bozok Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	195.813.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	195.813.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.67) ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Adıyaman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	198.422.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	198.422.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.68) ORDU ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Ordu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	159.143.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	159.143.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.69) AMASYA ÜNİVERSİTESİ
a) Amasya Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	137.644.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	137.644.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.70) KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
a) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	127.678.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	127.678.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.71) AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
a) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	118.622.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	118.622.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
38.72) SİNOP ÜNİVERSİTESİ
a) Sinop Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	134.535.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	134.535.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.73) SİİRT ÜNİVERSİTESİ

a) Siirt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	141.815.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	141.815.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.74) NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

a) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	143.051.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	143.051.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.75) KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

a) Karabük Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	238.019.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	238.019.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.76) KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

a) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	88.422.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	88.422.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.77) ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

a) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	147.062.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	147.062.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.78) ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

a) Artvin Çoruh Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	108.879.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	108.879.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.79) BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

a) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	131.331.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	131.331.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.80) BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

a) Bitlis Eren Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	110.258.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	110.258.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.81) KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

a) Kırklareli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	138.312.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	138.312.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.82) OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

a) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	111.407.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	111.407.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.83) BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

a) Bingöl Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	163.183.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	163.183.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.84) MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ

a) Muş Alparslan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	141.266.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	141.266.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.85) MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

a) Mardin Artuklu Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	137.934.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	137.934.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.86) BATMAN ÜNİVERSİTESİ

a) Batman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	118.660.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	118.660.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.87) ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ

a) Ardahan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	91.879.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	91.879.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.88) BARTIN ÜNİVERSİTESİ

a) Bartın Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	133.209.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	133.209.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.89) BAYBURT ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Bayburt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	104.244.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	104.244.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.90) GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Gümüşhane Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	140.188.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	140.188.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.91) HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Hakkari Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	70.127.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	70.127.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.92) IĞDIR ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Iğdır Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	100.994.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	100.994.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.93) ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

a) Şırnak Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	73.149.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	73.149.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.94) MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

a) Munzur Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	109.581.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	109.581.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.95) YALOVA ÜNİVERSİTESİ

a) Yalova Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	113.625.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	113.625.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.96) TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

a) Türk Alman Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	73.157.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	73.157.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.97) ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	234.072.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	234.072.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.98) BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) Bursa Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	84.067.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	84.067.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>38.99) İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	142.165.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	142.165.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
<i>39.01) İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ</i>	
<i>a) İzmir Katip Çelebi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi</i>	

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	179.428.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

GELİR CETVELİ

TOPLAM	179.428.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.02) NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

a) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	448.572.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	448.572.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.03) ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

a) Abdullah Gül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	70.468.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	70.468.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.04) ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Erzurum Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	63.283.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	63.283.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.05) ADANA ALPARSLAN TÜRKİYE BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

a) Adana Alparslan Türkiye Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	88.947.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	88.947.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
39.06) ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
a) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	93.138.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	93.138.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
39.07) SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
a) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	447.102.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	447.102.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
39.08) BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
a) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	93.258.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	93.258.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
39.09) İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
a) İskenderun Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	103.308.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	103.308.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*39.10) ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ**a) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	81.820.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	81.820.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*39.12) İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ**a) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	35.532.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	35.532.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*39.13) İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ**a) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	40.418.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	40.418.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*39.15) ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ**a) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	27.179.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 27.179.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.17) KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Konya Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 91.546.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 91.546.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.18) KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

a) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 60.617.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 60.617.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.19) MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ

a) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 57.165.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 57.165.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.20) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

a) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 632.990.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	632.990.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.21) ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

a) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	226.761.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	226.761.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.22) SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

a) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	107.419.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	107.419.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.23) SAMSUN ÜNİVERSİTESİ

a) Samsun Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	36.710.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	36.710.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.25) TARSUS ÜNİVERSİTESİ

a) Tarsus Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	37.368.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 37.368.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.26) TRABZON ÜNİVERSİTESİ

a) Trabzon Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 95.566.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 95.566.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.27) KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ

a) Kayseri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 49.002.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 49.002.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.28) KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

a) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 25.615.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM 25.615.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.29) ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

a) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM 170.520.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	170.520.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*39.30) ISPARTA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ**a) Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	136.185.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	136.185.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*39.31) AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ**a) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	111.496.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	111.496.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*39.24) SİVAS BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ**a) Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	20.347.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM	20.347.000
--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*39.16) GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ**a) Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	19.414.000
--------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GELİR CETVELİ

TOPLAM

19.414.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üniversitemizin 2020 yılı bütçeleri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi üniversitemizin 2018 yılı kesin hesaplarının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bütün üniversiteler için aynı işlemi yapacağız. Hepsini için gider cetvelleri ile (B) cetvellerinin genel toplamlarını okutacağım. Bu bütün üniversitemiz için böyle.

*38.02) ANKARA ÜNİVERSİTESİ**b) Ankara Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.060.855.603,64
Bütçe Gideri	1.013.002.415,76
İptal Edilen Ödenek	47.852.131,64
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	31.181.211,03
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	933.816.000,00
Tahsilat	966.153.061,68
Ret ve İadeler	1.572.770,14
Net Tahsilat	964.580.291,54

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.03) ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**b) Orta Doğu Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	552.241.937,39
Bütçe Gideri	532.304.879,40
İptal Edilen Ödenek	19.908.554,08
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	28.503,91

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	490.017.000,00
Tahsilat	554.085.464,78
Ret ve İadeler	1.929.565,23
Net Tahsilat	552.155.899,55

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.04) HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ**b) Hacettepe Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.040.480.511,02
Bütçe Gideri	982.529.109,89
İptal Edilen Ödenek	57.745.051,39
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	206.349,74

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	932.089.000,00
Tahsilat	929.163.665,09
Ret ve İadeler	1.618.189,37
Net Tahsilat	927.545.475,72

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.05) GAZİ ÜNİVERSİTESİ**b) Gazi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	953.868.880,98
Bütçe Gideri	849.357.314,30
İptal Edilen Ödenek	104.511.566,68

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	866.873.000,00
Tahsilat	805.313.618,00
Ret ve İadeler	472.421,44
Net Tahsilat	804.841.196,56

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.06) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ**b) İstanbul Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.332.121.051,46
Bütçe Gideri	1.248.684.261,40
İptal Edilen Ödenek	78.746.281,10
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	4.690.508,96

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.272.285.000,00
Tahsilat	1.232.199.427,43
Ret ve İadeler	1.529.242,60
Net Tahsilat	1.230.670.184,83

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.07) İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) İstanbul Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	590.637.300,07
Bütçe Gideri	579.001.568,91
İptal Edilen Ödenek	11.511.911,43
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	614.445,25

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	494.820.000,00
Tahsilat	574.562.177,05
Ret ve İadeler	1.454.463,52
Net Tahsilat	573.107.713,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.08) BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

b) Boğaziçi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	317.243.807,65
Bütçe Gideri	305.258.549,30
İptal Edilen Ödenek	11.816.556,12
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	168.702,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	273.562.000,00
Tahsilat	302.090.444,49
Ret ve İadeler	649.538,55
Net Tahsilat	301.440.905,94

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.09) MARMARA ÜNİVERSİTESİ

b) Marmara Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	665.919.465,60
Bütçe Gideri	629.433.056,19
Ödenek Üstü Gider	7.469.576,48
İptal Edilen Ödenek	43.955.985,89
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	592.079.000,00
Tahsilat	595.750.054,71
Ret ve İadeler	768.868,95
Net Tahsilat	594.981.185,76
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.10) YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) Yıldız Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	337.509.524,78
Bütçe Gideri	331.536.290,17
Ödenek Üstü Gider	4.674.806,74
İptal Edilen Ödenek	10.491.813,42
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	156.227,93
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	300.794.000,00
Tahsilat	343.331.280,93
Ret ve İadeler	547.040,64
Net Tahsilat	342.784.240,29
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.11) MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

b) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	189.532.847,01
Bütçe Gideri	181.666.880,88
İptal Edilen Ödenek	7.789.146,36
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	76.819,77
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	148.283.000,00
Tahsilat	185.997.856,84
Ret ve İadeler	24.092,43
Net Tahsilat	185.973.764,41

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.12) EGE ÜNİVERSİTESİ

b) Ege Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	887.543.300,79
Bütçe Gideri	743.270.977,69
İptal Edilen Ödenek	144.272.323,10

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	764.104.000,00
Tahsilat	724.327.317,10
Ret ve İadeler	361.630,06
Net Tahsilat	723.965.687,04

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.13) DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

b) Dokuz Eylül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	783.337.646,68
Bütçe Gideri	722.919.321,72
İptal Edilen Ödenek	60.399.926,23
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	18.398,73

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	667.454.000,00
Tahsilat	710.348.676,97
Ret ve İadeler	3.761.895,85
Net Tahsilat	706.586.781,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.14) TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

b) Trakya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	421.129.222,00
Bütçe Gideri	364.679.820,41
İptal Edilen Ödenek	56.440.344,88
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	9.056,71
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	316.831.000,00
Tahsilat	354.224.538,71
Ret ve İadeler	641,33
Net Tahsilat	354.223.897,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.15) BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

b) Bursa Uludağ Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	627.400.802,83
Bütçe Gideri	555.824.994,42
İptal Edilen Ödenek	71.550.266,44
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	25.541,97
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	517.507.000,00
Tahsilat	546.039.210,71
Ret ve İadeler	1.611.776,92
Net Tahsilat	544.427.433,79
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.16) ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

b) Anadolu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	664.309.785,48
Bütçe Gideri	585.438.244,65
İptal Edilen Ödenek	78.871.540,83
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	565.364.000,00
Tahsilat	596.576.273,47
Ret ve İadeler	4.654.056,22
Net Tahsilat	591.922.217,25

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.17) SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

b) Selçuk Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	643.956.530,80
Bütçe Gideri	623.215.924,44
Ödenek Üstü Gider	4.624.968,30
İptal Edilen Ödenek	25.365.574,66

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	525.783.000,00
Tahsilat	630.520.844,92
Ret ve İadeler	4.922.263,83
Net Tahsilat	625.598.581,09

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.18) AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ

b) Akdeniz Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	642.755.158,31
Bütçe Gideri	586.234.353,34
İptal Edilen Ödenek	56.520.804,97

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	487.411.000,00
Tahsilat	581.723.857,97
Ret ve İadeler	2.279.219,38
Net Tahsilat	579.444.638,59

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.19) ERCİYES ÜNİVERSİTESİ

b) Erciyes Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	568.946.601,71
Bütçe Gideri	541.752.203,58
İptal Edilen Ödenek	27.184.100,18
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	10.297,95
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	465.567.000,00
Tahsilat	544.627.050,51
Ret ve İadeler	416.907,97
Net Tahsilat	544.210.142,54
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.20) SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ

b) Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	456.367.800,00
Bütçe Gideri	448.426.873,30
İptal Edilen Ödenek	7.940.926,70
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	399.608.000,00
Tahsilat	443.092.645,16
Ret ve İadeler	1.471.237,88
Net Tahsilat	441.621.407,28
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.21) ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

b) Çukurova Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	606.989.643,81
Bütçe Gideri	579.376.757,77
İptal Edilen Ödenek	26.695.888,68
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	916.997,36
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	532.873.000,00
Tahsilat	564.293.689,68
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
38.22) <i>ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ</i>	
b) <i>Ondokuz Mayıs Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı</i>	

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	511.823.071,28
Bütçe Gideri4	80.499.124,46
İptal Edilen Ödenek	31.323.946,82
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	436.261.000,00
Tahsilat	477.550.578,15
Ret ve İadeler	768.397,36
Net Tahsilat	476.782.180,79
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
38.23) <i>KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ</i>	
b) <i>Karadeniz Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı</i>	

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	513.114.059,00
Bütçe Gideri	471.601.683,53
İptal Edilen Ödenek	41.512.375,47
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	459.596.000,00
Tahsilat	465.850.057,85
Ret ve İadeler	435.856,24
Net Tahsilat	465.414.201,61
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
38.24) <i>ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ</i>	
b) <i>Atatürk Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı</i>	

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	701.972.161,21
Bütçe Gideri	667.773.669,40
Ödenek Üstü Gider	3.174.692,12
İptal Edilen Ödenek	37.373.183,93
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	562.488.000,00
Tahsilat	674.242.887,33
Ret ve İadeler	1.075.288,63
Net Tahsilat	673.167.598,70

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.25) İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

b) İnönü Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	470.372.195,42
Bütçe Gideri	449.849.919,55
İptal Edilen Ödenek	20.522.275,87

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	395.479.000,00
Tahsilat	435.594.445,41
Ret ve İadeler	407.647,06
Net Tahsilat	435.186.798,35

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.26) FIRAT ÜNİVERSİTESİ

b) Fırat Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	444.579.323,25
Bütçe Gideri	430.018.124,99
İptal Edilen Ödenek	14.561.198,26

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	376.069.000,00
Tahsilat	393.563.356,98
Ret ve İadeler	203.149,78
Net Tahsilat	393.360.207,20

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.27) DİCLE ÜNİVERSİTESİ

b) Dicle Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	431.844.857,00
Bütçe Gideri	401.638.488,13
İptal Edilen Ödenek	30.206.368,87

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	369.015.000,00
Tahsilat	392.800.671,30
Ret ve İadeler	433.867,47
Net Tahsilat	392.366.803,83

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.28) VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

b) Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	397.385.767,00
Bütçe Gideri	374.019.926,75
İptal Edilen Ödenek	23.365.840,25

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	347.045.000,00
Tahsilat	377.935.703,83
Ret ve İadeler	122.501,10
Net Tahsilat	377.813.202,73

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.29) GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

b) Gaziantep Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	397.013.346,87
Bütçe Gideri	377.797.243,13
İptal Edilen Ödenek	19.216.103,74

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	331.456.000,00
Tahsilat	361.667.469,50
Ret ve İadeler	645.367,45
Net Tahsilat	361.022.102,05

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.30) İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

b) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	130.053.945,73
Bütçe Gideri	122.570.535,61
İptal Edilen Ödenek	7.483.258,40
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	151,72

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	106.294.000,00
Tahsilat	122.700.441,66
Ret ve İadeler	275.190,59
Net Tahsilat	122.425.251,07

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.31) GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) Gebze Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	139.598.821,86
Bütçe Gideri	138.144.149,44
İptal Edilen Ödenek	1.454.672,42

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	115.714.000,00
Tahsilat	131.771.710,83
Ret ve İadeler	37.774,30
Net Tahsilat	131.733.936,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.32) HARRAN ÜNİVERSİTESİ

b) Harran Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	304.817.651,00
Bütçe Gideri	298.171.660,11
İptal Edilen Ödenek	6.645.990,89

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	224.659.000,00
Tahsilat	297.839.179,77
Ret ve İadeler	623.427,00
Net Tahsilat	297.215.752,77

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.33) SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ

b) Süleyman Demirel Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	495.883.284,77
Bütçe Gideri	472.380.929,62
İptal Edilen Ödenek	23.502.355,15

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	416.733.000,00
Tahsilat	469.234.414,61
Ret ve İadeler	2.308.897,89
Net Tahsilat	466.925.516,72

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.34) AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

b) Aydın Adnan Menderes Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	403.562.996,16
Bütçe Gideri	388.535.447,53
Ödenek Üstü Gider	1.999.432,00
İptal Edilen Ödenek	17.026.980,63

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	331.680.000,00
Tahsilat	388.102.049,53
Ret ve İadeler	1.413.238,87
Net Tahsilat	386.688.810,66

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.35) ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

b) Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	295.629.419,32
Bütçe Gideri	274.090.886,57
İptal Edilen Ödenek	21.538.532,75

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	237.827.000,00
Tahsilat	271.984.016,48
Ret ve İadeler	78.377,25
Net Tahsilat	271.905.639,23

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.36) MERSİN ÜNİVERSİTESİ

b) Mersin Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	442.134.312,78
Bütçe Gideri	392.344.142,29
İptal Edilen Ödenek	49.565.502,22
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	224.668,27

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	340.385.000,00
Tahsilat	374.433.260,88
Ret ve İadeler	22.256,52
Net Tahsilat	374.411.004,36

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.37) PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ

b) Pamukkale Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	457.104.335,00
Bütçe Gideri	431.348.313,05
İptal Edilen Ödenek	25.756.021,95

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	351.221.000,00
Tahsilat	396.636.980,52
Ret ve İadeler	1.427.680,31
Net Tahsilat	395.209.300,21

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.38) BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ

b) Balıkesir Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	236.363.122,00
Bütçe Gideri	228.863.452,02
İptal Edilen Ödenek	7.499.669,98

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	199.141.000,00
Tahsilat	225.281.593,50
Ret ve İadeler	601.760,83
Net Tahsilat	224.679.832,67

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.39) KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ

b) Kocaeli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	460.287.455,23
Bütçe Gideri	434.753.846,02
İptal Edilen Ödenek	25.533.609,21

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	390.007.000,00
Tahsilat	418.418.168,83
Ret ve İadeler	311.001,37
Net Tahsilat	418.107.167,46

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.40) SAKARYA ÜNİVERSİTESİ

b) Sakarya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	371.388.969,78
Bütçe Gideri	345.418.661,33
İptal Edilen Ödenek	25.970.284,33
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	24,12

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	338.412.000,00
Tahsilat	350.334.272,03
Ret ve İadeler	4.500.000,00
Net Tahsilat	345.834.272,03

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.41) MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

b) Manisa Celal Bayar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	367.083.205,96
Bütçe Gideri	347.146.583,10
İptal Edilen Ödenek	19.935.735,62
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	887,24

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	316.931.000,00
Tahsilat	350.158.125,44
Ret ve İadeler	1.355.865,64
Net Tahsilat	348.802.259,80

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.42) BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ

b) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	248.378.368,88
Bütçe Gideri	243.334.597,41
İptal Edilen Ödenek	5.043.771,47

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	221.464.000,00
Tahsilat	242.125.970,22
Ret ve İadeler	202.206,75
Net Tahsilat	241.923.763,47

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.43) HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

b) Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	247.433.956,68
Bütçe Gideri	232.238.080,98
İptal Edilen Ödenek	15.195.875,70

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	208.393.000,00
Tahsilat	222.120.503,31
Ret ve İadeler	210.923,89
Net Tahsilat	221.909.579,42

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.44) AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

b) Afyon Kocatepe Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	285.865.645,48
Bütçe Gideri	266.789.940,71
İptal Edilen Ödenek	19.074.527,57
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.177,20

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	262.027.000,00
Tahsilat	264.960.619,38
Ret ve İadeler	1.709,11
Net Tahsilat	264.958.910,27

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.45) KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

b) Kafkas Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	210.791.486,00
Bütçe Gideri	197.718.723,44
Ödenek Üstü Gider	3.387,60
İptal Edilen Ödenek	8.076.150,16
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	5.000.000,00

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	177.927.000,00
Tahsilat	201.100.669,98
Ret ve İadeler	1.302,70
Net Tahsilat	201.099.367,28

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.46) ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

b) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	353.470.371,79
Bütçe Gideri	344.943.042,28
Ödenek Üstü Gider	7.553.781,62
İptal Edilen Ödenek	15.955.335,55
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	125.775,58

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	294.423.000,00
Tahsilat	319.268.742,08
Ret ve İadeler	368.322,79
Net Tahsilat	318.900.419,29

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.47) NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ

b) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	205.323.239,25
Bütçe Gideri	191.165.716,91
İptal Edilen Ödenek	13.707.925,03
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	449.597,31

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	161.659.000,00
Tahsilat	182.935.846,47
Ret ve İadeler	659.814,43
Net Tahsilat	182.276.032,04

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.48) KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ

b) Kütahya Dumlupınar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	254.680.371,93
Bütçe Gideri	234.554.696,21
İptal Edilen Ödenek	20.125.675,72
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	230.775.000,00
Tahsilat	242.034.502,89
Ret ve İadeler	1.340.279,06
Net Tahsilat	240.694.223,83
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.49) TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

b) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	276.429.560,25
Bütçe Gideri	260.643.877,07
İptal Edilen Ödenek	15.785.683,18
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	249.933.000,00
Tahsilat	265.077.418,89
Ret ve İadeler	288.784,53
Net Tahsilat	264.788.634,36
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.50) MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

b) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	303.163.542,00
Bütçe Gideri	294.697.259,63
İptal Edilen Ödenek	8.466.282,37
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	260.777.000,00
Tahsilat	281.849.365,97
Ret ve İadeler	406.821,32
Net Tahsilat	281.442.544,65
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.51) KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

b) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	292.658.266,09
Bütçe Gideri	288.042.716,13
İptal Edilen Ödenek	4.615.549,96
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	249.021.000,00
Tahsilat	281.835.998,12
Ret ve İadeler	275.374,04
Net Tahsilat	281.560.624,08
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.52) KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ

b) Kırıkkale Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	255.745.820,09
Bütçe Gideri	247.245.413,87
İptal Edilen Ödenek	8.500.406,22
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	230.123.000,00
Tahsilat	245.082.736,19
Ret ve İadeler	437.775,39
Net Tahsilat	244.644.960,80
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.53) ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

b) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	397.526.505,00
Bütçe Gideri	374.204.586,18
İptal Edilen Ödenek	23.321.918,82
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	352.981.000,00
Tahsilat	393.877.295,54
Ret ve İadeler	94.105,83
Net Tahsilat	393.783.189,71
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.54) GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ

b) Galatasaray Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	104.556.993,27
Bütçe Gideri	101.523.505,82
İptal Edilen Ödenek	3.033.487,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	91.811.000,00
Tahsilat	86.365.459,08
Ret ve İadeler	100.632,90
Net Tahsilat	86.264.826,18
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.55) KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ

b) Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	207.217.037,96
Bütçe Gideri	191.931.910,18
Ödenek Üstü Gider	3.648.466,59
İptal Edilen Ödenek	18.933.594,37
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	159.270.000,00
Tahsilat	182.182.423,83
Ret ve İadeler	55.615,50
Net Tahsilat	182.126.808,33
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.56) KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

b) Kastamonu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	179.002.670,67
Bütçe Gideri	171.304.392,75
İptal Edilen Ödenek	7.669.941,35
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	28.336,57
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	145.912.000,00
Tahsilat	162.693.947,71
Ret ve İadeler	179.424,80
Net Tahsilat	162.514.522,91
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.57) DÜZCE ÜNİVERSİTESİ

b) Düzce Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	257.420.715,74
Bütçe Gideri	252.773.343,82
İptal Edilen Ödenek	4.647.371,92
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	207.904.000,00
Tahsilat	235.658.541,66
Ret ve İadeler	160.142,54
Net Tahsilat	235.498.399,12
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.58) BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

b) Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	206.983.272,13
Bütçe Gideri	203.653.899,08
İptal Edilen Ödenek	3.191.526,51
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	137.846,54
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	145.356.000,00
Tahsilat	177.259.320,52
Ret ve İadeler	13.100,55
Net Tahsilat	177.246.219,97
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.59) UŞAK ÜNİVERSİTESİ

b) Uşak Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	164.339.609,10
Bütçe Gideri	147.140.213,09
İptal Edilen Ödenek	17.199.396,01
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	132.134.000,00
Tahsilat	149.144.383,46
Ret ve İadeler	89.827,78
Net Tahsilat	149.054.555,68
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.60) RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ

b) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	272.457.125,00
Bütçe Gideri	212.667.487,44
İptal Edilen Ödenek	59.789.637,56
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	172.607.000,00
Tahsilat	237.005.008,06
Ret ve İadeler	119.851,11
Net Tahsilat	236.885.156,95
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.61) TEKİRDAĞ NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ

b) Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	240.341.723,45
Bütçe Gideri	216.216.125,43
İptal Edilen Ödenek	24.125.598,02
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	184.801.000,00
Tahsilat	197.347.755,51
Ret ve İadeler	5.753,00
Net Tahsilat	197.342.002,51
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.62) ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ

b) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	192.726.532,43
Bütçe Gideri	183.011.595,82
İptal Edilen Ödenek	9.713.196,29
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.740,32
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	150.424.000,00
Tahsilat	166.210.464,92
Ret ve İadeler	97.288,14
Net Tahsilat	166.113.176,78
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.63) AKSARAY ÜNİVERSİTESİ

b) Aksaray Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	162.230.659,51
Bütçe Gideri	158.397.715,41
İptal Edilen Ödenek	3.832.498,10
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	446,00
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	129.477.000,00
Tahsilat	154.081.302,55
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.64) GİRESUN ÜNİVERSİTESİ

b) Giresun Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	185.460.593,00
Bütçe Gideri	180.713.433,30
İptal Edilen Ödenek	4.747.159,70
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	159.744.000,00
Tahsilat	154.690.287,12
Ret ve İadeler	645.645,72
Net Tahsilat	154.044.641,40
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.65) HİTİT ÜNİVERSİTESİ

b) Hitit Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	164.061.281,61
Bütçe Gideri	159.313.347,35
Ödenek Üstü Gider	1.420.258,12
İptal Edilen Ödenek	6.168.192,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	131.717.000,00
Tahsilat	144.963.140,77
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.66) YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ

b) Yozgat Bozok Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	206.567.287,96
Bütçe Gideri	193.929.511,91
İptal Edilen Ödenek	12.637.776,05
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	156.154.000,00
Tahsilat	181.147.222,28
Ret ve İadeler	40.208,93
Net Tahsilat	181.107.013,35
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.67) ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ

b) Adıyaman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	179.397.600,00
Bütçe Gideri	173.238.940,42
Ödenek Üstü Gider	33.147,29
İptal Edilen Ödenek	6.191.806,87
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	151.101.000,00
Tahsilat	174.334.198,55
Ret ve İadeler	1.096.035,00
Net Tahsilat	173.238.163,55
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.68) ORDU ÜNİVERSİTESİ

b) Ordu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	156.195.871,54
Bütçe Gideri	148.056.987,05
Ödenek Üstü Gider	687.999,56
İptal Edilen Ödenek	8.826.884,05
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	132.657.000,00
Tahsilat	142.653.267,01
Ret ve İadeler	13.674,48
Net Tahsilat	142.639.592,53
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.69) AMASYA ÜNİVERSİTESİ

b) Amasya Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	121.686.178,40
Bütçe Gideri	117.533.813,91
İptal Edilen Ödenek	4.152.364,49
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	100.137.000,00
Tahsilat	112.656.493,24
Ret ve İadeler	108.547,76
Net Tahsilat	112.547.945,48
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.70) KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

b) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	163.232.529,00
Bütçe Gideri	127.135.290,62
İptal Edilen Ödenek	36.097.238,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	93.950.000,00
Tahsilat	127.331.315,67
Ret ve İadeler	39.560,39
Net Tahsilat	127.291.755,28
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.71) AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ

b) Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	116.492.936,59
Bütçe Gideri	107.436.711,03
Ödenek Üstü Gider	2.762.153,24
İptal Edilen Ödenek	11.818.378,80
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	87.244.000,00
Tahsilat	107.378.853,62
Ret ve İadeler	3.534,93
Net Tahsilat	107.375.318,69
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.72) SİNOP ÜNİVERSİTESİ

b) Sinop Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	117.534.623,37
Bütçe Gideri	116.708.228,59
İptal Edilen Ödenek	826.394,78
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	99.364.000,00
Tahsilat	119.433.858,74
Ret ve İadeler	36.638,46
Net Tahsilat	119.397.220,28
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.73) SİİRT ÜNİVERSİTESİ

b) Siirt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	121.169.370,00
Bütçe Gideri	108.516.580,67
İptal Edilen Ödenek	12.652.789,33
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	97.009.000,00
Tahsilat	114.614.377,54
Ret ve İadeler	15.376,04
Net Tahsilat	114.599.001,50
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.74) NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

b) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	127.333.007,27
Bütçe Gideri	126.729.156,40
İptal Edilen Ödenek	603.850,87
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	101.226.000,00
Tahsilat	122.976.406,43
Ret ve İadeler	132.188,98
Net Tahsilat	122.844.217,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.75) KARABÜK ÜNİVERSİTESİ

b) Karabük Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	288.090.502,98
Bütçe Gideri	280.081.693,91
İptal Edilen Ödenek	7.440.886,24
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	567.922,83
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	196.012.000,00
Tahsilat	275.497.975,27
Ret ve İadeler	780.862,82
Net Tahsilat	274.717.112,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.76) KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

b) Kilis 7 Aralık Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	90.641.016,28
Bütçe Gideri	84.338.816,33
İptal Edilen Ödenek	6.302.199,95
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	76.719.000,00
Tahsilat	76.010.741,43
Ret ve İadeler	58.241,48
Net Tahsilat	75.952.499,95
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.77) ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

b) Çankırı Karatekin Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	165.255.228,80
Bütçe Gideri	131.693.703,06
İptal Edilen Ödenek	33.561.525,74
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	116.518.000,00
Tahsilat	128.385.939,07
Ret ve İadeler	21.245,99
Net Tahsilat	128.364.693,08
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.78) ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

b) Artvin Çoruh Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	104.948.976,00
Bütçe Gideri	96.087.717,11
İptal Edilen Ödenek	8.861.258,89
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	90.557.000,00
Tahsilat	95.288.524,83
Ret ve İadeler	109.185,78
Net Tahsilat	95.179.339,05
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.79) BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

b) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	138.202.379,00
Bütçe Gideri	133.767.128,52
İptal Edilen Ödenek	4.435.250,48
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	108.385.000,00
Tahsilat	127.329.095,42
Ret ve İadeler	196.223,79
Net Tahsilat	127.132.871,63
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.80) BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ

b) Bitlis Eren Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	112.524.004,00
Bütçe Gideri	101.897.737,33
İptal Edilen Ödenek	10.626.266,67
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	89.728.000,00
Tahsilat	106.700.422,15
Ret ve İadeler	26.188,08
Net Tahsilat	106.674.234,07
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.81) KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ

b) Kırklareli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	144.790.539,87
Bütçe Gideri	135.767.299,09
İptal Edilen Ödenek	9.023.240,78
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	116.302.000,00
Tahsilat	142.210.430,19
Ret ve İadeler	17.518,15
Net Tahsilat	142.192.912,04
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.82) OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

b) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	107.010.567,00
Bütçe Gideri	105.281.243,23
İptal Edilen Ödenek	1.729.323,77
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	85.575.000,00
Tahsilat	108.553.635,57
Ret ve İadeler	97.254,23
Net Tahsilat	108.456.381,34
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.83) BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ

b) Bingöl Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	165.864.065,16
Bütçe Gideri	147.300.316,63
İptal Edilen Ödenek	18.553.989,53
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	9.759,00
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	109.871.000,00
Tahsilat	167.091.411,80
Ret ve İadeler	32.652,07
Net Tahsilat	167.058.759,73
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

*38.84) MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ**b) Muş Alparslan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	125.083.480,22
Bütçe Gideri	106.495.422,65
İptal Edilen Ödenek	18.588.057,57
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	104.045.000,00
Tahsilat	108.341.320,51
Ret ve İadeler	15.270,31
Net Tahsilat	108.326.050,20

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.85) MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ**b) Mardin Artuklu Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	125.465.295,00
Bütçe Gideri	123.615.095,70
İptal Edilen Ödenek	1.850.199,30
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	103.285.000,00
Tahsilat	114.337.820,22

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

*38.86) BATMAN ÜNİVERSİTESİ**b) Batman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	128.642.744,10
Bütçe Gideri	102.586.546,47
İptal Edilen Ödenek	26.056.197,63
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	97.552.000,00
Tahsilat	113.544.725,98
Ret ve İadeler	85.676,10
Net Tahsilat	113.459.049,88

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38.87) ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ

b) Ardahan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	106.295.401,55
Bütçe Gideri	100.079.922,85
İptal Edilen Ödenek	6.215.478,70
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	77.522.000,00
Tahsilat	95.211.549,73
Ret ve İadeler	141.514,63
Net Tahsilat	95.070.035,10
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.88) BARTIN ÜNİVERSİTESİ

b) Bartın Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	132.014.668,00
Bütçe Gideri	128.835.359,21
İptal Edilen Ödenek	3.179.308,79
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	99.031.000,00
Tahsilat	130.212.263,75
Ret ve İadeler	12.001,42
Net Tahsilat	130.200.262,33
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.89) BAYBURT ÜNİVERSİTESİ

b) Bayburt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	131.400.428,00
Bütçe Gideri	122.479.610,74
İptal Edilen Ödenek	8.920.817,26
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	83.869.000,00
Tahsilat	123.136.899,64
Ret ve İadeler	242.555,15
Net Tahsilat	122.894.344,49
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.90) GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

b) Gümüşhane Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	118.708.255,00
Bütçe Gideri	113.606.591,84
İptal Edilen Ödenek	5.101.663,16
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	102.818.000,00
Tahsilat	114.189.281,21
Ret ve İadeler	173.410,22
Net Tahsilat	114.015.870,99
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.91) HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ

b) Hakkari Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	109.092.717,00
Bütçe Gideri	83.955.191,88
İptal Edilen Ödenek	25.137.525,12
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	50.075.000,00
Tahsilat	58.160.825,16
Ret ve İadeler	1.281,80
Net Tahsilat	58.159.543,36
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.92) İĞDIR ÜNİVERSİTESİ

b) Iğdır Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	101.599.898,13
Bütçe Gideri	88.351.055,92
İptal Edilen Ödenek	13.248.842,21
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	72.046.000,00
Tahsilat	83.639.412,70
Ret ve İadeler	54.564,24
Net Tahsilat	83.584.848,46
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.93) ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ

b) Şırnak Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	76.274.547,00
Bütçe Gideri	73.365.160,50
İptal Edilen Ödenek	2.909.386,50
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	64.724.000,00
Tahsilat	66.720.490,36
Ret ve İadeler	3.989,77
Net Tahsilat	66.716.500,59
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.94) MUNZUR ÜNİVERSİTESİ

b) Munzur Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	100.552.328,52
Bütçe Gideri	71.934.645,36
İptal Edilen Ödenek	28.617.683,16
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	86.969.000,00
Tahsilat	75.631.328,66
Ret ve İadeler	234.697,92
Net Tahsilat	75.396.630,74
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.95) YALOVA ÜNİVERSİTESİ

b) Yalova Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	106.166.328,00
Bütçe Gideri	92.416.528,06
İptal Edilen Ödenek	13.749.799,94
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	91.440.000,00
Tahsilat	95.649.449,62
Ret ve İadeler	45,10
Net Tahsilat	95.649.404,52
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.96) TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ

b) Türk Alman Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	97.426.800,00
Bütçe Gideri	82.168.164,76
İptal Edilen Ödenek	15.258.635,24
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	64.066.000,00
Tahsilat	85.505.892,36
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.97) ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

b) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	215.319.011,09
Bütçe Gideri	182.070.771,69
İptal Edilen Ödenek	33.248.239,40
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	168.528.000,00
Tahsilat	167.117.345,46
Ret ve İadeler	586.944,69
Net Tahsilat	166.530.400,77
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.98) BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) Bursa Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	83.879.888,00
Bütçe Gideri	73.069.147,58
İptal Edilen Ödenek	10.810.740,42
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	63.290.000,00
Tahsilat	71.667.696,74
Ret ve İadeler	115,00
Net Tahsilat	71.667.581,74
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

38.99) İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ

b) İstanbul Medeniyet Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	150.838.048,85
Bütçe Gideri	137.399.500,31
İptal Edilen Ödenek	13.438.548,54
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	108.224.000,00
Tahsilat	143.999.908,05
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.01) İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ

b) İzmir Katip Çelebi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	184.958.569,88
Bütçe Gideri	173.344.777,06
Ödenek Üstü Gider	962,25
İptal Edilen Ödenek	11.614.755,07
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	145.079.000,00
Tahsilat	174.569.435,89
Ret ve İadeler	204.574,52
Net Tahsilat	174.364.861,37
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.02) NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

b) Necmettin Erbakan Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	436.213.115,46
Bütçe Gideri	412.103.228,73
İptal Edilen Ödenek	24.109.886,73
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	355.681.000,00
Tahsilat	416.647.871,40
Ret ve İadeler	196.353,09
Net Tahsilat	416.451.518,31
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.03) ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ

b) Abdullah Gül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	133.439.548,40
Bütçe Gideri	126.575.781,42
İptal Edilen Ödenek	6.863.766,98
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	59.977.000,00
Tahsilat	124.712.167,80
Ret ve İadeler	33.000,10
Net Tahsilat	124.679.167,70
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.04) ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) Erzurum Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	91.593.730,91
Bütçe Gideri	87.422.252,11
İptal Edilen Ödenek	4.171.478,80
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	64.597.000,00
Tahsilat	87.920.560,14
Ret ve İadeler	55.351,74
Net Tahsilat	87.865.208,40
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.05) ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ

b) Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	99.309.857,55
Bütçe Gideri	81.094.140,10
İptal Edilen Ödenek	18.215.717,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	72.515.000,00
Tahsilat	75.109.115,91
Ret ve İadeler	36.995,75
Net Tahsilat	75.072.120,16
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.06) ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

b) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	145.225.087,45
Bütçe Gideri	100.637.010,72
İptal Edilen Ödenek	44.588.076,73
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	81.888.000,00
Tahsilat	80.638.595,83
Ret ve İadeler	25.874,66
Net Tahsilat	80.612.721,17
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.07) SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

b) Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	464.319.164,85
Bütçe Gideri	429.154.305,77
Ödenek Üstü Gider	10.007,55
İptal Edilen Ödenek	35.174.866,63
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	255.622.000,00
Tahsilat	512.721.168,28
Ret ve İadeler	31.175.634,52
Net Tahsilat	481.545.533,76
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.08) BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ

b) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	120.995.142,21
Bütçe Gideri	115.933.153,88
Ödenek Üstü Gider	577.510,73
İptal Edilen Ödenek	5.639.499,06
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	64.984.000,00
Tahsilat	103.946.486,15
Ret ve İadeler	76.717,97
Net Tahsilat	103.869.768,18
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.09) İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) İskenderun Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	122.749.214,27
Bütçe Gideri	106.273.935,79
İptal Edilen Ödenek	16.475.278,48
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	88.778.000,00
Tahsilat	104.579.101,87

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.10) ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ

b) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	89.128.823,38
Bütçe Gideri	86.042.064,21
İptal Edilen Ödenek	3.086.759,17
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	62.032.000,00
Tahsilat	86.300.058,68
Ret ve İadeler	54.387,15
Net Tahsilat	86.245.671,53

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39.12) İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ

b) İzmir Bakırçay Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	34.145.200,00
Bütçe Gideri	13.148.917,33
İptal Edilen Ödenek	20.996.282,67
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	29.804.000,00
Tahsilat	24.953.549,62
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.13) İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ

b) İzmir Demokrasi Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	39.160.820,00
Bütçe Gideri	21.976.920,49
İptal Edilen Ödenek	17.183.899,51
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	32.067.000,00
Tahsilat	22.905.774,08
Ret ve İadeler	175.202,57
Net Tahsilat	22.730.571,51
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.15) ANKARA MÜZİK VE GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ

b) Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	16.439.540,00
Bütçe Gideri	9.391.544,97
İptal Edilen Ödenek	7.047.995,03
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	13.404.411,21
Ret ve İadeler	198,69
Net Tahsilat	13.404.212,52
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.17) KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) Konya Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	15.273.453,00
Bütçe Gideri	13.636.154,08
İptal Edilen Ödenek	1.637.298,92
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	14.542.329,39
Ret ve İadeler	252.083,57
Net Tahsilat	14.290.245,82
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.18) KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

b) Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	10.397.401,37
Bütçe Gideri	9.672.805,47
İptal Edilen Ödenek	724.595,90
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	10.602.430,53
Ret ve İadeler	205.689,08
Net Tahsilat	10.396.741,45
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.19) MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ

b) Malatya Turgut Özal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	9.565.368,00
Bütçe Gideri	5.116.481,05
İptal Edilen Ödenek	4.448.886,95
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	5.411.410,95
Ret ve İadeler	4.764,00
Net Tahsilat	5.406.646,95
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.20) İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA

b) İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	128.367.138,65
Bütçe Gideri	97.930.241,62
İptal Edilen Ödenek	30.419.125,00
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	17.772,03
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	119.201.333,81
Ret ve İadeler	14.414,50
Net Tahsilat	119.186.919,31
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.21) ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

b) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	53.792.817,00
Bütçe Gideri	40.112.939,63
İptal Edilen Ödenek	13.679.877,37
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	51.552.772,80
Ret ve İadeler	9.649,65
Net Tahsilat	51.543.123,15
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.22) SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

b) Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	15.303.608,80
Bütçe Gideri	14.524.483,05
İptal Edilen Ödenek	779.125,75
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	21.779.392,53
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.23) SAMSUN ÜNİVERSİTESİ

b) Samsun Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.581.309,83
Bütçe Gideri	2.482.617,99
İptal Edilen Ödenek	1.098.691,84
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	2.952.334,01
Ret ve İadeler	4.328,16
Net Tahsilat	2.948.005,85
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.25) TARSUS ÜNİVERSİTESİ

b) Tarsus Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	7.378.001,90
Bütçe Gideri	2.052.534,99
Ödenek Üstü Gider	297.506,45
İptal Edilen Ödenek	5.622.973,36
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	2.584.233,87
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.26) TRABZON ÜNİVERSİTESİ

b) Trabzon Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	13.381.700,00
Bütçe Gideri	12.634.982,14
İptal Edilen Ödenek	746.717,86
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	14.478.361,54
Ret ve İadeler	60.803,32
Net Tahsilat	14.417.558,22
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.27) KAYSERİ ÜNİVERSİTESİ

b) Kayseri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	7.022.523,00
Bütçe Gideri	4.423.571,49
İptal Edilen Ödenek	2.598.951,51
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	7.018.832,17
Ret ve İadeler	5.857,00
Net Tahsilat	7.012.975,17
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.28) KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

b) Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	2.173.219,00
Bütçe Gideri	1.267.191,92
İptal Edilen Ödenek	906.027,08
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	1.728.423,10
Ret ve İadeler	290,00
Net Tahsilat	1.728.133,10
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.29) ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

b) Eskişehir Teknik Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	40.436.563,20
Bütçe Gideri	34.375.841,64
İptal Edilen Ödenek	5.849.584,43
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	211.137,13
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	42.010.789,38
Ret ve İadeler	18.036,00
Net Tahsilat	41.992.753,38
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.30) ISPARTA UYGULAMA BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

b) Isparta Uygulama Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	26.408.250,00
Bütçe Gideri	21.053.383,98
İptal Edilen Ödenek	5.354.866,02
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	27.598.254,20
Ret ve İadeler	158.000,00
Net Tahsilat	27.440.254,20
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

39.31) AFYONKARAHİSAR SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

b) Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	11.990.552,36
Bütçe Gideri	8.756.112,69
İptal Edilen Ödenek	3.234.439,67
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	0
Tahsilat	10.591.631,56

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu şekilde üniversitelerimizin 2018 yılı kesin hesapları kabul edilmiştir.

Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

40.07) TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ

1) Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	14.694.000,00
Bütçe Gideri	13.833.404,96
İptal Edilen Ödenek	860.595,04

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	19.560.000,00
Tahsilat	13.048.551,40
Ret ve İadeler	864,80
Net Tahsilat	13.047.686,60

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, böylece, altıncı turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olmalarını temenni ediyorum.

Altıncı tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'ün, Bütçe görüşmelerinde önemli bir çalışmayı tamamlamaları nedeniyle gruplara, siyasi partilere, Komisyona, Bakanlara ve bürokratlara teşekkür ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bugün, Meclisimizde gerek siyasi parti gruplarımız, grup başkan vekillerimiz gerek değerli milletvekillerimiz gerekse Plan ve Bütçe Komisyonu, Sayın Bakanlar ve değerli bürokratlarımızla önemli bir çalışmayı sürdürdük ve bu saat itibarıyla sonuçlandırmış bulunuyoruz.

Sabah 11.00'de başlayıp bu saate kadar devam etti görüşmeler; bütün gruplarımıza, siyasi partilerimize, Komisyonumuza, değerli bürokratlarımıza, Sayın Bakanlara teşekkür ederim. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Biz de Başkanlık Divanı olarak, bu uzun soluklu bütçe sürecini mümkün olduğunca en kısa zamanda sonuçlandırmak açısından elimizden geleni yapmaya gayret ettik. Akşamki oturumda belirttiğim gibi tüm arzumuz, tüm milletvekillerimizin uzun süren bütçe maratonunda ertesi güne daha sağlıklı, daha zinde girebilmelerini temin bakımından biz de Başkanlık Divanı olarak karınca karınca bir şeyler yapmaya çalıştık. Umarım, hepiniz mutlu olmuştunuzdur. (AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Elbette Başkanlık Divanındaki arkadaşlarım da çok önemli çaba sarf ettiler.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlarımıza da bir söz verseniz de onlar da bize teşekkür etseler, bu kadar zahmet verdik.

BAŞKAN – Şöyle yapalım: Sayın Bakanlarımız da görüşlerini bildirdiler.

Değerli milletvekilleri, sözü artık fazla uzatmayalım.

Değerli milletvekilleri, programımıza göre, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 16 Aralık 2019 Pazartesi günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.36

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

34'ÜNCÜ BİRLEŞİM
15 ARALIK 2019 PAZAR
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 9 Aralık 2019 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 9 Aralık 2019 Pazartesi günü saat 12.00'de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmi tatil günleri dahil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 20 Aralık 2019 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye de seksener dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların ise onar dakika ile sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın TBMM Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların; 5'inci ve 6'ncı turlarda altmışar dakika, (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); diğer turlarda yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); kişisel konuşmaların beşer dakika olması; kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'nci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gereksiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.12.2019 tarihli 25'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

34^{ÜNCÜ} BİRLEŞİM

15 ARALIK 2019 PAZAR

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 129) 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.12.2019) (X)

2.- (S. Sayısı: 130) 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.12.2019) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

7'nci Gün

15.12.2019 PAZAR

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

VI. TUR

- 77-. MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap)
- 78-. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 79-. ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
- 80-. YÜKSEKÖĞRETİM KALİTE KURULU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap) (Aşağıda) ÜNİVERSİTELER (127 Bütçe + 125 Kesinhesap)
- 81-. Ankara Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 82-. Orta Doğu Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 83-. Hacettepe Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 84-. Gazi Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 85-. İstanbul Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 86-. İstanbul Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 87-. Boğaziçi Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 88-. Marmara Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 89-. Yıldız Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 90-. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 91-. Ege Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 92-. Dokuz Eylül Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 93-. Trakya Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 94-. Bursa Uludağ Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 95-. Anadolu Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 96-. Selçuk Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 97-. Akdeniz Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 98-. Erciyes Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 99-. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap))
- 100-. Çukurova Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 101-. Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 102-. Karadeniz Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 103-. Atatürk Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 104-. İnönü Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 105-. Fırat Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 106-. Dicle Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 107-. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 108-. Gaziantep Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 109-. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)

- 110-. Gebze Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 111-. Harran Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 112-. Süleyman Demirel Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 113-. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 114-. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 115-. Mersin Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 116-. Pamukkale Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 117-. Balıkesir Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 118-. Kocaeli Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 119-. Sakarya Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 120-. Manisa Celal Bayar Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 121-. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 122-. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 123-. Afyon Kocatepe Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 124-. Kafkas Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 125-. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 126-. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 127-. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 128-. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 129-. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 130-. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 131-. Kırıkkale Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 132-. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 133-. Galatasaray Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 134-. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 135-. Kastamonu Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 136-. Düzce Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 137-. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 138-. Uşak Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 139-. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 140-. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 141-. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 142-. Aksaray Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 143-. Giresun Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 144-. Hitit Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 145-. Yozgat Bozok Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 146-. Adıyaman Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 147-. Ordu Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 148-. Amasya Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 149-. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 150-. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 151-. Sinop Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 152-. Siirt Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 153-. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 154-. Karabük Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)

- 155-. Kilis 7 Aralık Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 156-. Çankırı Karatekin Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 157-. Artvin Çoruh Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 158-. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 159-. Bitlis Eren Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 160-. Kırklareli Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 161-. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 162-. Bingöl Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 163-. Muş Alparslan Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 164-. Mardin Artuklu Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 165-. Batman Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 166-. Ardahan Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 167-. Bartın Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 168-. Bayburt Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 169-. Gümüşhane Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 170-. Hakkari Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 171-. Iğdır Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 172-. Şırnak Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 173-. Munzur Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 174-. Yalova Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 175-. Türk Alman Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 176-. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 177-. Bursa Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 178-. İstanbul Medeniyet Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 179-. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 180-. Necmettin Erbakan Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 181-. Abdullah Gül Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 182-. Erzurum Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 183-. Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe)
- 184-. Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (Özel Bütçe), (Kesinhesap)
- 185-. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 186-. Sağlık Bilimleri Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 187-. Bandırma Onyeddi Eylül Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 188-. İskenderun Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 189-. Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 190-. İzmir Bakırçay Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 191-. İzmir Demokrasi Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 192-. Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
- 193-. Konya Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 194-. Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 195-. Malatya Turgut Özal Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 196-. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 197-. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
- 198-. Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)

- 199-. Samsun Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
200-. Tarsus Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
201-. Trabzon Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
202-. Kayseri Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe+ Kesinhesap)
203-. Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
204-. Eskişehir Teknik Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
205-. Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
206-. Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe + Kesinhesap)
207-. Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe)
208-. Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (Özel Bütçe), (Bütçe)
209-. TÜRKİYE VE ORTA-DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ (Özel Bütçe) (Kesinhesap)
210-. DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe + Kesinhesap)
211-. AVRUPA BİRLİĞİ BAŞKANLIĞI (Bütçe)
212-. AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI (Kesinhesap)
213-. TÜRK AKREDİTASYON KURUMU (Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)

(AK PARTİ, İYİ PARTİ, MHP, HDP, CHP)

(Siyasi parti grupları ve istemi hâlinde Yürütme adına yapılacak konuşma süresi: 60'ar dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

